

IHV XPI FILII

DAVID FILII

ABRAHAM

ABRAM GENUIT ISAAC.

ISAAC ^{AUTEM} GENUIT IACOB

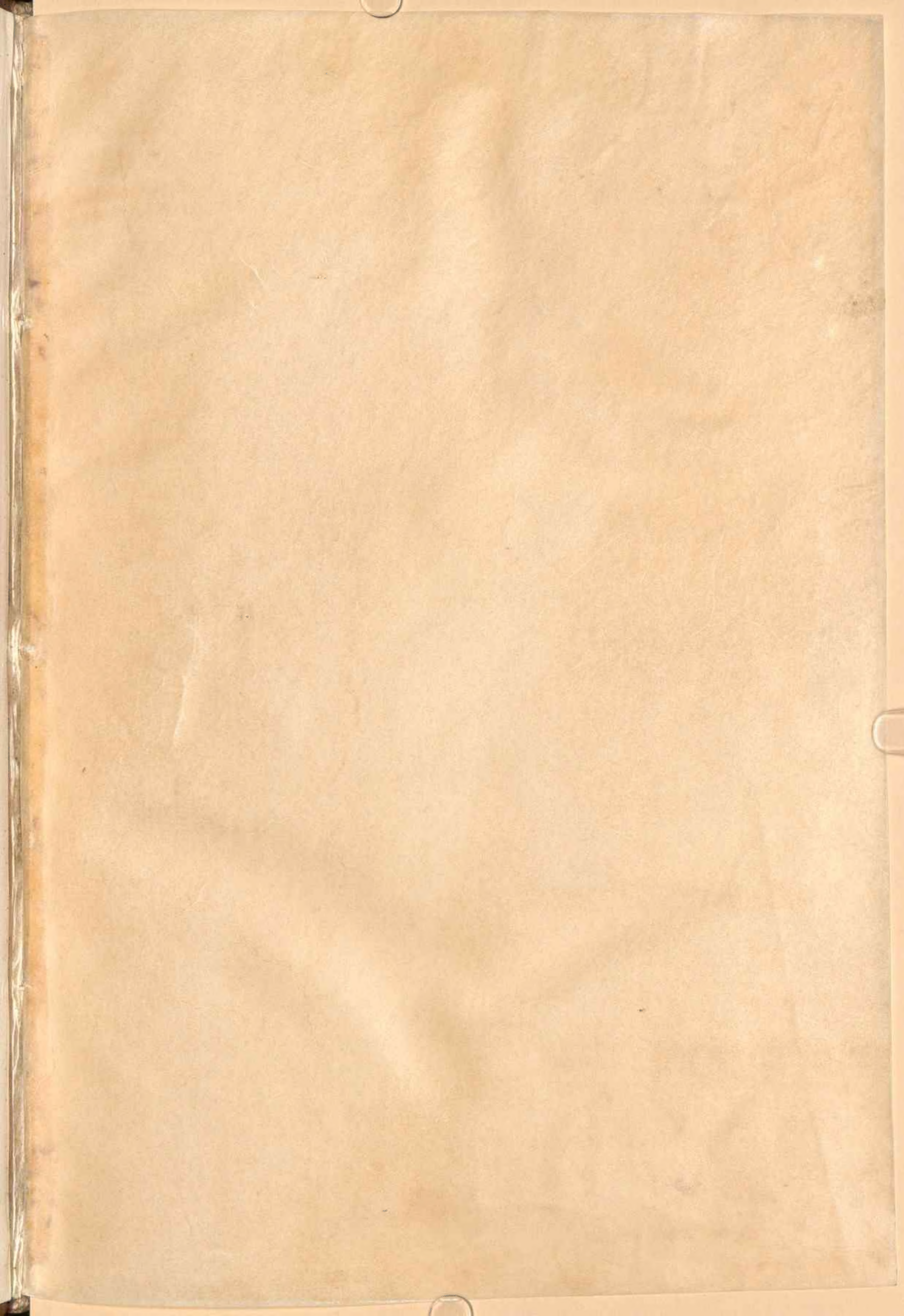
Jacob autem genuit iudam
& fratres eius. Judas autem
genuit phares & zara de
thamar. phares autem genuit
esrom. Esrom autem genuit
aram. Aram autem genuit
aminadab. Aminadab autem
genuit nason. Nason autem
genuit salmon. Salmon
autem genuit booz derachab
Booz autem obed geruth
Obed autem genuit iesse.
Iesse autem genuit dauid rege.
Dauid autem genuit salomonem
ex eaque fuit uria.
Salomon autem genuit ro
boam. Roboam autem ge
nuit abia. Abia autem
genuit asa. Asa autem ge
nuit iofaphat. Iofaphat
autem genuit ioram.
Ioram autem genuit ozia
Ozias autem genuit iotha
Iotham autem genuit achaz.
Achaz autem genuit exe
chiam. Ezechias autem
genuit manassen. Ma
nasses autem genuit amon.
Amon autem genuit iosia.
Josias autem genuit iechonia.

Escritura.

1745

1745

Col. 28561

INCIPIT EPISTULA
HIERONIMI

Beato papae dama-
so hieronimus
nouum opus fa-
cere me cogis & ue-
tri. ut post & exemplaria
scripturarum toto or-
be dispersa quasi qui-
dam arbiter sedeam:

Et quia inter se uariant
que sint illa quaecum-
grega consentiant ue-
ritate decernam pius
labor. sed periculosa
praesumptio iudicare
de ceteris ipsum ab om-
nibus iudicandum.

Senis mutare linguam
& canescentem iam mun-
dum ad initia retrahe-
re paruulorum.

Quis enim doctus pari-
ter uel indoctus. Cum
in manus sua uolumen
assumpserit.

Et a salua quam semel
inbibit uiderit discre-

Iste liber pertinet ad librariam Sancti Mariani

M. S. S. S. S. S.
1919

BIBLIOTHECA
DUCALIS
GOTHA

E. II.

W. S. S. S. S. S.

pare quod lectitat.
Non statim erumpat in
uoce me falsarium.
me clamitans esse sacri
lectum qui audeam ali-
quid in ueteribus libris
adde remutare corrigere.

Aduersus quam inuidiam
duplex causa me conso-
latur quod & tu qui
summus sacerdos es
fieri iubes. & uerum
non esse quod uariet.

Et tamen maledicorum tes-
timonio comproba-
tur. Si enim latinis &
exemplaribus fides est
adhibenda. Respon-
deant quibus tot sunt
enim exemplaria.
pene quot codices.
Sin autem ueritas est
querenda de pluribus.
Quis non ad grezam
originem reuertentes.

Eaque uel auctoris
inter praetibus male
aeditam uel a praesump-

BIBLIOTHECA
DUCALIS
GOTHA

toribus imperitis inemen-
data peruersius.
uel alibrarius dormitan-
tibus. aut addita sunt
aut mutata corrigim.
Neque uero ego de uete-
ri disputo testamento
quod a septuaginta
senioribus in gregam
linguam uersum ter-
tio gradu. ad nos usque
per uenit. Non que
quid aquila quid
sim monachus sapiant
Quare theodocion. in-
ter nouis & ueteris. me-
dius incedat. Si illa
uera inter praetatio
quam apostoli proba-
uerunt. de nouo. nunc
loquor testamento
quod gregum esse non
dubium est. excepto
apostolo mattheo qui
primus in iudea euan-
gelium xpi hebreicis
litteris edidit. hoc
certe cum in nostro

sermone discordat.
& diuersus ruolorum
tramites ducit. unde
fonte querendus est
praetermitto. eos codi-
ces quo saluciano ethe-
si chio. nuncupatus
paucorum hominum as-
serit per uersa contem-
tio. quibus utique. nec
in uetori instrumento
post lxx in praetes
emendare quid licuit
Nec in nouo profuit
emendasse. Cum multa-
rum gentium linguis
scriptura ante trans-
lata doceat. falsa esse
que addita sunt;
Igitur hoc praesens
praefaciuncula polli-
cetur. Quattuor tan-
tum euangelia quorum
ordo iste est. matheus
marcus. lucas. iohan-
nis. codicum gre coru
emendata conlacione.
Sed ueterum quae ne

multum alectionis la-
tine consuetudine dis-
creparent. Ita calamo
imperauius. ut his tan-
que sensum uidebantur
mutare correctis reli-
qua paterimus mane-
re ut fuerant. Canones
quoque. Quos eusebi-
us cesariensis ep̄s alex-
andrinum secutus ammo-
num in decem numerus
ordinauit. sicut in gre-
co habentur & pressim
Quod si quis decuriosis
uoluerit nos sequi. e in
euangelis uel eadem
uel uicina uel sola sunt
eorum distinctione cog-
noscat. Magnus siqui-
dem hinc in nostris
codibus error inole-
uit. Dumque in eadem
re alius euangelista
plus dixit. in alio quia
minus potauerint ad-
diderunt. uel dum eun-
dem sensum alius aliter

2.
expressit. ille qui unū
equattuor primum
legerat ad eius & exemplū
Ceteros quoque estima-
uerit emendandos.
Unde accidit ut apud
nos mixta sint omnia.
& in marco plura luce
atque mathei. Rur-
sum in matheo. iohan-
nis & marci. & in cete-
ris reliquorum que
in aliis propriae sint in-
ueniantur. Cum itaque
canones legeris qui sub-
iecti sunt confusionis
errore sublato. & si-
mila omnium scies
& in singulis sua queque
restitues. In canone
primo concordant
quattuor. matheus
marcus lucas iohannis
In secundo. tres. mat.
marcus. lucas. In tertio
tres. matheus. lucas.
iohannis. In quarto
tres. mat. mar. iohis

In quinto duo. matheus
lucas. In sexto. duo
matheus marcus. In
septimo. duo. matheus
iohannis. In octauo
duo. lucas marcus.
In nono duo. lucas ioh
In decimo. propria
unus quisque non ha
bentur in aliis ediderunt
Singulis euangelis ab
uno incipiens usque
ad finem librorum
dispar numerus in
crescit. hic nigro co
lore per scriptus sub
se habet. Alio & mi
nio numerum discolo
rem. qui ad decem
usque ad pro cident
Indicat prior nume
rus in quo sit canone
requirendus; Cum igi
tur aperto codice
uerbigratia. illud
siue illud capitulum
scire uolueris cuius
canonis sit. statim &

subiecto numero doce
beris. & recurrens ad
principia in quibus ca
nonum est distincta con
congeries. Eodemque
statim. canone & titulo
frontis inuento. illum
quem querebas numerum
eiusdem euangelistae
Qui & ipse & in scriptio
ne signatur inuenies.
Atque euicina ceterorum
tramitibus. inspectis quos
numerus e regione ha
beant annotabis; & cum
scieris recurrens ad
uolumina singulorum
& si namora repperis
numeris quos ante signa
ueras repperies & lo
ca. in quibus uel eadem
uel uicina dixerunt.
Opto ut in xpo ualeas
& memineris mei. pa
pa beatissime.

Incipit prefatio
item hieronimi

3.
Plures fuisse qui eu-
angelia scripse-
runt. & lucas eu ange-
lista testatur dicens.
Quoniam quidem multi cona-
ti sunt ordinare narra-
tionem que in nobis con-
platae sunt. Sicut tra-
diderunt nobis qui ab
initio ipsi uiderunt
sermonem & ministra-
uerunt ei. & perseverant
usque ad in praesens
tempus. monumenta
de clarant que ad iu-
sis auctoribus edita
Diversarum hereseon
fuere principia.
Ut est illud iuxta egrip-
tios. & thoman. & mat-
thiam. & bartholomaeum
Duodecim quoque apos-
tolorum. & basilidis
atque apellis. ac reli-
quorum. quos enume-
rare longissimum est;
Cum hoc tantum in prae-
sentiarum necesse sit

dicere; & titis se quos-
dam qui sine spiritu & gra-
tiae conati sunt.
magis ordinare narra-
tionem quam historiae
texere ueritatem qui-
bus iure potest illud.
propheticum coaptari
Vae qui prophetae de
corde suo qui ambulant
post spiritum suum. Qui
dicunt. Dicit dominus. & dominus
non misit eos; De qui-
bus & saluator in euan-
gelio iohannis loqui-
tur. Omnes qui ante
me uenerunt fures
fuerunt & latrones.
Qui uenerunt non qui
missi sunt. ipse enim
ait. ueniebant. & ego
non mittebam eos;
In uerbis praesump-
tio temeritatis. in mis-
sis obsequium seruitu-
tis est. Ecclesia autem
que supra per & ram domini
uoce fundata est;

quam introduxit rex in cu-
biculum suum & ad quam
per foramen descensionis
occulte misit manum suam
Similis damulae hinulo
que ceruorum. quat-
tuor flumina parady-
si instar eructans.
Quatuor angulos & an-
gulos habet. per quos
quasi arca testamen-
ti. & custos legis domini
lignis immobilis uehi-
tur. primus omnium
matheus est publi-
canus cognomento
leui. qui euangelium
in iudea hebreo ser-
mone edidit.
Ob eorum uel maxi-
me causam qui in
ihesu crediderant &
iudeis. & nequaquam
legis. umbram succe-
dente euangelii ue-
ritate seruabant.
Secundus marcus in-
ter praescripti apostoli

petri. & alexandrine
ecclesiae primus episcopus
qui dominum quidem salua-
torem ipse non uidit.
Sed eaque magistrum
audierat praedican-
tem iuxta fidem ma-
gistrum narrauit quae
ordinem. Tertius
lucas medicus natio-
ne syrus antiochen-
sis. Cuius laus in euan-
gelio. qui & ipse disci-
pulus apostoli pauli
in achaiae bockie
que partibus uolu-
men condidit. Que-
dam altius repetitis
Ut & ipsi in praemio
confutur. audita
magis quam uisa de-
scribens. Ultimus
iohannis apostolus
& euangelista quem
ihesus amauit plurimum
qui super pectus domini
recumbens purissima
doctrinarum flucta

4
potauit. & qui solus
de cruce meruit quidi
re ecce mater tua.
Iscum esset in asia & iā
tunc hereticorum
pullularent semina
cheron hiebronis
& ceterorum qui ne
gant xpm in carne
uenisse. Quos & ipsi
in epistula sua ante
christos uocat. & a
postulus paulus fre
quenti percutit.
Coactus est ab omni
bus pene tunc asiae
episcopis & multarū
ecclesiarum legationi
bus de diuinitate sal
uatoris a eius scribere.
& ad ipsum. ut ita dica
di uerbum. Non tam
audaci quam felici
temeritate. prorum
pere ut ecclesiastica
narrat historia. Cum
a fratribus cogretur
ut scriberet se. Ita fac

tu rum respondisse.
Si in dicto ieiunio in com
mune omnes dñi prae
carentur quo & plēo
reuelatione saturatus
in illud praemium caelo
ueniens eructauit.
In principio erat uerbu
& uerbum erat apud dñm
& dñs erat uerbum hoc
erat in principio apud
dñm. haec igitur quattuor
euangelia. ad ultum an
te praedicta hiezechie
lis quoque uolumen p
bat. In quo prima uisio
Ita contētur & in medio
sicut similitudo quat
tuor animalium & uul
tus eorum facies ho
minis. & facies leonis
& facies uituli. & facies
aquile. Prima hominis
facies. matheum signi
ficat. Qui quasi de ho
mine scribere & orsus
est. liber generationis
ihū xpi fili dauid fili

Abraham. Secunda mar-
cum. Inquit uox leonis
in heremo rugientes au-
ditur. Vox clamantis
inde sermo parate uiam
rectas facite semitas eius.
Tertia utuli que euange-
lista lucam a zacharia
sacerdote sumpsisse
initium praefiguratur.
Quarta iohannem euan-
gelistam qui ad sumptis
pinnis aquile & ad al-
tiora festinans deus
bodi disputat cetera
que secuntur in eodem
sensum proficiunt cru-
ra eorum recta & pin-
nati pedes eorum &
quo cumque sps ibat
Ibant & non reuer-
tebantur. & dorsa eo-
rum plena oculis.
& semille ac lampa-
des in medio discurren-
tis & rota in rota. &
in singulis quattuor
facies. Unde & apo-

calypsis iohannis post
expositionem xxiii
seniorum qui uidentes
est tharus & filiarum
orant agnum di intro-
ducit fulgora & toni-
trua & septem sps dis-
currentes. & mare ui-
treum. & quattuor ani-
malia plena oculis di-
cens animal. primum
simile leonis. & secundum
simile utuli. & tertio
simile hominis. & quar-
tum simile aquila
uolanti. & post paulo-
lum plura inquit erant
oculis & requiem non
habebant dicentia scs
scs scs dñs dñs om̃ps qui erat
& qui est & qui uenit usq̃.
Quibus cunctis p̃specue
ostenditur. Quattuor
tantum debere euangelia
suscipi. & om̃s apocriforū
nemas. mortuus magis he-
reticus quam ecclesiasti-
cis uerbis candidus. & p̃ter

ΑΠΛΗΝ ΤΟΙΕΣ
ΕΥΤΥΛΩ ΟΥΩΝΙ

ΑΠΛΗΝ

ΕΥΤΥΛΩ

ΟΥΩΝΙ

ΑΠΛΗΝ

Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι
Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι

Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι
Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι
Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι

Ο
Υ
Ω
Ν
Ι
Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι
Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι

Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι
Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι
Α
Π
Λ
Η
Ν
Τ
Ο
Ι
Ε
Σ
Ε
Υ
Τ
Υ
Λ
Ω
Ο
Υ
Ω
Ν
Ι

SECUNDVS
TRES

MARCVS

LYC'AS

vi
x
cii
xxxviii
xxxviii
xl i
xiii
xiii
xviii
xv
xlvii
xxi
xxii
xxii
xxiii
xlviii
lii
xxviii
xxx
liii
liii
liiii
liiii
lv
lv
cxli
cxli
xli
lxxxvi
lxxxv
i
xxiii
xxv
xxxii
xxxiii
xxxiiii
xxxv
xxxvi
xxxviii
xliiii

xv
xxxii
clxxxv
cxxxiii
lxxviii
lvi
iii
xxiiii
xxatiii
xxvi
lxxxiii
xxxviii
xxxviii
clxxxvi
xl
lxxxv
clxviii
lxxxvi
xliiii
lxxxvii
cx
lxxxvii
cxii
cxiii
lxxxviii
cxlviii
celi
lxxx
xcvii
cxlvi
lxx
xli
xlii
caxvii
caxviii
cxlvii
lxxxii
lxxvi
lxxxviii
clxvii

CANON
IN QVO

SECUNDVS
TRES

MATTHEVS

cxLm
cxLm
cxLvm
cxLvm
el m
elxiii
elxviii
elxviii
elxx
elxxii

elxxxiii
elxxxvi
elxxxviii
elxxxviii
elxxxviii

cx
cxen
cxem
cxem
cxem

cxviii
cxv
cxviii
cxviii
eei

cem
eev
eevi
eeviii
eevii

cexxviii
cexxiii
cexxv
cexxvi
cexxviii

MARCVS

Lvii
Lviii
Lxvi
Lxvi
Lxviii
Lxxviii
Lxxxiii
Lxxxiii
Lxxxv
Lxxxvii

xei
xeni
xev
xev
xeviii

cv
cvi
cvii
cvii
cviii

cvm
cvm
cx
cx
cxii

cxm
cxvi
cxvii
cxviii
cxviii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

IVCAS

xe
xe
xLm
xxxv
xxxvi
cxLm
xev
eevi
xevi
xeviii

xeviii
ei
ei
eevii
eevii

cxev
cexxvi
cexxvi
cexxviii
eLii

cexxviii
cexx
cexxvi
eLxxiii
cexxvii

eeLxx
cexxviii
cexxviii
cexxviii
ceXL

ceXL
ceXLiii
ceXLv
ceXLm
cexxviii

TERTIUS
TRES

LUCAS

IOHANNIS

XIII
XIII
XIII
VI
VI

LXIII
LXV
LVIII
LVIII
CCXI

CXVIII
CXVIII
CXVIII
CXVIII
CXVIII

CXVIII
CXVIII
CXVIII
CXVIII
CXVIII

XCII
TERTIUS

I
 III
 V
 II
 XXV
 CXVI
 XXXVII
 CXVIII
 CXXXVIII
 CV
 CXLVIII
 XXX
 CXIII
 LXXXVII
 XLIII
 LXI
 VII
 LXXXVI
 XC
 CLIII
 CXLII
 XLIII
 In quibus

CANONQVAR

INQVO CANOH

QVARTINOVO

IOHS	MAT
xxvi	cc lxxxviii
xviii	ccxxviii
xcv	ccxcviii
li	ccxcviii
xxiii	ccc vii
l iii	cccxc i
xc i	cccxc i
cxix	cccxciii
cl	cccxcviii
cxlviii	cccxcviii
cxixvii	cccxciii
cxixiii	FINIT
xcviii	IN
lxxii	
cxxi	

MAR IOHS	
clxviii	cli
clxxiiii	cvl
clxxviii	lxx
clxxx	ciii
clxxxviii	clxiii
cc i	clxxx
cc i	cxen
cciii	clxxxiiii
ccvii	clxxxv
ccvii	clxxxviii
ccxi	cc iii
CANON	QUANT
quo	TILES

CANON QVINVS CAN QVIN
INQVO DVO INQVO DVO

MAT

III
X
XII
XVI
XXV
XXVII
XXVIII
XXX
XXXIII
XXXVI
XLVII
XLVIII
XLVIII
LI
LIII
LIII
LV
LVI
LVIII
LX
LXI
LXV
LXVI
LXVIII
LXXVIII
LXXXIII
LXXXVI
XCIII
XCIV
XCVI
XCVI
CII
CIII
CV
CVII
CVIII
CX
CXVI
CXVI
CXVIII

LUCAS

II
VIII
XI
XVI
XLVI
XLVIII
XLVII
XLVIII
XCIII
CLIII
CLIII
CLXXXIII
CXCI
CL
LVIII
CXXV
LIII
CLXX
LXI
LX
CLXXI
LXIII
CLXXII
LXVI
CV
CVIII
CXI
CVIII
CXLV
CLX
CLXXXII
CLXXXIII
LXVIII
LXXI
CXCIII
LXXIII
CXV
CXVIII
CLXV
CLXXVII
CXXVI

MAT

CXXV
CXXVII
CXXVII
CXXVIII
CXXXII
CXXXIII
CXXXVIII
CLVI
CLVII
CLXII
CLXXV
CLXXXII
CLXXXII
CLXXXIII
CLXXXVIII
CXXVII
CCXIII
CCXXI
CCXXVIII
CCXXXI
CCXXXII
CCXXXIII
CCXXXVI
CCXXXVII
CCXXXVIII
CCXL
CCXLI
CCLV
CCLVI
CCLVII
CCLXI
CCLXII
CCLXV
CCLXVI
CCLVII
CCLXX
CCLXXII
FINIT
QVIN
INQVO

LUCAS

LXII
CXXVIII
CXXXII
CXXX
LXXXI
CXX
CLXVIII
LVI
CCXXVI
CLXI
CC
CLXXXVII
CLXXXVIII
CXXVIII
CXXVIII
CLXXII
CCXXXV
CLXXXI
CXXVIII
CLXXVIII
CCXV
CXLII
CXXXVI
CXXXV
CXXVIII
CXL
CXLI
CLXXV
CCII
CCV
CCXIII
CCVII
CCXII
CLVII
CLV
CLVIII
CCXXVIII
CCXXXI
CANON
TVS
DVO

MAT

viii
xvii
xx
xxii
xliii
lxxvii
lxxxvii
c
cxxxviii
cxlvi
cxlvi
clii
cliii
clvii
clviii
clx
clxiii
clxv
clxviii
clxxiii
clxxx
clxxxviii
ccii
ccxiii
ccxv
ccxxviii
ccxlii
ccxlii
ccli
cclii
ccliii
cclix
cclxiii
ccclxxv
ccclxxxii
ccclxxxvi
ccclxxxviii
ccxc
ccxcii
ccxcviii

in
 vii
 viii
 xi
 cxxvi
 lxi
 cxxviii
 xcvi
 xlv
 lx
 lxxv
 lxxviii
 lxxxi
 lxxii
 lxxiii
 lxxvi
 lxxviii
 lxxx
 lxxxiii
 lxxxviii
 c
 ciii
 cxiii
 cxx
 cxxiii
 cxxxi
 cxi
 cxlii
 cxxlv
 cxxlviii
 cxlviii
 clii
 cliii
 clvii
 clxiii
 clxvii
 clxviii
 clxxi
 clxxiii
 clxxviii

ccc v
ccc viii
ccc xi
ccc xx
ccc xxxvii
ccc xli
ccc xlvii
ccc l

FINIT
SXTUS

CAN·VII·

MATTHE.

X
XVIII
XVIII
XVIII
CXX
CLXXV
C VII

FINIT

CAN·VIII

Ly cas

XXXIII
 XXXV
 XXXVII
 XXXVIII
 XXXVIII
 LXXXIII
 LXXXVIII
 XCI
 C
 CIII
 CCXLVII
 CCCLXXVIII
 CCCXXXV

ET
OCTAVUS
quo

e lxxxv
cxc
cxci
ccviii
ccxvii
ccxxxi
ccxxvi
ccxxviii

Самое
лучшее

INQVO

JOHAN

LXXVII
XVIII
XXXII
XXXIII
LXXXII
CCXV
CI

၁၇၇-၁၈၄၁

NQ DVo

APPENDIX

xii
xiii
xvi
xviii
xvii
xlviii
lvi
lxi
lxxv
xcvii
cxxxvi
ccxvi
ccxxx

CANTON
IN
DULO

MAR PROP

MAR

FINIT
CANON
DECIORIS
IN QVO
MARKUS
PROPRIO

FINIT
CANON
DECIORIS
IN QVO
MARKUS
PROPRIO

INCEPIT PROLES MATHEI EVANGELII

qui & leui sicut in ordine pri-
mus ponitur. Ita euangelium
in iudea primus scripsit.

Cuius uocatio addm ex publi-
canis actibus fuit. Duorum
in generatione xpi principia
præstionens. Unius cuius prima
circumcisio in carne.

Altius cuius secundum cor-
electio fuit. & & utrisque
in partibus xps. Si que qua-
ternario denario numero tre-
formiter posito principium

credendi fidem in electionis
tempus porrigens. Et & elec-
tione usque intransmigratione
nisi diem dirigens. At que
a transmigratione usque in
xpm. Definens decursam
aduentus dñi ostendit gene-
rationem. Ut & numero satis-
faciens. & tempori. & quod
esse & ostendens & di in se
opus monstrans. Et tiam
in his quorum gñus posuit
xpi operantis a principio
testimonium non negat &.
Quarum omnium rerum tñ-
pus. ordo. numerus disposi-
tio uel ratio. Quod fidei
necessarium est. Dñs xps ē
qui factus est & muliere.
factus sub lege. natus &
uirgine. passus in carne.
Omnia in cruce fixit. ut
triumphans ea in semetipso
resurgens in corpore.
Et patris nomen in patri-
bus filio & filii nomen pa-
tri restituens in filius
sine principio sine fine
ostendens. Unum se cum
patre esse quia unus est

In quo euangelio utile est de
siderantibus dñm. Sic prima
uel media uel perfecta cognos
cere ut & uocationem apostoli
& opus euangelii & dilectatio
nandi in carne nascitis.

Per uniuersa legenter intellegant
atque id in eo in quo adprehensi
si sunt & adprehendere & expectant.
recognoscant. Nobis enim hoc
in studio argumēti fuit & fidem
fuisse retradere & operantis
dñi intellegendam diligenter. ēē
dispositionem querentibus ita accē

EXPLICIT ROLLES

INCEPUNT CAR

TULA EIVSDEM LIB

- I** Natiuitas xpi magorum uisita
occultato ihu infantes inter
ficiuntur.
- II** Regressus ihu & egipto
in nazareth a iohanne in
iordane baptizatur.
- III** Ihu temptatus a diabulo
uicit. petrum & andream
iacobum & iohannem pesca.

tores conuocat. & circum ihu
uarios languores hominum curat.

III De beatitudine & ceteris
mandatis.

V Orationem docet & inter
cetera mandata non esse cogi
tandum. de uictu & de uesti
mento prae dicit.

VI Non esse praepropere iudi
candum. de margaritis ante
porcos. petendum querendum.
pulsandum. Apseudo pro
pheta cauendum. quia non
omnes qui dicunt dñe dñe intro
ibunt in regnum caelorum.
De domo aedificata super
petram uel harenam.

VII Leprosum mundat. puerum
tribuni. paralyticum curat.
Socrum petri a febris liberat.
De plurimis curationibus
& ut mortui mortuos suos
sepeliant euidam dicit.

VIII Nauigans tempestatem se
dat. In terra gerasenorum
demonia eicit.

VIII Paralyticus curatus lec
tulum suum baiulat. anathem
conuocat dicens phariseis non
ēē opus ualidis medicus.

X Parabolam panni & scissuræ
& utrum & uini ponit. mulierē
apud fluvium liberat. & filiam
cuiusdam principis mortuam
suscitat. Cæcis oculos aperit.
Surdum & mutum demonium
eicit. Apostolos præmittit
cum omni doctrina. hæc dicit
quod non uenerit pacem mittere
super terram sed gladium.

XI Ihs testimonium de iohanne dicit
atque increpat ciuitates que
credere noluerunt. confessio
ihū ad patrē & iugum dñi leuē ē.

XII Discipuli spicas uellunt ma-
num aridam habentē sanat.
hominē ad æmōio cæcum & mu-
tum liberat. & in principē de-
moniorum ad facere opinantes
destruit. Ione & minæ uitarum
signum phariseis tradidit. ma-
trē & fratres spernit.

XIII De nauiculis turbis parabu-
las & ponit. proph&am in pa-
triam suam sine honore esse dicit.

XIII De iohannis capite in disco
De quinque panibus & duob;
piscibus in quinque milia
uiros. Ihs supra mareambu-
lans petrum in gremio aliebat.

XV Quod ea magis que de ore
& eunt conquinant hominē.
Filiam mulieris syrophœnissæ
ad æmōio liberat & multos
alios sanat.

XVI De septem panibus in quat-
tuor milia uiro rum. Afer-
mento phariseorum cauidum
Xp̄m dī uiui filium esse. pe-
trus confitetur. quē que
post paulolum petrum dure
increpat.

XVII In monte trans figuratur
puerum lunaticum saluat.
De statere in ore piscis.

XVIII Humilitatē docet sicut
pueri & nec minimum fidelium
scandalizandum quorum
angeli faciē patris in celis
semper uident. Corripiendo
fratres & sepius indulgendum.

XVIII Similitudo de illo qui
conseruum propter centum
denarios suffocat. De eunu-
chis. Infantes non esse archi-
dos ab excommunicatione. Diffi-
cile diuitem introire in reg-
num celorum.

XX De primis nouissimos
futuros parabolam ope

12.
rariorum in uinea conducto
rum. de petione filiorum ze
bethi. De duobus cecis uiam
curatis.

XXI De asina & de pullo cuius
deficiu arefacta. Interro
gatus in qua potestate hæc
faceret. Interrogat de iohs
baptismate sub uiginti para
bulam duorum filiorum in
uinea missarum.

XXII Parabulam de uinea & co
lonis qui intra ficum ad se
missos. Parabulam de his
qui mutati sunt ad nuptias
ubi & contonunt.

XXIII De denario cesaris. De
muliere que septem fratres
dicitur habuisse. Ihs temp
tatur a pharisæis. Interro
gatus cuius filius esset xps.

XXIII Increpans scribas dicit.
ue uobis scribe & pharisæi.

XXV Increpacio ciuitatis he
rusalan. De occisione pro
phetarum & lapidatione.
De signis nouis simorum die
rum. De aduentu saluato
ris. De decem uirginibus. De
talentis. De omnibus ad &

tris & hedis a sinistris.

XXVI Iudeorum concilium.
de comprehenso ihu. & cetera
que in eundem gesta sunt.

XXVII Petro predicat quod
tertio eum abnegaturus est &
oratio ihu ad patrem & ce
tera cum tradere tur.

XXVIII Passio ihu & sepultu
ra & resurrectio eius.
Itaque mandata & doctri
na eius de baptismo.

EXPLICIT

CAPITULA

Secundum matheum.

IHVXPI FILII
DAVID FILII
ABRAHAM

ABRAM GENUIT ISAAC.
ISAAC ^{AUTEM} GENUIT IACOB

Jacob autem genuit iudam
& fratres eius. Judas autem
genuit phares & zara de
thamar. phares autem genuit
esrom. Esrom autem genuit
aram. Aram autem genuit
aminadab. Aminadab autem
genuit nason. Nason autem
genuit salmon. Salmon
autem genuit booz & rachab
Booz autem obed geruth
Obed autem genuit iesse.
Iesse autem genuit dauid regem.
Dauid autem genuit salomonem
ex eaque fuit uria.
Salomon autem genuit ro
boam. Roboam autem ge
nuit abia. Abia autem
genuit asa. Asa autem ge
nuit iofaphat. Iofaphat
autem genuit ioram.
Ioram autem genuit ozia
Ozias autem genuit iotham
Iotham autem genuit achaz.
Achaz autem genuit eze
chiam. Ezechias autem
genuit manassen. Ma
nasses autem genuit amon.
Amon autem genuit iosia.
Josias autem genuit iechonia.

& fratres eius in transmigratione babilonis. Jechonias genuit salathiel. Salathiel autem genuit zorobabel. Zorobabel autem genuit abiud. Abiud autem genuit eliachim. Eliachim autem genuit azor. Azor autem genuit sadoc. Sadoc autem genuit achim. Achim autem genuit eliud. Eliud autem genuit eliazar. Eliazar autem genuit mathan. Mathan autem genuit iacob. Iacob autem genuit ioseph virum marie de qua natus est ihesus qui vocatur christus.

in 11
Solus

Omnes ergo generationes ab abraham usque ad dauid. Generationis quattuordecim, & ad dauid usque ad transmigrationem babilonis. Generationes quattuordecim, & a transmigratione babilonis usque ad christum. Generationes quattuordecim.

1 **Christi autem generatio sic erat**

Cum esset & dispensata mater eius maria ioseph. antequam conuenerit in uero habens de spiritu sancto.

Joseph autem uir eius cum esset

in 11
Solus

iustus & nollet eam traducere uoluit occulte dimittere eam. Hæc autem eo cogitante. Ecce angelus domini in somnis apparuit ei dicens. Ioseph fili dauid. noli timere accipere mariam conjugem tuam. Quod enim in ea natum est de spiritu sancto est. Parid autem filium. & uocabis nomen eius ihesum. Ipse enim saluum faciet populum suum a peccatis eorum.

Hoc autem totum factum est ut adimpleretur quod dictum est domino per prophetam dicentem. Ecce uirgo in utero habebit. & parid filium. & uocabunt nomen eius emmanuel. quod est interpretatum nobiscum deus.

Ex surgens autem ioseph a somno. fecit sicut precepit ei angelus domini. & accepit conjugem suam. & non cognoscebat eam donec peperit filium suum primo generum. & uocauit nomen eius ihesum.

11 Cum ergo natus esset ihesus in bethlæm iudee in diebus herodis regis. Ecce magi ab

oriente uenerunt hierusolimam.
 dicentes: ubi est qui natus est rex
 iudeorum? Uidimus enim stellā
 eius in oriente. & uenimus ad
 orare eum. Audiens autem he-
 rodes perturbatus est. & om-
 nis hierusolima cum illo.
 & congregans omnes principes
 sacerdotum & scribas populi.
 scis citabatur ab eis. ubi prae-
 nasceretur. At illi dixerunt ei.
 In bethleem iude. sic enim scrip-
 tum est per prophetam.
 & tu bethleem terra iuda. nequa-
 quam minima es in principibus;
 iuda. & te enim rex & dux qui
 regat populum meum israhel.
 Tunc herodis clam uocatis ma-
 gis. diligenter didicit ab eis
 tempus stellae. quae apparuit eis.
 & mittens illos in bethleem. dixit.
 Ite & interrogate diligenter
 de puero. & cum inueneritis re-
 mittite mihi. ut & ego ueniam
 adorare eum. Qui cum audis-
 sent regem. abierunt. & ecce
 stella quam uiderant in oriente
 ante cedebat eis. usque dum ue-
 nissent stare supra. ubi erat
 puer. Uidentes autem stellā.

gausi sunt gaudio magno ualde.
 & intrantes domum inuenerunt
 puerum cum maria matre eius.
 & prostrantes adorauerunt
 eum. & aperitis thesauris suis
 obtulerunt ei munera. aurum
 thus & myrram. & responso
 accepto in somnis ne redirent
 ad herodem per aliam uiam re-
 uersi sunt. in regionem suam.
 Qui cum recessisset. ecce ange-
 lus domini apparuit in somnis
 ioseph. dicens. Surge & accipe
 puerum & matrem eius. & fuge
 in egiptum. & esto ibi usque dum
 dicam tibi. futurum est enim.
 ut herodes querat puerum
 ad perdendum eum. Qui con-
 surgens. accepit puerum &
 matrem eius nocte. & re-
 cessit in egiptum. & erat
 ibi usque ad obitum herodis.
 Ut adimpleretur quod dictum
 est a domino per prophetam dicentem.
 Ex egipto uocaui filium meum.
 Tunc herodes iudeis quoniam in-
 lusus esset a magis. iratus est
 ualde. & mittens occidit omnes
 pueros qui erant in bethleem.
 & in omnibus finibus eius. abi-

matu & infra secundum tempus
quod & quesierat amagis.

Tunc adimpletum est quod dic-
tum est ^{hieronymus} ppropheetam dicentem

Vox in rama audita est plora-
tus & ululatus multus. rac-
hel plorans filios suos & no-
luit consolari quia non sunt.

Defuncto autem herode. ecce
apparuit angelus dñi in som-
nis ioseph in egipto dicens.

Surge & accipe puerum & ma-
trón eius & uade in terram
israhel. Defuncti sunt enim
qui querebant animam pueri.

Qui surgens accepit puerum
& matrón eius. & uenit in terram
israhel. Audiens autem quod
arcelaus regnaret in iudea
pro herode patresuo. timui-
t illo ire. & ammonitus in
somnia recessit in partes ga-
lilee. & ueniens habitauit
in ciuitatem quæ uocatur na-
zareth. Ut adimpleretur
quod dictum est per prophe-
tas quoniam nazareus uoca-
bitur.

In diebus illis uenit iohis
baptista. prædicans in deserto

iude & dicens. Penitentiam agite
adpropinquauit enim regnum
celorum. hic est enim qui
dictus est per issaiam prophe-
tam dicentem. Uox claman-
tis in deserto. parate uiam
dñi: rectas facite semitas eius.

Ipse autem iohannis habebat
uestimentum. depilis came lo-
rum. & zonam pelliciam cir-
ca lumbos suos. Esca autem
eius erat locustæ & mel sil-
uestre. Tunc & ^{ebat} ad eum
hierusolyma & omnis iudea
& omnis regio circa iordanem
& baptizabantur ab eo. con-
fiteentes peccata sua. Videns
autem multos phariseorum
& sad duccorum uenientes
ad baptismum suum. dixit
eis. Pro genes uiperarum
quis demonstrabit uobis.

Fugite a futura ira. facite
ergo fructum dignum peni-
tentiae. & ne uelitis dicere
intra uos. patrem habemus
abraham. Dico enim uobis quoniam
potens est dñs de lapidibus
istis suscitare filios abrahe.
Jam enim securus ad radicem

arborum posita est. Omnis
ergo arbor que non facit
fructum bonum & cideatur.
& in igne mittetur. Ego
quidem uos baptizo in aqua
in penitentiam. qui autem post
me uenturus est. fortior me
est. Cuius non sum dignus cal-
cia munda portare. Ipse uos
baptizabit in spiritu sancto & igne.
Cuius uoti labrum in ma-
nu sua. & per mundauit area
suam & congregabit triticum
in horreum suum. paleas
autem conburet igni in cin-
guibili.

Tunc uenit ihesus galilea in
iordanem ad iohannem ut
baptizaretur ab eo. Iohannes
autem prohibebat eum dicens.
Ego a te debeo baptizari.
& tu uenis ad me. Respon-
dens autem ihesus dixit ei. sine
modo sic enim decet nos
implere omnem iustitiam.
Tunc dimisit eum. bapti-
zatus autem ihesus confestim
ascendit de aqua. & ecce
aperisunt ei caeli. & uidit
spiritum dei descendentem sicut

columbam. uenientem super se
& ecce uox de caelis. dicens.
hic est filius meus dilectus
in quo mihi conplacui.

Tunc ihesus ductus est in desertum
ab spiritu. ut temptaretur a dia-
bulo. & cum ieiunasset & xl.
diebus & xl. noctibus. post
ea esurit. & accedens tempta-
tor. dixit ei. si filius dei es. dic
ut lapides isti panes fiant.

Qui respondens dixit. Scrip-
tum est. Non in pane solo
uiuit homo sed in omni uerbo
quod procedit de ore dei.

Tunc adsumpsit eum diebu-
lus in sanctam ciuitatem & sta-
tuit eum supra pinnaculum
templi. & dixit ei. si filius dei
es mitte te de orsum. scrip-
tum est enim quia angelis
suis mandauit de te & immani-
bus tollant te. ne forte offen-
das ad lapidem pedementum.
Ait illi ihesus rursum. Scriptum
est. non temptabis dominum deum tuum.

Iterum adsumpsit eum diabu-
lus in montem & celsum ualde
& ostendit ei omnia regna
mundi. & gloriam eorum.

& dixit illi. Hæc tibi omnia
 dabo si cadens adoraueris me.
 Tunc dicit ei ih̄s. Vade satanas
~~repro.~~ scriptum est enim dñm
 dñm tuum adorabis & illi soli
 seruiēs. Tunc reliquit eum
 diabolus. ^{lur} & accesserunt angeli
 & ministrabant ei.

Cum dictum audisset ih̄s quod
iohannis traditus esset. se
cessit in galileam; & relicta
ciuitate nazareth. ubi & ha
bitauit in capharnaum mari
timam in finibus zabulon
& neptalim. ut impleretur qd
dictum est per isaiam pph̄a
Terra zabulon & terra nepta
lim uia maris trans iordanem
galilee gentium. Populus qui
sedebat in tenebris lucem uidit
magnam. & sedentibus in regio
ne umbra mortis. lux orta
est eis; & deinde coepit ih̄s
predicare & dicere. p̄nitentiā
agite adpropinquauit enim
regnum celorum.

T
 m xxi
 n x
 L. xxvii

Ambulans autem iuxta mare
galilee. uidit duos fratres.
simonem qui uocatur petrus.
& andream fratrem eius. mit

totas rete in mare. Erant enim
piscatores. & ait illis. Venite
post me & faciam uos fieri pis
catores hominum. At illi con
tinuo relictis retibus secuti
sunt eum. & procedens inde
uidit alios duos fratres iacobu
e & iohannem fratrem eius in na
ui cum zebedeo patre eoru
reficientis retia sua. & uoca
uit eos. illi autem statim relin
tis retibus; ^{& patre} secuti sunt eum.
& circuibat ihu totam galilea
docens in synagogis eorum &
predicans euangelium regni.
& sanans omnem languorem &
omnem infirmitatem in populo.
Abiit opinio eius in totam
syriam. & obtulerunt ei omnes
male habentes. uariis languo
ribus & tor mentis comprehen
sos. & quidam demonia habebant.
& lunaticos. & paraliticos.
& curauit eos. & secute sunt
eum turbe multe de galilea
& decapoli. & hierusolimis.
& iudea. & de trans iordanem.
Uidens autem turbas ascendit
in montem. & cum sedisset. ac
cesserunt ad eum discipuli ei.

& aperitis os suum docebat eos ^{lxxxv}
 dicens. Beati pauperes spū. ^{lxxxvi}
 qm̄ ipsorum est regnum ^{lxxxvii}
 celorum. Beati mites. qm̄ ^{lxxxviii}
 ipsi possidebunt terram.
 Beati qui lugent. qm̄ ipsi con- ^{lxxxix}
 solabuntur. Beati qui esuriunt ^{lxxxx}
 & sitiunt iusticiam. qm̄ ipsi sa- ^{lxxxxi}
 turabuntur. Beati misericor- ^{lxxxxii}
 des. qm̄ ipsi misericordiam ^{lxxxxiii}
 consequentur. Beati mundo ^{lxxxxiv}
 corde. qm̄ ipsi dñm uidebunt. ^{lxxxxv}
 Beati pacifici. qm̄ filii dñi ^{lxxxxvi}
 uocabuntur. Beati qui per- ^{lxxxxvii}
 secutionem patiuntur prop- ^{lxxxxviii}
 ter iusticiam. qm̄ ipsorum est ^{lxxxxix}
 regnum celorum. Beati estis ^{lxxxxx}
 cum male dixerint uos & per- ^{lxxxxxi}
 secuti uos fuerint. & dixerint ^{lxxxxxii}
 omne malum aduersum uos ^{lxxxxxiii}
 mentabites propter me.
 Gaudete & exultate qm̄ ^{lxxxxxiv}
 merces uestra copiosa est ^{lxxxxv}
 in celis. Sic enim per secuti ^{lxxxxvi}
 sunt prophete. qui fuerunt ^{lxxxxvii}
 ante uos. Uos estis sal- ^{lxxxxviii}
 tura quod si sal euarius sit. ^{lxxxxix}
 in quo salietur ad nihilum ^{lxxxxx}
 ualeat ultra. nisi ut mittatur ^{lxxxxxi}
 foras. & non calcetur.

ab hominibus. Uos estis lux
 mundi non potest ciuitas ab-
 scondi supra montem posita.
 neque accedunt lucerna.
 & ponunt eam sub modio. sed
 super candellabrum. ut lu-
 ceat omnibus qui in domo sunt.
 Sic luceat lux uestra coram
 hominibus. ut uideant opera
 uestra bona & glorificent pa-
 trē uestrum qui in celis est.
 Nolite putare qm̄ ueni sol-
 uere legem aut prophetas.
 non ueni soluere sed adimplere.
 Amen quippe dico uobis donec
 transeat celum & terra. lota-
 wum. aut unus ap̄s non pre-
 teribit a lege. donec omnia fiant.
 Qui ergo soluit unum de
 mandatis istis minimis & do-
 cuerit sic homines. minimus
 uocabitur in regno celorum.
 Qui autem fecerit & docue-
 rit. hic magnus uocabitur
 in regno celorum. Amen
 dico enim uobis. Quia nisi
 habundauerit iustitia uestra
 plusquam scribarum &
 phariseorum. non intrabi-
 tis in regnum celorum.

Audistis quia dictum est anti-
quis. Non occides. qui autem oc-
ciderit reus erit iudicio. Ego autem dico vobis. quia
omnis qui irascitur fratri suo.
reus erit iudicio. Qui autem
dixerit fratri suo racha. reus
erit concilio. Qui autem dix-
erit fatue. reus erit gehen-
ne ignis. Si ergo offeres
munusculum ad altare. & ibi
recordatus fueris. quia fra-
ter tuus habet aliquid ad-
uersum te. relinque ibi
munusculum ante altare.
& uade prius reconciliare
fratri tuo. & tunc ueniens
offeres munusculum.

+ m. vii. i.
lxxii.
m. xvi.
solus
x

Audistis quia dictum est an-
tiquis. Non machaberis.
Ego autem dico vobis. Quia
omnis qui uiderit mulierem
ad concupiscendum eam.
iam mechatus est eam in corde
suo. Quod si oculus tuus
dexter scandalizat te.
erue eum & proice abste.
Expediit enim tibi ut pere-
at unum membrorum tuo-
rum. Quam totum corpus
tuum mittatur in gehennam.

+ ¶ Esto consentiens aduersario tuo cito dum es in uia cum eo. ne
forte tradat te aduersarius iudici. & iudex tradat te ministro. &
in carcerem mittaris. Amen dico tibi. non exies inde. donec reddas no-
uisimum quadranten.

& si dexter manus tua scanda-
lizat te. abscide eam & proice
abste. Expediit enim tibi
ut pereat unum membrorum
tuorum. quam totum cor-
pus tuum eat in gehennam.
Dictum est autem. Quicum-
que dimiserit uxorem suam
& illi libellum repudii.
Ego autem dico vobis. Quia
omnis qui dimiserit uxorem
suam & cepit fornicatio-
nis causa. facit eam mecha-
ri. & quidem missam duxerit.
adulterat. Iterum audistis
quia dictum est antiquis. non
per iurabis. reddes autem domino
iuramentum tuum. Ego autem dico
vobis. Non iurabis omnino. neque
per celum. quia thronus dei est.
Neque per terram. quia scabel-
lum est pedum eius. Neque
per hierosolimam. quia ci-
uitas est magni regis. Ne-
que per caput tuum iurabe-
ris. Quia non potes unum
capillum album facere. aut
nigrum. Sit autem sermo
uester. Est. est. non non.
Quod autem his habundan-

tius est. amalo est.

Audistis qui ad dictum est
oculum pro oculo. & den-
tem pro dente. Ego autem
dico uobis. non resistere
malo. Sed si quis te
percusserit in dexteram
maxillam tuam praebe
illi & alteram. & ei qui
uult tecum iudicio con-
tendere & tunicam tuam
tollere. remitte ei & pallium.

Et qui cum quo te anga-
ri &auerit mille passus.
uade cum illo & alio duo.

Qui petit a te da ei. & uo-
lenti mutuari a te.
ne auer- taris.

Audistis qui ad dictum est
diligis proximum tuum
& odios. inimicum tuum.

Ego autem dico uobis.
diligite inimicos uos.
beneficite his qui ode-
runt uos. & orate pro
persequentibus & ca-
lumniatoribus uos. ut si-
tis filii patris uestri
qui in caelis est. qui solet suum

orire facit super bonos &
malos. & pluit super iustos
& in iustos.

Si enim diligitis eos qui
uos diligunt. quam mer-
cedem habebitis. nonne
& publicani hoc faciunt.
Et si salutaueritis fratres
uestros tantum. quid am-
plius facitis. nonne &
homines hoc faciunt.

Estote ergo uos perfecti.
sicut & pater uester cae-
lestis perfectus est.

Addidite ne iustitiam
uestram faciatis coram
hominibus. ut uideami-
ni ab eis. Alio quin
mercedem non habebitis
apud patrem uestrum
qui in caelis est.

Cum ergo facis elemo-
sinam. noli tuba canere
ante te. sicut hypocri-
te faciunt in synagogis
& in uicis. ut honorificen-
tur ab hominibus.

Ambi dico uobis recepe-
runt mercedem suam.

Te autem faciente elemosy
nam. nesciat sinistrata.
quid faciat dexterata.
ut sit elemosinata
in abscondito. & pater
tuus qui uidet in absconso
dito reddet tibi.

¶ Et cum oratis non eritis
sicut hypocrite. qui
amant in sinagogis.
& in angulis plattea
rum stantes orare. ut
uideantur ab hominibus.
Amo dico uobis. recepe
runt mercedem suam.
Tu autem cum orabis. in
tra incubilum tuum. &
clauso ostio tuo. ora
patrem tuum in absconso.
& pater tuus qui uidet
in abscondito reddet tibi.

Exlm
lxxxiii

Orantes autem nolite
multum loqui sicut &
hii. putant enim quod
in multa loquio suo ex
audiantur. Nolite
ergo. adsimilari eis
Scitis enim namque pa
ter. uester quid opus

sit uobis. antequam pe
tatis eum. sic ergo uos
orabitis.

PATER NOSTER QUI ES

in caelis. Sificetur no
men tuum. ueniat regnu
m tuum. fiat uoluntas tua
sicut in caelo & in terra.
Panem nostrum super
substantiam non dano
bis hodie. & dimitte
nobis debita nostra
Sicut & nos dimittimus
debitoribus nostris.
& nos inducas in temp
tationem. Sed libera
nos a malo.

Si enim demiseritis ho
minibus peccata eorum.
demitte & uobis pater
uester caelestis delic
ta uestra. Si autem non
demiseritis hominibus.
Nec pater uester dimittet
peccata uestra.

mat. xlv.
X
solus

Cum autem ieiunatis
nolite fieri sicut hypo
cite tristes. Exstomi
nant enim facies suas.

ut pareant hominibus
ieiunantes. Amen dico
uobis quia receperunt
mercedem suam.

Tu autem cum iunas. un-
gue caput tuum. & fa-
ciant tuam laua. ne uidea-
ris hominibus ieiunans.
sed pater tuus qui est in
abscondito & pater tuus
qui uidet in abscondito
reddet tibi. Nolite
thesaurizare uobis
thesauros in terra. ubi
erugo & tinea demolitur.
& ubi fures effodiunt
& furantur.

in xlvi
lxxxi

in xlvi
lxxxi
Thesaurizate autem
uobis thesauros in celo.
ubi neque erugo neque
tinea demolitur.

& ubi fures non effo-
diunt nec furantur.
Vbi enim est thesaurus
tuus. ibi est & cor tuum.

in xlvi
lxxxiii
Lucerna corporis tui
est oculus tuus. Si
fuerit oculus tuus
simplex. Totum cor

pus tuum lucidum erit.

Si autem oculus tuus ne-
quam fuerit. Totum cor
pus tuum tenebrosum erit.

Si ergo lumen quod dicitur
est tenebrae sunt. ipse
tenebrae quantus erunt.

Nemo potest duobus
dominis seruire. Aut
enim unum odio habebit
& alterum diliget.

Aut unum sustinebit. & al-
terum contemnet.

Non potestis deo seruire
& mammoni.

in xlvi
lxxxi

Ideo dico uobis. Nescitis
quid sitis animae uestrae
quid manducetis. Neque
corpori uestro quid
induamini. Nonne anima
plus est quam esca. & cor-
pus quam uestimentum.

Respicite uolatilia caeli.
quoniam non serunt. neque
metunt. neque congregant
in horrea. & pater uester
caelestis pascit illa.

Nonne uos magis pluris
estis illis.

Quis autem uestrum cogitans.
potest adicere ad staturam
suam cubitum unum? & de
uestimento quid solliciti estis?

VI
m̃t l
m̃t xli
luc luj

Considerate lilia agri quo
modo crescunt. non labo
rant neque nent.

m̃t li
luc luj

Dico autem uobis: quoniam nec
salomon in omni gloria
sua cooperatus est. sicut
unum & istis. Si autem fe
num agri quod hodie est.
& cras in clibanum mittitur
ut sic uestit: Quanto magis
uos minime fidei. Nolite
ergo solliciti esse dicentes:

Quid manducabimus. aut
quid bibemus. aut co
operiemur? haec enim
pater uester qui a his
omnibus indigetis;

m̃t lu
solus
X

Querite autem primum
regnum dei & iustitiam
eius. & haec omnia ad
iciuntur uobis.

m̃t. luj
lxxv

Nolite ergo solliciti esse
in crastinum. Crastinus
enim dies sollicitus erit
sibi ipse. sufficit diei

malitia sua.

NOLITE IUDICARE UT
non iudicemini. In quo enim
iudicio iudicaueritis. iudica
bimini. & in qua mensura
miseri fueritis. remittetur
uobis. Quid autem uides
festucam in oculo fratris
tui. & trabem in oculo tuo
non uides. Aut quomodo
dicis fratri tuo. sine eicia
festucam de oculo tuo.

Et ecce trabis est in oculo
tuo. hypocrita. eice
primum trabem de oculo
tuo. & tunc uidebis eice
re festucam de oculo fra
tris tui;

Nolite dare scem canibus.
neque mittatis margari
tas uestras ante porcos.
ne forte conculcent eas
pedibus suis. & conuersi
disrumpant uos.

Petite & dabitur uobis.
querite & inuenietis.

Pulsate & aperietur uobis.
Omnis enim qui petit accipit.
& qui querit inuenit.

Ad omnia gentes inquirunt. scit enim.

MAT

in lxxi

in lxx

**in lxxiii
in lxxii
in lxxvi**

**in lxx
in lxxxi**

NON OMNIS QUIDIEM MIHI

DIEM DIEM INTRABIT IN REGNUM

CAELORUM. SED QUI FACIT

VOLONTATEM PATRIS MEI

QUI IN CAELIS EST. IPSE IN

TRABIT IN REGNUM CAELORUM.

MULTA DICIT MIHI IN ILLO DIE.

DIEM DIEM. NONNE IN NOMINE

TUO PROPHETAVIMUS & IN

NOMINE TUO DAEMONIA

EIECIMUS. & IN NOMINE TUO

VIRTUTES MULTAS FECIMUS.

& TUNC CONFITEBOR ILLIS.

QUIA NUMQUAM NOVI VOS.

DISCEDITE AME OMNES QUI

pulsanti aperiantur.

Aut quis est & vobis homo quem si perierit filius suus panem. numquid lapidem porriget ei. aut si perierit perierit. numquid serpenti porriget ei.

Si ergo vos cum sitis mali nostis bona dare filiis vestris.

Quanto magis pater uester qui in caelis est. dabit bona persequentibus se.

Omnia ergo quaecumque vultis ut faciant vobis homines. & vos facite illis. haec enim lex & prophetiae.

Intrate ergo per angustam portam quia lata porta & spatiosa via quae ducit ad perditionem. & multi sunt qui intrant per eam.

Quam angusta porta & ardua via quae ducit ad vitam & pauci sunt qui inveniunt eam.

Atendite a falsis prophetis. qui vident ad vos in vestimentis ovium. intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

A fructibus eorum cognosce

et istos. Numquid colligunt de spinis uvas. aut de tribulis figas? Sic omnis arbor bona fructus bonus facit.

Mala autem arbor fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere. neque arbor mala fructus bonos facere.

Omnes arbor qui non facit fructum bonum & cideatur & in ignem mittetur.

Igitur & fructibus eorum cognoscetis eos.

Non omnis quidem mihi diem diem intrabit in regnum caelorum. sed qui facit voluntatem patris mei qui in caelis est. ipse intrabit in regnum caelorum.

Multa dicit mihi in illa die. diem diem. nonne in nomine tuo prophetavimus & in nomine tuo daemonia eiecimus. & in nomine tuo virtutes multas fecimus.

& tunc confitebor illis. quia nunquam novi vos. Discedite ame omnes qui

mlxi
lxxiii

operamini iniquitatem.
 Omnis ergo qui audit uer-
 ba mea haec. & facit ea.
 ad similitudinem uiro sapientia.
 Qui aedificabit domum suam
 super petram. & descendit
 pluuia. & uiderunt flumi-
 na. & flauerunt uenti &
 intruerunt in domum illam
 & non cecidit. fundata enim
 erat supra petram;

Et omnis qui audit uer-
 ba mea haec. & non facit ea.
 similis erit uiro stulto.

Qui aedificauit domum suam
 super arenam. & descen-
 dit pluuia & uiderunt
 flumina. & flauerunt uenti.
 & intruerunt in domum illam.
 & cecidit. & fuit ruina eius
 magna; & factum est
 cum consummasit ih̄s uer-
 ba haec. admirabantur
 turbae super doctrina
 eius. erat enim doctus
 eos sicut potestatem
 habens. non sicut scribae
 eorum & pharisaei.

**Cum autem discendisset
 de monte**

secute sunt eum turbae
 multae. & ecce leprosus
 ueniens ad orabat eum
 dicens. Domine si uis. potes
 me mundare. & ten-
 dens ih̄s manum tetigit
 eum dicens. uolo munda-
 re. & confestim munda-
 ta est lepra eius. & ait
 illi ih̄s. uide nemini dixisti
 Sed uade ostende te sacer-
 doti. & offer munus quod
 praeccepit moyses. in testi-
 monium illis.

mlxi
lxxiii
lv lxx.
lo xxxvii.

Cum autem introisset
 Capharnaum. accessit
 ad eum centurio. rogans
 eum & dicens. Domine puer
 meus iacet in domo para-
 liticus & male torque-
 tur. & ait illi ih̄s. ego
 ueniam. & curabo eum.
 & respondens centurio ait.
 Domine non sum dignus ut in-
 tres sub tectum meum.
 sed tantum dic uerbo. &
 sanabitur puer meus.
 Nam & ego homo sum
 sub potestate habens

mlxi
lxxiii
lxxviii

VII.

mlxi
lxxiii
lxxxiii

sub me milites. & dico
huic uade. & uadit. & alio
ueni. & uenit. & seruomus
factus hoc. & facit.

Audiens autem ih̄s miratus
est. & sequentibus redixit.
Amendico uobis. Non in uobis
tantam fidem in israel.

^{lxxv} Dico autem uobis. Quod
^{lxxvi} multi ab oriente & occi
dente uenient. & recumbent
cum abraham & isac &
iacob in regno celorum.
Fili autem regni. eiciuntur
in tenebras & tenebris ibi
erit fl&us & stridor den
tium. & dixit illi ih̄s con
turioni. Uade & sicut
credidisti. fiat tibi. & sa
natus est puer in illa hora.

^{lxxvii} **E**reū ueniss & ih̄s in domū
^{lxxviii} p̄m uidit socrum eius & fe
brientem & tetigit
manum eius & dimisit eā
febris. & surrexit & mi
nistrabat eis. uespere
autem facto. obtulit
ei multos demonia habē
tes. & eiciebat sp̄s uerbo

& omnes male habentes
curant. ut adimplere
tur quod dictum est p̄
isaiam proph&am dicen
tem. ipse infirmitates
n̄ras accepit & agrota
tiones nostras portabit.
Uidens autem ih̄s turbas
multas circumse iussit
ire trans fr&um discipu
lor suos.

ET ACCEDENS UNUS SCRIBA

& ait illi. Magister. se
quar te quocumque is. &
dixit ei ih̄s. uulpes fo
ueas habent & uolucres
caeli in idō tab& nacula
filius autem hominis non
hab& ubi caput suum
reclin&. alius autem de
discipulis eius. ait illi.

Dñe per me^{me} te. primum
ire. & sepelire patrem
meum. ih̄s autem ait illi.
Sequere me & dimitte
mortuos. sepelire mor
tuos suos.

^{lxxix} **ET ASCENDENTE** in uicula
secuti sunt eum discipuli eius

Et ecce ⁷terrae motus mag-
nus factus est in mari.
Ita ut nauicula operire-
tur fluctibus. ipse
uero dormiebat.

Et accesserunt & susci-
tauerunt eum dicentes.
Dñe saluam nos perimus.
& dicit eis. Quid timidi
estis modice fidei. Tunc
surgens. imperauit uentis
& mari. & facta est tran-
quillitas magna. Porro
homines mirati sunt dicen-
tes. qualis est hic. quia
uestri & mari oboediunt.

XXII **E**T CŪ UENISSET. TRANS
FRETUM IN REGIONE GERASSENORŪ
OCCURRUNT EI DUO HO-
MINIS HABENTES DEMONIA
DEMONUM MORTIS & EUNTES
SEUI NIMIS. ITA UT NŌNO
POSSIT TRANSIRE PER UIAM
ILLAM. & ECCE CLAMAUERUNT
DICENTES. Quid nobis &
tibi fili dī uenisti huc
ante tempus torquere
nos. erat autē non longē
ab illis gr̃e porcorum

multorum pascoris. Demo-
nes autē rogabant eum
dicentes. Si eiecis nos
mitte nos in gregem por-
corum. & ait illis. ite.
At illi & euntes abierunt
in porcos. & ecce magis
imp̃u. abiit totus gr̃s
per praeceptum in mare.
& mortui sunt in aquis.
Pastores autē fugerunt
& uidentes in ciuitatem.
nuntiauerunt omnia
& de his quae demonia
habuerant. & ecce tota
ciuitas exiit obuiam ih̃u.
& uiso eo rogabant ut
transiret a finibus eorū

XXIII **E**T ASCENDENS IN NA-
UICULA TRANS FRETUM & UENIT
IN CIUITATEM SUAM. & ECCE
OFFEREBANT EI PARALITICŪ
IACENTEM IN LECTO. VIDENS
AUTē IHS FIDEM ILLORUM
DIXIT PARALITICO. CONFIDE
FILI. REMITTUNTUR TIBI
PECCATA TUA. & ECCE QUI-
DAM DE SCRIBIS DIXERUNT
INTRASE. HIC BLASPHEMAT.

in lex
in xv
lxxviii
10 cxxxviii

matth

Et cum uidisset & ih̄s cogitationes eorum. dixit. ut quid cogitatis mala in cordibus uestris. quid est facilius dicere dimittantur tibi peccata aut dicere. Surge & ambula. ut sciatis autem quoniam filius hominis habet potestatem in terra dimittere di peccata.

Tunc ait paralitico. Surge tolle lectum tuum & uade in domum tuam. & surrexit & abiit in domum suam. Uidentes autem turbe timuerunt & glorificauerunt dñm qui dedit potestatem talon hominibus.

XXIII

in lxxi
in xxi
lxxxviii

ET CUM TRANSIRET INDE IH̄S uidit hominem sedentem in teloneo. matheum nomine & ait illi. sequere me. & surgens secutus est eum.

in lxxii

in xxii

lxxxviii

Et factum est discumbente eum in domo. Ecce multi publicani & peccatores uenientes discumbebant cum ih̄u & discipulis eius.

in lxxiii

in xxiii

lxxl

Quare cum publicanis &

peccatoribus manducaret magister uester. At ih̄s audiens ait. non est opus ualentibus medicus sed male habentibus. Eunter autem discite quid est misericordiam uolo. & non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos. sed peccatores.

XXV

Tunc Accesserunt totum discipuli

iohannis dicentes. Quare nos & pharisei ieiunamus frequenter. Discipuli autem tui non ieiunant. & ait illis ih̄s. Numquid possunt filii sponsi lugere. quam diu cum illis est sponsus.

Ueniet autem dies. cum auferetur ab eis sponsus & tunc ieiunabunt.

Nemo autem inmittit communis suram panni rudis in uestimento uetere. tollit enim plenitudinem eius & uestimento; & peior. scis sura fit. Neque mittunt uinum nouum in utres ueteres. Alio quin. rum

*Uidentes pharisei dicebant discipulis eius.

puntur utres. & uinum
effundetur & utres
pereunt. Sed uinum nouū
in utres nouos mittunt &
ambo conseruantur.

XXVI Hæc illo loquente ad eos

Ecce princeps unus ac-
cessit & adorabat eum
dicens. Dñe filia mea
modo defuncta est. sed
ueni impone manum sup
eam & uiuæ. & surgens
ih̄s sequebatur eum & dis-
cipuli eius. & ecce mulier
que sanguinis fluxum pa-
ciebatur duodecim annis
Accessit retro & tetigit
fimbriam uestimenti eius.
Dicebat enim intrase. sit-
tiggero tantum uestimentū
eius salua ero. Confide
filia fides tua te saluam
fecit. & salua facta est
mulier & illa hora.

Z Et cum uenisset ih̄s in domū
principis & uidisset tibi-
cinis & turbam tumultu-
antē dicebat. recedete

*at ih̄s conuersus & uidens eam dixit.

non est enim mortua puella
sed dormit. & deridebant
eum & cum eiecta esset
turba intrauit & tenuit
manum eius & surrexit
puella. & sicut fama hæc
in uniuersam terram illam

XXVII ET TRANSIIT IERUSALEM

secuti sunt eum duo cæci
clamantes & dicentes.
miserere nr̄i fili dauid.
Cum autē uenisset domū
acceserunt ad eum cæci
& dicit eis ih̄s. Credetis
quia possum hoc facere
uobis. Dicunt ei. utique
dñe. Tunc tetigit oculos
eorum dicens. secundum
fidem uestram fiat uobis.
& apertis sunt oculi eorum
& comminatus est illis ih̄s
dicens. uidete ne quis sciat
Illi autē & euntes defama-
uerunt eum in tota ter-
ram illam. Egressis autē
illis. ecce obtulerunt ei
hominem mutum demo-
nium habentē. & eiecto

247.
daemone locutus ē mutus
Et mirati sunt turbē dicentes
numquam apparuit sic in
israhel. pharisei autē di
cebant. in principem daemo
norum eiecit daemones.

XXVIII
ET CIRCVBAGANS CIVITATES
omnes castella docens in
synagogis eorum & pradicans
euangelium regni. & curans
omnem languorum & omnē
infirmatē.

Videns autē ih̄s turbas
misertus est eis qui erant
se uicari & iacentes sicut
oues non habentis pastore

Tunc dicit discipulis suis.
Messis quidē multa. Ope
rarii autē pauci. Roga
te ergo dñm messis. ut
eiciat operarios in mes

XXVIII sem suam.

ET CONVOCATIS XII DISCIPULIS
suis. dedit eis potestatem
spirituum immundorum
& eiecerant eos. & cura
rent omnem languorum
& omnem infirmitatē

in populo. Duodecim autē
discipulorum nomina. haec
sunt. Primus simon petrus
quid dicitur & andreas fra
ter eius. Jacobus zebe
dei & iohannis frater eius
Philippus & bartholomeus.
Thomas & matheus publica
nus. Jacobus alphi &
taddeus. Simon cananeus
& iudas schariodes. qui &
tradidit eum. hos. xii.
misit ih̄s praeceptis
& dicens. In uia gentium
ne abieritis & in ciuitates
samaritanorum ne intra
ueritis. sed potius ite
ad oues que perierunt
domus israhel.

EX EUNTES autē pradi
cantes. quia ad pro
pinqua ut regnum celo
rum. Infirmos curate.
Mortuos suscite. lepro
sos munda. Daemones
eiecite. gratis accepistis
gratis date. Nolite pos
sedere aurum. neque argē

Neque pecuniam in zonis
uestris. Non peram. Inuia
Non duas tunicas. Neque
calciamenta. Neque uir
ga immanu. Dignus ē enim
operarius cibo suo.

In quacumque autem inci
uitatem aut in castellū
intraueritis interrogate
quis in ea dignus sit. & ibi
manete donec & eatis.

Intrans autem in domo
salutate eam. ^{dicentes pax huic domui} & si qui
dem fuerit domus illa
digna. uenit & pax uestra
super eam. Sin autem
non fuerit digna pax
uestra ad uos reuertetur.

Et quicumque non rece
perit uos. Neque audi
erint sermones uestros.

Ex euntes foras de do
mo uel de ciuitate. &
cutite puluerem de pe
dibus uestris.

Ambidico uobis. Tole
rabilius erit terrae
sodomorum & gomor

raeorum in die iudicii
quam illi ciuitati.

Ecce ego mitto uos sic
oues; ^{immediate} luporum. Estote
ergo prudentes sicut
serpentes & simplices
sicut columbe.

Cauete autem ab homini
bus tradent enim uos
in conciliis & in synago
gis suis flagellabunt
uos. & ad praesides &
reges ducimini propter
me in testimonium illis
& gentibus. Cum autem
trudent uos. nolite cogi
tare quomodo aut quid
loquamini dabitur enim
uobis in illa hora quid
loquamini. Non enim
uos estis qui loquimini
sed sps patris uestri
qui loquitur in uobis.

Tradet autem frater fra
trem in mortem & pa
ter filium & insurgent
filii in parentes & mor
ti eos afficiet.

& eritis odio omnibus homi-
nibus propter nomen meum

Qui autem persequerit^{usque} in fine
hic saluus erit;

Cum autem persequantur uos
in ciuitate ista. fugite in
alia. Amen dico uobis. non
consummabitur ciuitates
israhel donec ueniat filius
hominis. Non est discipu-
lus super magistrum. neque
seruus super dominum suum.

Sufficit discipulo ut sit
sicut magister eius. & ser-
uus sicut dominus eius.

Si patrum familias beel-
zebub. uocauerunt. quan-
to magis domesticos eius.
ne ergo timueritis eos.

Nihil enim operatum est
quod non reuelabitur
& occultum quod non scie-
tur. Quod dico uobis in
tenebris dicite in lumine
Et quod in aure auditis
predicate super tecta.
& nolite timere eos qui
occidunt corpus animam

autem non possunt occi-
dere. sed potius eum
timete. Qui potest ani-
mam & corpus perdere
in gehennam. Nonne duo
passeres asse ueneunt
& unus & illis non cadit
super terram sine uolun-
tate uestro. Uestri autem
& capilli capitis nume-
rati sunt omnes.

Nolite ergo timere multas
passeribus melioris estis
uos. Omnis ergo qui con-
fitebitur me coram homi-
nibus. confitebor & ego
eum coram patre meo
qui est in caelis.

Qui autem negauerit me
coram hominibus. nega-
bo; & ego eum coram patre
meo qui est in caelis.

Nolite arbitrari uene-
rim mittere pacem in
terra. non uenipa con-
mittere sed gladium.
Ueni enim seperare homi-
nem aduersus patrem suum

& filiam aduersū matrē
suam. & iurum aduersū
socrum suam. & inimici ho-
minis domestici eius.

m. xcvi.
l. cxxxv.
v

Qui amat patrem aut ma-
trē plusquam me non ē
medignus. & qui amat
filium aut filiam sup me
non est medignus.

Et qui non accepit crucē
suam & sequitur me non
est medignus. Qui inuit
animam suam perdat illā

m. xcvi.
l. cxi.
lo. cu.
iii

Et qui perdidit animā
suā propter me inueniat
eam. Qui recepit uos me
recepit. & qui me recepit
recepit eum qui me misit.

m. xcvi.
m. xciii.
l. cxxii.
lo. cxx

m. xcvi.
v

Qui recepit prophētā
in nomine prophetae.
mercedē prophetae ac-
cipiat. & qui recepit ius-
tum in nomine iusti. mer-
cedē iusti accipiat.

m. xcvi.
m. xcvi.
v

Et qui cumque potum
dederit uni & ministris
calicem aquae frigidae.
Tantum in nomine disci

m. ci.
xxxv

puli. amendo uobis. non
perdit mercedem suam.

Et factum ē cum con-

m. ci.
l. lxxviii.
v

summasset ihs uerba haec.

Praecipiens duodecim dis-
cipulis suis transiit inde.
ut doceret & praedicaret
in ciuitatibus eorum.

Iohannis autē cum audis-
set in uinculis opera xpi.
Mittens duos de discipulis
suis. ait illis. Tūc qui
uenturus es an alium &
spectamus. & respondens
ihs. ait illis. Euntes re-
nuntiate iohanni que
audistis & uidistis. Cēci
uident. claudi ambulant
leprosi mundantur.

Et beatus est qui non fue-
rit scandalizatus in me.
Illis autē abeuntibus
coepit ihs dicere ad tur-
bas de iohanne.

Quid & istis in desertum
uidere arundinem ubi
to agitatē sed quid &
istis uidere hominem.

* surdi audiunt mortui resurgunt pauperes euangelizantur;

mollibus uestitum. Ecce qui mollibus
uestiuntur in domibus regum
sunt. Sed quid existis uide
re. propheta & iam dico
uobis. & plusquam prophe
tam. hic enim est de quo
^{in. cum}
^{l. lxx} scriptum est. Ecce mitto
angelum meum ante faciem
tuam qui prae parauit
uiam tuam ante te.

^{in. cum}
^{l. lxxi} Amen dico uobis. Non sur
rogit in istis natus mulie
rum. maior iohanne bap
tista. Qui autem minor
est in regno caelorum
maior est illo.

^{in. cum}
^{l. lxxii} Adiebus autem iohannis
baptistae usque nunc reg
num caelorum. Uim pati
tur. & uiolenti diripiunt
illud. Omnis enim lex.

^{in. cum}
^{l. lxxiii} & prophetae usque ad iohan
nem prophetauerunt.
& si uultis recipere. ipse
est helias qui uenturus est
Qui habet aures audien
di. audiat. Cui autem si
mitem aestimabo genera

tionem istam. Similis est
pueris sedentibus in foro
Et qui clamantes quo equa
libus dicunt cecimus
uobis. & non saltastis
lambitumur & non plan
xistis. Uenit enim iohannis
neque manducans neque
bibens. & dicunt demonum
habet. Uenit filius homi
nis manducans
& bibens. & dicunt. Ecce
homo uorax & potator
uini publicanorum & pec
catorum amicus & iusti
ficata est sapientia a fi
lius suis.

xxxii

Tunc coepit ih̄s exprobrare
ciuitatibus in quibus fac
te sunt plurimae uirtutes
eius qui non egissent pe
nitentiam. Ua tibi cor
zain. Ua tibi bethsaida
quia si in tyro & sidone
factae essent uirtutes
quae factae sunt in uobis.
Olim in cilicio & cinere
penitentiam egissent

^{in. cum}
^{l. lxxii}
V

Verum tamen dico uobis.
Tyro & sidoni. remissius
erit indie iudicii. quam
uobis. & tu capharnaum
numquid usque in caelum
& altaberis usque in infer-
num descendis.

Quia si in sidonis factae
fuis sent uirtutes quae
facte sunt in te forte
mansissent usque in hunc
diem. Verum tamen dico
uobis. Quia terrae sodo-
morum remissius erit
indie iudicii quam tibi.

XXXIII **ILL. OTT. PRE. RESPONDENS**

ih̄s dixit. Confite or tibi
pater dñe caeli & terrae
qui abscondisti haec. a sa-
pientibus & prudentibus
& reuelasti paruulis.

Ita pater qm̄ sic fuit pla-
citum dñe te. Omnia
mihī tradita sunt a patre
meo. & nemo nouit filiū
nisi pater. Neque pater
quis nouit nisi filius.
& cui uoluerit filius re-

uelare. Venite ad me
omnes qui laboratis &
honorati estis. & ego re-
ficiam uos. Tollite iugū
meum super uos & discite
a me quia mitis sum &
humilis corde. & inue-
nietis requiem anima-
bus ur̄is. Iugum enim
meum suauē est & onus
meum leue.

ILL. OTT. PRE. ABIT. IHS
sabbato per-sata. Disci-
puli autē eius esuriē-
tes coeperunt uellere
spicas. & manducare.

Pharisaei autē uidentes
dixerunt ei. Ecce disci-
puli tui faciunt quod nō
licit eis facere sabbatis.
At ille dixit eis. non legistis
quid fecerit dauid quan-
do esurit & quicum eo
erant. Quomodo intrauit
in domum dī & panis posi-
cionis comedit quos non
licebat ei comedere. Neque
his qui cum eo erant nisi

solis sacerdotibus. Aut non
legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabba-
tum uiolant & sine crimine
sunt. Dico autem uobis.
Quia templo maior est hic.
Si autem sciretis. quid est
misericordiam uolo. & non
sacrificium numquam con-
damnassetis innocentes.
Dñs est enim filius hominis
& iam sabbati.

ET CUM INDE TRANSISSET

in synagogam eorum. &
ecce homo manum habens
aridam. & interrogabant
eum. dicentes. Si licet sab-
batis curare ut aclus aridus
eum. ipse autem dixit illis.
Quis erit & uobis homo qui
habet ouem unam & si ceci-
derit hec sabbatis in foueam
nonne tenebit & leuabit
eam. Quanto magis melior
est homo oue. Itaque
licet sabbatis benefacere
Tunc ait homini & tende
manum tuam. & contudit

& restituta est sanitas sicut
alibi. Ex euntibus autem
pharisei consilium facie-
bant aduersus eum quo
modo eum perderint
Ihs autem sciens cogita-
tio mis eorum. secessit in-
de. & secuti sunt eum multi
& curauit eos omnes. & pre-
cepit eis. ne manifestum eu
fecerint. ut adimplere-
tur quod dictum est per
isaiam propheta dicens.
Ecce puer meus: ^{quem} elegi di-
lectus meus in quo bene
conplacui anime mee
Ponam spiritum meum super eum
& iudicium gentibus nun-
tiabit. non condendit.
Neque clamabit. neque au-
diat aliquis in plateis uo-
cem eius harundinem quas
sata non confringit.
& linum fumi gans non con-
tingit donec eiciat ad
uictoriam iudicium. & in
nomine eius gentes spe-
rabunt. Tunc oblatus

est ei homo daemonium habuit.
cecus & mutus & curauit eum
ita ut loqueretur & uideret.
Et stupebant omnes turbæ
& dicebant. Numquid hic
est filius dauid.

Pharisæi autem audientes
dixerunt. hic non eiecit
daemonis. nisi in belzebub
principem demoniorum.
Ihs autem sciens cogitatio
nes eorum dixit eis. Omne
regnum diuisum contra se
desolabitur. & omnes ciui
tas uel domus diuisa contra se.
non stabit. & si satanas
satanam eiecit aduersus
se diuisus est. Quomodo
ergo stabit regnum eius.
Et si ego in belzebub. eie
cio daemones. filii uestri
in quo eieciunt. Ideo ipsi
iudices constituent uestri.
Si autem ego in spiritu dei eiecio
daemones. igitur peruenit
in uos regnum dei. Aut quo
modo potest quisquam
intrare in domum fortis

& uasa eius diripere. nisi
prius allegauerit forte.
Et tunc domum illius diri
piatur. Qui non est mecum
contra me est. & qui non con
gregat mecum spargit.
Ideo dico uobis. quia omne
peccatum & blasphemia
remittuntur hominibus.
Spiritus autem blasphemie.
Qui autem in spiritu blasphe
mauerit non remittetur illi.
Et qui cum que dixerit uer
bum contra filium hominis
remittetur ei.
Qui autem dixerit contra
spiritum sanctum. non remittetur ei.
neque in hoc seculo. neque
in futuro. Aut facite ar
borē bonam & fructū
eris bonum. Aut facite
arborē malam. & fruc
tum eius malum. Si quidem
ex fructibus enim arbor
agnoscitur. pro genies
uiperarum quomodo po
testis bona loqui. cum
sitis mali. & habundan

tia enim cordis os loqui-
 tur. bonus homo de bono
 de suo profert bonum.
 Et malus homo de malo
 de suo profert mala.

Dico autem uobis. Quoniam
omni uerbum ociosum
quod locuti fuerint homi-
nes. reddent rationem deo.
In die iudicii. Ex uerbis enim
tuis iustificaberis. & ex
uerbis tuis condemnaberis.

xxvi Tunc respondēt ei quidā
describis & phariseis dicētes.

magister uolumus te signū
uidere. Qui respondens.

dit illis. Generatio mala
& adultera signum querit.

& signum non dabitur ei nisi signū
ione prophete. Sicut enim
fuit ionas in ventre codi
tribus diebus & tribus noc
tibus. Sic filius hominis
in corde terre. tribus die
bus & tribus noctibus;

Uiri in ne uita sur gent in
iudicio cum generatione
ista & condemnabunt eum

quia penitentiam egerunt
in praedicatione ionae.

Et ecce plusquam ionahie.
regina austri surgit in iu-
dicio cum generatione ista
& condemnabit eam. quia
uenit a finibus terrae. au-
dire sapientiam salomonis

— **INCXXVIII** Et ecce plusquam salomonhic.

LXXV. Cum autem sp̄s immundus & n
erit ab homine ambulat
per loca arida. querens
requiem & non ⁱⁿuenit.

Tunc dicit reuertar in do-
mum meam unde & uiu. &
ueniens inuenit eam uacan-
tem scopis mundatam & or-
natam. Tunc uadit & ad-
sumit septem alios sps ne-
quiores se. & intrantes ha-
bitabant ibi. & fiunt no-
uissima hominis illius pei-
ora prioribus. Sic erit
generationi huic pessimae.

xxxvii. Adhuc eo loquente. et turbas.

^T
~~an. cccc.~~
~~an. xxxiii~~
~~l. lxxxii~~
 Ecce mater eius & fratres
 stabant foris querentes lo
 qui ei. Dixit autem ei quidam.

Eccce mater tua & fratres
foris stant querentes te
At ipse respondens dicebat
sibi ait. Que est mater
mea & qui sunt fratres
mei. & extendens manus
in discipulos suos dixit.

Eccce mater mea & fratres
mei. quecumque ergo fece-
rit uoluntatem patris mei
qui in celis est. ipse meus
frater & soror & mater. ē.

In illa die. exiens ih̄s de templo

sedebat secus mare. &
congregati sunt ad eum
turbe multe. ita ut in na-
uicula ascendens sederit

Et omnes turba stabat
in litore. & locutus est
eis. multa in parabolis dicens.

2 Eccce sicut seminator qui
seminat seminare semen suum

Et dum seminat quedam
cecidērunt secus uiam &
uenerunt uolucres & co-
mederunt ea.

Alia autem ceciderunt in
petrosas. ubi non habebat

terram multam. & continuo
scorta sunt & quia non
habebat altitudinem terrae.
Sol autem est uasuerunt
& quia non habebant radi-
cem aruerunt.

Alia autem ceciderunt in spi-
nis & creuerunt spine. &
suffogauerunt ea.

Alia uero ceciderunt in ter-
ram bonam & dabant fruc-
tum. aliut centissimum.
aliud sexagissimum. aliud
tricensimum. Qui habet
aures audiendi audiat.

Et cecedentes discipuli.
dixerunt ei. Quare in pa-
rabulis loqueris eis.

Qui respondens. ait illis.

Quia uobis datum est nosse
mysteria regni caelorum.
illis autem non est datum.

^{ch. cxxxi}
l. lxxxi Qui enim habet dabitur ei.
& abundauit. Qui autem
non habet. & quod habet

^{ch. cxxxiii}
^{m. cxxxi.}
^{l. lxxxi.}
^{io. cxxxi.} aufertur ab eo; Ideo in
parabulis loquor eis.
Qui uideret non uidet

& audientes non audiunt ne
que intellegunt ut adimplea-
tur que in eis proph&ia esau
dicatas. Auditum audistis
& non intellegistis. & uidentes
uidebitis & non uidebitis.

In crassatum est enim cor
populi huius. & auribus
grauibus audierunt &
oculos suos cluserunt
nequando uideant oculis
& auribus audiant. & cor
de intellegant & conuer-
tantur & san&on eos.

Uestri aut&on beati oculi
qui uident & aures ur&ae
que audiunt.

Amen quippe dico uobis.

Qui multi proph&ae & iusti
cupierunt uidere que ui-
detis & non uiderunt.

Et audire que auditis &
non audierunt. Uos ergo
audite parabolam sem-
nantis. Omnis qui audit
uerbum seminae regni & n&
intellegit. uenit malus &
rapit quod seminatum est

in corde eius. hic est qui
secus uiam seminatus est
Qui aut&on^{su} per petrosa se-
minatus est. hic est qui
uerbum audit & continuo
cum gaudio accepit illud.
Non hab& in se radic&on.
sed est temporalis.

Facta aut&on tribulatione.
& persecutione propter
uerbum continuo scanda-
lizatur. Qui aut&on est
seminatus in spinis. hic
est qui uerbum audit &
solicitude seculi istius
& fallacia diuitiarum
suffocat uerbum & sine
fructu efficitur.

Qui uero in terra bona
seminatus est. hic est
qui audit uerbum & in-
tellegit & fructum ad-
fert & facit. aliud qui
den. centum. aliud aut&
sexaginta. porro aliud
triginta.

Et. cxxxvii
Solus

Alia parabolā pro-
posuit illis dicens.

Simile factum est regnum
 caelorum. homini qui semi-
 nauit bonum semen in agro
 suo. Cum autem dormirent
 homines uenit inimicus eius
 & super seminauit ziza-
 nia in medio tritici & abiit.
 Cum autem creuisset herba
 & fructum fecisset. tunc
 apparuerunt zizania.
 Accedentes autem serui pa-
 tris familias dixerunt ei.
 Domine nonne bonum semen
 seminasti in agro tuo.
 Unde ergo habet zizania
 & at illis. Inimicus homo
 hoc fecit. Serui autem dix-
 erunt ei. uisimus & collegi-
 mus ea. & ait non. Ne forte
 collegentis zizaniam era-
 dicetis simul cum eis & tri-
 ticum. Sinite utraque
 crescere usque ad messem.
 Et in tempore messis dicam
 messoribus. Collegite
 primum zizania & alliga-
 te ea fasciculos ad combu-
 rendum. Triticum autem

congregate in horreum meum.
 Aliam parabolam proposuit
 eis dicens. Simile est reg-
 num caelorum grano
 sinapis. quod ac-
 cipiens homo seminauit in
 agro suo quod minimum
 quidem est omnibus semi-
 nibus. Cum autem creuerit
 maior est omnibus holi-
 ribus & fit arbor ita ut
 uolucres caeli ueniant &
 habitent in ramis eius.

Aliam parabolam locutus
 est eis. Simile est regnum
 caelorum fermento quod
 acceptu mulier abscon-
 dit in farinae satis tribus
 donec fermentatum est
 totum. haec omnia locu-
 tus est ih̄s. in parabolis
 ad turbas & sine para-
 bulis non loquebatur eis.
 Ut impleretur quod dic-
 tum erat per prophetam
 dicentem. Aperiam in pa-
 rabulis os meum & eruc-
 tuabo absconditam. a con-

mat

stratatione mundi.

Tunc de missis turbis uenit
in domum. & accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes.
Ediffere nobis parabulam
zizaniorum agri. Qui res-
pondens ait. Qui seminat
bonum semen est filius homi-
nis. Ager autem est mundus.
Bonum uero semen hi sunt
filii regni. Zizania autem
filii sunt nequam. Inimicus
autem qui seminauit eam
Zizania autem est diabolus
Messis uero consummatio
seculi est. Messores
autem angeli sunt.
Sicut ergo colliguntur
Zizania & comburuntur
sic erit in consummatione
seculi. Mitte filius ho-
minis angelos suos & colli-
gent de regno eius omnia
scandala. & eos qui faci-
unt iniquitatem & mittant
eos in camino ignis. ibi erit
fletus & stridor dantis
Tunc iusti fulgebunt sicut

sol in regno patris eorum.
Qui habet aures audiat.

Alia similitudo
Adiecit dicens.

Simile est regnum caelorum
thesauro abscondito in
agro. Quem qui inuenit
homo abscondit & prae
gaudio illius. uadit & uen-
dit uniuersa que habet
& emit agrum illum.

Iterum simile est regnum
caelorum homini negotiari
querenti bonas margarita.

Inuenta autem una prae-
tiosissima margarita.
Abiit & uendit omnia
quae habuit & emit eam.

Iterum simile est regnum
caelorum sagine misse
in mare. & ex omni genere
piscium congreganti.
Quae cum impleta esset
educantes. & secus litus
sedentes. elegerunt bonas
in uasa sua. malos autem
foras miserunt. sic erit
in consummatione seculi.

Exibunt angeli & sepe-
bunt malos de medio iusto-
rum & mittunt eos in ca-
mino ignis. ibi erit fletus
& stridor denteum.

Intelligistis haec omnia.

Dicunt ei & iam. ait illis.

Ideo ^{dicō vobis} omnis scriba doctus
in regno caelorum.

Similis est homini patri fa-
milias qui profert thesau-
ro suo noua & uetra.

Et factum est cum con-
summas & ih̄s parabulas istas
transiit inde.

Et ueniens in patriam suam
docebat eos in synagoga
eorum ita ut miraretur
& dicerint. Unde huic sa-
pientia haec & uirtutes
Nonne hic est fabri filius.
Nonne mater eius dicitur
maria. & fratres eius ia-
cobus & ioseph. & simon
& iudas & sorores eius.

Nonne omnes apud nos sunt
Vnde ergo huic omnia ista
& scandalizabuntur meo

Mat. xli
Marc. i
Luc. xxi
Ioh. xxxv

Mat. xliii
Marc. i
Luc. xc

Mat. xliii
Marc. i
Luc. xii

Mat. xliii
Marc. i
Luc. ix

Ih̄s autem dixit eis. Non est
propheta sine honore. nisi
in patria sua & in domo sua.
Et non fecit ibi uirtutes
multas propter incredu-
litationem illorum.

In illo tempore audiuit
herodes rex tethar casa-
mam ih̄u. & ait pueris suis
hic est iohannis baptista
ipse surrexit ita mortuis
& ideo uirtutes operantur
meo. Herodes autem tenuit
iohannem & alligauit eum
& posuit in carcerem prop-
ter herodiadem uxorem
fratri sui. Dicebat autem
illi iohannis. Non licet tibi
habere eam & uolens illū
occidere. & timuit populum
quia sicut propheta cum
habebant. Die autem na-
talis herodis. Salutauit
filia herodiadis in medio
& placuit herodi. unde
cum iuramento pollicitus
est ei dare. Quod cumque
postulasset ab eo.

Mat. xli
Marc. i
Luc. xviii
Ioh. lvi

At illa praemonita a matre
sua. Da inquit mihi hic in
disco caput iohannis bap-
tistae. & contristatus est
rē. propter ius iurandū
& eos qui pariter recum
bebant iussit dari. misit q:
& decollavit iohannem incar-
cerem. & allatum est ca-
put eius in disco. & datum
est puellae. & ipsa intulit
matri suae. & accedentes
discipuli eius tulerunt cor-
pus eius & sepelierunt illud

In cxlii
lxvii
io xlii

Et uenientes nuntiauerunt
ihū. Quod cum audisset.
Ihs secessit deinde in nau-
cula in locum secretum.
seorsum. & cum audissent
turbae secutesunt eum pē-
des in decem uicibus.

Et sciens uidit turbam
multam & misertus est eis
& curauit languidos eorum.

In cxlviii
m lxxvii
io xlviii

Uespere autem facto acces-
serunt ad eum discipuli
dicentes. Desertus ē locus
& hora iam praeteriit

In cxlviii
m lxxv

dimitte turbas. ut euntes
in castella emant sibi escas.
Ihs autem dixit eis. non ha-
bent necesse ire date illis
uos. manducare. Respon-
derunt ei. non habemus hic.
nisi quinque panes & duos
piscis. Qui ait eis. affer te
illos mihi huc. & cum iussis-
set turbam discumbere sup
faenum. Acceptis quinque
panibus & duobus piscibus
Aspiciens in caelum. benedixit
& fregit dedit discipulis
panes. Discipuli autem tur-
bis. Et manducauerunt omnes &
saturati sunt. & tulerunt
reliquias duodecim cof-
finos fragmentorum ple-
nos. Manducantium autem
fuit numerus quinque
milia uirorum & ceptis
mulieribus & paruulis.

ET STATION iussit
discipulos suos ascendere
in nauiculam & praece-
dere eum trans fretum
donec dimitteri turbas.

Et dimissa turba ascendit
in montem solus orare.
Vespere autem facto solus
erat ibi. Nauicula autem
in medio mari iactabatur
fluctibus. Erat enim con-
trarius ventus. Quarta autem
vigilia noctis. ventus ad eos
ambulans super mare.
Et videntes eum super mare
ambulantem. turbati sunt.
Dicentes. Quia fantasma est.
Et praetimore clamaverunt.
Statimque ih̄s locutus est
eis dicens. habete fiducia.
Ego sum nolite timere. Res-
pondens autem per eos dixit.
Dñe si tu es iube me venire
ad te super aquas. At ipse
ait. veni. & descendens pe-
trus de nauicula ambula-
bat super aquam ut veni-
ret ad ih̄m. Videns vero
ventum validum timuit.
Et cum coepisset mergi
clamavit dicens. Dñe sal-
uum me fac. & continuo
ih̄s extendit manum ad

prehendit eum. & ait illi.
Modice fidei quare dubi-
tasti. Et cum ascendisset
in nauicula. cessavit ventus.
Qui autem in nauicula erant.
venterunt & adoraverunt
eum dicentes. vere filius dñi es.

ET CUM TRANSIRETAS
sent venterunt intra ges-
sar. & cum cognovissent eum
viri loci illius. miserunt
in universam regionem illam.
Et obtulerunt ei omnes
male habentes & rogabant
eum. ut vel fimbriam ves-
timenti eius tangere.
& quicumque tangerent
salvati sunt.

TUNC ACCESSERUNT AD EUM
ab hierosolymis scribae
& pharisei. Dicentes.
Quare discipuli tui trans-
grediuntur traditiones
seniorum. non enim lavant
manus suas cum panem
manducant. Ipse autem
respondens. Ait illis.
Quare & vos transgredimini

mandatum dī. propter tra-
ditionem uestram.
Nam dñs dixit. Honorapa-
trē & matrē. & qui ma-
le dixit patri uel matri
morte moriatur.

Vos autē dicitis. quę cum
que dixerit patri uel ma-
tri munus. quodcumque
est & metibi proderit
& non honorificauit pa-
trē suū aut matrē suā
Et irritū fecistis manda-
tum dī propter traditio-
nem uestram. Hypocrite.
Bene prophetauit de uobis
esaias dicens. Populus hic
labijs me honorat. Cor autē
eorum longe est a me.

Sine causa autē colunt
me docentes doctrinas
mandata hominum.

& conuocatis ad se turbas
dixit eis. Audite & in-
tellegite non quod intrat
in os conquinat hominē.
Sed quod procedit ex ore
hoc inquinat hominē.

Tunc Accedentes discipuli
eius dixerunt ei. scis quia
pharisęi. audito uerbo
scandalizati sunt. At ille
respondens ait. Omnis
plantatio qui non plantauit
pater meus celestis eradi-
cabitur. Sinite illos ceci-
sunt duces cecorum.

Cæcus autē sicco ductū. preter
ambo in foueam cadunt.

Respondens autē petrus
dixit ei. Edissere nobis
parabulam istam.

At ille dixit. Adhuc & uos
sine intellectu estis. non
intellegitis. Quia omne
quod in os intrat in ubitē
uadit & in secessum mitti-
tur. qui autē procedunt
de ore decore & eunt.

& cæco inquinant hominē.

Decore enim & eunt co-
gitationes male. homicidia.
Adulteria. fornicationes
furta. falsa testimonia
blasphemia. hæc sunt
conquinant hominē.

Non lotis autem manibus
manducare non inquinat
hominem.

XLV

ET EGRESSUS INDE
Ihs secessit in partes
tyri & sidonis. & ecce
mulier chanaena afim
bus illis egressa clama
uit dicens. ei. Misere
re mei dñe fili dauid
filia mea male ad aononio
ugetur. qui non respon
dit ei uerbum.

Et accedentes discipuli
eius. rogabant eum dicen
tes. Dimitte eam qui
clamat post nos. ipse
autem respondens ait.

Non sum missus nisi ad
oues que perierat pe
ditas domus israhel.

At illa uenit & adorauit
eum dicens. Dñe adiuua
me. qui respondens ait.

Non est bonum sumere pa
nibus filiorum & mitte
re canibus. at illa dix.

Etiam dñe. nam & canelli

edunt de micis quae cadunt
de mensa dominorum suo
rum. Tunc respondens
Ihs ait illi. Omulier
magna est fides tua
fiat tibi sicut uis.

Et sanata est filia eius
in illa hora.

XLVI

ET CUM TRANSISSET
inde Ihs. Uenit secus ma
re galileae. & ascendens
in montem sedebat. ibi.

Et accesserunt ad eum
turbae multae habentes
secum multos claudos
caecos debiles & alios
multos & pro iecerunt
eos ad pedes eius & cu
rauit eos. ita ut turba
mirarentur. Uidentes
multos loquentes. clau
dos ambulantes. caecos
uidentes & magnifica
bant dñm israhel.

Ihs autem conuocatis dis
cipulis suis dixit. mise
reor turbae huic quia
triduo iam per seue

rant mecum. & non habent
quod manducant. & dimit-
tere eos ieiunos nolo. ne
deficiant inuia. & dicunt
ei discipuli. Unde ergo
nobis in deserto panes
tantos ut saturemus tur-
bam tantam. & ait illis
ih̄s. Quod panes habetis.
At illi dixerunt septem.
& paucos pisciculos. &
praecepit turbe. ut dis-
cumberent super terram.
Et accipiens septem panes
& pisces & gratias agens
fragit & dedit discipulis
suis. & discipuli dederunt
populo & comederunt om̄s
& saturati sunt. & quod
superfuit de fragmentis
tulerunt septem portas
plenas. Erant autem qui
manducauerunt quat-
tuor milia hominum & tra-
par uulos & mulieres.
Et dimissa turba ascendit
in nauiculam & uenit in fi-
nes magedan.

XLVII ET ACCESSE RUIT ADU PHARISAEI

& saducei temptantes &
rogauerunt eum ut signum de
caelo ostenderit eis. At ille
respondens. ait eis. Facto
uespere dicitis. serenum
erit rubicundum. Est ^{enim} caelum
& mane hodie tempestas ru-
tilat enim triste caelum.
Faciem ergo caeli deu di-
care nostis. Signa autem
temporum non potestis
scire. Generatio mala &
adultera signum querit.
Et signum non dabitur ei. nisi
signum ionae. & relictis
illis abiit. & cum uenissent
discipuli eius trans fretum
obliti sunt panes accipere.
Quid dixit illis. Intuemini &
caute a fermentum pha-
risaeorum & saduceorum.
At illi cogitabant inter se
dicentes. Quia panes non
accipimus. Sciens autem
ih̄s dixit. Quid cogitatis
inter uos. modice fidei
quia panes non habetis.

Nondum intellegitis neque
recordamini quinque panum
quinque milia hominum. &
quot cofinos sumpsistis.
neque septem panum inquat
tuor milia hominum. & quot
sportas sumpsistis quare non
intellegitis quia non de pane
dixerim uobis.

Causa afermento pharis
eorum & sadduceorum
tunc intell & erunt quia
non dixerit. Causidum
afermento panum sed a
doctrina pharissaeorum
& sadduceorum.

Uenit autem ih̄s in partes
cesarae philippi. & inter
rogabat discipulos suos
dicens. Quon dicunt
hominis esse filium ho
minis. At illi dixerunt.
Alii iohannem baptistam
Alii autem eliam. Alii
uero hieremiam aut
unum & proph & is. Dicit
illis ih̄s. Uos autem quon
me esse dicatis. Respon

dens simon p & rus. dixit.
Tu es x̄p̄s filius di uiui. res
pondens autem ih̄s dixit ei.
beatus es simon bariona
quia caro & sanguinis non
reuelabit tibi. sed pater
meus qui in caelis est.
Et ego dico tibi quia tu es
petrus & super hanc pe
tram aedificabo eccle
siam meam. & porte infe
ri non prae ualebunt ad
uersum eam & tibi dabo
claves regni caelorum.
Et quodcumque ligau
eris super terram. erit li
gatum & in caelis. & quod
cumque solueris super
terram. erit solutum &
in caelis. Tunc praecepit
discipulis suis. ut nemini
dicerint quia ipse esset
ih̄s x̄p̄s. Ex inde coepit
ih̄s ostendere discipulis
suis. quia oportet eum
ire in hierusalem &
multa pati a senioribus
& scribis & principibus

45.11

in eluxum
ut luxum
sacerdotum. & occidi & ter-
tiadie resurgere. & assu-
mens eum petrus coepit
incredare illum dicens.
Ab sit te dñe non erit tibi hoc
Qui conuersus dixit petro.
Vade post me satanas. scan-
dalum es mihi quia non sa-
pis quædæ sunt. sed ea que
hominum. Tunc ih̄s dixit
discipulis suis.
Siquis uult post me uenire
abneg& sem& ipsum sibi.
& tollat crucem suam & se-
quatur me. Qui enim uolue-
rit animam suam saluam
facere perdat eam. Qui autē
perdiderit animam suam
propter me inueniet eam.
Quid enim prodest homini
si mundum uniuersum lu-
cretur. anime autē suæ
detrimētum patiatur.
Aut quam dabit homo com-
mutationem pro anima sua
filius autē hominis uertu-
rū in gloria patris sui cum
angelis suis. & tunc reddet

in eluxum
ut luxum
uniquæ secundum opus
eius. Amendico uobis. Sunt
quidam de hic adstantibus
qui non gustabunt mortem
donec uideant filium hominis
uenturū in regno suo.
XLVIII. Et post dies sex ad suuocatis
petrum & iacobum & iohan-
nem fratrem eius & ducit
illos in montem excelsum
seorsum. & trans figura-
tus est ante eos. & resplen-
dit facies eius sicut sol.
Vestimenta^{au} eius facta sunt
alba sicut nix. & ecce ap-
paruit eis moyses & helias
cum eo loquentes. Respon-
dens autē petrus. Dixit
ad ih̄m. Dñe bonum est
nobis hic esse. si uis facia-
mus hic tria tabernacula.
Tibi unum & moysi unum
& heliae unum. Ad huc
eo loquente. ecce nuber
lucida obumbravit eos.
Et ecce uox de nubedicens
hic est filius meus dilec-
tus in quo mihi bene placui.

ipsum audite. & audientes
discipuli caeciderunt in
faciem suam & timuerunt
ualde. & accessit ih̄s &
tetigit eos. Dixitque eis.
Surgite & nolite timere.
Leuantes autem oculos
suos. neminem uiderunt
nisi solum ih̄m. & discen
dantibus illis de monte prae
cepit ih̄s dicens. Nemi
dixeritis uisionem donec
filius hominis a mortuis
resurgat. & interroga
uerunt eum ^{discipuli} dicentes.

Quid ergo scribē dicunt.
quod heliam oportet
primum uenire. At ille
respondens. ait illis. he
lias quidem uenturus ē.
& restitutus omnia.

Dico autem uobis. quia
helias. iam uenit & non
cognouerunt eum sed
fecerunt in eo quaecum
que uoluerunt. Sic &
filius hominis passurus
est ab eis. Tunc intel

lexerunt discipuli quia
de iohanne baptista dixit
sē eis. & cum uenisset ad
turbam. accessit ad eum
homo genibus pro uolu
tus ante eum dicens.

⁊ Dñe miserere filii mei
quia lunaticus est &
male patitur. Nam sepe
cadit in ignem. & crebro
in aquam & obtuli eum
discipulis tuis & non po
tuerunt curare eum.

Respondens ih̄s ait. O ge
neratio incredula & p
uersa. quo usque ero
uobiscum usquequo
paciar uos. Afferte
huc illum ad me. & in
crepauit ei ih̄s. & exiit
ab eo demonium & cura
tus est puer ex illa hora.

Tunc accesserunt disci
puli ad ih̄m secreto &
dixerunt. quare nos
non potuimus eicere illū.

Dicit illis ih̄s. propter
incredulitatem uestrā.

Amen quippe dico uobis.
Si habueritis fidem ut
granum sinapis. dicetis
monti huic. transi hinc
& transibit & nihil impos-
sibile erit uobis. hoc
autem genus non eicitur
nisi per orationē & ieiunium

L. CONVERSANTIBUS

autem eis in galileam
dixit illis ihs. filius tra-
dendus est in manus ho-
minum & occident eum
& tertio die resurgit.
& contristati sunt uehe-
menter. & conuenissent
capharnaum. accesser-
unt quididragma. ac-
cipiebant ad petrum
& dixerunt ei. magis-
ter uester non soluit di-
dragma. ait. & iam
& cum intrasset in domū
præuenit eum ihs dicens.
Quid tibi uidetur si mon-
re gesterrae. a quibus
accipiunt tributum
uel censum an filius

suis. an ab alienis. & ille
dixit. ab alienis.

Dixit illi ihs. ergo liberi
sunt filii. ut autem non
scandalizemus eos. uade
ad mare & mitte eam
& eum piscem qui primus
ascenderit. tolle & aper-
to ore eius inuenies tati-
rem illum sumens da eis
pro me & te.

LI

IN illa hora accesser-
unt discipuli ad ihs
dicentes. Quis putas
maior est in regno cae-
lorum. & ad uocans
ihs paruulum sta-
tuit eum in medio eorum
& dixit. Amen dico uobis.

Nisi conuersi fueritis &
efficiamini. sicut par-
uuli non intrabitis in
regnum caelorum.
Qui cum que ergo humi-
liauerit se sicut par-
uulus isto hic ē maior
in regno caelorum.
Et qui suscepit unū

par uulum talon in nomi
 nemeo me suscepit.
 Qui autem scandalizauit
 rit unum de pusillis **L.ii**
 istis qui in me credunt
 Expedi ei ut suspen
 datur mola asinaria
 in collo eius & di merga
 tur in profundo maris
 Uae mundo ab scanda
 lis. necesse est enim
 ut ueniant scandala.
 Uerum tamen uae homini
 per quem scandalum
 uenit. Si autem manus
 tua uel pestus scandal
 li **z**atte. abscede
 eum & proice ab ste.
 Bonum tibi est ad uitam
 ingratibilem uel gloriā
 quam duas manus uel
 duos pedes habentem
 imitti in ignem **homo**
 aeternum. & si oculus
 tuus scandalizat te.
 Erue eum & proice ab
 te. Bonum tibi est cum
 uno oculo in uitam in

trare. quam duos ocu
 los habentem mitti in
 gehennam ignis.
Videte ne contemp
 natis unum & his pus
 illis. Dico autem uobis
 Quia angeli eorum in
 caelis semper uident fa
 ciem patris mei qui in
 caelis est. Uenit enim fi
 lius hominis saluare
 quod perierat. Quid
 uobis uidetur si fue
 rint alii cui centum oues
 & errauerit una & eis.
 Nonne relinquit nona
 ginta nouem in montibus
 & uadit querere eam
 quae errauit. & si con
 tin gerit ut inueniat
 eam. Amen dico uobis
 Quia gaudebit super eam
 magis quam super nona
 ginta nouem quae non
 errauerunt. Sic non
 est uoluntas pateris
 uestrum qui in
 caelis est. ut pereat

MAT

unus de pusillis istis.

Lm **Si autem pecca-**

uerit in te frater tuus
uade & corripe eum in
te & ipsum solum.

Si te audierit lucratus
eris fratri tuo.

Lm **Si autem non te audierit**

adhibe iterum adhuc
unum ^{uel} duos ut more

duorum testium uel

triū sit & omni uerbum

Quod si non audierit cor

dic ecclesiae. Si autem

ecclesiam non audierit

sit tibi sicut & himicus

& publicanus. Amen dico

uobis. Quaecumque alli

ga uertis super terram

erunt ligata & in caelo.

Et quaecumque solueri

tis super terram erunt

soluta & in caelo.

Lm **Item dico uobis. Quia**

si duo & uobis consen

serint super terram de

omni re. Quaecumque

petierint fiat illis

V
An. clxxxviii
L. cxxviii

apatre meo qui in caelis est.
Ubi enim sunt duo uel tres
congregati in nomine meo
ibi sum in medio eorum.

X
An. clxxxviii
Solut

Tunc accedens petrus
ad eum dixit. Domine quo
tiens peccauit in me fra
ter meus & dimittam ei
usque septies. Dicit illi
ih̄s. Non dico tibi usque
septies. Sed usque sep
tuages septies.

Lm **Idcirco assimilatum**

est regnum caelorum

homini regi qui uoluit

rationem ponere cum

seruis suis. & cum coepis

sit rationem ponere.

Oblatus est ei. unus qui

debebat decem milia ta

lenta. Cum autem non

haberit unde redderet

Iussit eum dñs eius ut

dare & uxorem eius.

& filius & omniaque

habebat & reddi debi

tum. Procidens autē

seruus ille orabat eum

Vii
An. clxxxv

X
An. clxxxv
Solut

dicens. Pacientiam ha-
 be in me. & omnia red-
 dam tibi. Misertus autem
 dominus serui illius dimisit
 eum & debitum dimisit
 ei. Egredius autem
 seruus ille. Inuenit unum
 de conseruis suis qui ei
 debebat centum dena-
 rios. & tenens suffoca-
 bat eum dicens. redde
 quod debes. & proce-
 dens conseruus eius ro-
 gabat eum dicens.
 Pacientiam habe in me
 & omnia reddam tibi.
 Ille autem noluit sed
 abiit. & misit eum in
 carcerem donec red-
 deret & debitum.
 Uidentes autem conser-
 ui eius que fiebant
 contristati sunt ualde.
 & ueniebant & narra-
 uerunt domino suo. om-
 nia que facta erunt.
 Tunc uocauit illum.

dominus suus. & ait illi.
 Serue. nequam omne
 debitum dimisi tibi
 quoniam rogasti me. Non
 ergo oportuit & temi-
 serere conserui tui.
 Sicut & ego misertus
 sum tui. & iratus dominus
 eius tradidit eum tor-
 toribus quod ad usque
 redderet uniuersum
 debitum. Sic & pater
 meus caelestis faciat
 uobis. si non remiseri-
 tis unusquisque fratri
 suo de uerbis uestris.
LV
ET FACTUM EST CUM
 consummasset ihesus
 sermones istos. migra-
 uit a galilea. & uenit
 in finibus iudeae. &
 trans iordanem. & se-
 cuti sunt eum turbae
 multae. & curauit ibi.
 Et accesserunt ad eum
 pharisei temptantes
 & dicentes. Si hic & ho-
 mini de mittere.

lv
 mclxxxviii
 m. cm.
 vi

uxorem suam: Quaecumque & causa: Qui respondens ait eis: Non legistis quia qui fecit ab initio masculum & feminam fecit eos.

Dixit: Propter hoc dimittet homo patrem & matrem & adhaerebit uxori suae. & erunt duo in carne una.

Itaque iam non sunt duo sed una caro: Quod ergo deus coniunxit: homo non seperdet.

Dicunt illi: Quid ergo moyses mandavit dare libellum repudii. & dimittere. & ait illis: Quoniam moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras. Ab initio autem non fuit sic: Dico autem vobis: Quia quaecumque dimiserit uxorem suam nisi obfor-

in exxi
solus
x

nicationem. & aliam duxerit moechatur.

Et dimissam duxerit moechatur: Dicunt ei discipuli eius: si ita est causa homini cum uxore non & pedit nubere. Qui dixit non omnes capiunt verbum istud: sed quibus datum est.

Sunt enim enuchi qui de matris utero sic nati sunt;

Et sunt enuchi qui facti sunt ab hominibus. & sunt eunuchi qui se ipsos enuchi faciunt propter regnum caelorum.

Qui potest capere capiat: Tunc oblatis sunt parvuli ut manus eis imponeret & oraret.

Discipuli autem increpabant eis: ihesus vero ait illis: Sinite parvulos & nolite eos prohibere ad me venire.

in exxi
in cvi
lxxvi
II

in exxi
in cu
lxxv
II

Talium est enim regnum
caelorum. & cum inpo-
sueris & eis manus abut inde

LVI
m. cxxviii.
l. cxxviii.
II

ET ecce unus acce-
dens. ait illi. Magister
bone quid faciam ut
habeam uitam & eternam.
Qui dixit ei. Quid me in-
terrogas de bono. unus
est bonus deus. Si autem
uis ad uitam ingredi. ser-
ua mandata. Dicit illi.
quae. Ihs autem dixit.
Non homicidium facies.
Non adulterabis. Non fa-
cies furtum. Non falsu
testimonium dices. ho-
nora patrem & matrem
& diligis proximum tuum
sicut te ipsum. Dicit ille
adulescens omnia haec
custodiu. quid adhuc
mihi de est. ait illi Ihs.

m. cxxviii.
l. cxxviii.
II

Si uis perfectus esse.
uade uende omnia quae
habes & da pauperibus
& habebis thesaurum
in caelo & ueni sequere me.
Cum audis sit autem

m. cxxviii.
l. cxxviii.
II

adulescens. uerbum.
abiecit tristis. Erat enim
habens multa posses-
siones. Ihs autem dixit
discipulis suis. Amen
dico uobis. Quia diues
difficile intrabit in
regno caelorum. & ite-
rum dico uobis. faci-
lius est camelum per-
foramen acus transi-
re. quam diuitem in-
troire in regno caelo-
rum. Auditis autem
his discipuli mirabantur
ualde. dicentes. Quis
ergo poterit saluus esse.
Aspiciens autem Ihs dixit
illis. Apud hominis hoc
impossibile est. apud
deum autem omnia pos-
sibilia sunt. Tunc res-
pondens petrus dixit
ei. Ecce nos reliqui-
mus omnia & secuti
sumus te. Quid ergo
erit nobis. Ihs autem
dixit eis. Amen dico
uobis. Quod uos qui

tun

m. cxxviii.
Solus
X

secuti estis me. In rege-
neratione cum sederit
filius hominis in sede
maiestatis suae sede-
bitis & uos. sup seder
duodecim iudicantes
duodecim tribum israel
Et omnis qui reliquae-
rit domum uel fratres
uel sorores. aut pa-
trem. aut matrem. aut
uxorem. aut filios. aut
agros. propter nomen
meum. Centum acci-
piat. & uitam & eternam
possidebit.

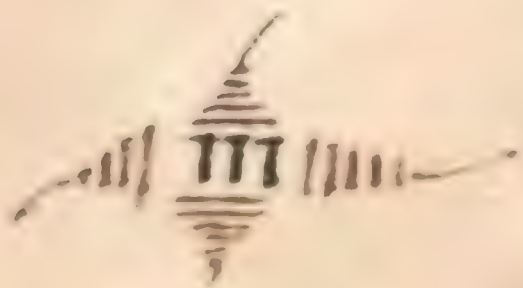
Lvii Multi autem erant
primi nouissimi & no-
uissimi primi. Simile
est regnum caelorum
homini patri familias
qui exiit primo mane
conducere operarios
in uineam suam.
Conuentione autem
facta cum operariis
& denario diurno mis-
sit eos in uineam suam.
Et egressus circa hora-

tertiam uidit alios
stantes in foro otio-
sos. & illis dixit. Ite &
uos in uineam meam &
quod iustum fuerit
dabo uobis. Illi autem
abierunt. Iterum autem
exiit circa sextam
& nonam horam & fe-
cit similitudinem. Circa
undecimam uero ex-
iit & inuenit alios
stantes. & dicit illis
Quid hic statis tota
die otiosi? Dicunt
ei. Quia nemo nos con-
dixit. Dicit illis. Ite
& uos in uineam meam.
Cum sero autem factus
fuisset. dicit dominus
uiniae procuratori
suo. Uoca operarios
& redde illis mercedem
Incipiens a nouissimis
usque ad primos.
Cum uenissent ergo
qui circa undecimam
horam uenerunt. ac-
ciperunt singuli denarios

Uenientes autem primi
arbitrati sunt quod
plus essent accepturi
Acceperunt autem &
ipsi singulos denarios.
Et accipientes murmu-
rabant aduersum pa-
trem familias dicentes
huius nouissimi una hora
fecerunt & pares no-
bis illos fecisti. qui
portauimus pondus
diei & aestus. at ille
respondens uni eorum
dixit. Amice non fa-
cio tibi iniuriam non
ne & denario conue-
niisti mecum. Tolle quod
tuum est & uade.
Volo autem & huic no-
uissimo dare sicut &
tibi. Aut non licet mihi
quod uolo facere. an
oculus tuus nequam est.
quia ego bonus sum.
Sic erunt nouissimi
primi & primi nouissi-
mi. Multi enim sunt
uocati pauci uero elec-
ti

LVIII ET ASCENDENS IHS

hierusalem adsump-
sit duodecim discipu-
los suos secreto. &
ait illis. Ecce ascen-
dimus hierusalem
& filius hominis tradi-
tur principibus sacer-
dotum & scribis & con-
demnabunt eum mor-
tem & tradent eum gen-
tibus ad inludendum
& flagellandum & cru-
cifigendum. & tertia
die resurget. Tunc
accessit ad eum mater
filiorum zeb & hei. cum
filiis suis adorans & pe-
tens aliquid ab eo dixit
Dixit que ei quid uis
ait illi. Dic ut sedent
huius duo filii mei unus
ad dexteram tuam & unus
ad sinistram tuam in
regno tuo. Respon-
dens autem ihesus dixit
Nescitis quid petatis.
potestis bibere calicem
quem ego bibiturus sum

dicunt ei. possumus.
 At illis. Calicem quidem
 meum bibetis. sedere autem
 ad dexteram meam aut
 sinistram. Non est meum
 dare uobis. Sed quibus
 datum est a patre meo.
 Et audientes decem in
 dignati sunt de duobus
 fratribus. Ihs autem
 uocauit eos ad se. & ait.
 Scitis quia principes
 gentium dominantur
 eorum. & qui maio
 res sunt potestatem
 exercent in eos. non ita
 erit inter uos. sed qui
 cumque uoluerit inter
 uos maior fieri sit
 uester minister.
 Et qui uoluerit inter
 uos primus esse erit
 uester seruus. Sicut
 filius hominis non ue
 nit ministrari. sed mi
 nistrare. & dare ani
 mam suam redemp
 tionem pro multis.

Liiii ET EGREDIENTIBUS
 illis in hiericho. secu
 ta est eum turba multa.
 Et ecce duo cecis seden
 tes secus uiam. audie
 runt quia ihs transi
 ret. & clamauerunt
 dicentes. Dñe misere
 re nostri fili dauid.
 Turba autem increpa
 bat eos ut tacerent.
 At illi magis clamabant
 dicentes. Dñe misere
 re nostri fili dauid.
 Et stetit ihs & uocauit
 eos. & ait quid uultis
 ut faciam uobis. Dicunt
 illi. Dñe utaperiantur
 oculi nostri. quia seruis
 autem eorum ihs tetigit
 oculos eorum. Ut con
 festim uiderunt & se
 cuti sunt eum.

Lx ET CUM ADPROPI
 quas sent hierusoly
 mis & uenissent beth
 sague ad montem oli
 ueti. Tunc ihs misit

duos discipulos di-
cens eis. Ecce in castellū
quod contra uos est.
& statim inueniatis asi-
nam alligatam & pullū
cum ea. soluite & addu-
cite mihi. & si quis uo-
bis aliquid dixerit.
Dicite. quia dñs hisopus
habet. & confestim
dimittit eos. Hoc autē
factum est ut adimple-
retur quod dictum ē.
per prophētā dicentē.
Dicite filiae sion. ecce
rex tuus uenit tibi
mansuetus sedens sup
asinam & pullum filiū
sub iugalibus. Euntēs
autem discipuli fece-
runt sicut praecepit
eis. ihs. & adduxerunt
asinam & pullum.
Et imposuerunt super
eos uestimenta sua & cū
desuper sedere fece-
runt. Plurima autem
turba strauerunt

uestimenta sua in uia.
Alii autem cedebant
ramos de arboribus
& sternebant in uia.
Turbae autem quae prae-
cedebant & quae se-
quebantur clamabant
dicentes. Osanna fi-
lio dauid benedictus
qui uenturus est in no-
mine dñi. Osanna in
altis simis. & cum in-
trasset & hierusalem
commota est uniuersa
ciuitas dicens. Quis
est hic. populi autē
dicebant. hic est ihs
prophēta anazarh
galileae. & intrauit
ihs in templum dñi. &
eieciēbat omnes uen-
dentes & ementes in
templo. & mensas nū-
mulariorum & cathe-
tras uendentium. co-
lumbas euerit.
Et dicit eis. scriptum
est domus mea domus

orationis uocabitur.
 Vos autem fecistis eam
 spelunca latronum.
 Et accesserunt ad eum
 cæci & claudi in templo
 & sanauit eos. Uidentes
 autem principes ^{sacerdotum} & scri-
 be mirabilia quæ fecit
 & pueros clamantes
 in templo & dicentes.
 O sanna filio dauid
 indignati sunt & dix-
 erunt ei. Audis quid
 isti dicunt. Ihs autem
 dicit illis. Utique. num-
 quam legistis & ore in-
 fantum & lactantium
 per fecisti laudem.
 Et relictis illis abiit
 foras & tra ciuitatem
 in bethaniam ibique
 mansit. Mane autem
 reuertens in ciuitatem
 esurit. & uidens fici
 arboron unam secus
 uiam uenit ad eam.
 & nihil inuenit in ea nisi
 folia tantum. & ait illi

Numquam & te fruc-
 tus nascatur in sempi-
 ternum. & are facta
 est continuo ficulnea.
 & uidentes discipuli
 mirati sunt dicentes.
 Quomodo continuo aruit.
 Respondens autem ihs
 ait eis. Amen dico uobis.
 Si habueritis fidem &
 non hesitaueritis. non
 solum de ficulnea fa-
 ciatis. sed & simoni huic
 dixeritis. tollete & iac-
 tate in mare fidei.
 & omnia quæcumque pe-
 tieritis in oratione
 credentes accipietis.
Lxi ET CUM UENISSE
 in templo accesserunt
 ad eum principes sa-
 cerdotum & seniores
 populi dicentes. In
 qua potestate hæc
 facis. & quis tibi de-
 dit hanc potestatem.
 Respondens ihs dixit
 illis. Interrogabo uos

huic

& ego unum sermonem
quam si dix eritis mihi
& ego uobis dicam in qua
potestate haec facio;
Baptismum iohannis
unde erat. ac caelo. an
& hominibus. At illi
cogitabant inter sedi
cotes. Si dixerimus
ac caelo dicit nobis
quare ergo non crede
distis illi? Si autem
dixerimus & homini
bus. timemus turbam;
Omnes enim habebant
iohannem sicut propheta
& respondentis ihu. dix
erunt ei. Nescimus.
Ait illis & ipse. Nec ego
dico uobis. in qua potes
tate haec facio.

Lxii **Quid autem uobis**
uideatur homo habebat duos
filios; & accedens ad
primum dixit. fili
uade hodie operari
in uineam meam; ille
autem respondens ait

Nolo; post ea uero pe
nitentiam motus abiit.
Accedens autem ad alteru
trum dixit similiter.
At ille respondens ait.
ecce & non iuit; Quis
& duobus fecit uolun
tatem patris; Dicunt ei no
uissimus; Dicit illis ihu.
Amendico uobis. Quia
publicani & meretri
ces praecedunt uos in
regno di. Uenit enim
ad uos iohannis in uia
iustitiae & non crededis
tis ei; publicani autem
& meretrices credi
derunt ei. Uos autem
uidentes nec peniten
tiam habuistis. postea
ut crederitis ei. **Lxiii**

Alia parabolam
audite. Homo erat
pater familias qui plan
tauit uineam. & sepe
circumdedit ei. & fodit
in ea torcular & aedifi
cauit turrem & loca

uit eam agricolis, &
 peregre profectus est.
 Cum autem tempus fruc-
 tum adpropinquasset.
 Misit seruos suos ad agri-
 culas ut acciperent
 fructus eius, & agricule
 adprehensis seruis eius
 Alium ceciderunt. Alium
 occiderunt. Alium uero
 lapidauerunt. Itorum
 misit alios seruos plu-
 res prioribus. & fece-
 runt illis similiter;
 Nouissime autem misit
 ad eos filium suum dicens.
 Verebuntur filium meum
 Agricole autem uidentes
 filium dixerunt intra-
 se. Hic est heres. ueni-
 te occidamus eum &
 habebimus hereditatem
 eius, & adprehensum
 eum eiecerunt extra
 uineam & occiderunt.
 Cum ergo uenisset dominus
 uinearum quid faciat agri-
 culis illis. Aiunt illi.

malos male perdat & ui-
 neam locabit aliis agri-
 colis qui reddunt ei
 fructum temporibus
 suis; dicit illis Iesus. Num
 quid non legistis in scrip-
 turis. lapidem quem
 reprobauerunt aedi-
 ficantes hic factus
 est in caput anguli.
 Ad domino factum est istud
 & est mirabile in oculis
 nostris; Ideo dico
 uobis quia auferetur
 a uobis regnum dei.
 Et dabitur genti faci-
 enti fructus eius.
 & qui ceciderit super
 lapidem istum confrin-
 getur; Super quem
 uero ceciderit conteretur.
 Et cum audisset prin-
 cipes sacerdotes & pha-
 risei parabolas eius
 cognouerunt quod de
 ipsis diceret, & que-
 rentes eum tenere
 timuerunt turbas

qm̄ si cut proph&am
eum habebant.

LXIII. ET RESPONDENS

ih̄s. Dixit it̄rum inpa
rabulis eis dicens.

Simile factum est regnū
caelorum. homini regi
qui fecit nuptias filio
suo. & misit seruos suos
uocare inuitatos ad nup
tias. & nolebant uire;

It̄rum misit alios seruos
dicens; Dicite inuitatis;

Eccc prandium meum pa
raui; tauri mei & altilia
occisa. & omnia parata
uente ad nuptias;

Illi aut̄m neglexerunt
& abierunt; Alius in
uillam suam. Alius uero
ad negationem. Reliq:
uero tenerunt seruos
eius & contumelias af
fectus occiderunt.

Rex aut̄m cum audis
sit iratus est. & misit
& exercitus suos per
didit homicidas illos

& ciuitatē illorum suc
cedit; Nuptiae quidē
parate sunt. Sed qui
inuitati erant non fue
runt digni; It̄ ergo
ad exitus uiarum;
& quoscumque inue
neritis. uocate ad nup
tias; Egressi si serui
eius in uias congrega
uerunt omnes quos in
uenerunt bonos & malos;
& impl̄ti sunt nuptiae
discumbentium;

Intrauit aut̄m rex ut
uid̄t & discumbentes;
& uidit ibi hominē non
uestitum ueste nuptia
le. & ait illi; Amice
quomodo huc intraisti
Non habes uestem nup
tialē; At ille obmutuit
Tunc dixit rex minis
tris ligatis pedibus
eius & manibus mitte
intenebras & t̄iores
Ibi erit fletus & stridor
dentium; Multi enim

sunt uocati pauci uero
electi. **LXV**

Tunc abeuntes
pharisaei consilium
inierunt ut caperent
eum in sermone. & mit-
tunt ei discipulos suos
cum herodianis dicentes.
Magister scimus quia
uerax es. & uiam di in
ueritate doces. & non es
tibi cura de aliquo.
Non enim respicis personam
hominum. Dic ergo nobis
Quid tibi uidetur. licet
censum dare caesari an
non. Cognita autem ihu
nequitia eorum. ait.
Quid me temptatis hypocri-
te. Ostendite mihi num-
misma census. At illi
obtulerunt ei denarium
& ait illis ihu. Cuius est
imago haec & superscrip-
tio. Dicunt ei caesaris.
Tunc ait illis. Reddite ergo
quae sunt caesaris caesari.
& quae sunt dei deo. & audien-

tes mirati sunt. & relic-
to eo abierunt. **LXVI**

In illa die accesserunt
adeum sadducei qui
dicunt non esse resur-
rectionem. & inter-
rogauerunt eum dicentes.
Magister moyses dixit.
Siquis mortuus fuerit
non habens filium fra-
tris eius uxorem illius
& suscitabit semen fratri suo
Erant autem apud nos
septem fratres & primus
uxore ducta & defunc-
tus est & non habens
semen reliquit uxorem
suam fratri suo. simili-
ter secundus & tertius
usque ad septimum.
Nouissime autem omnium
& mulier defuncta est
In resurrectione ergo
cuius erit de septem
uxor omnis enim habue-
runt. Respondens autem
ihu ait illis. Erratis nes-
citis scripturas neque

uiratōndi; In resurrectione enim neque nubent neque nubentur; Sed sunt sicut angeli in caelo
 De resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est adō. Dicente uobis; Ego sum dñs abraham & dñs isaac & dñs iacob. non est dñs mortuorum sed uiuentium;
 Et audientes turbæ mirantur in doctrina eius pharisei autem audientes quod silentium inposuisset sadduceis conuenerunt in unum; & interrogauit eum unus & eis legis doctor temptans eum;
 Magister quod est mandatum magnum in lege.
 At illi ihs; Diligis dñm dñm tuum & toto corde tuo. & in tota animata tua & in tota mente tua hoc est maximum & primū mandatum; Secundum autem simile est huic

Diligis proximum tuum sicut te ipsum. In his duobus mandatis uniuersal & pōdit & prophetae;
LXVII CONGREGATIS AUTEM phariseis. interrogauit eos ihs dicens; Quid uobis uidetur de xpo cuius filius est; Dicunt ei. dauid; Dicit eis; Quomodo ergo dauid in spū uocat eum dñm dicens; Dixit dñs dñm meo sede ad dextris meis; Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum
 Si ergo dauid uocat eum dñm quomodo filius eius est; & non poterat respondere ei uerbum.
 Neque ausus fuit ququam ex illa die eum amplius interrogare;
 Tunc ihs locutus est ad turbas & discipulos suos dicens; Super cath^{edra} moysi sederunt scribe & pharisei.

Omnia ergo quaecumque dix-
erint uobis seruare & fa-
cite; Secundum opera uero
eorum nolite facere. Dicunt
enim & non faciunt.
Alligant autem hominibus gra-
uia & inportabilia & in-
ponunt in humeros hominū;
Digito autem suo nolunt ea
mouere; Omnia uero ope-
ra sua faciunt ut uidean-
tur ab hominibus;
Dilatant enim phylacte-
ria sua & magnificant
fimbrias; Amant autem
quoque primus recubi-
tos incens & primas cate-
chas in synagogis & salu-
tationes in foro; & uoca-
re ab hominibus rabbi.
Uos autem nolite uocare
rabbi; Unus enim est
magister uester. Omnes
autem uos fratres estis;
& patrem nolite uocare
uobis super terram;
Unus est enim pater ur-
qui in caelis est.

Nec uocimini magistri
quia magister uester
unus est xps; Quia maior
est uest uestrum erit
minister uester; Quia
se exaltauerit humili-
abitur & qui se humiliauerit
exaltabitur. **LXVIII**
Vae autem uobis
scribae & pharisei. hy-
pocritae. qui clauditis
regnum caelorum ante
homines. Uos autem ipsi
non intratis nec intro-
euntes sinitis intrare;
Vae uobis scribae & pha-
risaei. hypocritae.
qui circuitus mare. &
aridam. ut faciatis
unum pro silitum &
cum fuerit factus. faci-
tis eum filium gehennae
duplo quam uos;
Vae uobis duces cecī
quid dicitis quicumque
iurauerit per templū
nihil est; Qui autem
iurauerit in auro templi

debitor. est. Stulti &
ceci. quid enim maius
est. aurum an templū
quod scīficat aurum;
& quicumque iurauerit
in altare nihil est.

Quicumque autem iura
uerit in dono quod est
super illud debitor. ē.
Ceci quid enim maius est
donum an altare quod
scīficat donum;

Qui ergo iurauerit in alta
re. iurauerit in eo. & in
omnibus quae sup illud
sunt; & qui iurauerit in
templō iurauerat in illo;
& in eo qui habitat in ipso.
Et qui iurat in caelo iu
rat in throno dī & in eo
qui sedet super eum.

Uae uobis scribae & pha
risaei. hypocritae. qui
decimatis mentam &
aneth. & cuminum &
reliquistis quae gra
uiora sunt legis iudi
cium & misericordia

& fidem. haec oport
uit facere. & illa
non omittre. Duces
ceci excolentes culicē
camelum autem gluci
antes. Uae uobis scribae
& pharisaei. hypocri
tae. Quia mundatis qd
de foris est calicis &
parabasis. Intus enim
pleni estis rapina & immu
dicia pharisae ecce munda
prius quod intus est.

Calicis & parabasis ut fiat
id quod de foris est mundū.
Uae uobis scribae & pharisaei
hypocritae. Quia similes
estis sepulchris dealbatis
quae a foris parant homi
nibus speciosa. Intus uero
pleni sunt ossibus mor
tuorum & omnis spurritia.
Sic & uos a foris quidem
paretis hominibus iusti.
Intus autem pleni estis
ipocrisi & iniquitate.
Uae uobis scribae & pha
risaei ipocritae. qui

aedificatis sepulchra proph&arum. & ornatis monumenta iustorum. & dicitis si fuissimus in diebus patrum nostrorum non fuissimus socii eorum in sanguine proph&arum; Itaque testimonium estis uobis & ipsis quia filii estis eorum qui proph&tas occiderunt; & uos impl&e mensuram patrum uestrorum; Serpentes pro genes gemina uiperarum quomodo fugietis a iudicio gehennae; Ideo ecce ego mitto ad uos proph&as & sapientes & scribas & scribas & scribas occiditis & crucifigitis & ex eis flagellabitis in Lxx sinagogis uestris & persequimini decurrate in ciuitatem; Ut ueniat super uos omnis sanguis iustus qui effusus super terram. A sanguine abel iusti usque ad sanguinem

zachariae filii barachiae quem occidistis inter templum & altare;

Amendico uobis; Uenient haec omnia super generationem istam; **Lxxviii**

Iherusalem Iherusalem

quae occidis proph&as & lapidas eos qui ad te missi sunt; Quotiens uolui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas suas & noluisti;

Ecce reliquitur uobis domus uestra deserta;

Dico enim uobis non me uidebitis a modo donec dicatis benedic tus qui uenit in nomine dñi;

ET EGRESSUS IHS DE

templo ibat & accesserunt ad eum discipuli eius ut ostenderint aedificationes templi;

Ipse autem respondens dixit eis; Uide&is haec omnia; Amendico uobis

Non reliquitur hic lapis
super lapidem qui non
distruatur; Sedente autē
eo super montem oliueti.
Accesserunt ad eum dis-
cipuli eius secreto dicen-
tes; Dic nobis. quando
haec erunt. & quod signū
aduentus tui & consum-
mationis seculi; & res-
pondens ih̄s dixit eis;
Uidete ne quis uos sedu-
cat; Multi enim uenibit
in nomine meo dicentes;
Ego sum xp̄s & multos se-
ducent; Audite ^{au} i estis
proelia & opinio nis
proeliorum; Uidete
ne turbimini. Oportet
enim haec fieri. sed non
dum est finis; Consur-
get enim gens contra gen-
tem. & regnum in regnū
& erunt pestilentia &
fames & terrae motus p
loca; haec autem omnia
initia sunt dolorum;
Tunc tradent uos in tri-

bulationē. & occidunt
uos. & eritis odio omni-
bus gentibus propter
nomen meum; & tunc
scandalizabuntur mul-
ti. & inuicem tradent
& odio habebunt inuicē
Et multi pseudo prophe-
tae surgent & seducent
multos. & qm̄ habun-
dauit iniquitas refri-
gescit caritas multorū
Qui autē p̄man serit
usque in finem hic sal-
uus erit; & praedica-
bitur hoc euangelium
regni in uniuerso orbe
in testimonio omnibus
gentibus. & tunc ueniet
consummatio; Cum ergo
uideritis ab hominatio-
nem dissolutionis quae
dicta est in danielo pro-
ph̄a; stante in loco
scō. qui legit intellegat
Tunc qui in iudea sunt
fugent ad montes. & qui
in tecto non discendat

tollere aliquid de domo
sua; & qui in agro non
reueratur tollere coni-
cam suam; Uae autem
prignantibus & nutri-
entibus in illis diebus;
Ora autem ut non fiat
fuga uestra hieme
uel sabbato; Erit
enim tunc tribulatio
magna qualis non fuit
ab initio mundi usque
modo neque fiet;
Et nisi breuiati fuissent
dies illi non fierit salua
omnis caro; Sed propter
electos breuiabuntur
dies illi; Tunc si quis
uobis dixerit. ecce hic
est xps. aut illic nolite
credere; Surgent enim
pseudoxpi. & pseudo-
prophetae. & dabunt
signa magna & prodigia
Ita ut in errore indu-
cantur. si fieri potest
& iam electi. Ecce prae-
dixi uobis. Sic ergo

dixerint uobis; Ecce
in deserto est; Nolite
exire; Ecce in penetra-
bilibus nolite credere.
Sicut enim fulgor exiit
ab oriente & parit usque
in occidentem. Ita erit
ad uenitum filii hominis;
Ubi cumque fuerit cor-
pus illud congregabun-
tur aquile; Statim autem
post tribulationem die-
rum illorum sol obscu-
rabitur. & luna non da-
bit lumen suum. & stel-
le cadent de caelo & uir-
tutes caelorum commo-
uebuntur. & tunc pare-
bit signum filii hominis
in caelo. & tunc plagent
omnes tribus terrae;
Et uidebunt filium ho-
minis uenientem in nubi-
bus caeli. cum uirtute multa
magna & maiestate;
Et mittit angelos suos
cum tuba & uoce magna
& congregabunt electos eius

aquat tuor uentis & assum
 mis caelorum usque ad ter
 minos eorum; Ab arbore
 autem fici discite parabu
 lam. Cum iam ramos eius
 tener fuerit & folia nata
 Scitis quia prope est
 estas; Ita & uos cum uide
 ritis haec omnia scitote
 quia prope est in ianuis.
 Amen dico uobis; Quia non
 praeteribit generatio
 donec omnia haec fiant.
 Caelum & terra transibunt
 uerba uero mea non prae
 teribunt; Dedie autem
 illa & hora nemo scit
 Neque angeli caelorum
 nisi pater solus;
 Sicut autem in diebus
 noe ita erit aduentus
 filii hominis; Sicut enim
 erant in diebus ante di
 luuium comedentes & bi
 bentes nubentes & nup
 tum tradentes usque ad
 eum diem quo intravit
 in arcam noe & non cogno

uerunt donec uenit di
 luuium & tulit omnes
 Ita erit uentus filii homi
 nis; Tunc duo erunt in
 agro unus adsumitur
 & unus relinquetur;
 Duo molentes in mola
 una autem sumetur & una
 relinquetur; Duo in
 lecto unus adsumitur
 & unus relinquetur;
 Vigilate ergo quia nesci
 tis qua hora dominus uentu
 rus sit; illud autem scitote
 quoniam si sciret pater fami
 lias qua hora fur ueni
 turus esset; Vigilate &
 utique & non sinistis
 per fodiri domum suam
 Ideo que & uos estote
 parati quia nescitis
 qua hora filius hominis
 uenturus est; Quis putas
 est fidelis seruus
 & prudens quem consti
 tuit dominus suus super fa
 miliam suam ut daret illis
 cibum in tempore;

Beatus ille seruus quem
conuenerit dñs eius. In
uenerit eum sic faciente;
Amendico uobis; Qm̄ su
per omnia bona sua con
stituit eum; Si autem
dixerit malus seruus ille
in corde suo. moram fecit
dñs meus uenire & coepe
rit percutere conseruos
suos; Manducit autem
& bibit cum ebriosis;
Ueni & dñs serui illius in
die qua non sperat & hora
qua ignorat; & diuidit eū
partem que eius. ponit
cum hypocritis; illic
erit fl&us & stridor dñtū;

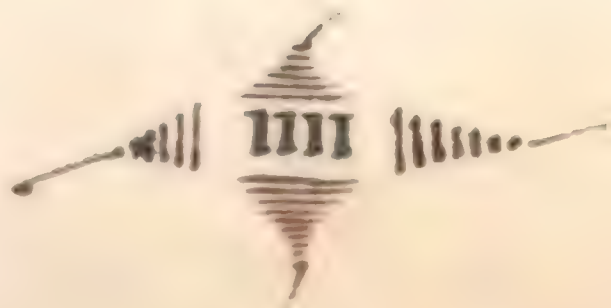
xi Tunc simile erit

regnum celorum decem
uirginibus; quae accipien
tes lampades suas. & ie
runt obuiam sponso &
sponse. quin quae autem
ex eis erant fatuae & quae
que prudentis; Sed quae
que fatuae; acceptis la
padibus non sumserunt

oleum secum; Prudentes
uero acceperunt oleum
in uasis suis cum lampadi
bus; Mora autem facien
te sponso dormitauerunt
omnes. & dormierunt;
Media autem nocte cla
mor factus est; Ecce
sponsus uenit & ite obuiā ei.
Tunc surrexerunt omnes
uirginis ille. & orna ue
runt lampades suas;
fatuae autem sapientibus
dixerunt; Date nobis
de oleo uestro quia lam
pades nostrae & tinguuntur;
Responderunt pruden
tes; ^{dicentes} Ne forte non suffi
ciat nobis & uobis; ite
potius ad uendentes.
& emite uobis; Dum au
rent emere uenit spon
sus & quae parate erant
intra uerunt cum eo ad
nuptias; & clausa est
ianua; Nouissime autem
ueniunt reliquae uir
ginis dicentes; Dñe dñe

aperi nobis; At ille res-
pondens ait; Amen dico
uobis. Nescio uos;
Uigilate itaque. quia nes-
citis diem neque horam;
Sicut enim homo pere-
gre profeciscens uoca-
uit seruos suos. & tradidit
illis bona sua; & uni dedit
quinque talenta; alii
autem duo; alii uero unum
Unicuique secundum pro-
priam uirtutem; & pro-
fectus est statim;
Abiit autem qui quinque
talenta acceperat. &
operatus est in eis. & lu-
cratus est alia quinque;
Similiter & qui duo acce-
perat lucratus est alia
duo; Qui autem unum
acceperat. abiens fodit
in terra & abscondit pe-
cuniam dñi sui; Post
multum uero temporis
uenit dñs seruorum illo-
rum & posuit rationem
cum eis; & accedens qui

quinque talenta ta acce-
perat. obtulit alia quin-
que talenta dicens;
Dñe quinque talenta mihi
tradedisti. ecce alia quin-
que super lucratus sum
At illi dñs eius. Euge bone
serue & fidelis quia super
pauca fuisti fidelis supra
multa te constituam in-
tra in gaudium dñi tui;
Accessit autem & qui duo
talenta acceperat. & ait
Dñe duo talenta tradedis-
ti mihi. ecce alia duo
lucratus sum; ait illi dñs
eius. Euge bone serue
& fidelis quia super pau-
ca fuisti fidelis supra
multa te constituam in-
tra in gaudium dñi tui;
Accedens autem & qui
unum talentum accepe-
rat. ait. Dñe scio quia
homo durus es. metis
ubi non semina sti. & con-
gregas ubi non sparsisti
& timens abiit & abscondi-

talentum tuum in terra;
 Ecce habes quod tuum ē.
 Respondens autem domi-
 nus eius dixit ei. Serue
 male & piger. Sciebas
 quia in & ubi non semi-
 no & congrego ubi non
 sparsi. Oportuit ergo
 te mittere pecuniam
 meam nummularius. &
 ueniens ergo recipissem
 utique quod meum est
 cum usura. Tollite itaq:
 ab eo talentum & date ei
 qui habet decem talenta;
 Omni enim habenti dabi-
 tur & habundabit;
 Et autem qui non habet
 & quod uideatur habere
 auferetur ab eo; & in-
 utilem seruum eicite
 in tenebras exteriores.
 Illic erit fletus & stri-
 dor dantis; **LXXII**

Cum autem uenerit
 filius hominis in maies-
 tate sua & omnis angeli
 cum eo; Tunc sedebit

super sedem maiestatis
 sue. & congregabuntur
 ante eum omnes gentes
 & separabit eos ab inuicē.
 sicut pastor segregat
 oues ab hedis. & statuit
 oues quidem ad dextris suis
 hedos autem ad sinistras.
 Tunc dicit rex his qui ad d-
 tris eius erunt; Venite
 benedicti patris mei pos-
 sedete paratum uobis reg-
 num a constitutione mundi.
 Esuriui enim & dedistis
 mihi manducare; Sitiui
 & dedistis mihi bibere;
 Hospis eram & collegistis
 me; nudus & operuistis
 me; Infirmus & uisitastis
 me; In carcerem eram
 & uenistis ad me;
 Tunc respondebunt ei
 iusti. dicentes; Dñe quan-
 do te uidimus esuriēte
 & pauiuste sicientem
 & dedimus tibi potum;
 Quando autem te uidimus
 hospitem & collegiuste;

Aut nudum & co operui
 muste; Aut quando te
 uidimus infirmum. & in
 carcerem & uenimus ad te;
 & respondens & dixit illis
 Amendico uobis. Quam
 diu fecistis uni de his
 fratribus meis minimis
 mihi fecistis; Tunc dixit &
 & his qui a sinistris erunt
 Discedite a me maledicti
 in ignem aeternum qui
 paratus est diabulo &
 angelis eius; Esuriui enim
 & non dedistis mihi man
 ducare; Sitiui & non de
 distis mihi potum.
 Hoster eram & non colle
 gistis me; Nudus & non
 operuistis me; Infirmus
 & in carcere & non uisi
 tastis me; Tunc respon
 debunt & ipsi dicentes;
 Domine quando te uidimus
 esuriientem aut siclientem
 aut hospitem. aut nu
 dum aut infirmum;
 uel in carcerem & non

ministrauimus tibi;
 Tunc respondebit illis
 dicens; Amendico uobis
 Quam diu non fecistis uni
 de minoribus his. nec mihi
 fecistis; & ibunt in sup
 plicium aeternum; Iusti
 autem in uitam aeternam;
Et factum est cum
 consummasset & ih̄s sermo
 nes hos omnes; Dixit
 discipulis suis; Scitis quia
 post biduum pascha fiet;
 & filius hominis tradetur
 ut cruci figatur. Tunc con
 gregati sunt principes
 sacerdotum & seniores
 populi in atrium ^{principis} sacer
 dotum quidicebatur
 caiphas; & consilium fe
 cerunt. ut illum doloret
 rent & occiderent;
 Dicebant autem. non in die
 festo. ne forte tumultus
 fiat & in populo; Cum
 autem esset & ih̄s in betha
 nia in domo symonis le
 prosi. accessit ad eum.

mulier habens alabastrum ungenti praetiosi. & effudit super caput ipsius recumbentis. Uidentes autem discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid perditio haec? potuit enim istud uendari multo. & dari pauperibus. Sciens autem ih̄s. ait illis. Quid molesti estis huic mulieri? opus bonum operata ē. in me. Nam semper pauperes habebitis uobiscum. Me autem non semper habebitis. Mittens enim haec ungentum hoc in corpus meum. ad sepeliendum me fecit. Amen dico uobis. Ubi cumque praedicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo. dicetur & quod haec fecit in memoriam eius. Tunc abiit unus de duodecim qui dicitur iudas scarioth. ad principes sacerdotum.

tum. & ait illis. Quid uultis mihi dare & ego uobis eum tradam. At illi constituerunt ei xxx. argenteos. & exinde querebat opportunitatem. ut eum morti traderent. Prima autem azimorum. accesserunt discipuli ad ih̄m dicentes. Ubi uis paremus tibi comedere pascha. At ih̄s dixit. Ite in ciuitatem ad quendam. & dicite ei. magister. & dicit. Tempus meum prope est. apud te facio pascha cum discipulis meis. & fecerunt discipuli. sicut constituit illis ih̄s. & parauerunt pascha. Vespere autem facto. discumbebat cum duodecim discipulis suis. & edentibus illis dixit. Amen dico uobis. Quia unus uestrum me traditurus est. & contristati ualde coeperunt singuli dicere.

Num quid ego sum dñe. At
 ipse respondens ait.
 Qui Intingit mecum ma
 num in parab sile. hic me
 trad&. filius quid en ho
 minis. uadit sicut scrip
 tum est de illo. Vae autē
 homini illi. per quem fi
 lius hominis tradetur.
 bonum erat ei. si natus
 non fuisset homo ille.
 Respondens autē iudas
 qui tradidit eum. dixit.
 Num quid ego sum rabbi.
 ait illi. Tu dixisti.
 Cadiantibus autem eis.
 accepit ihs panem. & be
 nedixit ac fregit. dedit
 que discipulis suis. & ait.
 Accipite & comedite. hoc est
 corpus meum; & acci
 piens calicem gratias
 egit. & dedit illis dicens.
 Bibite & hoc omnes. hic
 est enim sanguis meus
 noui testamenti. qui p
 multis effundetur
 in remissionem peccato

rum; Dico autē uobis;
 Non bibam a modo de hoc
 genimine uitae. usque in
 diem illum. Cum illud
 bibam uobiscum nouū
 in regno patris mei.
 & hymno dicto. & ierunt
 in montem oliueti; Tunc
 dicit illis ihs. Omnes uos
 scandalum patiemini
 in me in ista nocte;
 Scriptum est enim. per
 cutiam pastorem. & dis
 p & gōtur oues gregis.
 Post quam autē sur
 rōero. praecedam uos
 in galileam; Respondit
 autē p & rus. ait illi. &
 si omnes scandalizati
 fuerint in te. ego num
 quam scandalizabor;
 Ait illi ihs; Amen dico tibi.
 Quia in hac nocte ante
 quam gallus cant&. ter
 me negabis; ait illi pe
 trus; & iam si oportu
 erit me moritūcum.
 non te negabo;

Similiter & omnes disci-
puli dixerunt;

Tunc uenit ih̄s cum illis
in uillam quae dicitur
gethsemani. & dixit
discipulis suis; Sedete
hic. donec uadam illuc
& orem; & asumpto
p̄ro & duobus filiis
zebedei. Coepit con-
tristari & mestus esse.

Tunc ait illis; Tristis ē.
Anima mea usque ad
mortem. Sustinete hic
& uigilate mecum.

Et pro gressus pusillū.
procedit in faciem suā
Orans & dicens; pater
mi. si possibile est.
transeat a me calix
iste; Ver^{um} tamen non
sicut ego uolo. sed sicut
tu; & uenit ad disci-
pulos suos. & inuenit
eos dormientes; & dicit
petro; Sic non po-
tuitis una hora uigi-
lare mecum;

Vigilate & orate. ut non
intratis in temptationē.

Sps quidem promptus
est. caro autem infirma.

Iterum secundo abiit. &
orauit dicens; pater
mi. si non potest hic
calix transire nisi bibā
illum. fiat uoluntas tua;
Et uenit iterum. & inue-
nit eos dormientes;

Erant enim oculi eorum
grauati; & relictis illis.
iterum abiit & orauit
tertio. eundem sermonē
dicens; Tunc uenit ad
discipulos suos. & dicit
illis; Dormite iam & re-
quiescite. Ecce ad pro-
pinquabit hora & fi-
lius hominis tradetur
in manus peccatorum;
Surgete eamus. ecce ad-
propinquabit qui me
tradit; Adhuc ipso lo-
quente. ecce iudas unus
de duodecim uenit. &
cum eo turba multa.

cum gladiis & fustibus.
 missi a principibus sa-
 cerdotum & senioribus
 populi; Qui autem tra-
 didit eum. dedit illis
 signum dicens; Quem
 cumque osculatus fue-
 ro. ipse est. tenete eum;
 Et confestim accedens
 ad ihm. dixit; haue
 rabbi. & osculatus est
 eum; Dixitque illi ihs.
 Amice. ad quod uenisti.
 Tunc accesserunt &
 manus iniecerunt in ihm.
 & conuerunt eum;
 Et ecce unus & his qui
 erant cum ihu. & ten-
 dens manum exemit
 gladium suum. & percussit
 seruum principis sacer-
 dotum. & amputauit
 auriculam eius;

¶ ecce in
 Solus

Tunc ait illi ihs; Conuer-
 te gladium tuum in locum
 suum; Omnis enim qui
 acciperint gladium gla-
 dio peribunt; an putas

quia non possum rogare
 patrem meum. & & hibe-
 bit mihi modo plusquam
 XII legiones angelorum.
 Quomodo ergo imple-
 buntur scripturae.

quia sic oportet fieri.

In illa hora dixit ihs

turbis; Tamquam ad la-
 tronem uenistis. cum gla-
 diis & fustibus conpraehendere^{me} Cottidie apud
 uos sedebam docens in
 templo. & non metenuis-
 tis; hoc autem totum
 factum est. ut imple-
 rentur scripturae pro-
 phetarum; Tunc disci-
 puli omnes relicto eo.
 fugerunt; At illi tenen-
 tes ihm. duxerunt ad
 caiphan principem
 sacerdotum. ubi scribe
 & seniores conuenerant.
 Petrus autem sequeba-
 tur eum a longe. usque
 in atrium principis sa-
 cerdotum; & ingres-

sus intro. sedebat cum ministris. ut uideret finem; principes autē sacerdotum & omne concilium. querebant falsū testimonium contra ihm. ut eum morti traderent & non inuenerunt. Cum multi falsi testes accessissent. Nouissime autē uenerunt duo falsi testes. & dixerunt. hic dixit. possum destruere templum dī. & post triduum ^{re} aedificare illud. Et surgens princeps sacerdotum. ait illi. nihil. Ad iurore p̄ dñm uiuum ut dicas nobis. si tu es xps filius dī. Dicit illi ihs. Tu dixisti; Uerum tamen dico uobis; a modo uidebitis filium hominis sedentem ad dextris uirtutis. & uenientem in nubibus caeli; Tunc princeps sacerdotum scidit uestimenta sua dicens.

Blasphemauit. quid adhuc egimus tēstibus. Ecce nunc audistis blasphemiam quid uobis uidetur. At illi respondentes dixerunt. reus est mortis. Tunc & peruerunt in faciem eius. & colaphis eum ceciderunt. Alii autē palmis in faciem ei dederunt. Dicentes. Propheta tu nobis xpe quis est quippe percussit. p̄rus uero sedebat foris in atrio; & accessit ad eum una ancilla dicens. & tu cum ihu galileo eras; At ille negauit corā omnibus. dicens; Nescio quid dicis; Exeunte autē illo ianuam. Uidit eum alia ancilla & ait his qui erant ibi. & hic erat cum ihu nazareno. & iterum negauit cum iuramento. quia non noui hominem; & post pusillum accesserunt qui stabant. & dixerunt p̄ro;

responder ad ea que isti aduersum te testificantur. ihs ^{au} tacebat. & princeps sacerdotum ait illi.

Vere tu & illis es. nam
& loquellatua manifes-
tum te facit; Tunc coe-
pit ^{de} testari & iurare quia
non noui hominem. & con-
tinuo gallus cantauit.
Et recordatus est p & rus
uerbi ihu quod dixerat.
Priusquam gallus cantet.
ter me negabis. & eger-
sus foras. fleuit amare.

MANE AUTEM ~~facto~~
consilium inierunt omnes
principes sacerdotum
& seniores populi ad-
uersus ihm. ut eum mor-
ti traderent; & uinc-
tum adduxerunt eum.
& tradiderunt pontio pi-
lato praesidi; Tunc ui-
dens iudas qui eum tra-
didit quod damnatus
esset. penitentia ductus.
Retulit. xxx. argenteos
principibus sacerdotu.
& senioribus dicis;
peccavi tradens sangui-
nem iustum; at illi dixerunt.

Quid ad nos. tu uideris. & p-
lectis argenteis in templo
recessit; & abiens laqueo
se suspendit. Principes
autem sacerdotum ac-
ceptis argenteis. dixerunt
Non licet mittere eos in cor-
ban^{an} qui praetium san-
guinis est; Consilio autem
inito emerunt & illis
agrum figuli in sepul-
tura peregrinorum;
Propter hoc uocatus est.
ager ille acheldemach.
hoc est ager sanguinis
usque in hodie nudiem;
& tunc impl^{um} est
quod dictum est phie-
remiam proph^{etam}
dicentem; & accipiet
xxx argenteos praetium
ad praetium. quem ad
praetium uerunt a filius
israhel; & dederunt
eos in agrum figuli
sicut constituit mihi
dn^s; Ihs autem stetit
ante praesidem. & in

terrogauit eum praeses
dicens: Tu es rex iudeorū.
Dicit ei ihs: Tu dicis; & cum
acusaretur a principi
bus sacerdotum. & senio
ribus. nihil respondit;
Tunc dicit illi pilatus; Non
audis quanta aduersum
te. dicant testimonia
& non respondit ei adullū
uerbum; Ita ut miraretur
praeses uehementer.
Per diem autem sollemnē
consueuerat praeses
dimittere populo unū
uinctum quem uoluissent.
Habebant autem. tunc
uinctum in signem. quae
dicebatur barrabas.
Congregatis ergo illis;
dixit pilatus. quem uul
tis dimittam uobis. bar
raban. an. ihs quid dicitur
xps; Sciebat enim quod
per inuidiam tradidissent
eum; Sedente autem illo
pro tribunali. misit ad
illum uxor eius dicens
Nihil tibi & iusto illō

multa enim passus sum ho
die p̄ uisum propter eū;
Princeps s̄ autem sacerdo
tum & seniores p̄suaser
populis. ut peterent
barraban. ihs uero per
derent; Respondens au
tem praeses. ait illis; Quem
uultis uobis de duobus
dimitti; At illi dixerunt
barraban; Dicit illis
pilatus; Quid igitur fa
ciam de ihs. quid dicitur
xps; Dicunt omnes cru
cifigatur; Ait illis prae
ses; Quid enim male
fecit; At illi magis cla
mabant. Dicentes; Cru
cifigatur;

Uidens autem pilatus
quia nihil proficeret.
sed magis tumultus fie
ret; Accepta aqua la
uit manus coram popu
lo. dicens; Innocens
ego sum a sanguine iusti
huius. uos uidetis;
Et respondens uniuersis
populus. dixit;

Sanguis^{eius} super nos & super
filios nostros; Tunc dimi
sit illis barraban; Ihesum autem
flagellatum tradidit eis
ut cruci figeretur;

Tunc milites praesidis
Suscipientes Ihesum in prae
torio congregauerunt
ad eum uniuersam cohör
tem; & exuentes eum.
clamidem coccineam cir
cum dederunt ei. & plec
tötes coronam de spinis
posuerunt super caput
eius; & harundinem in
dexteram eius & genu flexu
ante eum. includebant
dicentes: haue rex iu
deorum; & expuentes
in eum. Acciperunt ha
rundinem & percutie
bant caput eius;
Et postquam inluserunt
ei; & uerunt eum cla
midem & induerunt eum
uestimentis eius. & dux
erunt eum ut crucifi
gerent; Exeuntes autem
inueniunt hominem

cyprianum. uenientem ob
uiam sibi nomine simonem.
hunc angari auerunt
ut tolleret crucem eius;
& uenerunt in locum qui
dicitur golgotha. quod
est caluariae locus. &
dederunt ei uinum bibere.
cum felle mixtum; & cum
gustasset. noluit bibere.
Postquam autem cruci
fixerunt eum; Diuiserunt
uestimenta eius sortem
mittentes. & sedentes serua
bant eum; & inposue
runt super caput eius.
causam ipsius scriptam.
hic est ihesus rex iudeorum;
Tunc crucifixi sunt
cum eo duos latrones.
unum ad dextris & unum
a sinistris; Praetereun
tes autem. blasphema
bant eum mouentes ca
pita sua & dicentes: uah
qui destruit templum
dei. & in triduo illud re
aedificat; Salua te &
ipsum. si filius dei es.

discende de cruce;
Similiter & principes sa-
cerdotum in ludentes eū
cum scribis & senioribus
dicebant. Alios saluos
fecit. se ipsum non potest
saluum facere; Si &
israhel est; discendat
nunc de cruce & credim
ei. Confidit in dō. liber &
nunc eum si uult;

Dixit enim. quia dī filius dī
sum; Id ipsum autē ^{cruci} &
latrones qui fixierant
cum eo. inproperabant ei

A sexta autē hora
tenebræ factæ sunt sup
uniuersam terram. usque
ad horam nonam; & cir-
ca horam nonam. & cla-
mauit ih̄s uoce magna
dicens; heli. heli. lema-
sabacthani; hoc est dī
dī meus ut quid dereli-
quisti me; Quidam autē
illic stantes & audienter
dicebant; heliam uocat
iste; & continuo cur-
rens unus & eis. acceptā

spongiam impleuit aceto.
& imposuit arundini. &
dabat ei bibere; Ceteri
uero dicebant; Sine uidea-
mus. An ueniat helias
liberans eum; Ih̄s autē
totum clamans uocem magna.
emisit spm; & ecce uelum
tēpli scissum est in duas
partes. a summo usque
deorsum; & terra mota ē.
& p̄ & re scisse sunt. & monumēta
& multa corpora scōrum ^{aperta sunt}
qui dormierant surrex-
erunt; & euntes demo-
numentis post resurrec-
tionem eius. uenerunt
in scām ciuitatē & ap-
paruerunt multis;
Centurio autē & qui
cum eorant custodientes
ih̄m. uiso terræ motu.
& his que fiebant. timue-
runt ualde dicentes;
Uere dī filius erat iste.
Erant autē ibi mulieres
multae a longe. que se-
cute erant ih̄m a galilea.
ministrantes ei;

Intō quāserat maria
magdalene. & maria ia
cobi. & ioseph mater.
& mater filiorum zebedei.

Quo sero autem fac
tum esset. uenit quidam
homo diues ab arimathia
nomine ioseph; qui & ipse
discipulus erat ihū; hic
accessit ad pilatum &
pōuit corpus ihū;

Tunc pilatus iussit red
di corpus; & accepto
corpore ioseph. inuol
uit illud in sindone munda.
& posuit illud in monumē
to suo nouo. quod & cide
rat in pāra; & aduoluit
saxum magnum ad ostiū
monumentū ^{& abiit.}; Erat autē
ibi. maria magdalene
& altera maria. seden
tes contra sepulchrum;

Altera autem die quae
est post parasceuen.
conuenerunt principes
sacerdotum. & pharisei
ad pilatum dicentes;
Dñe recordati sumus.

Quia seductor ille dixit
Adhuc uiuens. post tres
dies resurgam; lube
ergo custodire sepul
chrum usque indiem
tōtū; Ne forte ueni
ant discipuli eius & fu
rentur eum; & dicant
plebi. surrexit amor
tuis; & erit nouissimus
error peior priore;
At illis pilatus; habe
tis custodiam. ite custo
dite. sicut scitis; illi
autem abeuntes muni
erunt sepulchrum.
signantes lapidem cum
custodibus;

Vespere autem
sabbati quae lucescit
in prima sabbati. uenit
maria magdalene
& altera maria uidere
sepulchrum; & ecce
terrae motus factus
est magnus; Angelus
enim dñi descendit de
caelo; & accedens re
uoluit lapidem

& sedebat super eum;
 Erat autem aspectus eius
 sicut fulgor. & uestimen-
 tum eius sicut nix;
 Praetimore autem eius
 & territi sunt custodes;
 & facti sunt uelut mor-
 tui; Respondens autem
 angelus. dixit mulieri-
 bus. nolite timere uos;
 Scio enim quod ihm qui
 crucifixus est queri-
 tis. non est hic; Surrexit
 enim sicut dixit; uenite
 & uidete locum ubi posi-
 tus erat dñs. & cito eun-
 tes dicite discipulis
 eius. quia surrexit;
 Et ecce praecedit uos in
 galileam. ibi eum uide-
 bitis. ecce praedixi uobis;
ET & IERUNT CITO
 de monumento cū timore
 & eū gaudio magno
 currentes nuntiare dis-
 cipulis eius; & ecce ih̄s
 occurrit illis dicens;
 haete. illi aū accesser̄
 & tenuerunt pedes eius.

& adora uerunt eum;
 Tunc ait illis ih̄s; Nolite
 timere. Ite nuntiate fra-
 tribus meis; ut eant in ga-
 lileam. ibi me uidebunt;
 Quae cum abissent. ecce
 quidam decustodibus ue-
 nerunt in ciuitatem. & nun-
 tiauerunt principibus
 sacerdotum omnia quae
 facta fuerant; & congre-
 gati cum senioribus. consi-
 lio accepta pecuniam co-
 pio sam dederunt militibus
 dicentes; Dicite quia disci-
 puli eius nocte uenerunt
 & furati sunt eum. nobis
 dormientibus; & si hoc au-
 ditum fuerit a praeside.
 nos suadebimus ei. & secu-
 ros uos faciemus; At illi
 accepta pecunia fecerunt
 sicut erant edocti; & de-
 uulgatum est uerbum istud
 apud iudeos usque in ho-
 diernum diem;
UNDECIM AUTEM DISCI-
 puli eius abierunt in ga-
 lileam. in montem ubi con

stituerat illis ih̄s. & uiden-
tes eum adorauerunt.
Quidam autem dubitauerunt
& accedens ih̄s. locutus est
eis dicens. Data est mihi
omnis potestas in caelo &
in terra. Euntes ergo doce-
te omnes gentes. baptizan-
tes eos in nomine patris
& filii & sp̄s sc̄i. Docentes
eos seruire omniaque
cumque mandauit uobis.
Et ecce ego uobiscum sum
omnibus diebus usque
ad consummationem seculi;

EXPLICIT SED ANTH

INCIPIIT PRO

LOCUS MARCI

EVANGELISTE

Marcus euan-
gelista dī
& p̄r in
baptis-
mate filius
atque in di-
uino sermone discipu-
lus sacerdotum in israel

agens. secundum carnē
leuita conuersus ad fi-
dem xp̄i. euangelium
initialia scripsit;
Ostendens in eo quid & ge-
neris suo debeat & xp̄o.
Nam initium principii
in uoce prophētica & cla-
mationis instituens or-
dinem leuiticae. electio-
nis ostendit; ut praedi-
cans praedestinatum
Iohannem filium zacha-
riae. in uoce angeli nun-
tiationis emissum. Non so-
lum uerbum caro factū
sed corpus dñi diuinae
uocis animatum; In uoce
euangelicae praedicationis
ostenderet; ut qui haec
legit sciret. cui initium
carnis ad dō & ih̄u ad ue-
menti habitaculum ca-
ro debeat agnoscere;
Atque in se uerbum uocis
quod consonantibus per-
diderat inueniret;
Denique & perfectio
euangelii opus intrasset;

& baptis. mo dñi in chaur
 non laborauit natiuitatē
 carnis quam in prioriori
 bus uicerat dicere. Sed to
 tus in primis & positionē
 deserti. Aie iunium nume
 ri. tōptatio num diabuli
 Congregationē bestiarum
 & ministrum protulit
 Angelorum ut instituens
 nos ad intelligendum. ac
 singula in braeui conpingis
 Nec duc toritacō facte.
 .rei. demer&. & p ficiēdi
 operis plenitudinem non
 negar&. Denique ampu
 tasse sibi post fidē polli
 cōdicitur; Ut sacerdotio
 reprobis haberetur;
 Sed tantum consciens fidei
 praedistinata potuit electio;
 Ut nec sic in opore uerbip
 der&. quod prius merue
 rat in genere; Nam alexan
 drus ep̄s fuit. Cuius per
 singula opus scir& euan
 gelii in sedicta disponere
 & disciplinam in selegis agnos
 c& &. & diuinam incarnationē

intelligere naturamque in
 nos primum requiri; De
 hinc inquisitam uoluimus
 agnoscere habentes mercedē
 & hortationis. qm̄ qui
 plantat & qui rigat unum
 sunt; Qui autē incrementū
 praestat d̄s est.

EXPLICIT PROLOCUS.

IN PRVN CARVLA

- I** **E**saie testimonio ioh̄ angelus
idest nuntius appellatur;
- II** **X**p̄s praedicans baptizatur
ubi trinitas panditur sacram̄.
- III** **D**euocatione p̄rri. andrae
iacobi & iohannes piscator;
- IIII** **I**n sinagoga de homine sp̄m immu
dum. m̄ uōtē & confitente & pulit;
- V** **A**socru petri febraeus & bo tactuq;
depulsa uaria cunctos infirmitate
- VI** **L**ep̄sus & bo qu' ait uolo curauit
mundatur; / uocatur
- VII** **L**euī qui & matheus de theloneo
- VIII** **P**ro spicarum in sabbato
uulsione repraehen soribus
increpatis sequitur manus
aridae restitatio; ⁺consilium
contra eum faciunt pharisaei

- deseruiſſe ſibi. nauicula
tangentes eum. diuerſis in
firmitatibus egroti ſanctur;
- X.** **D**uo decem diſcipulos ad prae
dicandum conlatis uirtutibus;
mittit;
- XI.** **D**ocens proponit parabu
lum ſeminantis & ſuiſeam
ſecor ſum & ponit diſcipulis;
- XII.** **L**ucernam ſub modio non
ponendam uel dormiente
homine. ſata eius creſce
re. & de grano ſinapis dicit;
- XIII.** **T**empeſtatem uerbo. con
perciſ & demones eiciens.
ire conceſſit in porcos;
- XIII.** **V**adens mortuam ſuſci
tare filiam. iari. mulie
rem a profluuiſ ſanguinis
ſanat;
- XV.** **M**irantes doctrinam. & uir
tutes fabri filium dicunt;
- XVI.** **M**ittens. XII. praedicatu
ros praeceptis inſtruit
conlata gratia ſanctatum;
- XVII.** **H**erodes tenens iohannem
die ſui. natalis occidit;
- XVIII.** **D**e quinque panibus &
duobus piſcibus quinq.
- uirorum milia ſaturauit;
- XVIII.** **D**e difficultate diuitum
intranſi in regnum di;
- XX.** **B**artimeus cecus mendicans
in luminatur & ſequitur
- XXI.** **E**greſſus de templo ficul
neae maledicit. regres
ſusque uidentes iecit;
- XXII.** **D**e poteſtate percontan
tes iudeos ipſo de baptis
mo iohannis interrogan
do conuincit;
- XXIII.** **S**cribe de mandato legis
interroganti geminum
dilectionis oſtendit;
- XXIII.** **I**n gaſo philatum pau
perem uiduam duo minu
ta mittentem. cunctis dona
iactantibus praefert;
- XXV.** **A**dificationes templi
monſtrantibus praenun
tiat ruituras. & de diuer
ſis. ultimi temporis. temp
tationibus futuris pro
lixius diſputans ſeduc
tiones ammonet & praeca
uendat;
- XXVI.** **D**iem aduentus ſolum
patrem ſcire dicens;

nescientes eam. Seruos uigilare praecepit & orare;

cxvii De alabastro unguenti. uel prodicione iude traditoris ac prae paratione parasceue refertur. nec non. & caene eius mystice panditur sacramentum;

cxviii Traditionis ac passionis eius gesta narrantur;

cxviii Resurrectionis eius perinde breuiter. ueritate monstrata. quorundam incredulitas. clementer arguitur. & ascensio. atque ad dextris dei confessio uel discipulorum praedicatio signis sequentibus indicatur;

EXPLICIT

VNT. CAPTULUM

SCD MAR

INNOMI

NE DNI

NOSTRI

IHV XPI

INCIPIT

EVANGELIUM

SECUNDUM

MARCVM

NINTIVM
EVANGE
LIIHVM
FILII DI
SICVT
SCRIP
TVME
IN ESAIA
PROPHETA
ECC E MITT

angelum meum ante fa-
 ciem tuam qui praeparavit
 viam tuam; Vox claman-
 tes in deserto parate
 viam dñi rectas facite
 semitas eius;

in an.
 in an.
 l. vii
 10. 11.

Fuit iohannes in de-
 sero baptizans & prae-
 cans baptismum peni-
 tentiae in remissione pec-
 catorum; & egrediebatur
 ad illum omnes iudeae
 regio & hierusolymitae
 uniuersi. & baptizaban-
 tur ab illo in iordane flu-
 mine confitentes peccata
 sua; & erat iohannes ves-
 titus pelis cameli & zona
 pellitiae circa lumbos eius
 & locustas & mel siluestre
 edebat; & praedicabat
 dicens; Venit fortior me
 post me cuius non sum dig-
 nus pro cumbens soluere
 corrigiam calciae meo-
 rum eius; Ego baptizavi
 uos aqua. ille uero bap-
 tizabit in spū scō.

in an.
 in an.
 l. vii
 10. 11.

in an.
 in an.
 l. vii
 10. 11.

II ET factum est in

^{in. vii}
^{in. viii}
^{l. xii}
^{jo. xv}
In diebus illis. uenit ih̄s na-
zareth galileae & bapti-
zatus est in iordane ab io-
hanne: & statim ascen-
dens de aqua. uidit aper-
tos celos & sp̄m tanquā
columbam descendentem
& manentem in ipso:

^{in. vii}
^{in. viii}
^{l. xii}
^{jo. xv}
Et uox facta est de caelis
tu es filius meus dilectus
in te conplacui; & statim
sp̄s expellit eum in deser-
tum; & erat in deserto
xl diebus. & xl noctibus
& temptabatur a satana.
Eratque cum bestis & an-
geli ministrabant illi.

^{in. vii}
^{in. viii}
^{l. xii}
^{jo. xv}
Postquam autem tradi-
tus est iohannis. uenit
ih̄s in galileam prae-
dicans euangelium regni
dī; & dicens; Quoniam imple-
tum est tempus. & ad pro-
pinquauit regnum dī.

Penitite & credite euangelio

ET PRAETERIENS
secus mare galileae. uidit
simonem & andream fra-
trem eius mittentes

^{in. vii}
^{in. viii}
^{l. xii}
^{jo. xv}
retia in mare; Erant enim
piscatores; & dixit eis ih̄s
Venite post me & faciam
uos fieri piscatores homi-
num; & protinus relictis
retibus secuti sunt eum;
Et progressus inde. pus-
illum. uidit iacobum Ze-
bethi. & iohannem
fratrem eius. & ipsos in
naui componentes retia
& statim uocauit illos. &
relicto patre suo Zebe-
theo in naui cum mer-
cariis secuti sunt eum;
Et ingrediuntur caphar-
naum & statim sabbatis
ingressus synagogam
docebat eos; & stupebant
super doctrinam eius;
Erat enim docens eos qua-
si potestatem habens
& non sicut scribe;
Et erat in synagoga eo-
rum homo in sp̄u immundo
& exclamauit dicens;
Quid nobis & tibi ih̄u na-
zarene uenisti perdere
nos. scio quies sc̄dī;

Et comminatus est eis
 dicens, Obmutisce & sci
 de homine, & discerpens
 eum sp̄s immundus. & ex
 clamans uoce magna
 & uisit ab eo. & mirati sunt
 omnes, ita ut conquere
 rent inter se. dicentes.
 Quid nam est hoc quod doc
 trina haec noua qui in
 potestate & uirtute
 spiritibus immundis im
 perat, & oboediunt ei;
 Et pro cessit rumor eius
 statim in omnem regionē
 galileae;

ET PROTIUS EGRE
 dientes de synagoga
 uenerunt in domum simo
 nis. & andrae cum iacobo
 & iohanne. decum bebat
 autem socrus simonis
 febricitans, & statim
 dicunt ei de illa; & acce
 dens eleuauit eam ad
 praehensa manus eius;
 & continuo dimisit eam
 febris & ministrabat ei;
 Uespere autem facto

cum occidisset sol. affe
 rebant eum omnes male
 habentes. & daemona ha
 bentes; & erat omnes ci
 uitas congregata ad ianuā
 & curauit multos qui
 uexabantur uariis lan
 guoribus & daemona
 multa eiciebat & sine
 bat ea loqui. qm̄ sciebant eū.

ET DILUCULO ualde
 surgens egressus est &
 abiit in desertum locum
 ibique orabat. & secu
 tus est eum simon &
 qui cum illo erant;
 & cum inuenissent eum dix
 erunt ei. quia omnes que
 runt te. & ait illis dñs ihs;
 Eamus in proximos uicos
 & ciuitates ut & ibi prae
 dicem; ad hoc enim ueni.
 & erat praedicans in syna
 gogis eorum & omne galileae
 & daemona eiciens;

ET uenit ad eum leprosus
 de praecans eum. & genu
 fl & eu. dixit ei, Dñe si uis
 potes me mundare; ihs autē

miseratus eius & cecidit
manum suam & tangens
eum. ait illi. uolo mundare.
& cum dixisset statim dis-
cessit ab eo lepra & mun-
datus est. & comminatus
est ei. & statim eiecit illū;
& dicit ei uide nemini dixe-
ris. sed uade ostendete
principis sacerdotum
& offer pro emundatione
tua que prae cepit moyses
in testimo num illis;

mcxviii
Solus.

At ille egressus coepit
diffamare & praedicare
sermonem. ita ut iam non
posset manifeste in ciui-
tate intrare. sed foris in
desertis locis esse. & con-
ueniebant;

mcx
mcx
lxxxvii
lxxxviii

V ET ITERUM INTRAUIT
cum introierit ih̄s caphar-
nauum post dies. & audi-
tum est quod in domo es-
sit. & conuenerunt multi
ita ut non capir̄. neque
ad ianuam. & loquebatur
eis uerbum. & uener̄t
ferentes ad eum parali-

ticum quia quattuor
portabantur. & cum non
possent offerre eum
illi praeturbati. nudaue-
runt tectum. ubi erat
& pati facientes sum mis-
serunt grabatum in quo
paralyticus iacebat;
Cum uidisset ih̄s fidem illo-
rum. ait paralytico. dimit-
tur tibi peccata; Erant
autem illic quidam deseri-
bi sedentes & cogitan-
tes in cordibus suis;
Quid hic loquitur; blas-
phemat. Quis potest
dimittere peccata nisi
solus d̄s; Quo statim cog-
nito ih̄s sp̄s suo quia sic
cogitarent intra se.
Dicit illis. Quid ista cogi-
tatis in cordibus uestris
quid est facilius dicere.
Dimittur tibi peccata
aut dicere. surge tolle
grabatum tuum & ambula
Ut autem sciatis quia po-
testatem habet filius
hominis intra dimittere.

peccata. At paralytico.
tibi dico. Surge tolle
grabatum & uade in domo
tua; & statim ille surrexit
& sublato grabato
abit coram omnibus
ita ut mirarentur omnes
ut honorifica^{rent} dñm dicen
tes. quia numquam sic
uidimus;

maxxi
m lxxxi
l. xl.

VI ET REGRESSUS RURSUS

ad mare omnes que tur
ba ueniebat ad eum &
docebat eos; & cum prae
terirent uidit leui alpher
sedentem ad teloneum &
ait illi. Sequere me. &
surgens secutus est eum

Et factum est cum acumbe
r & in domo illius. multi
publicani & peccatores
simul discumbebant cum
ihū. & discipulis eius;

Erant enim multi qui &
sequebantur eum. & scri
be & pharisei uidentes
quia manducare & cum
peccatoribus & publi
canis. dicebant discipulis

eius. Quare cum publica
nis & peccatoribus man
ducat & bibit magister ur

Hoc audito ihs. ait illis.
non necesse habent sani
medicum sed qui male ha
bent; Non enim ueni uo
care iustos sed peccatores;
Et erant discipuli iohannis
& pharisei ieiunantes &
ueniunt & dicunt illi;

Quare discipuli iohannis &
phariseorum ieiunant
Tui autem discipuli non ie
iunant. & ait illis ihs; Num
quid possunt filii nuptia
rum. quando cum illis
sponsus est ieiunare;

Quanto tempore habent
secum sponsum non pos
sunt ieiunare; Uenit
autem dies cum auferre
tur ab eis sponsus & tunc
ieiunabunt in illis diebus;

Nemo ad sumen tum pan
ni rudis ad suit uestimen
to ueteri; Alioquin
auferat supplementum
nouum a ueteri & maior

maxxi
m lxxxi
l. xxxviii

scis furasit. & nemo mittit
unum nouellum in utres
ueteres; Alioquin disru-
pit unum utres. & unum
effunditur & utresperi-
bunt; Sed unum nouum
in utres noues mittideb&;

VII
m. xxviii
m. cxxiii
l. xli

ET factum est iterū
cum sabbatis ambulare
per sata; & discipuli eius
coeperunt praegredi &
uellere spicas; pharisaei
autem dicebant ei. Ecce
quid faciunt sabbatis
quod non licet; & ait illis.
Numquam legistis quid fe-
cerit dauid quomodo
necessitatem habuit &
esurit & ipse & qui cum eo
erant; Quomodo introit
in domum subiathar
principis sacerdotum.
& panes propositionis man-
ducauit quibus non lice-
bat uesci. nisi sacerdo-
tibus & dedit eis quicum
illo erant; & dicebat eis.
Sabbatum propter homi-
nem factum est & non

m. xxv
m. cxxvi
l. xlii

homo propter sabbatum
Itaque dñs est filius & iā sabbatū

VIII ET INTROIIT ITERUM

in synagogam & erat ibi
homo habens manum
aridam & obseruabant
eum si sabbatis curaret
ut accusarent illum;
& ait homini habenti ma-
num aridam; Surge in
medium. & dicit eis. licet
sabbatis benefacere
an male; Animam saluā
facere. an perdere.

At illi tacebant. circum-
spiciens eos cum ira con-
tristatus super cecitatem
cordis eorum; dicit homi-
ni. & tende manum tuā
& extendit. & restituta ē.
manus illi. & exeuntes
statim pharisaei cum
herodianis consilium
faciebant aduersus eum
quomodo eum perderent

VIII
m. xxvi
m. cxxiii
l. xlv
lo. xcvi

**ET ihs cum discipu-
lis suis secessit ad mare
& multa turba a galilea
& iudea secuta est eum**

& ab idomea & trans ior-
danen & qui circa tyru ^{m xxxviii}
& sidone multitudo mag-
na audientes quae facie-
bat uenerunt ad eum;

Et dixit discipulis suis ut
in uicula sibi resederet
propter turbam ne con-
prae merent eum;

^{m xxxvii}
^{lxxvii} Multos enim sanabat
aut intruerent in eum
ut illum tangerent quod
quod habant plagas.

^{m xxxvii}
^{lxxvii} Sed & sps immundi cum
illum uidebant proce-
debant & clamabant
dicentes: Tu es filius di
& uehementer commina-
batur eis ne manifesta-
rent illum qm sciebant
eum; & ascendens in mon-

ton uocauit ad se quos ^{m xxxi}
uoluit ipse; & uenerunt ^{m cxxi}
ad eum & fecit ut essent
duodecim illo ut mitte-
ret eos praedicare. & de-
dit illis potestatem curan-
di infirmitatis. & eiecidi ^{m xxxii}
daemona. & ut circum ^{m cxxii}

euntes praedicarent euangelium;
Et inposuit symoni nomi-
petrus. & iacobum Zebe-
thi & iohannem fratrem
eius. & inposuit nomina
boan. erchem. quod est
filii tonitru; & andream
& philippum & bartholo-
meum. & matheum. & tho-
man. & iacobum alpheri
& lebdeum. & symonem
chananeum. & iudam
scarioth qui & tradidit illu;

^X
^{m xxxi}
^{solut}

ET UENIUNT AD DOMUM
& conuenit iterum turba
ita ut non possent neque
panem manducare. & cu
audissent de eo scribae
& ceteri scierunt tene-
re eum; Dicebant enim
qm in furore uersus est
Et scribe qui ab hieruso-
limis discenderant;

Dicebant qm insani &
belzebub habet. & quia
in principem daemonio-
rum. eiecit daemonia

^{m xxxii}
^{m cxxii} Et conuocatis eis in para-
bulis dicebat illis;

Quomodo potest satanas
 satanan eiecere. & si
 num insediuidatur non
 potest stare regnum
 illum; & si domus super
 sem & ipsam disperciatur
 Non poterit domus illa
 stare; & si satanas con
 surrexerit in sem & ipsu
 disperciatur est & non po
 test stare sed finē habet.
 Nemo potest uasa fortis
 ingressus in domum di
 riperere nisi prius alligat
 & tunc domum eius diripiat. **XI**
 Amen dico uobis. Quoniam
 omnia dimittur filius
 hominum peccata & blas
 phemias quibus blasphe
 mauerunt. Qui autem
 blasphemauerunt in spū
 scō non habet remissio
 nem in aeternum. sed reus
 erit aeterni dilecti;
 Quoniam dicebant spm in
 mundum habet;
 Et ueniunt mater eius
 & fratres eius & foris
 stantes miserunt ad eum

uocantes eum; & sede
 bat circa eum turba.
 & dicunt ei. ecce mat
 tua & fratres tui foris
 querunt te; & respon
 dens eis ait. Quis est
 mater mea & fratres
 mei. & circum spiciens
 eos qui in circuitu eius
 sedebant. ait. ecce ma
 ter mea & fratres mei
 Qui enim fecerit uolun
 tatem dei hic frater meus
 & soror mea & mater est.
ET ITINERUM COEPIT
 docere ad mare. & con
 gregata est ad eum tur
 ba multa. ita ut in nauē
 ascendens sedere in mare
 & omnes turba circa mare
 super terram erat. & do
 cebat illos in parabolis
 multa. & dicebat illis;
 in doctrina sua; audite
 Ecce sicut seminans ad
 seminandum; & dum se
 minat. aliud cecidit cir
 ca uiam. & uenerunt
 uolucres. & comederunt illud.

Aliud uero cecidit super
 p&rosam ubi non habuit
 terram multam; & statim
 exortum est qm non ha-
 bebat altitudinem terrae
 & quando exortus est sol
 aestuauit. & eo quod non
 habet & radicem aruit.
 Et aliud cecidit in spinas
 & ascenderunt spinae
 & suffocauerunt illud
 & fructum non dedit;
 Aliud cecidit in terram bo-
 nam & dabat fructum
 ascendentem & crescebat
 & afferebat unum xxx
 & unum sexaginta. & unū
 centum; & dicebat. Qui
 habet aures audiendi
 audiat; & qui intelle-
 git intellegat; & cum
 esset & singularis. Inter-
 rogauerunt eum hi qui
 cum illo erant duodecim
 quae esset parabula haec
 Et dicebat eis; uobis da-
 tum est cognoscere
 mysterium regni dī;
 Illis autem qui foris sunt

in parabolis omnia fiunt.
 ut uidentes uideant & non
 uideant; & audientes
 audiant & non intellegant
 Nequando conuertantur
 & dimittantur eis pecca-
 ta. & ait illis; Nescitis pa-
 rabulam hanc; & quomodo
 omnes parabulas cognos-
 cetis; Qui seminat. uerbū
 seminat. hi autem sunt
 qui circa uiam ubi semina-
 tur uerbum; & cum audie-
 rint. confestim uenit sata-
 nas. & aufert uerbum qd
 satum est in corda eorū.
 & hi sunt similiter qui
 super p&rosa seminan-
 tur. qui cum audierint
 uerbum. & statim cum
 gaudio accipiunt illud.
 & non habent radicem
 in se. sed temporales sunt;
 Deinde orta tribulatio
 ne & persecutione prop-
 ter uerbum confestim
 scandalizantur; & alii
 qui in spinis seminantur
 hi sunt qui uerbum audiunt

& erumna seculi. & deceptio
diuitiarum; & circa reli
quas concupiscentias in
troeuntes suffocant uer
bum & sine fructum effi
citur; & hii sunt qui sup
terram bonam seminati
sunt. qui audiunt uerbum
& suscipiunt & fructifi
cant. unum triginta. &
unum sexaginta. & unum
centum; & dicebat illis
num quid uenit lucerna
ut sub modio ponatur
aut sub lecto nonne ut sup
candelabrum ponatur;
Non enim est aliquid abscon
ditum quod non manifes
titur; nec factum est oc
cultum sed ut palam ueniat
Et dicebat illis. uidete quid
audiatis inquam en si ra
mensi fueritis remittetur
uobis; & adicietur uobis;
Qui enim habet & dabitur illi
& qui non habet & iam quod
habet auferetur ab illo;
XII ET DICEBAT SIC EIS EST
regnum di quem admodum

si homo iaceat sementem
in terra & dormiat. & ex
surgat nocte ac die & se
men germinet & ingres
cat dum nescit ille. ultro
enim terra fructificat.
Primum herbam deinde
spicam. deinde plenum
frumentum in spica;
Et cum se produxerit
fructus statim mittit
falces quoniam adest messis.
Et dicebat cui ad simila
mus regnum di. aut cui
parabulae comparabimus
illud; Sicut granum si
napi quod cum seminatum
fuerit in terra; minimu
est omnibus seminibus
quae sunt in terra;
Sed cum creuerit ascen
dit & fit maius omni
bus oleribus. & facit
ramos magnos; ita ut
possent sub umbra eius
aues caeli habitare;
Et talibus multis para
bolis loquebatur eis.
uerbum prout poterat

in xxviii
in xxviii
l. xxviii

in xli
in l.
l. lxx

audire; Sine parabula
autem non loquebatur eis.
Seorsum autem discipulis
suis deserebat omnia;

III ET ait illis. Illa die

^{h. xlvi}
^{h. lxviii}
^{lxxxiii} cum sero esset factum
transcimus contra. & di-
mittere turba adsumunt
eum ita ut erat in naui.
& alia nauis erant cum illo
& facta est procella magna
uenti & fluctus mittebant
in nauem ita ut impleretur
naues. & erat ipse in pup-
pi supra ceruical dormiens.
Et excitant eum & dicunt
ei. magister non at te pti-
nere quia perimus. & sur-
gens. comminatus est uento.
& dixit mare. tace obmutis-
ce. & cessauit uentus. &
facta est tranquillitas
magna; & ait illis. quid
timidi estis. necdum habe-
tis fidem. & timuerunt
magno timore; & dicebant
ad alterutrum quis pu-
tas est iste. quia & uen-
tus & mare oboediunt ei.

XIII ET uenerunt trans

fretum maris in regione
geras senorum; & cuncti
ei denaui. statim occurrit
ei demonum mentis homo
in spiritu immundo quidam
cilium habebat in monu-
mentis & neque catenis
idem quisquam eum poterat
alligare. eo quod saepe
compedibus & catenis uinc-
tus dirupisset & catenas
& compedes comminuisset
& nemo poterat eum do-
mare; & semper nocte
ac die in monu mentis
& in montibus erat clamans
& contundens se lapidibus
Uidens autem ihesum a longe
eucurrit & adorauit eum
& clamans uoce magna
Dixit; quid mihi & tibi
ihesu fili dei summi. adiu-
rote perdomine. neme tor-
queas; Dicebat enim illi
Exi. spiritus immunde ab ho-
mine. & interrogabat
eum. quid tibi nomen est
& dicit ei le gio nomen mihi
est

quia multi sumus; & deprae
 cabantur eum multum
 nese & peller & extra regio
 nen; Erat autem ibi circa
 montem grex porcorum
 magnus pascent & deprae
 cabantur eum sps dicentes.
 Mitte nos in porcos
 introeamus; & concessit
 eis statim ihs. & exeuntis
 sps immundi. Introierunt
 in porcos & magni impo
 grex praecipitatus est
 in mare; Erant autem
 quasi duo milia & suffu
 gati sunt in mare. Qui autē
 pascebant eos fugerunt
 & nuntia uerunt in ciuita
 te & in agros; & egressi
 sunt uidere quid esset
 factum; & ueniunt ad
 ihm. & uident illum quia
 daemonio uocabatur
 sedentem uestitum & sa
 nae mentis & timuerunt
 & narrauerunt illis qui
 uiderant qualiter fac
 tum esset. & de quidae
 monia habuerunt & de

porcis; & rogare eum
 coeperunt ut discederint
 de finibus eorum;
 Cumque ascenderet in nauē
 coepit illum deprae care
 qui a demonio uexatus
 fuerat. ut esset & cum illo
 & non admisit eum
 uade in domum tuam ad tuos
 & ad nuntia illis quanta sibi
 dñs fecerit & quod miser
 tus est tui; & abiit & coe
 pit praedicare in decapo
 li quanta sibi fecerit ihs
 & omnes mirabantur;

XV ET CUM TRANSCENDIS
 set ihs in nauē rursus
 trans fretum conuocauit
 turba multa ad illum.
 & erat circa mare;
 Et uenit quidam de ar
 chi synagogis nomine
 ia rus. & uidens eum p
 cedit ad pedes eius & de
 praecabatur eum mul
 tum. dicens; qm̄ filia
 mea in extremis est;
 Ueni inpone manus sup
 eam. ut salua sit & uiuat;

Et abiit cum illo & seque-
batur eum turba multa
& conpraemebant eum
& mulier quae erat in
profluuiis sanguinis
annis duo decim & fue-
rat multa pressa a con-
pluribus medicis & ro-
gauerunt omnia sua.
Nec quicquam profe-
cerat. sed magis & dete-
rius habebat; Cum au-
dis & de ihu uenit in tur-
bam retro & tetigit
uestimentum eius; dice-
bat enim quia si uel
uestimentum eius teti-
gero salua ero; & con-
festim siccatus e fons
sanguinis eius & sensit
corpore suo quod sa-
nata esset & a plaga;
& statim ihs cognosce-
ns in semetipso uirtute
quae exierat de eo con-
uersus ad turbam. die-
bat; Qui tetigit uesti-
mentum meum; & dice-
bant ei discipuli illius

Uides turbam conprimen-
tem te dicis quis me te-
tigit; & circum inspicie-
bat uideret eam quae hoc
fecerat; Mulier autem
timens & tremens. sciens
quod factum esset in se
uenit & procedit ante eum;
& dixit ei omnem ueritatem
ille autem dixit ei. filia si-
des tua te saluam fecit
uade in pace. & esto sana
a plaga tua; Adhuc eo lo-
quente ueniunt ab archi-
synagogo dicentes quia
filiatua mortua est.
quid ultra uexas magis-
trum; ihs autem uerbo
quod dicebatur. audito
ait archi synagogo.
Noli timere tantum modo
crede; & non admisit quem
quam sequi se nisi petrum
& iacobum & iohannem
fratrem iacobi. & ueni-
unt in domum archi syna-
gogi. & uide tumultum
& flentes & heulantes
multum. & ingressus

dicat eis. quid turba
mini & ploratis puella
non est mortua. sed dor
mit. & inridebant eum
Ipse uero electis omni
bus adsumit patrem
& matrem puellae & qui
secum erant & ingredi
tur ubi erat puella iacens.
& tenens manum puellae
ait illi. thabita cumi
quod est interpretatum.
puella tibi dico. surge.
& confestim surrexit
puella. & ambulabat
erat annorum duodecim.
Et obstipuerunt stupe
re magno; & praece
pit illis uehementer
ut nemo id sciret. & dix
it dare illi manducare.

XVI
m. l.
m. cxli.
l. xvm.
io lvm.

ET EGRESUS INDE
abit in patriam suam
& sequebantur illum
discipuli illius. & facto
sabbato coepit in syna
gogis docere. & multi
audientes admiraban
tur in doctrina eius di

XVII
m. lvi.
m. lxxvi.
l. cxxviii

m. lvi.
m. lxxvi.
l. cxxviii

centes. Unde huic haec
omnia & quae est sapien
tia quae data est illi; &
uir tutes tales quae per
manus eius efficiuntur.
Nonne iste est fabri fi
lius & mariae frater
iacobi. & ioseph & iude
& simonis. Nonne & so
rores eius hic nobiscum
sunt; & scandalizabun
tur in illum; Et dicebat
eis ihs. quia non est pro
pheta sine honore nisi
in patria sua & in cogna
tione sua & in domo sua.
& non poterat ibi uirtutes
multas facere nisi pau
cos infirmos impositis
manibus curauit. & mi
rabantur propter in
credulitatem eorum;
ET CIRCUIBAT CASTEL
la in circuitu docens.
Et conuocauit duodecim
& coepit eos mittere
binos. & dabat illis
potestatem spirituum
in mundorum.

Et praecepit eis nequid
tollerint in uia nisi uir-
gam tantum. non peram
non panem. neque zonam
neque aers. sed calcutis
sandalis. & ne indue-
rentur duabus tunicis

in lvi
lxc

in lvi
in cxlii

in lvi
in lxxiii
lxxii

Et dicebat eis; Quo cum
que introieritis in domum
illic manete donec & eatis.

in lvi
in lxxii
lxxviii

Et qui cumque non rece-
perint uos. nec audie-
rint uos & euntes inde
& cutite puluerem de
pedibus uestris in testi-
monium illis;

in lx
in cxlv

in lvi
lxxviii

Et & euntes praedicabant
ut poenitentiam agerent
& demonia multa eicie-
bant. & unguebant oleo
multos egros & sanabant

xviii
in lvi
in cxlii
lxc.

ET audiuit herodes
& manifestum enim fac-
tum est nomen eius. & di-
cebant. quia iohannes
baptista resurrexit. a
mortuis. & propter ea
operantur uirtutes in illo
Alii autem dicebant quia

helias est; Alii uero dice-
bant prophetam esse.
quasi unus & prophetis.

Quo audito herodes ait;
quem ego decollavi iohan-
nem. hic a mortuis resur-
rexit; Ipse enim herodes
misit ac tenuit iohannem
& uinxit eum in carcere
propter herodem uxorem
fratri sui philippi
quia duxerat eam;

Dicebat enim iohannes
herodi. non licet tibi
habere uxorem fra-
tristui; herodias autem
insidiebatur illi & uole-
bat eum occidere nec
poterat. herodis enim
metuebat iohannem;
Sciens eum uirum iustum
& sanctum & custodiebat
eum. & audito eo mul-
ta faciebat & libenter
eum audiebat; & cum
dies opportunus acce-
disset herodi. natalis
sui. caenam fecit princi-
pibus. & tribunis & pri-
mis galileae

Cumque introisset filia
ipsius herodis & salutar
s& & placuisset herodi.
simulque recumbentibus;
Rex ait puelle. pete a me
quod uis. & dabo tibi. &
iurauit illi. quia quicquid
petieris dabo tibi. licet
dimidium regni mei. Quae
cum & is & dixit matri
suae; Quid petam. & illa
dixit caput iohannis bap
tistae; Cumque introis
set statim cum festinatio
ne ad regem petiuit di
cens; Uolo ut protinus
dis mihi in disco capud
iohannes baptistae;
Et contristatus est rex
propter iuramentum
autem & propter simul
recumbentes noluit ea
contristare; Sed misso
speculatore praecipit
afferre caput eius in
disco; & decollauit eum
in carcerem. & attulit
caput eius in disco. &
dedit illud puelle;

XVIII

in lxi
l. xci.

in lxi
Solut

in lxi

in cxlvi

l. xci.

in lxi

in cxlvi

l. xci.

in cxlvi

& puella dedit matri suae
Quo audito discipuli eius
uenerunt & tulerunt
corpus eius; & posue
runt illud in monumento;

ET CONUENIENTES

apostoli ad ihm. renun
tiauerunt illi omnia quae
egerant. & ait illis;

Uenite seorsum in deser
tum locum & requiesci
te pusillum; Erant enim
qui ueniebant & redie
bant multi & nec man
ducandi spatium habebant

Et ascendentes in nauem
abierunt in desertum locum
seorsum. & uiderunt eos
abeuntes & cognouerunt
multi. & pedestres de
omnibus ciuitatibus con
currerunt illuc & prae
uenerunt eos. & sciens
uidit turbam multam
Ihs misertus est super eos
quia erant sicut oves
non habentes pastorem;

Et cum iam hora multa
fierit accesserunt disci

& coepit docere eos multa;

man

puli eius dicentes; Deser-
tus est locus hic. & iam
hora praeteriit. dimitte
illos ut euntes in proximas
uillas & uicos emant sibi
cibos quos manducant
Et respondens. ait illis.
Date illis uos manduca-
re. & dixerunt ei; Eun-
tes emamus denarius
ducentis panes & dabim^{us}
eis manducare; & dicit
eis. quot panes habetis
Ite & uidete. & cum cog-
nouissent. dicunt quin-
que & duos pisces;
& praecipit illis ut acum-
bere facerint omnes
secundum contubernia
super uiride faenum
Et discubuerunt in par-
tes per cotenus & per
quingentos; & accep-
tis quinque panibus
& duobus piscibus in-
tuens in caelum. bene-
dixit & fregit & dedit
discipulis suis ut pone-
rent ante eos. & duos pisces.

X
m. lxx
m. cxviii

R
m. lxxi
m. cxviii
L
xlvi
io. xlvii

R
m. lxxvii
m. cli
io. li

diuisit omnibus;
Et manducauerunt omnes
& saturati sunt; & sus-
tulerunt reliquias
fragmentorum duo
decem coenos plenos
& de piscibus. Erant autem
qui manducauerunt
quinque milia uirorum.
ET STATIM COEGIT
discipulos suos ascendere
nauem & praecederent
eum trans fretum ad beth-
saidam dum ipse dimit-
teret & populum;
Et cum dimissis sit eos
abiit in montem orare.
Et cum sero esset erat
nauis in medio mari. &
ipso solus in terra.
& uidens laborantes in
remigando. erat enim
uentus contrarius eis
Et circa quarta uigilia
noctis uenit ad eos am-
bulans super mare &
uolebat praeterire eos
At illi ut uiderunt eum
ambulantem super mare

putauerunt fantasma
esse. exclamauerunt
omnes enim eum uiderant.

XXI

m lxx
Solus

m lxxviii
m clii

& dixit illis. Confidete
ego sum nolite timere.

Et ascendit ad illos in na-
uem. & cessauit uentus
& plus magis intra se
stupebant; Non enim
intelligerunt de panib;
erat enim cor illorum
obcecatum; Et cum
trans fretas sent p uene-
runt in terram genesar
& adplicuerunt;

m lxxviii
m cliii
l xxxvii

Cumque egressi essent
de nauis continuo cogno-
uerunt eum; & percur-
rentes uniuersam regionē
illam; Coeperunt in gra-
batis. eos qui male habe-
bant circumferre ubi
audiebant^{eu} esse; & quo-
cumque introibat in ui-
cos. uel in uillas. aut in ci-
uitates in plateis pone-
bant infirmos. & de prae-
cabantur eum; ut uel fim-
briam uestimenti eius

m lxxi
m cliiii

tangerent. & quotquot
tangebant eum saluificabatur.

ET CONUENIUNT AD

eum pharisaei. & quidā
describis uenientis ab hie-
rusolimis. & cum uidissent
quosdam ex discipulis
eius communibus manibus
id est non lotis manducare
panes uituperauerunt.
pharisaei enim. & omnes
iudei. nisi crebro lauant
manus non manducant
Tenentes traditionem se-
niorum. & a foro cum
uenerint nisi baptizentur
non comedunt & alia
multa sunt que tradita
sunt illis seruare. baptis-
mata calicum. & or-
ceorum & eramentorum
& lectorum; Et inter-
rogabant eum pharisaei
& scribae. Quare discipu-
litui. non ambulant iux-
ta traditionem senio-
rum sed communibus
manibus manducant
panem; At ille respon-

dens eis. bene prophetauit isaias de uobis repro-
critis. sicut scriptum est.
Populus hic labitur me ho-
norat. cor autem eorum
longe est a me; In uanum
autem me colunt docen-
tes doctrinas & praecep-
ta hominum; Relinquen-
tis enim mandatum dei
tenentes traditionem
hominum baptismata
oratorum & calicum
& alia similia his facitis
multa. & dicebat illis
Bene irritum facitis
praeceptum dei. ut tra-
ditionem uestram serui-
tis; Quorsus enim dixit.
honora patrem tuum &
matrem tuam; & qui male
dixerit patri aut matri
morte moriatur.
Uos autem dicitis. si dix-
erit homo patri aut
matri corban. quod est
donum. Quodcumque
ex me tibi profuerit
& ultra non dimittis

in lxxii
in clm

eum quicquam facere
patri suo. aut matri.
Rescindentes uerbum dei
per traditionem uestram
quam traditis. & similia
huiusmodi multa facitis.
& aduocans iterum turbam
dicebat illis; Audite me
omnes. & intellegite
Nihil enim extra hominem
introiens in eum quod pos-
sit eum quo inquinare.
Sed quae de homine proce-
dunt. illa sunt quae com-
municant hominem;
Siquis habet aures; au-
diendi audiat.
Et cum introisset ihesus in
domum a turba inter-
rogabant eum discipu-
li eius. parabolam; &
ait illis. Sic & uos in-
prudenter estis & non
intellegitis quia omne
extra seculum introiens
in hominem non potest
eum communicare.
Quia non introit in corde
eius. sed in uentre uadit.

& in se ces sum & ut pur
gans omnes escas; Dicebat
autem qm̄ quede homine
ex eunt illa communicant
hominem; Ab intus enim
de corde hominum cogi
tationes male procedunt
Adulteria. fornicationis
homicidia. furta auari
tia. nequitiae. dolus in
pudicitia; oculus malus.
blasphemia; superbia.
stultia; Omnia haec
mala ab intus procedunt
& communicant hominē;

xxii **ET INDE SURGENS**

abijt in fines t̄rr̄i & si
doms. & ingressus domū
neminon uoluit scire &
non potuit. mulier uero
statim ut audiuit de eo
cuius habebat filia spm̄
immundum. Intrauit & p
cedit ad pedes eius;
Erat autem mulier. gen
tilis sacerdotissa sa
genere; & rogabat eū
ut daemonium eiece
rit de filia eius; Qui

xxiii
in lxxiii
solus

Qui dixit illi. Sine prius
saturare filios; Non ē
enim bonum sumere pa
nem & mittere canibus;
At illa respondit; & di
cit ei. utique dñe. nam
& catelli sub mensa co
medunt de micis puero
rum; & ait illi. uade
propter hunc sermonē
& i& daemonium de
filiatua; & cum abiisset
domum inuenit puellā
iacentē supra lectum
& daemonium & isse;

ET ITERUM EXIENS ih̄s

de finibus t̄rr̄i. uenit
per sindonem ad mare
galileae inter medios
fines decapuli; & ad
ducunt ei surdum & mu
tum & depraecabant
eum ut imponeret illi
manum; & adpraehen
dens eum de turba se
orsum; misit digitos
suos in auriculas eius
& ex puenis tetigit lin
guam eius. & suspiciens

incaelum ingemuit & ait illi.
 Epheta. quod est adape
 rire; & statim apertae sunt
 aures eius & solutum est
 uinculum lingue eius &
 loquebatur recte. &
 praecepit illis. nec uide
 rent; Quanto autem prae
 cipiebat eis tanto magis
 plus praedicabant. & eo
 amplius mirabantur
 dicentes. Bene
 omnia fecit. & sur
 dos fecit audire
 & mutos loqui;

XXIII In illis diebus iterum
 cum turba multa esset
 nec haberent quod
 manducarent. conuoca
 tis discipulis. ait illis.
 Misereor super turbas
 quia ecce iam triduo
 sustinent me nec ha
 bent quod manducet
 Et si dimisero eos ieiunos
 in domum suam defici
 ent inuia. Quidam ex
 eis de longe uenerunt;
 Et interrogauit eos

Quot panes habetis; qui
 dixerunt septem; & prae
 cepit turbe discumbere
 super terram; & acci
 piens septem panes
 gratias agens fregit &
 dabat discipulis suis ut
 adponerent. & adpo
 suerunt turbae. & ha
 bebant pisciculos pau
 cos. & ipsos benedixit
 & iussit adponi. & man
 ducauerunt & saturati
 sunt. & sustulerunt
 quod super fuerat de
 fragmentis septem spor
 tas; Erant autem qui
 manducauerunt quasi
 quattuor milia & dimisit eos.
 Et exierunt pharisei
 & coeperunt conquirere
 cum eo querentes ab illo
 signum de caelo temptantes autem
 Et ingemescens spiritu ait.
 Quid generatio ista que
 rit signum; Amen dico
 uobis. Si dabitur genera
 tioni isti signum & di
 mittens eos. ascendens.

& statim ascendens nauem cum discipulis suis uenit in parter
 dalmanutha.

Iterum abiit trans fretū
 & oblitus sunt sumere panes
 & nisi unum panem non ha-
 bebant secum in nauī;
 Et praecipiebat eis dicens
 Videte & caueate a fermento
 phariseorum & fer-
 mento herodianorum
 Et cogitabant ad alter-
 utrum quia panes non
 habemus. Quo cognito
 ih̄s. ait illis. Quid cogita-
 tis quia panes non ha-
 bētis non dum cognosce-
 tis. nec intellegitis adhuc
 cecatum habetis cor ur̄m.
 Oculus habentis non uide-
 tis. & aures habentes
 non auditis. nec recorda-
 mini quando quinque
 panes fregi. in quinque
 milia. & quot coffinos
 fragmentorum plenos
 sustulistis. Dicunt ei
 duodecī. quanto & sep-
 tem panes in quattuor
 milia. quod sportas
 fragmentorum tulistis
 Dicunt ei septem;

✠ m lxxviii
 m lxxiii
 l. cxliiii

m lxxx
 m clxv.

xxv
 m lxxxii
 solus

xxvi
 m lxxxii
 m clxvi
 lxxviii
 lo lxxxiii

& dicebat eis. quomodo
 non intellegitis;

ET UENERUNT BETHSA
 ida. & adducunt ei cecū
 & rogant eum ut illum
 tangeret. & ad praehensa
 manu cecī eduxit eum
 extra uicū. & spūibz
 in oculos eius. in postas
 manibus suis. interro-
 gauit eum; Si aliquid
 uideret. & aspiciens
 ait. uideo homines
 uelud arbores
 ambulantes; Deinde
 iterum inposuit manus
 super oculos eius & coe-
 pit uidere; & restitui-
 tus est ita ut uideret
 clare omnia. & dimisit
 illum in domum suam;
 Dicens. uade in domum
 tuam. & si in uicū in-
 troieris neminem dixeris;
ET EGRESSUS EST
 ih̄s & discipuli eius in
 castella cesaria ephi-
 lippī. & in uia interro-
 gabat discipulos suos;

dicens; Quem medicunt
esse homines. Qui respon
derunt dicentes; Iohanne
baptistam; Alii heliam
Alii uero quasi unum &
proph&is; Tunc dicit
illis. uos uero quem me
dicatis. esse. Respondens
p&rus. ait ei. tu es xps
& comminatus est eis. ne
cuidicerent de illo;

in lxxxiii
in clxxviii
lxxv

Et coepit docere illos
qm̄ oport& filium ho
minis multa pati & rep
bari a senioribus & a sum
mis sacerdotibus & scri
bis & occidi & post tres
dies resurgere. & pa
lam uerbum loquebatur;

in lxxxviii
in clxxviii

Et ad praehendens eū
p&rus. coepit increpa
re eum; Qui conuersus
& uidens discipulos suos
comminatus est petro
dicens; Uade retro
me satana qm̄ non
sapis quae disunt sed quae
hominum; & continuo
uocata turba cum dis

in lxxxv
in clxx
lxxvi

cipulis suis. dixit eis;
Siquis uult post me sequi
de neg& sem& ip sum sibi
& tollat crucem suam
& sequatur me; Qui enim
uoluerit animam suā
saluam facere perdet eā.
Qui autem perdiderat ani
mam suam propter me
& euangelium saluam
eam faciet; Quid enim
proderit homini si uere
tur mundum totum &
detrimētum faciat
animae suae; aut quid
dabit homo commuta
tionem pro anima sua;
Qui enim me confessus
fuerit & mea uerba
in generatione ista ad
ultera & peccatrice
& filius hominis confi
tebitur eum. cum uene
rit in gloria sua cum
angelis scis.

in lxxxvi
in clxxviii
lxxviii

xxvii
in lxxxvii
in clxxviii
lxxviii

ET DICEBAT ILLIS
Amendico uobis. quia
sunt quidam de hic stan
tibus qui n̄ gustabunt

mortem donec uideant
regnum dei; ueniens in uir-
tute magna. & post dies
sex. adsumpsit ih̄s petro
& iacobum & iohannem
& duxit illos in montem &
celsum seorsum solus. &
transfiguratus est coram
ipsis; & uestimenta eius
facta sunt splendida
candida nimis uelud nix
qualia fullo super terrā
non potest candida face-
re; & apparuit illis he-
lias & moyses & erant lo-
quentes cum ih̄u. & res-
pondens petrus. ait ad
ih̄m. Rabbi. bonum est
nobis hic esse; faciamus
tria tabernacula. tibi
unum. moysi unum. & he-
liae unum. Non enim scie-
bat quid diceret.
Erant enim timore &
territi. & facta est nubes
ob umbrans eos; & uenit
uox de nube. dicens; hic
est filius meus carissim

il lxxxviii
Solus.

il lxxxviii
il lxxxviii

audite illum; & statim
circumspicientes nemi-
nem amplius uiderunt
nisi ih̄m tantum secum.
Et discipulis illis de
monte praecepit illis
ne cuique uidis sent
narrarent nisi cum fi-
lius hominis a mortuis
resurrexerit.

Et uerbum continue-
runt apud se conqui-
rentes quod esset hoc
cum a mortuis resur-
rexerit; & interroga-
bant eum dicentes;
Quid ergo dicunt pha-
risaei. & scribe quia
heliam oportet uenire
primum. Qui respon-
dens. ait illis. helias
cum uenerit primo. re-
stituit omnia; & quo-
modo scriptum est in
filium hominis ut multa
patiatur & contempna-
tur. Sed dico uobis quia
helias uenit & fecerunt

illi quecumque uoluerunt
 sicut scriptum est de eo
 Et ueniens ad discipulos
 suos uidit turba magna
 circa eos & scribe con-
 quirentes eum illis; & cum
 festum omnes populos
 uidens eum stupefac-
 tus est; & pauperunt
 enim & accurrentes
 salutabant eum; & in-
 terrogauit eos quid
 inter uos conquiritis.

^{R. m. xci}
^{m. clxxxi}
^{cxxxviii} Et respondens unus de
 turba dixit; Magister
 at tuli filium meum at te
 spiritum mutum qui ubicum-
 que eum adprehende-
 rit adlidit eum & spumat
 & stridit dentibus & ares-
 cit. & dixi discipulis tuis
 ut eiecissent illum & non
 potuerunt; Qui respon-
 dens eis dixit; O genera-
 tio incredula quamdiu
 apud uos ero. & quam-
 diu uos paciar; affe-
 te illum ad me. & attu-

lerunt eum; & cum uidis-
 set eum statim spiritus contur-
 bauit eum & elisus in
 terra uolutabatur spuma.
 Et interrogauit patrem
 eius quantum temporis
 est & quo hoc ei accedit.
 At ille ait. ab infantia
 & frequenter eum & in
 ignem & in aquam misit
 ut eum perderit;
 Sed siquid potes adiuua
 nos misertus nostri;
 Ihs autem ait illi. Si potes
 credere omnia possibi-
 lia sunt credenti. & con-
 tinuo exclamans pater
 pueri cum lacrimis aiebat.
 Credo domine. adiuua incre-
 dultatem meam; & cum
 uideret ihs concurrē-
 tem turbam commina-
 tus est spiritui immundo
 dicens illi; Surde & mute spiritus
 Ego tibi praecepto & i-
 ab eo & ne amplius in-
 tro eas in eum; & excla-
 mans & multum discerpens

eum & ita ab eo; & factus
est sicut mortuus. ita
ut multi dicerint quia
mortuus est. Ihs autem
tollens manum eius eleua
uit eum & surrexit &
reddedit illum patri suo

mxviii
mcclxxviii
l cii

mxviii
mcclxxv

Et cum introisset in domum
discipuli eius secreto
interrogabant eum;

Quare nos non potuimus
& iecere eum: & dixit
illis ihs; hoc genus in
nullo potest scire. nisi
in oratione & ieiunio;

xxviii
mxviii
mcclxxvi
l ci

ET INDE PROFECTI
praetergrediebantur
galileam nec uolebat
quemquam scire. Doce
bat discipulos suos;

mxviii
mcclxxviii
l cxi
lo. cxx

& dicebat illis. quoniam filius
hominis traditur in ma
nus hominum. & occi
dent eum. & occisus ter
tia die resurgens. at illi
ignorabant uerbum &
timebant eum interroga
re; & uenerunt caphar

mxviii
l cxi

naum qui cum domi essent
interrogabat eos. Quid
in uia tractabatis. at illi
tacebant; Si quidem in
tra se in uia disputa uerant
quis esset illorum maior;
& resedens. uocauit duo
decim & ait illis; Siquis
uult primus esse. erit
omnium nouissimus &
omnium minister;

Et accipiens puerum
statuit eum in medio eorum
Quem cum complexus esset
ait illis; Quis quis unum
& huiusmodi pueris re
ceperit in nomine meo
mercepit. & quicumque
me suscepit. non me sus
cepit. sed eum qui meminit

Respondit illi iohannis
dicens; Magister uide
mus quendam in nomine
tuo eicientem daemonia
qui non sequitur nos &
prohibuimus eum. ihs
autem ait; Nolite prohi
bere eum; Nemo est enim

mxviii
solus

qui faciat uirtute in no
mine meo & possit male
loqui de me. Qui enim n̄
est aduersum uos pro
uobis est; Quisquis enim
potum dederit uobis cali
cō aquae in nomine meo
quia xpi estis; amen di
co uobis. n̄ pda mercedem
suam; & qui cum que
scandaliza uerit unum
ex his pusillis credentib;
in me. bonum est ei magis
circumdetur mola asi
naria collo eius & in ma
re mittatur; & si scan
daliza uerit te manus
tua abscede illam.

Bonum est tibi debilem
introyre in uitam. quā
duas manus habentem
ire in gehennam in ignē

inextinguibilem
Tibi uermis eorum
non moriuntur & ig
nis non extinguitur

Et si pestuus te scanda
lizat amputa illum

Bonum est tibi claudum
introyre in uitam & nā
quā duos pedes haben
tem mitti in gehennam
ignis inextinguibilis. ubi
uermis eorum non moritur
& ignis non extinguitur;
Quod si oculo stuuus scan
dalizat te. eice eum:
Bonum est tibi. luscum in
troyre in regnum dī. quā
duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis
ubi uermis eorum n̄ mori
tur & ignis non extinguitur
Omne enim sacrificium
sale. salietur; bonum ē
sal. quod si sal insulsum
fuerit in quo illud con
dicitur habet te in uobis
salem & pacem habete
inter uos.

ET INDE CONSURGENS
uenit in fines iude ultra
iordanen. & conueniunt
iterum turbæ ad eum
& sicut consueuerat ite
rum docebat illos.

xxviii
Solus

xxviii
in lxxviii
lxxviii

mc
lclxxx

mcii
mxxx
lclxxxv

mc
Solus

mciii
mclxxxviii

Et accedentes pharisei
interrogabant illum;
Si licet viro uxorem dimit-
tere temptantes eum.

At ille respondens dixit
eis. Quid uobis praecepit
moyses. Quid dixerunt.

Moses permisit libellum
repudii scribere & dimit-
tere; qui respondens ih̄s
ait. Adduritiam cordis
uestri scripsit uobis
moyses praeceptum istud

Ab initio autem creaturae
masculum & facminam
fecit eos d̄s. Propter
hoc reliquit homo patrem
suum & matrem & adhe-
rebit uxori suae & erunt
duo in carne una.

Itaque iam non sunt duo
sed una caro; quod ergo
ergo d̄s iunxit homo
non separet. & in domo
iterum discipuli eius de
eodem interrogauerunt
eum; & dicit illis. Quicum-
que dimiserit uxorem suam

℞. cum
Solus

℞. cv
℞. cxc
℞. cxxv

℞. cvi
℞. cxcv
℞. cccvi

& aliam duxerit adulte-
rium committit super eam.
E. si mulier dimiserit virum
suum & alium nupserit
moechatur; & offere-
bant ei paruulos ut tan-
geret illos. Discipuli autem
comminabantur offeren-
tibus; Quos cum uiderit
ih̄s indigne tulit & ait
illis; Sinite paruulus
uenire ad me & ne prohi-
bueritis eos talium est
enim regnum d̄i.

Ambidi co uobis. Quisque
non receperit regnum
d̄i ut paruulus non in-
troibit in illud; & con-
plexans eos & inponens
manus super illos bene-
dicebat eos. **XXX**

Et cum egressus
esset in uia pro-
currens. quidam
genu flexo ante
eum. Rogabat eum
dicens; Magister bone
quid faciam ut uitam

℞. cviii
℞. cxcvi
℞. cccviii

ad eternam precipiam; ih̄s autē
dicit ei. Quid medicis bonū
nemo bonus nisi unus d̄s;
Præcepta nosti. ne adulte
res. ne falsum testimoniū
dixeris. ne fraudem fece
ris. honora patrem tuum
& matrem; & ille respon
dens. ait illi. magister hæc
omnia conseruauit ad iuuen
tutem meam; ih̄s autē intuentus
eum. dil̄xit eum & dixit
illi. unum tibi deest; uade
quæcumque habes uende
& da pauperibus & habe
bis thesaurum in caelo.
& ueni sequere me;

in cx
in cxxviii
lccxxi.

Qui contristatus in uerbo
eius abiit merens. erat
enim habens possessione
nes multas; & circumspi
cens ih̄s. ait discipulis suis.
Quam difficile qui pecunias
habent in regnū d̄i intro
ibunt; Discipuli autē ob
stupiscebant in uerbis eius.
At ih̄s rursus respondens
ait illis; filioli quā difi

cile est. Confidentes in
pecuniis regnū d̄i intro
ire. facilius est camelum
per foramen acus tran
sire quam diuitem intro
ire in regnū d̄i. Qui ma
gis admirabantur. dicen
tes ad semetipsos; & quis
potest saluus fieri;
& intuentis illos ih̄s ait. Apud
hominis impossibile est
sed non apud d̄m; Coepit
petrus dicere ei. ecce nos
dimisimus omnia & secu
ti sumus te. Respondens ih̄s
ait; Amen dico uobis. nemo
est qui relinquat domum
aut fratres. aut sorores.
aut patrem. aut matrem
aut filios. aut agros prop
ter me & propter euan
gelium; Qui non accepi
at ceteris tantum. nunc
in tempore hoc domos &
fratres & sorores & ma
tres & filios & agros
cum persecutionibus &
in seculo futuro uitā & aeternā

in cxviii
in cxxviii
lccxxviii

in cxviii
in cxxv
lccxx

m cxi
m cxcviii
l c lxxiii

xxx

Multi autem erunt primi
nouissimi. & nouissimi primi;

ERANT AUTEM IERUSALEM
ascendentes hierusolimis
& praecedebat illos ih̄s
& stupebant & sequen-
tes timebant; & adsumbri-
torum illos duodecim
coepit illis dicere que
essent ei uentura;

Quia ecce ascendimus hie-
rusolimam. & filius ho-
minis tradetur principi-
bus sacerdotum & scribis
& damnabunt eum genti-
bus. & inludent ei & con-
spuunt eum & flagella-
bunt eum & interficient
& tertia die resurgit;

m cxi
m cciii
l c lxx

m cxi
m ccii

Et accesserunt ad illum
iacobus. & iohannis filii
zebethi. dicentes;
Magister uolumus ut quod-
cumque petierimus fa-
cias nobis nobis & dixerunt
Da nobis. ut unus ad dex-
tram tuam & alius ad si-
nistram tuam sedeamus

in gloria tua. ih̄s autem
ait eis. nescitis quid pe-
tatis; potestis bibere
calicem quem ego bibo
aut baptismum quem
ego baptizor baptizari.
At illi dixerunt ei. possum
ih̄s autem ait eis; Calicem
quidem quem ego bibo.
bibitis. & baptismo quo
ego baptizor baptiza-
bimini; sedere autem ad
dexteram meam uel ad si-
nistram; Non est meum
dare uobis. sed quibus pa-
ratum est; Et audientes
decim coeperunt indigna-
ri. de iacobo. & iohanne.
ih̄s autem uocans eos ait
illis; Scitis qui huius qui
uidetur principare
gentibus dominantur eis
& principis eorum potes-
tatem habent ipsorum
Non autem ita est in uobis
Sed quicumque uoluerit
fieri maior erit uester
minister; & quicumque

uoluerit in uobis primus
esse erit omnium seruus

¹² in cxiii
¹² in cciii
lxxxi Nam & filius hominis non
uenit ut ministraretur ei.

Sed ut ministrar& & da
re& animam suam redemp
tionem pro multis;

¹² in cxv
¹² in ccii
lxxxiii **XXII ET UENIUNT HIERICHO**

& proficiscite eode
hiericho & discipuli eius
& plurima multitudo
filius timei. bartimeus
cecus. sedebat iuxta uia
mordicans. Qui cum au
dis& quia ih̄s nazareus
est. coepit clamare &
dicere. fili dauid ih̄u
miserere mei; & com
minabantur ei multi
ut tacer&. at ille multo
magis clamabat. fili dō
miserere mei; & stans
ih̄s praecepit illum uo
cari. & uocans cecum di
cens ei. anima equior
esto. surge uocatē te

Qui proiec to uestimento
suo & illis uenit ad eū.
& respondens ih̄s dixit illi.

Quid uis ut tibi faciam;

Cecus autem dixit ei.
rabboni. ut uideam.

Ih̄s autem ait illi. uade
fide stua te saluum fe
cit. & confestim uidit
& sequebatur eum in uia;

¹² in cxvi
¹² in ccviii
lxxxviii **ET QUI CUM AD PRO**
pinqua r& hieru solime
& b&thanie ad montem
oliuarum. mittit duos
& discipulis suis. & ait
illis. ite in castello quod
contra uos est. & statim
introeuntes illud inuenie
tis pullum ligatum sup
quem nemo adhuc homi
num sedit. soluite illum
& adducite; & si quis uo
bis dixerit. quid facitis
Dicite. quia dñō necessa
rius est. & continuo illos
dimittit huc; & abeun
tes inuenerunt pullum
ligatum ante ianuam fo
ris in biuio & soluunt
eum ut quidam de illic
stantibus dicebant illis
Quid facitis soluentes pullū

Qui dixerunt eis. sicut praeceperat illis ihs. & dimiserunt eis. & dixerunt pulum ad ihs. & inponunt illi uestimenta sua & sedit super eum. Multi autem uestimenta sua strauerunt inuia; Alii autem frondes cedebant de arboribus & sternerant inuia;

℞. cxxi
℞. cxxi
℞. cxxviii
℞. cxxi.

℞. cxxviii
℞. cxxviii
℞. cxxviii
℞. c.

Et qui praeibant & qui sequebantur clamabant dicentes; Osanna benedictus qui uenit in nomine dñi. benedictum quod uenit regnum patris nostri dauid. Osanna in excelsis; **xxxiii**

℞. cxx
℞. cxxiii

ET INTROIIT hierusolimam in templum & circumspexit omnibus. Cum iam uespera esset hora. sicut in bethania cum duodecim Et alia die cum exiret ab hama esurit.

℞. cxxii
℞. cxx
℞. cxxviii
℞. lxxviii

Cumque uidisset a longe figum habentem folia uenit. si quid forte

inueniret in eam. & cum uenisset ad eam nihil inuenit praeter folia non enim erat tempus ficorum & respondens dixit ei; iam non amplius in eternum quisquam fructum. & te manducet & audierunt discipuli eius;

Et ueniunt hierusolimam & cum introisset in templum coepit eicere uendentes & ementes in templo. & mensas nummulariorum & cathedras uendentium columbas euerit. & non sinebat ut quisquam transferret uas in templum Et docebat dicens eis; Nonne scriptum est domus mea domus orationis uocabitur omnibus gentibus; Uos autem fecistis eam speluncam latronum; Quo audito principes sacerdotum & scribe querebant quomodo eum perderent; Timebant enim eum quoniam uniuersa turba

admirabatur super doc-
trinam eius; Et cum ^{m cxxv} / ^{lxxxv}
^{solus} uespera facta esset & egre-
diebatur de ciuitate. & ^{m cxxvii}
^{l cxxviii} cum mane transirent ui-
derunt ficum aridam
factam radicibus; & re-
cordatus est p & rus. dicit
ei. rabbi. Ecce ficus cui
male dixisti. aruit;

^{m cxxviii} Et respondens ihs ait illis.
^{m cxxv} habete fidem dñi; amen
^{l cc} dico uobis; Quicumque
dixerit huic monti tolle-
re & mittere in mare
non hesitauerit in corde
suo. sed crediderit. quia
quod cumque dixerit fiet.

^{m cxxv} Propter eadico uobis; Om-
^{m cxxvi} nia quecumque orantes
^{l cxxvii} petetis. credite quia ac-
cipietis & ueniet uobis;

^{m cxxvii} Et cum statis adorandum
^{m cxxviii} dimittite. Siquid habe-
tis aduersum aliquem
ut & pater uester qui
in celis est dimittat uo-
bis peccata uestra; Quod
si uos non dimiseritis

nec pater uester dimittit
uobis peccata uestra;

ET VENIUNT RURSUS
hierusolimam. & cum
ambulare in templo.

Accedunt ad eum summi
sacerdotes & scribae &
seniores; & dicunt illi
in qua potestate haec
facis; & qui tibi dedit
hanc ut ista facias; ihs
autem respondens. ait
illis; Interrogabo uos. &
ego unum sermo non.
respondite mihi. & dica-
uobis. in qua potestate
haec faciam; Baptismū
iohannis. de celo erat
an & hominibus. Respon-
dite mihi; At illi. cogi-
tabant secum dicentes;
Si dixerimus de caelo
dicere. quare ergo non
crededistis ei; Si dixe-
rimus & hominibus;
Timebant populum.
omnis enim habebant
iohannem quia uere
propheta esset;

Et respondentes dicunt
ihū. nescimus; Respon
dens. ih̄s. ait illis; Neque
& ego uobis dico in qua
potestatem haec faciam;

XXXVI
m. cxxviii
m. cxxviii
l. cxxli.

ET COEPIIT ILLIS IN
parabulis loqui;

Vineam plantauit homo
& circum dedit sepem
& fodit lacum & aedi
ficauit turrem. & loca
uit eam agricolis; & per
egre profectus est; &
misit ad agricolas in
tempore seruum. ut ac
ceperit de fructu uinae

Qui ad praehensum eum
cederunt & remiserunt
uacuum; & iterum mi
sit ad illos alium ser
uum. & illum in capite
uulnauerunt. & con
tumelias affecerunt.

Et rursum. alium misit
& ipsum occiderunt
& plures alios quosda
cedentes. alios uero
occiderunt; adhuc
ergo unum habens

m. cxxviii
m. cxxix
l. cxxlii
io lxxxv.

m. cxxx
m. cxxxi
l. cxxlii

filium carissimum. dicens;
Quia uerebuntur filium
meum; Coloni autem
dixerunt adinuicem;
hic est heres. uenite oc
cidamus eum. & nra
erit hereditas; & ad
praehendentes eum oc
ciderunt; & eiecerunt
extra uineam;

Quid ergo faciat dñs uinae
ueni & perdat colonis
& dabit uineam aliis
Nec scriptum^{ram} hanc legis
tis; Lapidem quem
reprobauerunt aedi
ficantes. hic factus ē.
in caput anguli. ad dño
factum est istud & est
mirabilis in oculis nr̄is

ET querebant eum tene
re. & timuerunt turbā
cognouerunt enim qm̄
ad eos parabolam hanc
dixerit. & relicto eo
abierunt; **XXXVII.**

ET MITTUNT AD
eos quosdam ex pharis
eis. & herodianis. ut eum

caperent in uerbo;
 Qui uenientes dicunt ei.
 magister. scimus quia ue-
 rax es. & non curas quem-
 quam; Nec enim accepis-
 faciem hominum. sed in
 ueritate uiuendi doces.
 Dic ergo nobis; licet dare
 tributum caesari. annon
 Qui sciens uer faciam eo-
 rum; ait illis; Quid me
 temptatis. affer te mihi
 denarium ut uideam;
 & illi attulerunt ei. ait
 illis; Cuius est imago hec
 & inscriptio. dicunt illi
 cesaris; Respondens autem
 ih̄s. ait illis; Reddite igitur
 quae sunt cesaris
 cesi. & quae sunt dī. dō
 & mirabantur super eo;
XXXVIII **E**t uenerunt ad eū
 sad ducae. quid dicunt
 resurrectionem nē esse
 & interrogabant eum di-
 centes; Magister mor-
 ses nobis scripsit. ut si
 cuius frater mortuus
 fuerit; & dimiserit

uxorem & filios non re-
 liquerit; ^{ut} Accipiat frater
 eius uxorem ipsius & re-
 suscitabit semen fratri suo;
 Septem ergo fratres erant
 & primus accepit uxorem
 & mortuus est non relic-
 to semine. & secundus
 accepit eam & mortuus
 est. nec iste reliquit
 semen. & tertius similiter
 Et acceperunt eam simili-
 ter. septem & non relin-
 querunt semen; Nouis-
 sima omnium defuncta
 est & mulier; Iure sur-
 rectione ergo cum sur-
 rexerint cuius de his
 erit uxor; & respon-
 dens ih̄s. ait illis; Non
 ne erratis nescientes
 scripturas neque uir-
 tutem dī; Cum enim
 a mortuis resurrexe-
 rint. neque nubunt ne-
 que nubuntur; Sed
 sunt sicut angeli in caelis;
 De mortuis autem quod
 resurgant non legistis

⁊ septem enim habuerunt eam uxorem.

in libro moysi. super ru-
bum quomodo dixerit
illi dñs. inquit. Ego sum
dñs abraham & dñs isaac
& dñs iacob. non est dñs
mortuorum sed uiuorū
uos ergo multum erratis
Et accessit unus de scribis
qui audierat illos conqui-
rentes; & uidens qm̄
bene illis responderit
interrogauit eum quod
esset primum omnium
mandatum; Ihs autē
respondit ei. quia pri-
mum omnium mandatu
est; Audi israhel dñs dñs
nost̄r. dñs unus est;
Et diligis dñm dñm tuum
& toto corde tuo: & ex
tota animata tua: & ex
tota mente tua: & tota
uirtute tua; hoc est
maximum & primum
mandatum est;
Secundum autē simile
est huic; Diliges proxi-
mum tuum sicut teipsū;
maius horum aliud

R. cxxxix
m. cxxxiii

m. cxxxii
solus

m. cxxxiii
m. cxxx
l. cxxl

m. cxxxiii
m. cxxx
l. cxxlv

mandatum non est;
Et ait illi scriba: bene
magister in ueritate
dixisti; Quia unus est
dñs. & non est alius prae-
ter eum; & ut diligatur
ex toto corde & ex to-
to intellectu: & ex to-
ta anima: & ex tota for-
titudine & diligere
proximum tanquam
te ipsum; maius est
omnibus holocaustis
mactibus & sacrificiis
Ihs autē uidens quod
sapienter respondis-
set dixit illi. non es lon-
ge a regnō dñi; & nemo
iam audebat eum in-
terrogare; **XXXVIII**
ET RESPONDENS
Ihs. Dicebat doct̄s
in templo quomodo
dicunt scribae xpm̄
filium esse dauid;
Ipse enim dauid. dicit
in spū scō; Dixit dñs
dño meo sede ad dextris
meis; Donec ponam

inimicos tuos scabellum
pedum tuorum; Ipse
ergo dauid dicit eum
dñm; & unde est filius e
& multa turba eum; ^{liber} au

^{mcxxxv} diuit; & dicebat eis in
^{mcxxxviii} doctrina sua; Caue
^{ccxvi} te ascribis qui uolunt

in stolis ambulare. & ^{xl}
salutari in foro & in ^{mcxxxvii}
primis cathedris sede
re in synagogis; & pri
mos discubitos in cenis

^{ccxxxvi} Qui deuorant domus uidu
^{ccxliii} arum sub obtentu pro
lixie orationis. hui ac
cipiunt prolixius iudiciū

xl. ET SEDENS IHS CON
tra gazo philatium.

Quomodo turba iacta ^{xl}
r & aes. in gazo phila ^{mcxxxviii}
tium. & multi diuites ^{mccliii}
iactabunt multa; ^{ccxliii}

Cum uenisset autem una
uidua pauper cūla mi
sit duo minuta quod
est quadrans; & conuo
cans discipulos suos. ait
illis; Amen dico uobis

Quā uidua hec pauper
plus omnibus misit. qui
miserunt in gazo philatio
Omnis enim ex eo quod
habundabat illis miserunt
haec uero de penuria sua
omnia que habuit misit
totum uictum suum;

ET CUM EGREDERE
tur de templo. ait illi
unus & discipulis suis.
Magister aspice quales
lapides & quales struc
tura est templi; & res
pondens ihs ait illi. uides
has omnes magnas aedi
ficationis; Non relin
quitur lapis super la
pidem qui non destruitur.

ET CUM SEDERIT IN
montem oliuarum con
tra templum interro
gabant eum sepe ratim
p & rus & iacobus & io
hannes & andreas;

Dic nobis. quando ista
fiant. & quod signum
erit. quando haec om
nia incipient consumari.

Et respondens ih̄s coepit
dicere illis: uidete ne quis
uos seducat. Multi enim
uenient in nomine meo
dicentes: quia ego sum
& multos seducunt;

Cum audieritis autem
bella & opinionēs bel-
lorum ne timueritis.

Oportet enim fieri sed non
dum finis.

Exsurget autem gens super gentē

& regnum super regnū

& erunt terrae motus

& fames & loca initium

dolores haec. Videte

autem uos & ipsos tra-

dent enim: in conciliis &

in synagogis uapulabitis

& ante reges & praesidis

stabitis propter me

in testimonium illis & in

omnes gentes. Primum

oportet praedicare

euangelium omnibus

gentibus. Et cum dux-

erint uos tradentes

Nolite praecogitare quid
loquamini. sed quod da-

tum uobis fuerit illa
hora. id loquimini;

Non enim estis uos loquen-

tes sed sp̄s sc̄s. Tradet

autem frater fratrem

in mortem & pater fi-

lium & consurgent filii

in parentes. & morte

adficiant eos; & eritis

odio omnibus propter

nomen meum. Qui autē

sustenuerit in finem

hic saluus erit. Cum autē

uideritis ab hominatio-

nem desolationis. stan-

ton ubi non debet. qui

legem intellegat;

Tunc qui in iudea sunt

fugiant in montes; &

qui super tectum ne

descendat in domum.

nec introeat ut tollat

quid de domo sua;

Et qui in agro erit non

reuertat retro tol-

lere uestimentū suum;

Vae autem praegnan-

tibus & nutribus

illis diebus.

sed constantes stote.

in cxxxviii

in lxxvii

lcc l

io cxli

in cxi

in cccxlii

in cxi

in lxxxviii

lccxviii

in cxi

in cccxlii

in cxi

in cccxlii

lccxviii

in cxi

in cccxlii

lccxviii

^{in exly.}
^{in cel.} Orate uero ne fiat fuga
uestra hieme uel sabbato

^{in exly.}
^{in cel.}
^{in celum}
^{in celum} Erunt enim in diebus
illis tribulationis tales
quales non fuerunt ab
initio creaturae quam
condidit dñs usque nunc
neque fiet. & nisi bre
uias & dñs illos non fuis
sit salua omnes caro:
Sed propter electos quos
elegit breuiant dies;

^{in exly.}
^{in cel.}
^{in celum} Et tunc si quis uobis dix
erit. Ecce hic est xps
ecce illic ne credideritis;

^{in exly.}
^{in cel.}
^{in celum} Ex surgunt enim pse
udo xpi. & pseudo pro
phetae. & dabunt signa
& portenta ad seducen
dos. Si potest fieri
& iam electus. uos ergo
uidete. Ecce praedixi
uobis omnia. Sed &
millis diebus post tri
bulationem illam sol
con tenebrabitur.

^{in exly.}
^{in cel.}
^{in celum} & luna non dabit splen
dorem suum. & stelle
caeli erunt decedentes;

Et uirtutes que sunt in
caelis mouebuntur;

Et tunc uidebunt filiū
hominis uenientem in
nubibus cum uirtute
multa & gloria.

Et tunc mittit ange
los suos & congregabit
electos suos a quattuor
uertis a summo terrae
usque ad summum caeli.

A ficu autem discite
parabulam cum iam
ramus eius tñer fuerit
& nata fuerit folia cog
nosctis. quia in proxi
mo sit aestas. Sic & uos
cum uideritis haec fieri.
Scitote quod in proximo
sit in uos. Amen dico
uobis. qm̄ non transi
t generatio haec donec
omnia ista fiant;

Caelum & terra transi
bunt uerba autem mea
non transibunt;

^{in exly.}
^{in cel.}
^{in celum} De die autem illo & hora
nemo scit. neque angeli
caelorum. nisi pater.

in elum
in celum

in elum
in celum
lxxxviii

in elv
in celum
lclvi

Uidete uigilate & orate
nescitis enim quando tem-
pus sit; Sicut homo qui
per egre profectus
relinquit domum suam
& dedit seruis suis po-
testatem cuiusque ope-
ris; & ianitori prae-
cepit ut uigilet;

Vigilate ergo nescitis
enim quando dominus
domus ueniat. sero.
an media nocte. an
galli cantu. an mane;
Ne cum uenerit repente
inueniat uos dormien-
tes; Quod autem uo-
bis dico. Omnibus di-
co uigilate; **xl.iii**

in elvi
in celum
lclv
lxxxvi

in elvii
in celum
lclvi

in elviii
in celum
lclvii
lxxxviii

ERAT AUTEM PAS-
CHA post biduum;
Et querebant summi
sacerdotes & scribe
quomodo eum dolo-
rent & occiderent;
Dicebant enim non in
die festo. ne forte tu-
multus fiat & in populo;
Et cum esset & bethaniam

in elviii
in celum
lclvii

in domo simonis leprosi.
& cum recumberet. uenit
mulier habens alabas-
trum unguenti nardi
pisci praetiosi. & frac-
to alabaastro effudit
super caput eius;
Erant autem quidam
indigne ferentes intra-
sem & ipsos & dicentes;
Ut quid perditio ista
unguenti facta est?
Poterat enim unguenti
istud uenire plus.
quam tricenis denariis
& fremebant in eam;
Ihs autem dixit. Sinite
eam. quid illi molesti
estis? bonum opus ope-
rata est in me; Semp-
er enim pauperes habe-
tis uobiscum. & cum
uolueritis potestis
illis benefacere me
autem non semper habetis;
Quod habuit haec fecit
praeuenit ungere
corpus meum in sepul-
tura; Amen dico uobis

12 melxv
m celxxxviii
l celxxvi
io lv

Et manducantibus illis.
acceptit ihs panem & be-
nedicens. fregit & dedit
eis. & ait, Sumite hoc ē
corpus meum; Et accep-
to calice gratias agens
dedit eis. & biberunt &
illo omnes; & ait illis.

12 melxxi
m cxc

12 melxvi
m celxxxu
l celxxv

hic est sanguis meus noui
testamenti qui promul-
tis effunditur; Amendi-
co uobis, quod iam non
bibam de genimine uitae
usque in diem illum; Cum
illud bibam nouum in reg-
num dei. **ET** hunc mo-

12 melxxii
m cxcxi
l celxxxviii
io lvi
12 melxxiii
m cxcvii

xlvi
12 melxxvii
m celxxxvi

dicato & ierunt in monte
oluarum; & ait illis ihs
Omnes uos scandalizabi-
mini in nocte ista;

12 melxxviii
m celxxxviii
io clii

Quia scriptum est pecu-
tiam pastorem & disper-
gentur oues; Sed post
quam resurrexero prae-
cedam uos in galileam;

12 melxxviii
m celxxxviii

12 melxx
m cel xxxviii
l celxxv
io cxxvi

Petrus ait illi, & iam si om-
nes scandalizati fuerint
in te sed non ego; & ait illi
ihs; Amendico tibi. Quia

12 melxxiii
m cxcvii

12 melxxv
m cxcviii
l celxxii
io clxi

12 melxxv
m cxcv
l celxxv
io lxxii

tu hodie in nocte hac prius
quam bis gallus uocem de-
derit ter me es negaturus.

At ille amplius loqueba-
tur; & si oportuerit
me simul commorari ibi
non te negabo; Simili-
ter autem & omnes dicebant

Et ueniunt in praedium
cui nomen genethsaman;
Et ait discipulis suis; Se-
det hic donec orem
& adsumit petrum &
iacobum & iohannem
secum. & coepit pauere
& tacere; & ait illis;

Tristis est anima mea
usque ad mortem sus-
tenite hic & uigilate;

Et cum processisset
paululum proci-
dit super terram & orabat
ut si fieri possit transi-
re & ab eo hora. & dixit

Abba pater omnia
possibilia tibi sunt;

Transfer calicem hunc a me
sed non quod ego uolo
sed quod tu;

mar

^{lclxxvi} Et uenit & inuenit eos dor-
^{lclxxvii} mientes; & ait petro. si
^{lclxxviii} mon dormis non potuisti
una hora uigilare.

^{lclxxviii} Vigilate & orate ut non
^{lclxxviii} intretis intemp tationem
^{lclxx} Sp̄s quidem promptus
Caro autem infirma;

^{lclxxviii} Et iterum abiens. orauit
^{lclxxviii} eundem sermonem dicens
& reuersus denuo inuenit
eos dormientes; Erant
enim oculi eorum gra-
uati; & ignorabant quid
responderint ei;

^{lclxxviii} Et uenit tertio. & ait illis
^{lclxxviii} Dormite iam & requier-
^{lclxxviii} cite; sufficit. uenit ho-
ra. ecce tradetur filius
hominis in manus pecca-
torum; Surgite eamus;

^{lclxxx} Ecce qui me tradit pro-
^{lclxxx} pe est; & adhuc eo lo-
^{lclxxxv} quente. uenit iudas
^{lclxxxv} scarioth. & cum illo
turba cum gladiis &
fustibus a summis sacer-
dotibus & abscribis
& senioribus; Dederat

^{lclxxxii}
^{lclxxxii}
^{lclxxxviii}
^{lclxxi}

^{lclxxxiii}
^{lclxxxiii}
^{lclxxxviii}
^{lclxxx}

^{lclxxxiii}
^{lclxxxv}

^{lclxxxv}
^{lclxxxv}

autem traditor eius. signū
eis. dicens; Quem cumque
osculatus fuero. ipse ē.
tene te eum. & ducite
caute; & cum uenisset
statim accedens ad eum
ait. haue rabbi & oscu-
latus est eum; At illi
manus iniecerunt in eū.
& tenuerunt eum;

Unus autem quidam de
circum stantibus. educens
gladium percussit ser-
uum principis sacerdotis.
& amputauit illi auriculā;

Et respondens ih̄s ait
illis; Tamquam ad latro-
nem existis cum gladiis
& fustibus comprehen-
dere me; Cotidie erā
apud uos in templo do-
cens. & non me tenuistis
Sed ut impleantur scrip-
turae; Tunc discipuli
eius. relinquentes eum
omnes fugerunt;

Adulescens autem quidā
sequebatur eum amic-
tus sindone super nudo
& tenuerunt eū; at ille
relecta sindone nudus.

^{lclxxxviii}
^{lclxxxviii}
^{lclxxxviii}

pro fugit ab eis.

Et adduxerunt ihm ad summum sacerdotem & conueniunt omnes sacerdotes & scribe & seniores.

Petrus autem a longe secutus est eum usque in atrium summi sacerdotis & sedebat cum ministris & calefaciebat se ad ignem; Summi uero sacerdotes & omne concilium querebant aduersum ihm testimonium ut eum morte traderent. nec inueniebant;

Multi enim testimonium falsum dicebant aduersum eum. & conuenientia testimonia non erant;

Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant aduersus eum dicentes;

Quoniam nos audiui eum dicentem. Quoniam ego dissoluam templum hoc manufactum & per triiduum alium non manufactum aedificabo;

Et non erat conueniens testimonium illorum; & exsurgens summus sacerdos in medium. Interrogauit ihm dicens. Non respondes quidquam ad ea que tibi obiciuntur ab his. Ille autem tacebat; & nihil respondit; Rursus summus sacerdos. Interrogauit eum. & dicit ei.

Tu es xps filius benedicti. Ihs autem dixit illi. Ego sum; & uidebitis filium hominis ad dextris sedentem uirtutis & uenientem cum nubibus caeli; Summus autem sacerdos scindens uestimenta sua ait; Quid adhuc desideramus testis. Auditis blasphemiam. Quid uobis uidetur. Qui omnes condempnauerunt eum reum esse mortis. & coeperunt quidam conspuere eum & uelare faciem eius & colaphis eum cedere & dicere ei. profetiza;

m clxxxvi
m cccvi
l cccxi
l c lxx

m clxxxvii
m cccviii
l cccv

m cccxi
m cccx
l cccvii
l c lxxviii

m clxxxviii
m cccviiii

Et ministri alapis eum cede-
bant; & cum esset petrus
in atrio deorsum uenit
una & ancillis summi
sacerdotis; & cum uidisset
petrum calefacientem se
aspiciens illum ait; & tu
cum ihu nazareno eras.
At ille negauit. dicens;
Neque scio. neque noui
quid dicas; & exiit foras
ante atrium; & gallus
cantauit; Rursum autem
cum uidisset illum ancilla
Coepit dicere circumstan-
tibus. quia hic & illis est;
At ille iterum negauit;
& post pusillum rursus
qui adstabant dicebant;
Vere & illis es nam &
galileus es; Ille autem
coepit anathematiza-
re & iurare quia nescio
hominem istum quem
dicis; & statim iterum
gallus cantauit; & re-
cordatus est petrus
uerbi quod dixerat ei
ih̄s. priusquam gallus

xlvi.

cantaret me negabis. &
coepit flere;
Et confestim mane con-
silium facientes summi
sacerdotes cum senioribus;
& scribis & uniuerso con-
cilio; uincientes ih̄m dux-
erunt & tradiderunt pilato;
Et interrogauit eum pi-
latus. Tu es rex iudeorum;
At ille respondens. ait
illi. tu dicis; & accusa-
bant eum summi sacer-
dotes in multis; pilatus
autem rursus interro-
gauit eum dicens; Non
respondes quidquam
Uide inquantis te accus-
sant ih̄s autem amplius
nihil respondit. ita ut
miraretur pilatus;
Per diem autem festum
dimittere solebat illis
unum & uinctis quem
cumque petissent;
Erat autem que dicebatur
barrabas; qui cum sedi-
ciosus erat uinctus. qui
in sedicione fecerat homi-
cidium.

Et cum ascendisset turba
coepit rogare. sicut sem-
per faciebat illis per dies
festos & dimittere eis
unum uinctum. Pilatus
autem respondit eis &
dixit: Uultis dimittam
uobis regem iudeorum?
Sciebat enim quod per
inuidiam tradidissent
eum summi sacerdotes.
Pontifices autem conci-
tauerunt turbam ut
magis barraban dimit-
teret eis. Pilatus autem
iterum respondens. ait
eis: Quid ergo uultis
faciam regi iudeorum?
At illi iterum clamaue-
runt crucifige eum.
Pilatus uero dicebat eis:
quid enim male fecit?
At illi magis clamabant
crucifige eum. Pilatus
autem uolens populo
satis facere. dimisit
illis barraban. & tradi-
dit ihm flagellis cesum
ut crucifigeretur;

Milites autem duxerunt
eum intro in atrium
praetorii. & conuocant
totam cohortem & in-
duunt eum purpuram
& inponunt ei plectentes
spineam coronam & coe-
perunt salutare eum;
haue rex iudeorum;
Et percutiebant caput
eius harundine & con-
spuebant eum & pon-
tes genu adorabant eum;
Et postquam inluserunt
ei. & uerunt eum pur-
pura. & induerunt eum
uestimentis suis;
Et ducunt illum ut cru-
cifigerint eum. & anga-
ria uerunt praeteri-
unt eum quem prius si mo-
nem cyrenaeum uenisti-
torem de uilla patrem
alexandri & ruffi. ut
tolleret crucem eius;
Et perducunt illum in
golgotha locum quod
est inter praetatum
caluariae locus;

Erant autem & mulieres de
longe aspicientes. inter
quas maria magda
lenae & maria iacobi
minoris. & ioseph mater
& salome; & cum esset in
galilea sequebantur eum
& ministrabant ei; &
aliae multae qui simul
cum eo ascenderant hie
rusoly mam: & cum iam
sero esset factum. que
erat parasceuae quod
erat ante sabbatum;
Venit ioseph ab arima
dia nobilis decurio qui
& ipse erat expectans
regnum dei; & audacter
introiit ad pilatum &
petit corpus ihu;
Pilatus autem mirabatur
si iam obisset. & accer
sito centurione inter
rogauit eum si iam mor
tuus esset; & cum cog
no uisset a centurione
donauit corpus ioseph;
Ioseph autem mercatus
sindonem & deponens
eum in uoluit sindone
& posuit eum in monu

mento quod erat exci
sum de petra;
Et ad uoluit lapidem
ad ostium monumenti.
Maria autem magdalene
& maria ioseph aspicie
bant ubi poneretur
XLVII ET QUARTIDIES & SABBA TU
Maria magdalene & ma
ria iacobi & salome
emerunt aromata. ut
uenientes unguerent eum;
& ualde mane una sabba
torum ueniunt ad monu
mentum orto iam sole.
& dicebant ad inuicem.
quis reuoluat nobis
lapidem ab ostio monu
menti; & respicientes
uident reuolutum lapi
dem; erat quippe mag
nus ualde; & intro eun
tes in monumento uide
runt iuuenem sedentem
in dextris cooperatum
stola candida & obsti
puerunt; Qui dicit
illis. Nolite & pauisce
re. ihu queritis na za
renum crucifixum.

surrexit non est hic. ecce
 locus ubi posuerunt eum.
 Sed ite & dicite discipulis
 eius & p̄ro. quia prae
 cedat uos in galileam ibi eū
 uidebitis sicut dixit uobis.
 At ille & euntes fugerunt
 de monu mento. Inuaserat
 enim eas tremor & p̄uor
 & nemini quicquam dixe
 runt timebant enim.
 Surgens autem mane pri
 ma sabbati. apparuit
 primo mariae magdale
 ne de qua eiecerat septem
 demonia. illa uadens
 nuntiavit his qui cum eo
 fuerant lugentibus & flet
 tibus; & illi audientes quia
 uiueret. & uisus esset ab
 ea. non crediderunt.
 Post haec autem duobus
 & eis ambulantibus os
 tensus est in alia effigie.
 euntibus in uillam; & illi
 euntes nuntiauerunt
 ceteris. nec illis credide
 runt; Nouissime recum
 bentibus illis undecim
 apparuit & probrauit

incredulitatem illorum.
 & duritiam cordis;
 Quia his qui uiderant eū
 resurrexisse non credi
 derunt; & dixit eis;
 Euntes in mundum uniuersum
 praedicate euange
 lium uni uersae creaturae
 Qui crediderit & bap
 tizatus fuerit saluus erit..
 Qui uero non crediderit
 condemnabitur;
 Signa autem eos qui cre
 dederint haec sequuntur
 In nomine meo demonia
 eiecient linguis loquen
 tur nouis. serpentes tol
 lent. & si mortiferum
 quid biberint non eos
 nocebit super egro. si
 manus inponit & bene
 habebunt. & dñs quidem
 ihs. postquam locutus
 est eis adsumptus est in
 celum & sedet ad dextris
 di. illi autem profecti
 praedicauerunt ubiq;
 dño co operante. & ser
 mone confirmante se
 quentibus signis; Amen
Explicit sed marcum

INCIPIT

FACIO: LVCE

Vucas sirus antiochenus
arte medicus discipulus
apostolorum; postea paulū
secutus usque ad confer
sionem eius serui
ens dño sine crimine

Vxorē nam que numquā
habuit. neque filios sep
tuaginta. & quatuor an
norum obiit in bethania
plenus spū scō. Quicum
iam scripta essent euan
gelia. per mattheum qui
dōn in iudea. per marcum
autem in italia. scō insti
gante spū. in achaea par
tibus. hoc scripsit euan
gelium. significans & iam
ipse in principio. ante
alia esse descripta.
Cui & tra ea que ordo
euangelice dispositionis
ea maxime necessitas
laboris fuit. ut primum
grecis fidelibus omni
pfitatione uenturi. incar

nendi xpi, manifesta
humanitas. nec iudaicis
fabulis ac tōti in solo
leger desiderio teneren
tur; Ne uel hereticis
fabulis. & stultis sollici
tationibus seducti & ci
derint a ueritate elabo
rar. hinc ut in princi
pio euangelii iohannis
natiuitate praesumit;
Cui euangelium electus
scriberit in decar.
Contestans in se completa
esse que essent ab aliis
inchoata; Cui ab eo post
baptismum fili dī aper
fectione generationis
in xpo implet ore pe
tende a principio. na
tiuitatis humane potes
tas. permissa est. ut re
quirerentibus dōn onstra
r. in quo ad praehē
dens; Erat nathan filiū
introire currens
indō. generationis a
misso in diis parabolis
dī. praedicans in homini
bus. xpm suum. pfecta

opus hominis redire in se
per filium facer&. Qui p
dauid patrōm uenientib;
iter praebebat in xpo.
Cui luce non inmerito & iā
scribendorum apostoli
corum actuum potestas
in misterio datur. ut dō
in dñm pleno & filio pro
ditionis & tincto. ora
tione ab apostolis fac
ta sorte dñi electionis
numerus cōpleretur;
Sique paulus consum
matione apostolis
actibus dar&. Quem
diu contra stimulus re
calcitran tōm dñs elegis
s&. quod legentibus ac
requerenti bus dñm p
singula & pediti a nobis
ut eli fuerat. Sciens
tamen quod operante
agricolam oporteat
de fructibus suis ede
re; Utamus publicam
curiositatem nec non
tam uolentibus dñm
uideremur quam fas
tidioribus prodidisse;

BREVIS DE LIBRO

LYLE EVANGELIS

- I** Visio zachariae generando
iohannē & beatē mariae uisione;
- II** Natiuitas dñi nri ihu xpi.
- III** Decircumcisione ihu xpi
- III** Vbi ih̄s annorum xii. doc&.
- V** Ub iohannis baptizat. &
ubi ih̄s baptizatur gene
rationes patrum;
- VI** Vbi ih̄s temptatur a diabto
- VII** Vbi ih̄s nazareth librū legit.
- VIII** Vbi in synagoga demon em
pellit. socrum p&ri uel
alius multus sanat;
- VIII** Vbi dena uicula doc& po
pulum & captura pisciū;
- X** De emundatione leprosi.
- XI** De paralitico curato.
- XII** De uocatione leui matthe
ad apostulatum.
- XIII** De spigis sabbato uulsis
uel de arida sana manu;
- XIII** De xii apostolorum elec
tione & doctrina beatitudinis;
- XV** De ^{non} iudicandū de fistuca
& trabe & domum petrae
arine que constructa;

- XVI** Deseruo cōturionis curato; confessio ad patrem;
XVII Defilio uidua resuscitato; **XXXII** Parabulam uulnēti in la-
XVIII Vbi ioh̄s ad ih̄m mittit; tronibus incidenti;
XVIII Vbi pede ih̄u lacrimis mulier rigat; **XXXIII** Demarcha & maria sororib;
XX Doctrina seminum eamque **XXXIII** Ubidñs discipulos orationē
apostolis solis aperitis delu- doc& uel trium panū figurā;
cēna uel de matre ad eum **XXXV** Vbi mutu homine ad abno-
fratribus que uisum; ne liberans in belzebul
XXI De tranquillitate maris; facere iudei blasphemant
XXII De daemone liberato in **XXXVI** Ubimulier ih̄u clamat bea-
tēra gr̄as seniorum; tus ubi terquite portauit &
XXIII Defilia principis resuscita- **XXXVII** de lucēna; **D**ecalice & p-
te & emorruosae; brat & catenis phariseus;
XXIII Vbi xii ad praedicandum mittit; **XXXVIII** Vbi uitandum doc& dñs
XXV Vbi herodis compertit fama phariseorum fermentū
ih̄u eumque uidere querit & nihil esse opus tum nec
uel de auctoritate populi; timendum eos q̄ corp; occidunt
XXVI Vbi suos interrogat dñs que **XXXVIII** **P**ro diuisionē hereditatis
eum populi dicerent; rogatus eis similitudinem
XXVII Ubidñs in monte transfigu- **XL** diuitis & ponit; Vbi iubet
ratur & ad aemone cuius dñs pro uictu & uestitu
dam filium liberat; curam n̄ habendam uel de
XXVIII Ubidñs samaritanis n̄ recipit uigilantibus seruis inter-
XXVIII Ubidicit quidam sequarte rogatio p&ri dñi que res-
& an nūc aliumq; portatur; pō sio de seruis dñi sui
XXIX Vbi & alius lxxii dñs elegit uoluntatē scientibus;
& ad praedicandum mittit **XL I** Ubidñs dicit ignem ueni mit-
& ciuitatibus & probrat; tere in terram & dandam
XXX I Vbi dño referunt quod in opem ab aduersariis liberant;
nomine daemonia eiecerint **XL II** Ubidño nuntiatur de galilaeis

- apilato & tinctis & figur
Lxiii infructuosae. **De muliere** **Lxiiii** De caeco cui dñs hiericho
 xviii annorum infirmasaluata, tribuit usum;
Lxv Parabolam sinapis & formi; **Lx** De zacheo publicanum;
Lxvi Vbi dñs p̄git hierusolymis **Lxi** De decem minas;
 & ubi pater familias ingres
Lxvii Vbi dñs h̄y dropicum sanat **Lxii** De pullo asinedñs opus & ubi
 & uocatus ad caenam & cūsan **Lxiii** In qua potestate ista facia
 & uocatus ad caenam & cūsan **Lxiv** De uinea & cultoribus;
Lxviii Vbi dñs dicit omni apost po **Lxv** De tributo temptatio;
 nenda & turrem aedifi **Lxvi** De muliere & fratribus. vii.
 canti. sal esse bonum; **Lxvii** Duo minuta uiduae;
Lxix De ouis centum & unius p **Lxviii** De templi ruina consum
 ditae decemq; dragmarum. mationis mundi;
Lxx De duobus filiis suam unus **Lxxi** De prodicionē iudae.
 dissipans portionē; **Lxxii** De dominica caena;
Lxxiii De uilico & iniquo prudenti **Lxxiii** De oratione dñi & traditione
Lxxiv De diuite purpurato & lazaro **Lxxiv** De dñi passione
Lxxv De scandalis imminētib; **Lxxv** De resurrectione scā
 & fratri sōp esse parci **Lxxvi** & duobus discipulis &
 dum p̄bitūti; ubi subito modio dis
Lxxvii De cōn leprosis mundatis; cipulorum dñs apparuit;
Lxxviii De regnō dī quod n̄ ueniat **EXPLICIT LA**
 cum obseruationis; **PITVLA SEEN**
Lxxviii De iudici iniquitatis & uiduae; **DVM LVCAM**
Lxxviii De phariseo & publicano;
Lxxviii De pecuniis habitibus;
Lxxviii De uirtute sibi omnia

✠ INCIPIT EVANGELIUM SECUNDUM

LUCAM

I. Lucas
Solas

UONIAM MULTI quidem conati sunt ordinare narrationem quae in nobis complae sunt rerum sicut tradiderunt nobis quia ab initium ipsi uiderunt & ministri fuerunt sermonis; Visum est & mihi adsecuto a principio omnibus diligenter; Ex ordine tibi scribere optime theophile. ut cognoscas eorum uerborum de quibus eruditus es ueritatem;

FUIT IN DIEBUS HERODIS REGIS IUDAE; Sacerdos quidam nomine zacharias de uice abia; & uxor illi de filiabus aaron. & nomen eius helisab&h; Erant autem iusti ambo antedem incedentes in

omnibus mandatis & iustificationibus dñi sine quaerella; & non erat illis

filius eo quod ess& helisab&h sterelis & ambo processissent in diebus suis; factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine uicis suae antedem; Secundum consuetudinem sacerdotu. sorte & ut ut incensum poner&; Ingressus in templum dñi. & omnes populi multitudo. erat orans foris hora incensi;

Apparuit autem illi angelus domini stans ad dexteris altaris incensi; & zacharias turbatus est uidens & timor inruit super eum; ait autem ad illum angelus; Noli timeas zacharias quoniam & audita est de praecatione tua. & uxor tua helisabab & h. pariat tibi filium & uocabis nomen eius iohannem & erit tibi gaudium & exultatio & multi in natiuitate eius gaudebunt; Erat enim magnus coram domino & unum & siceram non bibet & spiritu sancto replebitur adhuc in utero matris suae. & multos filiorum israel conuertit ad dominum dominus ipso rum; & ipse praecedit ante illum in spiritu & uirtute heliae. ut conuertat corda patrum in filios & incredulos ad prudentiam iustorum parare domino plebem perfectam. Et dixit zacharias ad angelum. unde hoc sciam

Ego enim sum senex & uxor mea processit in diebus suis; Et respondit angelus dixit ei. Ego sum gabriel qui adsto antedum & missus sum loqui ad te; & haec tibi euangelizare; & eris tacens & non poteris loqui usque in diem quo haec fiant. pro eo quod non crededisti uerbis meis; Quae implebuntur in tempore suo; & erat plebs expectans zachariam & mirabantur quod tardaret & ipse in templum; Egressus autem non poterat loqui ad illos. & cognouerunt quod uisionem uidisset in templo. & ipse erat in ueniens illis & permanens mutus; & factum est ut implerentur dies officii eius abiit in domum suam; Post haec autem dies concepit helisabab & h. uxor eius & occultabat se mensibus quinque dicens; Quia sic mihi fecit dominus in diebus;

respexit diffare obpro
brium meum inter homines;

IN OIENSE. AUTEM SEXTO
missus est angelus gabriel
ad dñm in ciuitatem galileae
Cui nomen nazareth. ad
uirginem desponsatam
uiro. cui nomen erat ioseph
de domo dauid & nomen
uirginis maria;

Et ingressus angelus
ad eam dixit. haue gra
tia plena dñs tecum
benedicta tu in mulieri
bus. quae cum uidisset
turbata est in sermone
eius. & cogitabat qua
lis esset ista saluatio

Et ait angelus ei. neta
meas maria inuenisti
enim gratia apud dñm;

Ece concipies in utero
& paries filium & uoca
bis nomen eius ihm. hic
erit magnus & filius
altissimi uocabitur;

Et dabit illi dñs dñs sedem
dauid patris eius & reg
nabit in domum iacob

in aeternum & regni eius
non erit finis. Dixit autem
maria ad angelum quo
modo fiet istud quoniam uirum
non cognosco. & respon
dens angelus. dixit ei.

Spiritus sanctus super ueniet & in te
& uirtus altissimi obum
brabit tibi. Ideoque &
quod nascetur semini uoca
bitur filius dei. Ecce helis
ab & h. cognata tua & ip
se concepit filium in se
nec tuta sua. & hic est
mensis sextus illi. quae
uocatur sterelis. qui non
erit impossibile apud
dñm omne uerbum;

Dixit autem maria. ecce
ancilla dñi fiat mihi
secundum uerbum tuum.
& discessit ab illa angelus

EX SURGENS AUTEM
maria in diebus illis abiit
in montana cum festi
natione in ciuitatem iudae
& intrauit in domum
zachariae & salutauit
helisab & h. & factum est

ut audiuit salutationem
 mariae elisab&h. & exul-
 tavit infans in utero eius
 & repl& est spūs cō he-
 lisab&h. & exclamavit
 uoce magna. & dixit. be-
 nedicta tu inter mulieris
 & benedictus fructus
 uentris tui. & unde hoc
 mihi ut ueniat mater
 dñi mei ad me; Ecce enim
 ut facta est uox saluta-
 tionis tuae in auribus
 meis. & exultavit in gaudio
 infans in utero meum.
 Et beata quae crededisti
 qm̄ perficitur ea
 quae dicta sunt ad te a dño.
 Et ait maria. Magnifi-
 cat anima mea dñm;
 Et exultavit sps meus in
 dō salutaris meo.
 Quia respexit humilita-
 tem ancillae suae. Ecce
 enim & hoc beatā medi-
 cent omnes generationes;
 Quia fecit mihi magna
 qui potens ē & sē m̄ nomib& suis.
 Et misericordia eius in p-

genies & progenies ti-
 mentibus
 fecit potentiam in brac-
 hio suo. dispersit sup-
 bos mente cordis sui;
 Deposuit potentes dese-
 de. & exaltavit humiles;
 Esurientes repleuit
 bonis. & diuites demisit
 inanes. Suscepit israhel
 puerum suum memora-
 tus misericordiae suae.
 Sicut locutus est ad patres
 nostros abraham & se-
 mini eius in secula;
MANSIT AUTEM
 maria cum illa quasi
 mensibus tribus. & re-
 uersa est in domū suā;
 Elisab&h autem imple-
 tum est tñpus parib&di.
 & peperit filium & au-
 dierunt uicini & cognati
 eius quia magnifica-
 uit dñs misericordiam
 suam cum illā. & con-
 gratulabantur ei.
 Et factum est in die oc-
 tauo uenerunt circū-

cideretur puerum;
& uocabunt eum nomine
patris eius zacharia
& respondens mater
eius dixit. Nequaquam
sed iohannis uocabitur;
& dixerunt ad illam quia
nemo est in cognatio
ne tua que uocetur
hoc nomine. Innuebant
autem patri eius quem
uellit uocare eum.
Et postulans pugillare
scripsit dicens iohan
nes est nomen eius;
Et mirabantur unuer
si. Apertum est autem
ilico os eius & lingua eius
& loquebatur benedi
cens dñm, & factus est
timor super omnes uici
nos eorum & super omnia
montana iudae deuulga
bantur omnia uerba
haec. & posuerunt omnes
qui audierant in corde
suo dicentes. Quid pu
tas puer iste erit. & eni
manus dñi erat cum illo.
Et zacharias pater eius

impletus est spū scō.
& prophetauit dicens;
Benedictus dñs israhel
quia uisitauit & fecit
redemptionem plebi suae.
Et erexit cornu salutis
nobis in domo dauid pueri sui;
Sicut locutus est per os
scōrum qui a seculo sunt
prophetae eius;
Saluabon & inimicis nostris
& de manu omnium qui
nos oderunt; nos.
Ad faciendam misericor
diam cum patribus nris
memoratus testamenti sui scī.
Ius iurandum quod iurauit
ad abraham patrem nos
trum daturum se nobis;
Ut sine timore de manu
inimicorum nostrorum
liberati.
Seruiamus illi in scitāte
& iustitia coram ipso
omnibus diebus nostris;
Et tu puer propheta
altissimi uocaberis prae
ibis enim ante faciem
dñi parare uias eius;
Addendam scientiam

salutis plebi eius in re
missione peccatorum eorum:
Per viscera misericordiae
dei nostri in quibus visita
uit nos oriens ex alto:
In lumine huius qui in te
nebris & in umbramori
tis sedent addirigendor
pedes nostros in uiam pacis
Puer autem crescebat
& confortabatur spiritu
& erat in desertis usque
in diem ostensionis suae
ad israhel.

II **FACTUM EST AUTEM**
in diebus illis. Exiit
aedictum a cesare au
gusto ut describeretur
uniuersus orbis.
Haec descriptio prima
facta est a praeside
syriae cyrino;
& ibant omnes ut pro
fiterentur singuli in
suam ciuitatem; ascen
dit autem & ioseph
a galilea de ciuitate
nazar & h in iudeam ciui
tatem dauid que uoca
tur bethleh. Et quod ex

de domo & familia dauid
ut proficeretur cum
maria dispensata sibi
uxore praegnante;
factum est autem cum
esset tibi impleretur
dies ut pareretur & pe
perit filium suum primo
genitum. & pannis eum
involuit & reclinauit eum
in praesepe quia non
erat ei locus in deuerso
rio. & pastores erant
in regione eadem uigi
lantes & custodientes
uigilias nostris super gre
gem suum. & ecce ange
lus domini stetit iuxta illos
& claritas dei circum
fulsit illos. & timue
runt timore magno;
Et dixit illis angelus
nolite timere. ecce ego
euangelizo uobis gau
dio magno quod erit
omni populo quia na
tus est uobis hodie sal
uator qui est christus dominus
in ciuitate dauid;
Et hoc uobis signum

inueni & is infantem pan-
nis inuolutum & positum
in praesepe. & subito
facta est cum angelo
multitudo exercitus
miliciae celestis laudan-
tum dñi & dicentium;
Gloria in altissimis dñō
& in terra pax homini-
bus bone uoluntatis. fin

Et factum est ut discer-
serunt ab eis angeli in
caelo; Pastores loq-
bantur ad inuicem
transeamus usque beth-
lem & uideamus hoc uis-
um quod factum est
quod dñs ostendit nobis;
Et uenerunt festinan-
tes & inuenerunt ma-
riam & ioseph. & in-
fantem positum in prae-
sepe; Uidentes autem
cognouerunt de uerbo
quod dictum erat illis
de puero hoc. & omnes
qui audierunt mirati
sunt & de his quae dic-
ta erant a pastoribus
ad ipsos; Maria autem

conseruabat omnia uer-
ba haec conferens in cor-
de suo. & reuersi sunt
pastores glorificantes
& laudantes dñm in om-
nibus quae audierant &
uiderant sicut dictum
est ad illos.

III

ET POSTQUAM
consummati sunt dies
octo. ut circumcide-
retur uocatum est
nomen eius ihs quod
uocatum est ab angelo
priusquam in utero
conceperetur.

Et postquam imple-
ti sunt dies purgatio-
nis eius secundum le-
gem moysi. Tulerunt
illum in hierusalem
ut sisterent eum ^{dño} sicut
scriptum est in lege dñi;
Quia omne masculinū
adaperiens uuluum
sē dño uocabitur;
Et ut darent hostiā
secundum quod dic-
tum est in lege dñi;
parturiturum aut

aut duos pullos columba-
rum. & ecce homo erat
in hierusalem cui nomen
simeon. & homo iste
iustus & timoratus ex-
pectans consolationem
israhel. & sps scs erat
in eo. & responsum acce-
perat ab spū scō non ui-
surum semorton nisi
prius uideret xpm dñi
Et uenit in spū in templū
& cum inducerent pue-
rum ihm parentes eius
ut facerent secundum
consuetudinem legis eo
Et ipse accepit eum in
ulnas suas & benedixit
dm. & dixit. Nunc
dimittes seruum tuum
dñe secundum uerbum
tuum in pace quia uide-
runt oculi mei salutare
tuum. Quod praepa-
rasti ante faciem om-
nium populorum. Lu-
men ad reuelationē
gentium & gloriam
plebitui israhel.
Et erat anna

Et erant parentes eius
admirantes super
his que dicebantur
ad illos. & benedixit
illos simon. & dixit
ad mariam matrem eius
Ecce positus est hic in
ruinam & resurrectionem
multorum in israhel
Et in signum cui contra-
dicetur & tuam ipsius
animam pertransi &
gladius. ut reuelletur
& multis cordibus
cogitationes.
Et erat anna prophetis
filia phanuel de tribu
aser. haec processerat
in diebus multis &
uixerat cum uiro suo
annis septem & uirgini-
tates suas. & hec uidua
usque ad annos octua-
ginta quattuor que
non discedebat de tem-
plo ieiuniis & obsecra-
tionibus seruens noc-
te ac die. & hec ipsa hora
super ueniens confite-
batur dño & loquebatur

luc

de illo. omnibus qui &
pectabant redemptionem
hierusalem. israel.
Et ut perfecerunt
omnia secundum legem
domini reuersi sunt in ga-
lileam in ciuitatem suam
nazarath. Puer autem
crescebat & conforta-
batur plenus sapien-
tia & gratia adierat in illo.

luc
xii
xiii

iii

ET IBANT PAREN-
tes eius. per omnes
annos eius in hierusa-
lem in die sollemni
phaschae. & cum fac-
tus esset annorum xii
ascendentibus illis in
hierusolimam secun-
dum consuetudinem
diei festi. Consumma-
tis quod diebus cum redi-
rent. remansit puer
ihesus in hierusalem & non
cognouerunt parentes
Ex istimantes autem illum
esse in comitatu. uene-
runt iterum & requi-
rebant eum inter

cognatos & notos. & non
inuenientes. regressi
sunt hierusalem requi-
rentes eum. & factum
est post triduum inue-
nerunt eum in templo
sedentem in medio doc-
torum audientem illos.
& interrogantem illos.
Stupebant autem omnes
qui eum audiebant su-
per prudentiam & res-
ponsum eius. & ui-
dentes admirati sunt.
& dixit mater eius ad
illum. fili quid fecisti
nobis sic. ecce pater tuus
& ego dolentis quere-
bamus te. & ait ad illos
Quid est quod me que-
rebatis. nescitis quia
in his que patris mei
sunt oportet me esse
Et ipsi non intellexerunt
uerbum quod locutus
est ad illos. & disce-
dit cum illis & uenit
nazarath. & erat sub-
ditus illis. & mater eius

conseruabat omnia uer-
ba hęc conferens in
corde suo; & ih̄s profi-
ciebat sapientia & etate
& gratia apud dñm & ho-
mines;

V **ANNO AUTEM QUINTO**
decimo imperii tiberii
cesaris. pro curante
pontio pilato iudeam
tetharca autem galileae
herode. philippo autē
fratre eius tetharca
rite & tracontidis
regionis & lisaniae abi-
line. tetharca sub prin-
cipibus sacerdotum
anne & caipha;
factum est uerbum dñi
super iohannem zacha-
riae filium in deserto
& uenit in omne regio-
ne iordanis praedicans
baptismum penitentiae
in remissionem pecca-
torum; Sicut scriptū
est in libro sermonum
isaie prophete;
Vox clamantes inde

deserto parate uiam dñi
rectas facite semitas eius;
Omnes uallis implebitur
& omnes mons & collis
humiliabitur. & erunt
praua indirecta & as-
pera in uias planas &
uidebit omnes caro sa-
lutare dī. Dicebat ergo
ad turbas que exiebant
ut baptizarentur ab ipso.
Genimina uiperarum
quis ostendit uobis fu-
gire a futura ira.
facite ergo fructus dig-
nos penitentiae;
& ne coeperitis dicere
patrem habemus abra-
ham. dico enim uobis
quia potest dī de lapi-
dibus istis suscitare
filios abrahe. iam enim
securus ad radices arbo-
rum. potest adposita ē.
Omnis ergo arbor non
faciens fructum bonū
excidetur & in ignem
mitte tur; & interroga-
bant eum turbę dicentes.

l. viii
m. x.

l. viii
m. viii
p. 11.

l. viii
m. viii
p. 11.

Quid ergo faciemus.
 Respondens autem dice-
 bat illis. qui hab& duas
 tunicas d& non hab&. & qui hab& escas simili-
 ter faciat; Uenerunt
 autem & publicani ut
 baptizarentur. & dix-
 erunt ad illum. magis-
 ter quid faciemus. at
 ille dixit ad eos. nihil
 amplius quam constitu-
 tum est uobis faciatis;
 Interrogabant autem eum
 & milites dicentes. Quid
 faciemus & nos. & ait illis
 neminem concutatis
 neque calumniam fa-
 ciatis; & contenti esto-
 te. stipendius uestris;
 Ex istimante autem
 populo & cogitantib;
 omnibus in cordibus suis
 de iohanne ne forte
 ipse ess& xps. Respon-
 dit iohannis dicens om-
 nibus; Ego quidem in
 aqua baptizo uos;
 Venit autem fortior me

l. vi
m. xij

l. viij
m. xij
v. xij

cuius non sum dignus. &
 soluere corrigiam cal-
 ciamentorum eius. ipse
 uos baptizauit in spu
 sco. & igni. Cuius uenti
 labrum in manu eius
 & purgabit aream suam
 & congregabit triticum
 in horreum suum. pale-
 as autem conbur& igni
 inextinguibili. Multa
 quidem & alia exortans
 euangelizauit populo.
 Herodes autem tethar-
 cum corripiretur ab
 illo de herodiade uxo-
 re fratris sui & de om-
 nibus malis que fecit;
 herodes adie& & hoc
 supra omnia. & inclu-
 sit iohannem in carcerem
 factum est autem cum bap-
 tizaretur omnis popu-
 lus & ihu baptizato;
 & orante apertum est
 caelum. & descendit sps
 s& s& corporali spei sicut
 columbam in ipsum.
 & uox de caelo facta est.

Tues filius dilectus meus
conplacuit mihi;
Et ipse ihs erat incipiens
quasi annorum xxx
ut putabatur filius ioseph

Qui fuit heli

Qui fuit mathan

Qui fuit leui

Qui fuit melchi

Qui fuit ianuae

Qui fuit ioseph

Qui fuit mathathie

Qui fuit amos

Qui fuit naum

Qui fuit heli

Qui fuit nagge

2 Qui fuit math

Qui fuit mathathie

Qui fuit semei

Qui fuit ioseph

Qui fuit iude

Qui fuit iohannae

Qui fuit remsa

Qui fuit zorobabel

Qui fuit salathiel

Qui fuit neri

Qui fuit melchi

Qui fuit addi

Qui fuit cosan

Qui fuit helonathan

Qui fuit her

Qui fuit iesu

Qui fuit heliezec

Qui fuit lorion

Qui fuit mathath

Qui fuit leui

Qui fuit simeon

Qui fuit iudae

Qui fuit ioseph

Qui fuit ionae

Qui fuit heliachon

Qui fuit melcha

Qui fuit menna

Qui fuit mathathia

Qui fuit mathan

Qui fuit dauid

Qui fuit iesse

Qui fuit obeth

Qui fuit booz

Qui fuit sal mon

Qui fuit nelson

Qui fuit aminadab

Qui fuit aram

Qui fuit esrom

Qui fuit phares

Qui fuit iudae

Qui fuit iacob

Qui fuit isaac

Qui fuit **ABRAHAM**
 Qui fuit **THARE**
 Qui fuit **NAOR**
 Qui fuit **SERUCH**
 Qui fuit **RAGAU**
 Qui fuit **PHALECH**
 Qui fuit **HEBER**
 Qui fuit **SALAE**
 Qui fuit **CHAMAM**
 Qui fuit **ARPHAXAT**
 Qui fuit **SEM**
 Qui fuit **NOE**
 Qui fuit **LAOMECH**
 Qui fuit **MACTUSALE**
 Qui fuit **ENOCH**
 Qui fuit **IARED**
 Qui fuit **MALEEL**
 Qui fuit **CAINAM**
 Qui fuit **ENOS**
 Qui fuit **SETH**
 Qui fuit **ADAM**
 Qui fuit **DI**

VI **IHS** autem plenus
 spūscō regressus est
 ab iordannen. & ageba-
 tur in spū in deserto
 diebus xl & temptaba-
 tur a diabulo. & non
 manducabit in die

bus illis. & con summa-
 tis illis esurit; Dixit
 autem illi diabolus;
 Si filius dī es. dic lapidi
 huic. ut panes fiant.
 Et respondit ad illum
 ihs; Scriptum est quia
 non in pane solo uiuit
 homo sed in omni uerbo
 dī. & duxit illum dia-
 bulus. & ostendit illi
 omnia regna orbis
 terrae in momento tm-
 poris. & ait ei. tibi
 dabo potestatem hanc
 uniuersam & gloriam
 quia mihi tradita sunt
 Et cui uolo do illam.
 Tu ergo si adoraue-
 ris coram me. erunt
 tua omnia; & respon-
 dens ihs dixit ei. Scrip-
 tum est dñm dñm tuum
 adorabis & ille soli ser-
 uies. & duxit illum
 in hierusalem & sta-
 tuit eum supra pin-
 na templi & dixit illi.
 Si filius dī es mitte te
 hinc

deorsum. Scriptum est enim quod angelis suis ^{& conseruabit te} mandauit de te & quia in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum

Et respondens ih̄s. ait illi. Dicitum est non tem tabis dñm. dñm tuum;

Et consummata omni temptatione diabolus recessit ab illo usque tempus. Et regressus est ih̄s in uirtute sp̄s in galileam & fama exiit per uniuersam regionem de illo. & ipse docebat in synagogis eorum & magnificabatur ab omnibus.

VII

ET UENIT NAZARETH ubi erat nutritus & intrauit secundum consuetudinem suam die sabbati in synagogam. & surrexit legere. & traditus ē illi liber isaiae prophetae: & ut reuol-

uit librum inuenit locum ubi scriptum erat Sp̄s dñi super me propter quod unxit me euangelizare pauperibus misit me. praedicare captiuis remissionem. & cecis uisum. Dimittere confractos in remissione. praedicare animum dñi acceptum & diem retributionis. & cum plucis & librum reddidit ministro & sedit & omnium in synagoga oculi erant intuentes in eum: Coepit autem dicere ad illos quia hodie impleta est haec scriptura in auribus uestris.

Et omnis testimonium illudabant & mirabantur in uerbis gratiae quae procedebant de ore ipsius. & dicebat Nonne hic filius ē ioseph & ait illis. utique

dicetis mihi hanc si-
 militudine medice cu-
 rate ipsum Quanta
 audiuimus facta in ca-
 pharnaum fac & hic
 in patria tua. At autē
 mendico uobis quia
 nemo propheta ac-
 ceptus est in patria
 sua. In ueritate dico
 uobis. Multe uidue
 erant in diebus heliae
 in israhel; quando
 clausum est celum
 annis tribus & men-
 sibus scilicet cum facta
 est fames magna in
 omni terra. & ad nullā
 illarum missus est
 helias nisi in sarepta
 si donae in mulierem
 uiduam. & multi lepro-
 si erant in israhel sub
 heliseo propheta.
 Et nemo illorum mun-
 datus est nisi non ansirus.
 Et repleti sunt omnes
 in synagoga. ita hec
 audientes. & surrex-

erunt & eiecerunt
 illum ex synagoga
 & duxerunt illum usque
 ad supercilium montis
 supra quem ciuitas illo-
 rum erat aedificata
 ut praecipitarent eū.

Ipse autē transiens per
 medium illorum ibat.

ET DISCENDIT CAPHARNAV
 ciuitatem galileae ibique
 docebat illos sabbatis

Et stupebant in doctrina
 eius quia in potestate
 erat sermo ipsius.

Et in synagoga erat
 homo habens daemoniū
 immundum & exclama-
 uit uoce magna dicens.
 Sine quid nobis & tibi ihu
 nazarene. uenisti per-
 dere nos. scio te qui sis
 scilicet dei. & increpauit illi
 ihesus dicens. Obmutisce
 & exi ab illo. & cum pro-
 iecisset illum daemoniū
 in medium exiit ab illo
 Nihil quē illum nocuit.
 Et factus est pavor

Ex xxiii
 m. lxx
 m. viii

in omnibus & conloque-
bantur ad inuicem dicen-
tes. Quod est hoc uerbu-
m? Quia in potestate & uirtu-
te imperat inmundis spi-
ritibus & ex eunt. & de-
uulgabatur fama de illo
in omnem locum regionis.
Surgens autem de synago-
ga introiit in domum
simonis. Socrus autem
simonis tenebatur mag-
nis febribus & roga-
uerunt illum pro ea.
Et stans super illam im-
perauit febre. & dimisit
illam. & continuo surgens
ministrabat illis. Cum sol
autem obcubisset. omnes
qui habebant infirmos
uarias languoribus du-
cebant illos ad eum. At
ille singulis manus in-
ponens curabat eos.
Exiebant autem & iam
demonia multis cla-
mantia & dicentia quia
tu es filius dei. & incre-
pans non sinebat ea

VIII

loqui. quia sciebant
ipsum esse xpm;

FACTA AUTEM DIE.

Egressus ibat in deser-
tum locum & turbe re-
quirebant eum & uene-
runt usque ad ipsum
& tenebant illum ne dis-
cederet ab eis. Quibus
ille ait quia & aliusci
ciuitatibus oportet me
euangelizare regnu-
m dei. Quia ideo missus sum.
Et erat praedicans in si-
nagogis galileae.

Factum est autem cum
turbe inruerint in eum
ut audirent regnum dei.
& ipse stabat secus stag-
num gennesar & uidit
duas naues stantes se-
cus stagnum. Piscato-
res autem discenderant
ut lauabant retia.

Ascendens autem in una
nauem quae erat simonis
rogauit eum a terra
reducere pusillum &
sedens docebat de na-

uicula turbas. Ut cessa-
uit autem loqui. Dixit
ad simonem. Duc in altu
& iacta retia uestra in
capturam. & respon-
dens simon. dixit illi.
Praeceptor per totam
noctem laborantes ni-
hil coepimus in uerbo
autem tuo laxabo rete. **x**
Et cum hoc fecissent
concluserunt piscium
multitudinem copiosa
Rumpebatur autem re-
te eorum. & amuerunt
socii qui erant in alia
naue ut uenirent & ad-
iuuarent eos. & uene-
runt & impleuerunt
ambas nauiculas ita ut
mergerentur.
Quod cum uideret simon
petrus procedit ad
genua ihu. dicens;
Exi a me quia homo pec-
cator sum dñe. stupor
enim circumdederat eum
& omnes qui cum illo erant
in captura piscium qua

p. xxviii
m. lxxviii
m. xvi

coeperant. Similiter
autem & iacobum & io-
hanenem filii zebedei.
qui erant socii simonis.
Et ait ad simonem ihu
nolite timere & hoc iam
homines eris capiens;
Et subductis ad terram
nauibus relictis omni-
bus secuti sunt eum;
ET FACTUM EST CUM EET
in una ciuitate & ecce
uir plenus lepra. uidens
ihm & procedens in fa-
ciem rogauit eum dicens
Dñe si uis potes me mundare
& extendens manum teti-
git illum dicens. uolo mun-
dare. & confestim lepra
discessit ab illo; & ipse
praecepit illi. ut nemini
diceret. sed uade osten-
de te sacerdoti. & of-
fer pro emundatione
tua sicut praecepit
moyses in testimonium
illis; Perambulabat
autem magis sermo de
illo & conueniebant

Leu
in
in
Jo

XI

turbæ multæ ut audirent
& curarentur ab infirmi-
tatibus suis. Ipse autem sedebat.

ET FACTUM EST IN IUDÆA

& ipse sedebat docens.

Et erant pharisei seden-
tes & leges doctores qui
uenerant & omni castello
galileæ & iudææ & hie-
rusalem & uirtus erat
domini ad curandum eos.

Leu
in
in
Jo

Et ecce uiri portantes
in lecto hominem qui erat
paralyticus & querebant
eum inferre & ponere
ante eum & non inuenientes
qua parte illum inferrent
præ turba. Ascenderunt
supra tectum & per tunicas
summisserunt illum cū lecto
in medio ante Iesum;

Quorum fides ut uidit dixit
remittuntur tibi pecca-
tata; & coeperunt
cogitare scribæ & pha-
risei dicentes. Quis est
hic qui loquitur blas-
phemias quis potest di-
mittere peccata nisi solus
deus

XII

Leu
in
in
Jo

Ut cognouit autem Iesus cogi-
tationes eorum respondens
dixit ad illos. Quid cogita-
tis in cordibus uestris. quid
est facilius dicere dimit-
tuntur tibi peccata an
dicere. Surge & ambula
Ut autem sciatis quia filius
hominis potestatem habet
in terra dimittere peccata.

At paralytico. Tibi dico
Surge tolle lectum tuum
& uade in domum tuam;
& confestim surgens coram
illis tulit in quo iacebat
& abiit in domum suam;
magnificans dominum. & stu-
por adprehendit
omnes; magnificabant
dominum. & repleti sunt timore
dicentes. qui uidimus
mirabilia hodie.

ET POST HÆC EXIIT

& uidit publicanum
nomine leui sedentem
ad teloneum. & ait illi
Sequere me. & relictis
omnibus surgens secu-
tus est eum; & fecit

Et conuiuium magnum
leui in domum suam.

Et erat turba multa publi-
canorum & aliorum qui
cum illis erant discumben-
tes & murmurabant pha-
risaei & scribae eorum
dicentes discipulis eius;

Quare cum publicanis &
peccatoribus manduca-
tis & bibetis? Et respon-
dens ih̄s dixit ad illos;

Non egent qui sani sunt
medico. sed qui male ha-
bent; Non ueni uocare
iustos sed peccatores
in penitentiam; At illi
dixerunt ad eum. quare
discipuli iohannis ieiunant
frequenter & obscuratio-
nes faciunt similiter
& pharisaeorum; Quibus
ipse ait. Numquid poter-
tis filius sponsi dum cum
illis est sponsum facere
ieiunare; Venient autē
dies & cum ablatus fue-
rit ab illis sponsus. Tunc
ieiunabunt in illis diebus.

Dicebat autem & similitu-
dinem ad illos; Quia ne-
mo commissuram a uesti-
mento nouo inmittit
in uestimentum uetus
Alioquin & nouum rumpit
& uetus non conuenit
commissuram a nouo;

Et nemo mittit uinum
nouum in utres ueteres
Alioquin rumpit uinum
nouum utres. & ipsum
effundetur & utres
peribunt; Sed uinum
nouum in utres nouos
mittendum est & utra-
que conseruantur. &
nemo bibens uetus sta-
tim uult nouum; Dicit
enim uetus melius est.

XIII

FACTUM EST AUTEM:
In sabbato secundo pri-
mo. cum transiret & per-
sata. uellebant discipu-
li eius spicas & man-
ducabant confringan-
tes manibus; Quidam
autem pharisaeorum di-
cebant illis. quid facitis

quod non licet in sabbatis
Et respondens ih̄s ad eos
dixit. Nec hoc legistis
quid fecit dauid cum
esurisset & ipse & quicum
eo erant. Quomodo intra
uit in domum dñi. & panes
propositionis sumpsit
& manducauit. & dedit
his qui cum ipso erant.
Quos non licebat mandu
care nisi tantum sacer
dotibus. & dicebat illis
quia dñs est filius homi
nis & iam sabbati.

Factum est autem &
in alio sabbato ut in
trar̄ & in synagogam
& doceret. Et erat ibi
homo & manus eius dex
tera erat arida.

Observabant autem scri
be. & pharisei. si in sabba
to curar̄. ut inuenirent
accusare illum. ipse ue
ro sciebat cogitationes
eius & ait homini qui
habebat manum arida
Surge & sta in medio. &

surgens stetit. ait autem
ad illos ih̄s. Interrogauos
Si licet sabbato beneface
re an male. an animam sal
uam facere. an perdere.
Et circum spectis omni
bus. dixit homini. &
tōde manum tuam. & ex
tēdit & restituta est
manus eius. ipsi autem
repl̄ti sunt in sapientia
& conloquebantur ad
inuicem. quid nam fa
cerint ih̄u.

Factū ē autē in illis diebus.

Exiit in montem orare.
Et erat per noctans in
oratione m̄di. & cum dies
factus esset & uocauit
discipulos suos & elegit
duodecim & ipsis quos
& apostulos nominauit
Simonem quem cognomi
nauit petrum. & andrea
fratrem eius. iacobum
& iohannem. philippū
& bartholomeum. mat
theum & thomam. ia
cobum alfei & simonē

qui uocatur zelotis. iu
dam iacobi. & iudam sca
rioth qui fuit proditor.
Et discendens cum illis ste
tit in loco campestri. &
turba discipulorum eius
& multitudo copiosa
plebis ab omni iudaea
& hierusalē & maritima
& tiri & sidonis qui uene
runt ut audirent eum
& sanarentur a languo
ribus suis & uexabantur
ab spiritibus immundis
curabantur. & omnes
turba querebat eum
tangere quia uirtus de
illo exiebat & sanaban
tur omnes. & ipse eleua
tis oculis in discipulos
suos dicebat. beati pau
peres quia uestrum est
regnum dī. beati qui
nunc esuritis quia satu
rabimini. beati qui nunc
flexis quia ridebitis.
beati eritis cum uos ode
rint homines & cum se
paraauerint uos & ex

brauerint. & elecerint
nomen uestrum tamquā
malum propter filium
hominis. Gaudete in illa
die & exultate ecce enī
merces uestra multa in
caelo. Uerum tamen uae
uobis diuitibus qui habe
tis consolationem uestra
Vae uobis qui saturati estis
qui esurietis. Vae uobis
qui riditis nunc quia lu
gebitis & flebitis.
Vae uobis cum bene uobis
dixerint omnes homines
secundum haec faciebant
proph&is patres eorum
Sed uobis dico qui auditis.
Diligite inimicos uestros
benefacite his qui uos
oderunt. benedicite
maledicentibus uobis
Orate pro calumniantibus
uos. & qui te percutit
in maxillam praebe &
alteram. & ab eo qui au
fer & tibi uestimentum
& iam tunicam noli prohibere
Omnia autem p&entate

tribue. & qui aufert
 quae tua sunt ne repe-
 tas. Et pro ut uultis
 ut faciant uobis homi-
 nes & uos facite illis si-
 militudo. & si diligitis eos
 qui uos diligunt quae
 uobis est gratia. Nam &
 peccatores diligentes se
 diligunt. & si bene fece-
 ritis his qui uos benefa-
 ciunt quae uobis est gra-
 tia. siquidem & peccato-
 res hoc faciunt. & simu-
 tum dederitis his a qui-
 bus speratis recipere
 quae gratia est uobis.
 Nam & peccatores pecca-
 toribus fenerantur ut
 recipiant aequalia.
 Verum tamen diligite inimi-
 cos uestros & benefacite
 & mutuum date nihil de-
 sperantes & erit mercis
 uestra multa & eritis
 filii altissimi quia ipse
 benignus est super ingratos
 & malos. Estote ergo mi-
 sericordes sicut & pater

uester misericors est.
Nolite iudicare & non
 iudicabimini. Nolite con-
 demnare & non condemna-
 bimini. Dimitte & dimit-
 timini. Date & dabitur uobis
 mensuram bonam confer-
 sam & cogitatam & super-
 effluam non dabunt in si-
 num uestrum. Eadem quip-
 pe mensura qua mensi
 fueritis remittetur uobis.
 Dicebat autem illis & simi-
 litudinem. Numquid po-
 test cecus cecum ducere
 non ene ambo in foueam
 cadunt. Non est discipu-
 lus super magistrum per-
 fectus autem omnes erit
 sicut magister eius.
 Quid autem uides festucam
 in oculo fratris tui trabem
 que in oculo tuo est non
 consideras. & quomodo
 potes dicere fratri tuo
 frater sine & iam festucam
 de oculo tuo ipse trabem
 non uides. Hypocrita
 Eice primum trabem de

oculo tuo: & tunc per-
spicies ut educas festu-
cam de oculo fratris tui.

Non est enim arbor bona
qui fecit fructos malos
neque arbor mala faci-
ens fructum bonum;

Vnaquaquae autem arbor
de fructu suo cognoscitur.

Neque enim de spinis colli-
gunt figas: neque de ru-
bo uindimant uiam.

Bonus homo de bono de-
sauro cordis sui profert
bona. Malus homo de
malo thesauro profert
malum. Ex habundan-
tia enim cordis os loqui-
tur: Quid autem uocatis
domine & non facitis quae
dico. Omnis qui uenit ad
me & audit sermones meos:
& facit eos ostendam uo-
bis cui similis est. Similis
est homini aedificandi
domum qui fodit in altum
& posuit fundamenta
supra petram. Inunda-
tione autem facta in

lisum est flumen domui
illi: & non potuit eam mo-
uere. fundata enim erat
supra petram. Qui autem
audiuit & non fecit. simi-
lis est homini aedificandi
domum suam supra terram
sine fundamento in qua
inlisus est fluuius & con-
tinuus concidit & facta
est ruina illius magna;

Cum autem implessit

omnia uerba sua in auri-
bus plebis. intrauit ca-
pharnaum centurionis
autem. Cuiusdam seruus
male habens erat mori-
turus qui illi erat prae-
tiosus. & cum audisset
de ihu misit ad eum se-
nioris iudaeorum ro-
gans eum ut ueniret
& saluaret seruum eius.
At illi conuenissent ad
ihm rogabant eum sollici-
te dicentes. & qui adig-
nus est in hoc illi prae-
ter. Diligit enim gentem
nostram & synagogam

ipse aedificabit nobis;
 Ihs autem ibat cum illis &
 cum iam non longe esset
 ad domum. misit ad eum cen-
 turio amicus dicens;
 Domine noli uexari non enim
 dignus sum ut sub tectum
 meum intres; propter
 quod tuum & ipsum non sum
 dignus arbitratus ut ueni-
 rem ad te. sed dic uerbum
 & sanabitur puer meus
 Nam & ego homo sum
 sub potestate consti-
 tutus habens sub me
 milites. & dico huic uade
 & uadit & uenit alio ueni-
 & uenit & seruo meo
 hoc fac & facit;
 Quo audito Ihs. miratus
 est. & conuersus sequen-
 tibus ^{sequebatur} dixit. Amen dico
 uobis. nec in israhel
 tantam fidem inueni;
 & reuersi qui missi
 fuerant domum inue-
 nenerunt seruum qui
 languebat sanum;
XVII **ET FACTUM EST**
 deinceps. ibat in ciuita-
 tem. que uocatur nain

& ibant cum illo discipu-
 li eius & turba copiosa;
 Cum autem adpropinqua-
 r& porte ciuitatis. & ecce
 defunctus efferebatur
 filius unicus matris sue
 & haec uidua erat. & tur-
 ba ciuitatis multa cum illa
 Quam cum uidisset & dominus
 misericordia motus super
 ea. dixit illi. nolis flere.
 & accessit & tetigit lo-
 culum. hi autem qui por-
 tabant. steterunt.
 & ait adulescenti. tibi
 dico. surge. & resedit
 qui erat mortuus & coe-
 pit loqui. & dedit illum
 matri suae; accepit
 autem omnes timor &
 magnificabant dominum di-
 centes. Quia propheta
 magnus insurrexit in
 nobis. & quoad uisitabit
 plebem suam. & erit hic
 sermo in uniuersa iudea
 de eo & omnem circa
 regionem;
ET NUNTIAUERUNT
 iohanni discipuli eius
 de omnibus his. & con-

uocauit duos de discipulis
 suis iohannis. & misit ad
 dñm. dicens. Tu es qui uentu-
 rus es. an alium & specta-
 mus. Cum autem uenissent
 ad eum. uiri dixerunt;
 Iohannis baptista misit
 nos ad te. dicens. Tu es
 qui uenturus es. an aliū
 expectamus. ipsa autem
 hora curauit multos
 a languoribus & plagis
 & spiritibus malis. & ce-
 cis multis donauit uisum.
 Et respondens dixit illis
 euntes nuntiate iohan-
 ni. que uidistis & audis-
 tis. quia cecī uident.
 Claudī ambulant. lepro-
 si mundantur. surdī au-
 diunt. mortui resurgunt
 pauperes euangelizan-
 tur. & beatus est quicū
 que non fuerit scanda-
 lizatus in me. & cum
 discessissent nuntii io-
 hannis. Coepit dicere
 de iohanne ad turbas;
 Quid & istis in desertum

l. xxi
in ciii

uidere harundinem uen-
 to moueri. Sed quid &
 istis uidere hominem
 mollibus uestimentis in-
 dutum. Ecce qui in ueste
 praetiosa sunt in domi-
 bus regum sunt;
 Sed quid & istis uidere pro-
 phetam. utique dico
 uobis & plusquam prophe-
 tam. hic est de quo scrip-
 tum est. Ecce mitto an-
 gelum meum ante faciem
 tuam qui praeparauit
 uiam tuam ante te;
 Dico enim uobis. maior
 inter natus mulierum
 propheta iohanne bap-
 tista nemo est. Quia autē
 minor est in regno dī
 maior est illo. & omnes
 populus audiens. & pu-
 plicani. iustificauerunt
 dñm. baptizati baptis-
 mo iohannis. pharisaei
 autem & legis periti con-
 silium dī. spreuerunt
 in sem & ipsi non bap-
 tizati ab eo. Cui ergo.

l. lxxm
m. c. lxxm

similes dicam. homines
generationes huius & cui
similes sunt. Similes sunt
pueris sedentibus in foro
& loquentibus adinuicem
& dicentibus. Cantauimus
uobis tibis & non saltastis;
Lamētauimus & non plo
rastis. Uenit enim iohan
nis baptista. neque man
ducans; ^{panem} neque bibens uinū
& dicitis daemonium habere
Venit filius hominis; bibens
uinum amicus publica
norum & peccatorum
& iustificata est sapien
tia. ab omnibus filius suis;
ROGABAT AUTEM ILLUM
quidam de phariseis ut
manducaret cum illo;
Et in gressus in domo pha
risei discubuit. & ecce
mulier que erat in ciui
tate. peccatrix ut cog
nouit quod occubuit
in domum pharisei. at
tulit alabastrum un
guenti. & stans retro
secus pedes eius lacri

XVIII

l. lxxm
m. c. lxxvi
m. c. lxxvii
l. lxxviii

mis coepit rigare pedes
eius. & capillis capitis sui
tergebat. & osculaba
tur pedes eius & unguento
unguebat. Uidens autē
phariseus qui uocauerat
eum. ait intra se. dicens
hic si esset propheta. sci
ret utique. quae. & qualis
est mulier que tangit eum
quia peccatrix est. & res
pondens ih̄s. dixit ad illū.
Simon habes tibi aliquid
dicere. at ille ait. magis
tardie. Duo debitores
erant. Cui dam fenerato
ri. unus debebat denarios
quingentos. alius quinqua
gentia. non habentibus illis
unde redderint. donauit
utrisque. quis ergo eum
plus diligit. Respondens
simon dixit. aestimo. quia
his cui plus donauit. at
ille dixit ei. recte iudicas
ti. & conuersus ad mulie
rem dixit simoni. uides
hanc mulierem intraui in
domum tuam aqua pedibus

meis non dedisti. haec
autem lacrimis rigauit
pedes meos & capillis suis
tersit. Osculum mihi non
dedisti. haec autem ex
quo intrauit non cessa-
uit osculare pedes meos
Oleo caput meum non unx-
isti. haec autem unguento
unxit pedes meos. prop-
ter quod dico tibi remit-
tuntur ei peccata multa
quoniam dilexit multum.

Cui autem minus dimittitur
minus diligit. Dixit autem
ad illam remittuntur
tibi peccata. & coeperunt
qui simul discumbebant
dicere intra se. Quis est
hic qui & iam peccata
dimittit? Dixit autem
ad mulierem fide seruata
saluam fecit uade in pace.

XX **ET FACTUM EST DE**
inceps. & ipse iter facie-
bat per ciuitatem & cas-
tellum praedicans & euan-
gelizans regnum dei.
Et duodecim cum illo

& mulieris aliquae quae
erant curate ab spiritibus
malignis & infirmitatibus;
Maria quae uocatur
magdalena de qua de-
monia septem & ierant.
Et iohanna uxor chuzae
procuratoris herodis
Et susanna & aliae multae
quae ministrabant eis
de facultatibus suis.
Cum autem turba pluri-
ma conuenisset & deci-
uitatibus properarent
ad eum. Dixit per simi-
litudinem. Exiit qui se-
minat seminare semini-
suum. & dum seminat
aliud cecidit secus uiam
& conculcatum est &
uolucres caeli comede-
runt illud. & aliud
cecidit supra petram
& natum aruit quia non
habebat humorem.
Et aliud cecidit inter
spinas & simul & ortu
spinae suffocauerunt illud
Et aliud cecidit in terram

bonam & ortum fecit
fructum centuplum.
haec dicens clamabat qui
habet aures audiendi
audiat: Interrogabant
autem eum discipuli que
esset haec parabula.
Quibus ipse dixit. Vobis da-
tum est nosse mysterium
regni dei. Ceteris autem in
parabulis. ut uidentes non
uideant & audientes non
intelligant: Est autem
haec parabula. sonus est
uerbum dei. Qui autem se-
cus uiam. hii sunt qui au-
diunt deinde uenit diabo-
lus & tollit uerbum de
corde eorum ne credentes
salui fiant. Nam qui su-
pra petram. hii sunt qui
exaudierint cum gaudio sus-
cipiunt uerbum & iura-
dices non habent. quia
ad tempus credunt & in
tempore temptationis
recedunt. Quod autem
in spinis cecidit. hii sunt
qui audierunt & asolli-

Lxxxvii
m cxxxiii
m cxxxvii
lo c xiiii

Lxxxviii
m cxxxv
m cxxxviii

Lxxxviii
m cxxxviii
m cxxxviii

Lxxx
m cxi
m xl

Lxxxix
m cxxxi

Lxxxii
m cxxx
m cxxxv

itudinibus & diuitiis &
uoluptatibus uitae eum
suffugantur & non refe-
runt fructum: Quod autem
in bonam terram. hii sunt
qui in corde bonum & op-
timo audientes uerbum
retinent & fructum ad-
ferunt in pacientiam.
Nemo autem lucernam ac-
cendens operit eam uase
aut subtus lectum ponit
sed supra candelabrum
ponit ut intrantes uide-
ant lucem. Non est enim
occultum. quod non mani-
festetur. nec absconditum
quod non cognoscatur.
& in palam uenit.
Videte ergo quomodo
audites. qui enim habet
dabitur illi. & qui cumq;
non habet & iam quod
putat se habere auferetur
ab illo. Uenerunt
autem ad illum mater
& fratres eius & non po-
tuerunt adire ad eum
propter turbam. & nuntiatum

est illi. Mater tua & fratres tui stant foris uolentes te uidere. Qui respondens dixit ad eos. Mater mea & fratres mei. In sunt qui uerbum dei audiunt & faciunt;

XXI

LXXXIII
in LXXXIII
in XLVII

FACTUM EST AUTEM In una dierum & ipse ascendit in nauiculam & discipuli eius. & ait ad illos trans fretum usque trans stagnum & ascenderunt. Nauigantibus autem illis obdormiuit. Et discendit pro cella uenti in stagnum & complebantur & periclitabantur; Accedentes autem suscitauerunt eum dicentes. Praeceptor perimus. At ille surgens increpauit uentum & tempestatem aquae & cessauit. & facta est tranquillitas. Dixit autem illis. ubi est fides uestra. Qui timoratis mirati sunt dicentes

ad inuicem. Qui respondens hic est. quia & uentis imperat & mari. & obediunt ei.

XXII

ET NAUIGAUERUNT

autem ad regionem gerasenorum quae est contra galileam. & cum egressus esset ad terram occurrit illi uir quidam qui habebat daemonium iam temporibus multis. & uestimento non induebatur neque in domo manebat sed in monumentis. Is ut uidit Iesum prociuit ante illum & exclamans uocem magna dixit. Quid mihi & tibi est Iesu fili dei altissimi. Obsecro te neme torqueas. Praecipiebat enim spiritui immundo ut exiret de homine. multis enim temporis arripiebat illum & uinciebatur catenis & conpedibus custoditus & ruptis uinculis agebatur ad demonio in deserto. Interrogauit

autem illum ih̄s dicens.
 Quod tibi nomen est. at
 illi dixerunt. legio. quia
 intrauerunt daemonia
 multa in eum. & roga
 bant illum ne imperaret
 illis. ut in abisum irent.
 Erat autem ibi grex por
 corum multum pascens
 in monte rogabant eum
 ut permitteret eos in
 illos ingredi. & permisit
 illos. & ierunt ergo dae
 monia ab homine & in
 trauerunt in porcos.
 Et impetu abiit grex
 per praeceps in stagnum
 & suffogatus est. Quod
 ut uiderunt factum
 qui pascebant fugerunt
 & nuntiauerunt in ciui
 tatem & in uillis. Exie
 runt autem uidere quod
 factum est & uenerunt
 ad ih̄m. & in uenerunt ho
 minem sedentem a quo
 daemonia & ierant
 uestitum ac sanā mente
 ad pedes ih̄u & timuerunt

l. lxxxiii
m. xlviii

xxiii

Nuntiauerunt autem illis
 & qui uiderant quomodo
 sanus factus esset & a legione
 & rogauerunt illum om̄s
 multitudo regionis ge
 rassenorum ut discede
 ret & ab ipsis quia timore
 magno tenebantur.

Ipse autem ascendens nauē
 reuersus est. & roga
 bat illum uir a quo demo
 nia & ierunt ut cum eo
 esset. Dimisit autem eum
 ih̄s dicens. redi in domum
 tuam & narra quanta ibi
 fecisti. & abiit per uni
 uersam ciuitatem prae
 dicans quanta illi fecisset ih̄s.

FACTUM EST AUTEM
 cum redisset. ih̄s & cepit
 illum turba. Erant enim
 omnes expectantes eum
 Et ecce uir uenit cui no
 men iarus & ipse prin
 ceps synagogae erat
 & cecidit ad pedes ih̄u
 Rogans eum ut intraret
 in domum eius quia filia
 unica erat illi fore

luc

annorum xii & haec mo-
 riebatur. & contigit
 dum in turba conprae-
 mibatur. & mulier que-
 dam erat in fluxu sangui-
 nis annis xii quae in me-
 dicis erogauerat omne
 substantiam suam nec
 ab illo potuit curari.
 Accessit retro & teti-
 git fimbriam uesti-
 menti eius. & confestim
 cessat fluxu sangui-
 nis eius. & ait ih̄s. quis
 est qui me tetigit. ne-
 gantibus autem omnibus;
 Dixit petrus. & qui cum
 illo erant. praeceptor
 turba te conpraemunt
 & adfligunt & di-
 cis quis
 me tetigit. & dixit ih̄s
 tetigit me aliquis nam
 ego noui uirtutem de me
 exisse. Uidens ^{au} mulier
 quia non latuit tremor
 uenit & pro-
 cidit ante
 pedes eius & ob quam
 causam tetigerat eum
 indicauit coram omni

populo. & quem ad mo-
 dum confestim sanata sit.
 & ipse dixit illi. filia fi-
 destua te saluam fecit.
 uade in pace. Adhuc illo
 loquente uenit quidam
 ad principem synagoge
 dicens ei quia mortua ē
 filia tua noli uexare
 illum. ih̄s autem audito
 hoc uerbo. respondit
 patri puellae nolite timere
 crede tantum &
 salua erit. & cum
 uenisset domum
 non permisit quemquam
 introire secum. nisi pe-
 trum & iohannem & ia-
 cobum. & patrem & ma-
 trem puellae. flebant
 autem omnes & plan-
 gebant illam. At ille
 dixit. nolite flere.
 Non est enim mortua
 sed dormit. & deride-
 bant eum. scientes quia
 mortua esset. ipse autem
 tenens manum eius cla-
 mauit dicens. puella

dicare regnum dī & sanare infirmos & ait ad illos.

Scd

Surge. & reuersus est
sp̄s eius & surrexit con
tinuo. & iussit dare man
ducare illi. & obstipue
runt parentes eius qui
bus praecepit ne cui
dicerent quod factum
erat. **Conuocatis**
autem duodecim apos
tolis dedit illis uirtutē
& potestatem sup̄ omnia
& ut languoris
curarent;

Et misit illos prae
nihil tuleritis in uia.

Neque uirgam. neque
peram. neque panem
neque pecuniam neque
duas tunicas habetis.

Et in quacumque domū
intraueritis ibi mane
te & inde ne exiatis.

Et quicumque non re
ceperit ex euntibus de
ciuitate illa. & iam
pulerem pedem uest
rorum & cutite inter

timonium. supra illos

E. grossi autem circū
bant per castella euan
gelizantes & curantes
ubique. **Audiuit autē**
herodes tetrarcha om
nia quae fiebant ab eo.

Et hesitabat eo quod
diceretur. A quibusdā
quia iohannis surrexi
a mortuis. A quibusdā
uero quia helias ap
paruit. ab alijs autem
quia propheta unus de
antiquis surrexit;

Et ait herodes. iohannē
ego decollavi quis autē
est iste de quo audio
ego talia & querebat
uidere eum;

Et reuersi sunt apos
toli. & narrauerunt
illi. quaecumque fece
runt; & adsumptis
illis. secessit seorsum
in locum desertum
qui est bethsaida.

XXIII.
LXXXVI
m LXXXVIII
m XXXVIII
11

LXXXVII
m LXXXVIII
m LIII
11

LXXXVIII
m LXXXV
m LV
11

LXXXVIII
m LVI

XXV
LXX
m XLII
m LVII

LXCI
m LXXI

LXCI.
m XLVI
m LXIII

Quodcum cognouissent
 turbe secuti sunt illum
 & excoepit illos & loque-
 batur illis de regno di.
 & eos qui cura indige-
 bant sanabat; Dies autē
 coeperat declinare. &
 ecce accedentes discipu-
 li dixerunt illi. Dimit-
 te turbas. ut euntes in
 castella. uillasqueque
 circa sunt diuertēte
 inueniant escas quia
 hic in loco deserto sumus
 At autem ad illos. uos date
 illis manducare. at illi
 dixerunt non sunt nobis
 plusquam quinque panes
 & duo pisces nisi forte
 nos eamus & emamus in
 omnem hanc turbam es-
 cas. Erant autē uiri
 fere quinque milia
 At autem ad discipulos
 suos. facite illos discum-
 bere per conuiuia quin-
 qua gētos. & ita fecerunt

Acceptis autem quinque
 panibus & duobus pisei-
 bus respexit in celum
 & benedixit illis & fre-
 git & distribuit discipu-
 lis suis ut ponerint ante
 turbas & manducaue-
 runt omnes & satura-
 ti sunt; & sublatum est
 quod super fuit illis
 fragmentorum coffi-
 m duodeci.

ET factum est cum
 solus esset orans. erant
 cum illo & discipuli.
 & interrogauit illos.
 dicens. quem medicunt
 esse turbe. at illi res-
 ponderunt. & dixerunt
 Alii iohannem baptistam
 Alii autem heliam. Alii
 qui propheta unus ex
 prioribus surrexit;
 Dixit autē illis. uos
 autē quem ^{ēē}medicatis
 Respondens simon pe-
 trus. dixit xp̄m di. at
 ille increpans illos. prae-

cepit nec uiderint. hoc
 dicens. Quia oportet si
 lum hominis multa pati
 & reprobari a senioribus;
 & principibus sacerdo
 tum & scribis & occidi
 & tertia die resurgere.
 Dicebat autem ad omnes.
 Siquis uult post me ue
 nire. abneget semetipsum
 & tollat crucem suam
 cotidie & sequatur me.
 Qui enim uoluerit animam
 suam saluam facere per
 dat illam; Nam qui per
 dederit animam suam
 propter me saluam fa
 ciat illam; Quid enim
 profecit homini si lucre
 tur uniuersum mundum
 se autem ipsum perdat;
 & detrimentum sui fa
 ciat. Nam qui me erubu
 erit. & meos sermones
 hunc filius hominis eru
 bescit. cum uenerit in
 maiestate sua & patris

^{l. xxviii}
^{in die}
^{an. lxxxviii}

xxvii

& sanctorum angelorum;
 Dico autem uobis. uere
 sunt aliqui hic stantem
 qui non gustabunt mor
 tem donec uideant reg
 num dei. **FACTUM EST**
 autem. post haec uerba
 fere dies octo. & adsump
 sit petrum & iohannem
 & iacobum & ascendit
 in montem ut oraret;
 Et factum est. ut oraret
 species uultus eius alte
 ra. & uestitus eius albus
 refulgens. & ecce duo
 uiri loquebantur cum
 illo. Erant autem moyses
 & elias. uisi in maiestate
 & dicebant excessum eius
 quem completurus erat
 in iherusalem; petrus
 uero & qui cum illo. gra
 uati erant somno & eu
 gilantes uiderunt
 maiestatem eius. & duos
 uiros qui stabant cum illo
 Et factum est cum disce

derent ab illo. ait pe-
 trus ad ihm. praecep-
 tor bonum est nobis
 hic esse. faciamus tria
 tabernacula. unum
 tibi. & unum moysi. &
 unum heliae. nesciens
 quid diceret. haec autē
 illo loquente facta est
 nubes & obumbravit eos
 & timuerunt. Intransi-
 bus illis innubē
 uox facta est de nube
 dicens. hic est filius
 meus dilectus ipsum
 audite. & dum fieret
 uox inuentus est ih̄s solus
 & ipsi tacuerunt & nemi-
 ni dixerunt in illis die-
 bus quid quam ex his
 que uiderant; factum
 est autem in sequenti
 die discendentibus illis
 de monte occurrit illis
 turba multa. & ecce uir
 de turba exclamauit
 dicens. magister ob

l. c.
m. lxxv

l. c.
m. lxxvi
m. xxiii

secrote respice in filiū
 meum quia unicus est
 mihi. & ecce sp̄s ad prae-
 hendit illum & subito
 clamabat & elidit & dis-
 sipat eum cum spuma
 & uix discedit dilaneans
 eum. & rogauit discipu-
 los tuos ut elegerint illū
 & non potuerunt. Respon-
 dens autem ih̄s dixit;
 O generatio infidelis &
 peruersa. usquequo
 ero apud uos & patiar
 uos. adduc huc filium
 tuum. & cum accederit
 elisit illum demoniū
 & dissipauit. & incre-
 pauit ih̄s sp̄m immundū
 & sanauit puerum & red-
 dedit illum patri eius.

Stupebant autem omnes
 in magnitudine. Omnib;
 quemirantibus in omnibus
 quae faciebat. Dixit ad
 discipulos suos. ponete
 uos in cordibus uestris

Sed

sermone istos. filius enim homi-
nis futurum est ut tradatur
in manus hominum. ut
illi ignorabant uerbum
istud. & erat uelatum
ante eos ut non senti-
rent illud. & timebant
interrogare eum de hoc
uerbo. Intrauit autē
cogitatio in eos quis eo-
rum maior esset. ut
ih̄s uidens cogitationis
cordis illorum. ad prae-
hendens puerum statuit
eum secus se. & ait illis
Quicumque susceperit
puerum istum in nomine
meo mercepit. & qui-
cumque mercepit. re-
cepit eum qui memisit.
Nam qui minor est inter
omnes uos hic maior ē.
Respondens autem iohan-
nis dixit. Praeceptor
uidimus quendam in no-
mine tuo eiicientem xxviii
daemonia & prohibui

mus eum. quia non sequi-
tur nobiscum. & ait ad
eum ih̄s. nolite prohibere
Qui enim non est aduersus
uos prouobis est.
Factum est autem
cum complerentur dies
ad assumptionis eius. &
ipse faciem suam fir-
mauit ut ir̄ hierusalem
& misit nuntios ante con-
spectum suum & euntes
intrauerunt in ciuitatem
samaritanorum ut pa-
rarent illi & non rece-
perunt eum quia fa-
cies ei erat euntes hie-
rusalem. Cum audis-
sent autem discipuli eius
iacobus & iohannis dix-
erunt. Dñe uis dicimus
ut ignis discendat de caelo
& consumat illos. & con-
uersus increpauit illos
& abierunt in aliud
castellum. Factum ē
autē ambulantibus illis

in uia. dixit quidam ad
illum. Sequar te quocum
que ieris. & ait illi ihs.
Uulper fouear habent
& uolucres caeli nidos
filius autem hominis non
habet. ubi caput reclinet.
Ait autem ad alterum.
Sequereme. ille autem dixit
Dñe permitte mihi pri
mum ire & sepelire pa
trem meum. dixit que ei
ihs. sine ut mortui sepe
liant mortuos suos. Tu
autem uade adnuntiare
regnum dñi. & alter. ait.
Sequar te dñe. sed pri
mum per-mitte mihi re
nuntiare his quae domi
sunt; ait illi ihs. Ne
mittens manum suam
in aratrum & aspiciens
retro. aptus est regi dñi.
POSTEA autem de
signauit dñs & alios
lxxii. & misit illos bi
nos ante faciem suam

in omnem ciuitatem & lo
cum quo erat ipse uen
turus. & dicebat illis
messis quidem multa ope
rari autem pauci. Roga
te ergo dñm messis ut
mittat operarios in mes
sem suam. Ite ecce ego
mitto uos sicut agnos
inter lupos. Nolite
portare sacculum. ne
que peram. neque cal
tamenta. & neminem
per uiam salutaueritis.
In quacumque domum in
traueritis primum di
cite. pax huic domui.
Et si ibi fuerit filius pa
cis requiescit super illam
pax uestra. Sin autem
ad uos reuertitur.
In eadem autem domum
manete edentes & bi
bentes quae apud illos
sunt. Dignus est enim
operarius mercede sua
Nolite transire de domo

Lxxiii
solus

Indomum; & Inquacum
que ciuitate intraueritis
& susceperint uos mandu-
cate que apponuntur uo-
bis. & curate infirmos.
qui in illa sunt. & dicite
illis adpropinquauit in-
uof regnum dī. Inqua-
cumque ciuitatē intra-
ueritis & non receperint
uos. & euntes in plateas
eius dicite. & iam pulue-
rem qui adhesit nobis
de ciuitate uestra in pe-
dibus nostris. & tergi-
mus in uos. Tamen hoc
scitote quia adpropin-
quauit regnum dī;

Dico uobis. quia sodo-
mis in die illa remissius
erit quam illi ciuitati.

Lxxv
m^cvi

Vae tibi corazain. Vae
tibi. bethsaida. quia
si in tyro & sidone fac-
tae fuissent uirtutes.
que in uobis factae sunt
olim in iudicio & cinere

Lxxii
m^ccvi
m^cxi
lo lxxxxxii
Lxxvii
solus

sedentes peniterent.

Verumtamen tyro & sidoni
remissius erit in iudicio.
quam uobis. & tu caphar-
naum usque in celum &
altata usque in infernum
demergeris. Qui uos au-
dit me audit. & qui sper-
nit uos me spernit. Qui
autem me spernit. sper-
nit eum qui meminit;

REUERSISUNT AUTEM

Lxxii. Cum gaudio dicentes
Dñe & iam demonia subi-
ciuntur nobis in nomine
tuo. & ait illis. uidebam
satanan. sicut fulgor
de caelo cadentem. Ecce
dedi uobis. potestatem
calcandi super serpen-
tes & scorpiones & su-
pra omnem uirtutem
inimici. & nihil uos noce-
bit. Uerumtamen in hoc
nolite gaudere quia sps
uobis subiciuntur.
Gaudete autem quod

nomina uestra scripta sunt
 in caelis. In ipsa hora ex-
 ultauit in spū scō & dixit
 Confitebor tibi pater
 dñe caeli & terrae quod
 abscondisti haec a sapi-
 entibus & prudentibus
 & reuelasti ea paruolis
 & iam pater quia sic
 placuit ante te: Omnia
 mihi tradita sunt a patre
 meo. & nemo scit quis sit
 filius nisi pater. & qui
 sit pater nisi filius. &
 cum uoluerit filius reue-
 lare: & conuersus ad
 discipulos suos dixit:
 Beati oculi qui uident
 que uidetis. Dico enim
 uobis. quod multi pro-
 phetae & reges uolue-
 runt uidere que uos
 uidetis. & non uiderunt
 & audire que auditis
 & non audierunt;
ET ecce quidam
 legis peritus surrexit

temptans illum. & dicens
 Magister quid faciendo
 uitam aeternam posse
 debo. at ille dixit ad eū.
 Intellege quid scriptum
 est. quomodo legis. ille
 respondens dixit. Dili-
 ges dñm dñtuum & toto
 corde tuo & tota ani-
 matua & omnibus uiri-
 bus tuis. & omne mōte
 tua & proximum tuum
 sicut te ipsum. Dixitq:
 illi. recte respondisti
 hoc fac & uiues.
 Ille autem uolens iustifi-
 care se ipsum. dixit ad
 ihm. & quis est meus proxi-
 mus. Suscipiens autem
 ih̄s dixit. homo quidam
 discendebat ab iheru-
 salem in hiericho. & in-
 cidit in latrones qui
 & iam de spoliauerunt
 illum & plagis inpositis
 abierunt semi uiuo
 relicto. Accedit autem

ut sacerdos quidam dis-
cenderit eadem uia. & uiso
illo praeteriit. Simili-
ter & leuita cum esset se-
cus locum & uidisset eum
pertransiit. Samarita-
nus autem quidam iter-
faciens. uenit secus eum
& uidens eum misericor-
dia motus est & ad pro-
prios alligauit uulne-
ra eius in fundens oleum
& uinum & inponens illud
in iumentum suum; Duxit
in stabulum & curam
eius egit. & altera die
protulit duos denarios
& dedit stabulario &
ait. Curam illius habe
Et quodcumque super-
erogaueris ego cum
rediero reddam tibi.
Quis horum trium uide-
tur tibi proximus fuis-
set ille qui incidit in la-
trones. At ille dixit.
Qui fecit misericordiam

in illo. & ait illi ih̄s. uade
& tu fac similiter;

XXXIII

Factum est autem du-
m iret & ipse intrauit in
quodam castellum. &
mulier quaedam martha
nomine excepit illum
in domum suam. & huic
erat soror nomine maria
que & iam sedens secus
pedes dñi audiebat
uerbum illius. Martha
autem circa fre-
quens ministerium que-
stetit & ait. Dñe non est
tibi cure quod soror mea
reliquit me sola minis-
trare. Dic ergo illi ut
me adiuuit. & respon-
dens dixit illi dñs. mar-
tha. martha. sollicita
es. & turbaris circa
plurima. porro unum
est necessarium. ma-
ria optimam partem
elegit que non auferre-
tur ab ea.

ET FACTUM EST CUM
 esset in loco quodam
 orans. ut cessa uit. Dix-
 unus ex discipulis eius ad
 eum. Dñe docenot orare
 sicut & iohannis docuit
 discipulos suos; & ait
 illis. Cum oratis dicite
 pater scif icetur nomi-
 num. adueniat regnū
 tuum. panem nostrum
 cottidianum. Da nobis
 cotidie. & dimitte no-
 bis peccata nostra.
 Siquidem & ipsi dimit-
 timus omnidebenti nobis
 & nos inducas in temp-
 tionem; & ait ad illos
 Quis uestrum habebit
 amicum. & ibit ad illū
 media nocte & dicat
 illi. Amice. Como-
 da mihi tres panes.
 qm̄ amicus meus ue-
 nit ad me. & non habeo
 quod ponam ante illum
 Et ille de intus respon-
 dens. Dicat. Noli mihi
 molestus esse. iam os-
 tium clausum est & pu-

eri mecum sunt incubile
 Non possum surgere & dare
 tibi. & ille si per se uera
 uerit pulsans. dico uobis.
 & si non dabit illi. surgens
 eo quod amicus sit. prop-
 ter improbritatem ta-
 men eius surgit & dabit
 illi. Quod quod habet ne-
 cessarium; Et ego uobis
 dico. petite & dabitur
 uobis. querite & inue-
 nitis. pulsate & aperie-
 tur uobis; Omnis enim
 qui petit accepit & qui
 querit inuenit. & pul-
 santi aperietur;
 Quis autem ex uobis pa-
 trem petit panem. num-
 quid lapidem dabit illi
 aut si pisces. numquid
 pro pisce serpentem
 dabit illi. aut si petie-
 rit ouem. numquid
 porreget illi scorpio-
 nem; Si ergo uos cū
 sitis mali. nostis bona
 dare filiis uestris.
 Quanto magis pater
 uester de caelo dabit

lxxxv
 m. lvi.

lxxxvi
 solus

XXV.
LXXXVI.
m. cxxviii

sp̄m bonum petentibusse.
Erat eiciens dae
monium & illud erat mutū
& cum eiecisset & demoniū
locutus est mutus. & ad
mirate sunt turbae.

LXXXVII.
m. cxxxi
m. cxxxii

Quidam autem & eis dix
erunt in belzebug prin
cipe. demoniorum eiecit
demonia. & alii temptan
tes. signum de caelo quere
bant ab eo. Ipse autem

LXXXIX.
m. cxxxiii

LXXXVIII.
m. cxxxvii

LXXXIX.
m. cxxxii
m. cxxxiii

ut uidit cogitationes eorū
dixit eis. Omne regnum
in seipsum diuisum deso
labitur. & domus supra
domum cadet. Si autem
& satanas in seipsum diui
sus est. quomodo stabit
regnum ipsius. Quia dicitur
in belzebug. eiecit me
demonia. Si autem ego
in belzebug. eicio dae
monia. filii uestri in quo
eiciunt. Ideo iudices
uestri. ipsi erunt. Por
ro. Si in digito di eicio
demonia. profectus
praeuenit in uobis reg
num di. Cum fortis

XXVI.
LXXXI.
solus

LXXXII.
m. cxxxviii

armatus custodit atriū
suum in pace sunt ea que
possidet. Si autem for
tior illo super uenit.
& uicerit eum uniuersa
arma eius auferunt. In qui
bus confidebat. & spolia
eius distribuit. Qui non
est mecum aduersum est
& qui non collegit mecum
dispergit. Cum in mun
dus sp̄s exierit de homi
ne. per ambulabat per
loca in aquosa. querens
requiem & non inuenit.
Dicit. Reuertar in domū
meam unde exiui.
& cum uenerit inuenit
scopis mundatam. & tunc
uadit & adsumit septē
alii sp̄s nequiores esse
& ingressi habitabunt
ibi. & sunt nouissima
hominis illius peiora
prioribus.

Factum est autem cum
haec diceret & tollens
uocem quaedam mulier
de turba dixit illi;
Beatus uentus qui te por

Luc

tauit & ubique suxisti.
At ille dixit. Immo. beati
qui audiunt uerbum dei
& custodiunt. Turbis
autem concurrentibus
coepit dicere. Genera-
tio haec signum querit
& signum non dabitur
illi. Nisi signum ionae.
Nam sicut ionas fuit
signum niniue. Ita et
filius hominis generatio
ni isti. Regina austri
surgit in iudicium cum ui-
ri generationis huius &
condemnabit illos. quia
uenit a finibus thrae
audire sapientiam salo-
monis. & ecce plus salo-
mon hic. uiri niniue
surgent in iudicio cum
generatione haec &
condemnabunt illam
quia penitentiam ege-
runt. ad praedicationem
ionae. & ecce plus iona
hic. Nemo lucernam
accendit & in abscondito
ponit. neque sub modio
sed supra candelabrum

LXXXIII
m. XLVII

ut qui ingrediuntur uide-
ant lumen. Lucerna cor-
poris tui est oculus tuus.
Si oculus tuus fuerit sim-
plex. totum corpus tuum
lucidum erit. Si autem
nequam fuerit & iam
corpus tuum tenebrosum
erit. Uide ergo ne lumen
quod intus est tenebrasint.
Si ergo corpus tuum totum
lucidum fuerit. non ha-
bens aliquam partem
tenebrarum. Erat luci-
dum totum & sicut lucer-
na fulgoris inluminabit te.
ET CUM LOQUERETUR
rogauit illum quidam
phariseus ut prande-
ret apud se. & ingressus
recubuit. phariseus autem
coepit intrare. reputans
dicere. quare non bap-
tizatus es & ante prandium.
Et ait dominus ad eum. Nunc
uos pharisei. quod de-
foris est calicis & catinis
mundatis. quod autem
intus est uestrum plenum
est rapina & iniquitate.

LXXXVII
LXXXV
m. CXXXVII

LXXXII
m. CXXXVII

LXXXIII
m. CXXXVII
m. CXXXVIII

Stulti. non nequi fecit
quod de foris est. & iā
id quod intus est fecit.
Uerum tamen quod sup
est date aelymofinam
& ecce omnia munda
sunt uobis. Sed uae
uobis pharisaei. quia
decimatis mentam & rutā
& omne holus. & prae
teritis iudicium & cari
tatem dī. haec autem
oportuit facere. & illa
non omittere.

text
m cccxxviii

text
m cccxl

Vae uobis phariseis qui
diligitis primas cathedras
in synagogis & salutatio
nis in foro. Vae uobis
qui estis ut monumenta
que non parent. & homi
nes ambulantes supra
nesciunt. Respondens
autem quidam ex legis
peritis. ait illi. magis
ter haec dicens. & iam
nobis contumeliam fa
cis. at ille ait. & uobis
legis. peritis. uae uobis
quia oneratis homines
oneribus que portare

text
m cccxli

non possunt. & ipsi uno
digito uestro non tan
gitis sarcinas.
Vae uobis qui aedificatis
monumenta propheta
rum. patres autem uestri
occiderunt illos. pro
fecto testificabimini
Quia consentitis ope
ribus patrum uestro
rum. quoniam quidem ipsi
eos occiderunt. uos
autem aedificatis eorum
sepulchra. Propter
ea & sapientia dī. dix
mittam ad illos prophe
tas. & apostolos & ex
illis occident. & per
sequentur & inquiratur
sanguis omnium pro
phetarum qui effusus
est a constitutione mundi.
a generatione ista.
a sanguine abel. usque
ad sanguinem zachariae
qui perit inter altare
& aedem. Itadico uobis
requiratur ab hac ge
neratione.
Vae uobis legis peritis

l cccxvi
m cccxxiii

l cccxvii
m cccxxv
m cccxxv

l cccxviii
m cccxxviii

l cccxviii
m cccxxviii

quia tulistis clauem scien-
 tiaē. ipsi non intratis &
 eos qui introibant pro-
 hibuitis. Cum haec ad
 illos diceret. coeperunt
 pharisei. & legis periti
 grauer insistere & os
 eius. obpraemire demul-
 tis insidantes. & que-
 rentis capere aliquid
 & ore eius ut accusarēt.

xxviii Multis autem

turbis circum stantibus
 ita ut se inuicem concul-
 carent. coepit dicere
 ad discipulos suos. ad-
 tendete a fermento
 phariseorum quae est
 ypocrisis. Nihil autē
 opus est quod non
 reueletur. Neque ab-
 sconditum quod non scia-
 tur. Quoniam quae in tene-
 bris dixistis in lumine
 dicentur. & quod in
 aure locuti estis & in
 cubilibus praedicabi-
 tur in tectis. Dico autē
 uobis amicis meis. ne
 terrae amini ab his

qui occidunt corpus. &
 post hec. non habent
 amplius quod faciant
 Ostendam autem uobis
 quem timeatis. Time-
 te eum qui postquam oc-
 ciderit habet potes-
 tatem mittere in ge-
 hennam. Ita dico uobis
 hunc timeate. Non ne
 quinque passeris ue-
 niunt de pondio. & unus
 ex illis. non est in obli-
 uione coram dño. Sed
 & capilli capitis uestri
 omnes numerati sunt.
 Nolite ergo timeremul-
 tis passeribus plures
 estis. Dico autem uobis
 Qui cumque confessus
 fuerit in me coram ho-
 minibus. & filius ho-
 minis confitebitur in illo
 coram angelis dī. Qui
 autem negauerit me
 coram hominibus dene-
 gabitur coram angelis dī.
 Et omnes qui dicunt uer-
 bum in filium hominis
 remittatur illi. Et autē

textvi
 in. xciii
 in. lxxxvi

textvii
 in. cxxiii
 in. lxxxviii

qui in spm scm blasphema
uerit non remittitur ei.

lxxviii
m lxxviii
m. cxli.

Cum autem inducent uos
in synagogis. & ad magis
tratus. & ad potestates
nolite solliciti esse. qua
liter aut quid respon
deatis. aut quid dicatis
Sp̄s enim sc̄s docebit uos
in ipsa hora que oportet
dicere.

lxxviii
lxxviii
solus

ATTAUTE M EI QUIDA
de turba. magister
dic fratri meo ut diui
dat mecum hereditate

et ille dixit

Ohomo quis me consti
tuit iudicem aut diui
forem supra uos. Dixit
que ad illos. Videte &
caue de ab omni avari
tia. quia non habun
dantia. Cuiusquam
uita est eius & his que
possedit. Dixit aute
similitudinem ad illos
dicens. Hominis cuius
dam diuitis uberes fruc
tus agerat tulit. & co
gitabat intra se dicens.
Quid faciam quod non

xl
lxxviii

habeo. quod congregē
fructos meos & dixit.
hoc faciam. destruam
horrea mea & maiora
faciam. & illuc congre
gabo omnia que nata sunt
mihi. & bona mea. & dica
anima mee. Anima ha
bes multa bona posita
in annos plurimos re
quiesce comede. bibe.
epulare. Dixit autem
illi d̄s. stultae hac noc
te animam tuam repe
tunt a te. que autem
paraasti. cuius erunt.
Sic est qui sibi thesauri
zat & non est in dō diues.

DIXIT AUTEM AD DIS
discipulos suos. Ideo
dico uobis. Nolite solli
citi esse animae uestre
Quid manducetis. neque
corpori quid uestiamini
anima plus est quam
esca. & corpus quam uesti
mentum. Considerate
cor uos quia non seminant
Neque metunt. quibus non
est cellarium neque hor

luc

reum. & dñs pascit illos.
 Quanto magis uos plu-
 res estis illis. Quis autē
 uestrum cogitando po-
 test adicere ad statu-
 ram suam cubitum unū.
 Si ergo neque quod mi-
 numum est potestis.
 quid deceteris solliciti
 estis. Considerate lilia
 quomodo crescunt non
 laborant neque neunt
 Dico autem uobis. nec
 salomon in omni glo-
 ria sua uestiebatur
 sicut unum & istis. Si
 autem faenum quod
 hodie in agro est. &
 cras in clibanum mitti-
 tur. dñs sic uestit.

Quanto magis uos pusille
 fidei. & uos nolite que-
 rere quid manducetis
 aut quid bibatis & noli-
 te in sublimē tolli. haec
 enim omnia gentes
 mundi querunt. pater
 autem uester scit. qm̄
 his indigetis. Uerum
 tamen querite regnū dī

l. cl.
solus.l. cl. ii
m. c. xxi
m. c. xxil. cl. iii
m. c. lvil. cl. iiii
solusl. cl. v
m. c. lxxii

& haec omnia adicientur
 uobis. Nolite timere
 pusillus grex. quia con-
 placuit patri uestro.
 dare uobis regnum. Ven-
 dite que possidetis &
 date aely. mo sinam.
 facite uobis saculos qui
 non uetere scunt the-
 saurum non deficiente
 in caelis. quo fur non
 adpropriet. neque
 tinea corrumpit. ubi
 enim thesaurus uester
 est ibi & cor uestru erit.

Sint lumbi uestri prae-
 cincti & lucerna ar-
 dentes in manibus uestris
 & uos similes hominib;
 expectantibus dñm
 suum quando reuer-
 tur ad nuptias. ut cum
 uenerit & pulsauerit
 con festim aperiant ei.

Beati serui illi quos cum
 uenerit dñs inuenerit
 uigilantes. Amen dico
 uobis. Quod praeci-
 git se & facit illos dis-
 cumbere. & transire

ministrauit illis. & si uene-
rit in secunda uigilia. &
si in tertia uigilia uenerit
& ita in uenerit beati sunt
serui illi. Hoc autem sci-
tote quoniam si sciret & pater
familias qua hora fur
uenerit. uigilaret & utique
& non sineret per fodiri
domum suam. & uos stote
parati. quia qua hora
non putatis filius homi-
nis uenire. At autem ei
petrus. Domine ad nos dicis
hanc parabolam. an
& omnes. Dixit autem
dominus. Quis putas est fide-
lis dispensator & pru-
dens. quem constituit
dominus super familiam suam
ut & illis in tempore
tritici mensuram;
Beatus ille seruus quem
conuenerit dominus inueni-
ta facientem; Uere
dico uobis. Quia super
omnia qui possident
constituit illum;
Quod si dixerit seruus
ille in corde suo. moram

facit dominus meus uenire.
& coeperit percutere
pueros & ancillas. & ede-
re & bibere & inebriare.
Uenit autem dominus serui
illius indie qua non spe-
rat. & hora qua nescit
& diuidit eum partem
que eius cum infideli-
bus ponit; Ille autem
seruus qui cognouit uo-
luntatem domini sui. & non
praeparauit & non fe-
cit secundum uoluntatem
eius. uapolauit multas.
Qui autem non cognouit
& fecit digna plagis
uapolabit paucis;
Omni autem cui multum
datum est multum que-
ritur ab eo; & cui com-
mendauerunt multum
plus petent ab eo;
XLII **Quoniam ueni. mittere**
in terram. & quid uolo
nisi ut accendatur
baptisma habeo bap-
tizari. & quomodo
coartor usque dum
perficiatur;

lily
mclxi
mclv.

lclvii
mclxii

lclviii
solus

putatis quia pacem ubi
 dare interram. Non. Dico
 uobis. sed separationē.
 Erunt & hoc quinque
 in domo una. diuisi tres
 in duo. & duo intres diui
 dentur. pater in filiū
 & filius in patrem suū
 mater in filia. & filia in
 matrem suam. Socrus
 in nūrum suam & nūrus
 in socrum suam. Dicebat
 autē & ad turbas. Cum
 uideritis nubem orientē
 ab occasu. statim dicatis
 Nimbis uenit. & ita fit.
 & cum austrum flantem
 uideritis. dicatis quia
 estus erit & filii hypocri
 te faciem caeli & terrae
 nostis probare. Hoc autē
 tempus. quomodo non pro
 batis. Quid autē & a uobis
 ipsis. non iudicatis quod
 iustum est. Cum autē
 uadis cum aduersario tuo
 ad principem in uia da
 operam liberari ab illo.
 Ne forte tradat te ad iu
 dicem. & iudex tradat

XLII

te & actori. & actor
 mittat te in carcerē
 Dico tibi non exies inde.
 donec & iam nouissimum
 reddas quadrantem.
Ad erant autem qui
 dam in ipso tempore
 nuntiantes illi de galileis
 quorum sanguinem pila
 tus miscuit cum sacri
 ciis eorum. & respondens
 dixit illis. putatis quod
 hi galilei prae omnibus
 galileis peccatores fue
 runt quia talia passi sunt
 Non. dico uobis. Sed nisi
 penitentiam habueritis
 omnes similiter perietis.
 Sicut illi decem & octo
 supra quos cecidit tur
 ris in siloam & occidit eos.
 Putatis quia & ipsi debi
 tores fuerunt praeter
 omnes homines habitan
 tes in iherusalem.
 Non. dico uobis. Sed si
 non penitentiam egeri
 tis omnes similiter peri
 bitis. Dicebat autem hanc
 similitudinem. arborem

lelxiij.
 solus

feci. habebat quidam
plantatam in vineam suā
& uenit querens fructum
in illa. & non inuenit;
Dixit autem ad cultorem
uiniae. ecce anni tres sunt
& quo uenio. querens
fructum in ficulneam hac
& non inuenio; Succide
ergo illam ut quid & iam
terram occupat; At ille
respondens. dixit illi;
Dñe dimitte illam & hoc
anno usque dum fodeam
circa illam & mittam
coffinum stercoris;
& si quid non fecerit fruc-
tum. sin autem in futurū
succides eam;

XLIII. ERAT AUTEM DOGENS
in synagoga eorum sabba-
tis. & ecce mulier qui ha-
bebat spm in firmitatis
annis. xviii. & erat in-
clinata nec omnino po-
tebat sursum respicere.
Quam cum uiderit ih̄s
uocauit ad se. & ait illi
Mulier dimissa. es ab
infirmis tua.

Et impositum illi manum &
confestim erecta est
& clarificabit dñm; res-
pondens autem archie-
synagogus. indignans
quia sabdato cu rassā
ih̄s dicebat turbis; Sx
dies sunt in quibus opor-
tet operari. In his ergo
uenite & curamini. &
non in die sabbat.
Respondit autem ad illū
dñs & dixit. reprochrite
Unusquisque uestrum
sabdato non solum bouē
suum aut asinum ap̄rae
sep̄io & ducit ad aqua-
re; hanc autem filiam
abrahe quam alligauit
satanas; ecce decim &
octo annis non oportuit
solui a uinculo isto. die sab-
bati. & cum hec diceret
erubescabant omnes
aduersarij eius. & om-
nes populus gaudebat
in uersis quae glorio-
sae fiebant ab eo;
XLIII. DICEBAT ERGO CUI.
simile est regnum di

luc

& cui simili estimabo illum.
 Simile est grano sinapis
 quod acceptum homo
 misit in hortum suum &
 creuit. & factum est in
 arborem magnam. & uolu
 crescaeli requie uerunt
 in ramis eius. & iterum dixi
 cui similem aestimabo reg
 num di. Simile est fermento
 to quod accepto mulier
 abscondit in farine sa
 ta. rra donec fermenta
 retur totum.

lxxii
 m lxx

lv. **ET** IBAT PERCIUITATES
 & castella docens. & iter
 faciens in hierusalem.
 Ait autem illi quidam. Dñe
 si pauci sunt. qui saluan
 tur. ipse autem dixit ad
 illos contendite intra
 re per angustam por
 tam quia multi dico uo
 bis querunt intrare &
 non potuerunt.
 Cum autem intrauerit
 pater familias & clau
 serit ostium & incipie
 ris foras stare & pulsa
 re ostium dicentes. Dñe

aperi nobis. & respon
 dit. dico uobis. nescio
 uos. unde sitis. Tunc in
 cipietis dicere. mandu
 cauimus coram te & bibi
 mus. & in plateis nostris
 docuisti. & dico uobis.
 nescio uos unde sitis. Disce
 dite ame omnes operari
 iniquitatis ibi erit fletus
 & stridor dentium.
 Cum uideritis abraham
 & isaac & iacob. & omnes
 prophetas. in regno di
 uos autem expellit foras.
 Et uenient ab oriente &
 occidente & aquilone
 & austro & decumbent in
 regno di. & ecce sunt no
 uissimi qui erant primi &
 sunt primi qui erant nouis
 simi. In ipsa die accesserunt
 quidam phariseorum
 dicentes illi. & i. & uade
 hinc. quia herodes uult te.
 & ait illis. ite dicite uulpi
 illi. ecce eicio daemones
 & sanitates. per. cio hodie
 & cras. & tertio die con
 summar uerum tamen

lclxxv.
mccxli.

oportet me hodie & cras
& sequenti ambulare quia
non capit propheta
perire extra hierusalem
hierusalem. hierusalem
quae occidis prophe-
tas & lapidas eos qui
mituntur ad te. Quo-
tiens uolui congrega-
re filios tuos quemad-
modum auis nidum
suum sub pinis & no-
luisti. ecce relinqui-
tur uobis domus uestra
deserta; Dico autem
uobis. quia non uidebi-
tis me donec ueniat cum
dicitis benedictus qui
uenit in nomine domini;

xlvi.
lclxxvi
solus

ET FACTUM EST CUM
intraret in domum cui-
usdam principis pha-
riseorum sabbato man-
ducare panem. & ipsi
observabant eum;

lclxxvii
mccxvi
mccxv

Et ecce homo quidam
hydropicus erat ante
illum. & respondens
ihesus dixit ad legis pe-
ritos & phariseos

lclxxviii
solus

Dicens. Sile & sabbato
curare. at illi tacuerunt
Ipse uero ad praehen-
sum sanauit eum ac
dimisit. & respondens
ad illos dixit. Cuius
uestrum asinus aut bos
in puteum cadit & non
continuo extrahit illum
die sabbati. & non po-
terant ad haec respon-
dere illi. Dicebat
autem & ad inuitatis
parabulam intendens
Quomodo primos accu-
bitos diligere dicis
ad illos. Cum inuitatus
fueris ad nuptias non
discumbas in primo loco.
Ne forte honoratio-
res sit inuitatus ab eo
& ueniens quite & illum
uocauit dicat tibi.
Da huic locum. & tunc
incipias cum robore
nouissimum locum tenere.
Sed cum uocatus fueris
uade recumbe nouissi-
mo loco. ut cum uenerit
quite inuitauit dicat tibi

Amice. ascende superius
 tunc erit tibi gloria
 cum simul discumbenti
 bus. Quia omnis qui se ex
 altat humiliabitur
 & qui se humiliat exal
 tabitur. Dicebat autē
 & ei qui se inuitauerat
 Cum facis prandium aut
 cenam noli uocare ami
 costuos. neque fratres
 tuos. neque uicinos tuos
 neque diuites. Ne for
 te ipsi te reuoluant.
 & fiat tibi retributio
 Sed cum facis conuiuium
 uoca pauperes. Debi
 les. clodos. cecos. & bea
 tus eris qui non habent
 unde retribuere & tibi.
 Retribuetur enim tibi
 in resurrectionem
 iustorum. haec cum au
 dissit quidam de simul
 discumbentibus. dixit
 illi. beatus qui mandu
 cabit panem in regnō dī.
 At ipse dixit ei. Homo
 quidam fecit cenam
 magnam. & uocauit

multos. & misit seruum
 suum hora cena dicere
 inuitatis ut uenirent
 qui iam parati sunt omnia
 Et coeperunt omnes si
 mul excusare. Primus
 dixit. uillam emi. & ne
 cesse habeo exire. &
 uidere illam. rogo te
 habeme excusatum.
 Et alter dixit. iugabouem
 emi quinque. & eo pro
 bare illa. rogo te habe
 me excusatum; & alius
 dixit. uxorem duxi; &
 ideo uenire non possum.
 Et reuersus seruus. nun
 tiavit haec domino suo.
 Tunc iratus pater fami
 lias. dixit seruo suo.
 Exiito in plateas ciui
 tatis & uicos & paupe
 ros. ac debiles & cecos
 & clodos introduchuc.
 Et ait seruus. dñe fac
 tum est. ut imperasti.
 Et adhuc locus est. &
 ait dñs seruo. & in
 uias & sepes & conpelle
 intrare ut impleatur
 domus mea.

Sed

Dico autem uobis. Quod
nemo uiuorum illorum
qui uocati sunt gustabunt
cenam meam;

XLVII
L. cxxxv
m. xevi

IBANT AUTEM TURBE
multae cum eo. & conuer
sus. dixit ad illos. Siquis
uenit ad me. & non odit
patrem suum & matrem
suam & uxorem & filios
& fratres & sorores.
Adhuc ^{an} animam suam
Non potest meus esse
discipulus. Quis enim
ex uobis. uolens & tur
rem aedificare. Nonne
prius sedens computat
sumptus qui necessarii
sunt. Si habet ad perfi
ciendum ne post ea quā
posuerit fundamentum.
& non potuerit profice
re omnes qui uident in
cipiant in ludere ei. di
centes. Quia hic homo
coepit aedificare & non
potuit consummare;
Aut quis rex iturus com
mittere bellum aduer
sus alium regem. Nonne

L. cxxxiii
solus

L. cxxxv
m. xevi
m. lvi

sedens prius cogitat.
Si potest cum decem mili
bus occurrere ei. qui
cum uiginti milibus ue
nit ad se. Alio quā ad
huc illo longea gente
legationem mittens;
Rogat eaque pacis sunt.
Sic ergo omnes & uobis
quia non renuntiauerit
omnibus que possedit.
non potest meus esse
discipulus. bonum est
sal. Si autem sal quo
que. euanuerit in quo
condietur. Neque intus
neq. ⁱⁿ for. qui linum utilis ē
Sed foras mittatur qui
habet aures audiendi
XLVII audiat. **E**RANT AUTEM
ad propinquantes ei
publicani & peccato
res ut audirent illum.
& murmurabant pha
risei & scribae. dicen
tes. Quia hic peccato
res recepit & mandu
cat cum illis. & ait ad
illos. parabolam istam
dicens. Quis & uobis.

luc

homo qui habet centum
 oves. & si perdidit
 unam & illis. Nonne di-
 mittit nonaginta noue
 in deserto. & uadit ad
 illam que perierat donec
 inueniat illam; & cum in-
 uenerit eam inponit in
 humeros suos gaudens.
 & ueniens domum conuo-
 cat amicos & uicinos di-
 cens illis. Congratula-
 mini mihi quia inueni
 ouem meam que perie-
 rat. Dico uobis. quod
 ita gaudium erit in ce-
 lo. super uno peccato-
 re penitentiam agente
 quam super nonaginta
 nouem iustos qui non
 intelligunt penitentiam;
 Aut quae mulier habens
 dragmas decem si perdi-
 derit dragmam unam.
 Nonne accendit lucer-
 nam & euerit domum
 & querit diligenter
 donec inueniat; & cum
 in uenerit conuocat
 amicas & uicinas dicens.

lxxxviii
 mclxxxii

Congratulamini mihi
 quia inueni dragmam
 quam perdideram. Ita
 dico uobis. gaudium erit
 coram angelis dei. super
 unum peccatorem peni-
 tentiam agentem.

XLVIII. Ait autem homo quidam

habuit duos filios. &
 dixit ad uiscentior
 & illis patri. Pater
 da mihi portionem sub-
 stantiae quae me contin-
 git. & diuisit illi substan-
 tiam. & non post mul-
 tos dies congregatis
 omnibus ad uiscentior
 filius peregre profec-
 tus est in regionem lon-
 ginquam. & ibi dissipa-
 uit substantiam suam
 uiuendo luxuriosae.
 Et postquam omnia
 consummasse. facta
 est famis ualida in re-
 gione illa. & ipse coepit
 egere. & abiit & adhe-
 sit uniuersum regionis
 illius. & misit illum in
 uillam suam ut pasceret

porcos; & cupiebat imple
re uentrem suum. de fili
quis quas porci mandu
cabant. & nemo illi dabat
Ioseph autem reuersus dixit.
Quanta mercaria patris
mei habundant panibus;
ego autem hic fame pereō
Surgam & ibo ad patrem
meum. & dicam illi. pater
peccaui in celum & corā
te & iam non sum dignus
uocari filius tuus. fac
me sicut unum de merca
narum tuarum. & surgens
uenit ad patrem suum
Cum autem adhuc lon
ge esset. uidit illum
pater ipse. & miseri
cordia motus est. & ad
currens cecidit supra
collum eius & osculatus
est illum. Dixitque
ei filius. pater peccaui
in celum. & coram te iam
non sum dignus uocari
filius tuus. Dixit autem
pater ad seruos suos.
Cito proferte stolā
primam & induite illū

& date anulum in manū
eius. & calcia menta in
pedibus eius. & adduci
te utrumque utrumque
& occidite & manduce
mus & epulemur. quia
hic filius meus mortuus
erat. & reuixit. perie
rat & inuentus est;
Et coeperunt epulare.
Erat autem filius eius
senior in agro. & cum
uenisset & ad propin
quarum domum audiuit
symphoniam & chorū
& uocauit unum de seruis
& interrogauit quae haec
essent. Isque dixit illi.
frater tuus uenit. & occi
dit pater tuus utrumque
saginatum quia saluum
illum recepit. Indigna
tus est autem & nole
bat introire; pater
ergo illius. egressus
coepit rogare illum
at ille respondens dixit
patri suo. Ecce tot
annis seruo tibi. &
numquam mandatum

tuum praeter iui. & num
quam dedisti mihi. hedu
ut cum amicis meis epu
larer. sed postquam
filius tuus hic quideuo
rauit substantiam suam
cum meretricibus uenit
& occidisti illi utulum
saginatam. At ipse
dixit illi. fili tu semper
mecum es & omnia mea
tua sunt. & epulare au
& gaudere oportebat
quia frater tuus hic
mortuus erat & reuix
perierat & inuentus e.

I **DICEBAT AUTEM AD**
discipulos suos. Homo
quidam erat diues qui
habebat uilicem. &
hic diffamatus est
apud illum. quia dissi
passit bona ipsius &
uocauit eum & ait illi
Quid hoc audio de te
redde rationem uili
cationi tuae. Jam enim
non poteris uilicare
Ait autem uilicis intra

se. Quid faciam. quia
dn̄s meus auferet ame
uilationem fodere
non ualeo. mendicare
erubesco. Scio quid
faciam. ut cum amotus
fuero uilicatione re
cipiant me in domus suas
Con uocatis itaque sin
gulis debitoribus domi
ni sui. Dicebat primo
Quantum debes dn̄o meo
ait illi. centum cados
olei. Dixit que illi. ac
cipe cautionem tuam.
& sede cito. scribe quin
quaginta. Deinde
aliud dixit. Tu uero
quantum debes. qui
ait. centum chorustri
tici. ait illi. accipe li
tra tuas. & scribe oc
tuaginta. & laudabit
dn̄s uilicem iniquitatis
quia prudenter fecisset
quia filius huius seculi
prudentiores filius lu
cis in generatione sua sunt.
Et ego uobis dico.

facite vobis amicos de mam-
mona iniquitatis. ut cum
defeceritis recipiant vobis
in aeterna tabernacula.

Qui fidelis est in minimo
& in maiore fidelis est

& qui in modico iniquus est

& in maiore iniquus est

Si ergo in iniquo mammo-
na fidelis non fuistis

quod vestrum est quis
credit vobis. & si in alie-

no fidelis fuistis quod

vestrum quis dabit vobis.

Nemo servus potest duo-
bus dominis servire. aut
enim unum odit. & alter
dilat. aut uni adhere-
bit & alterum contemnit.

Non potestis dō servire

& mammoni. Audie-
bant autem omnia hec

pharisaei quia erant
auari. & deridebant

illum. & ait illis. vos
estis qui iustificatis vos

coram hominibus. dñs
autem novit corda v̄ra

Quia quod hominibus

lexem
mex

lexem
mexem

lexem
mexem
mex.

lexem
solus

lexem
solus

altum est abominatio
est ante dñm. lxx pro-
phete usque ad iohannē
ex eo regnum dñi. euan-
gelizabitur. & omnis
in illud vim facit.

facilius est autem celum
& terram praeterire
quam de lege unum api-
cem cadere. Omnis qui
dimittit uxorem suam
& ducit alteram moecha-
tur. ut qui dimissam
a viro ducit moechatur.

Li Homo quidam erat dives
& induebatur purpo-
ra & byssu. & epula-
batur cotidie splen-
didae. & erat quidam
mendicus nomine la-
zarus. qui iacebat ad
ianuam eius ulceribus
plenus cupiens satura-
ri de micis quae cade-
bant de mensa divitis.
sed &
canes veniebant & lin-
gebant ulcera eius.
factum est autem ut mo-

luc

reretur mendicus & portaretur ab angelis in sinu abrahe. Mortuus est autem & diues & sepultus est in inferno. Eleuans autem oculos suos cum esset in tormentis. uidit abraham a longe & lazarus in sinu eius. & ipse clamans dixit. pater abraham miserere mei & mitte lazarus ut intingat extremum digiti sui in aqua ut refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma. & dixit illi abraham. fili recordare quia recepisti bona inuitatus. & lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur. tu uero cruciaris. & in his omnibus inter uos & nos. chaos magnum firmatum est ut hi qui uolunt hinc transire ad uos non possint. neque inde huc

transire. & ait. rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris mei habeo enim quinque fratres ut testetur illis. ne & ipsi ueniant in hunc locum tormentorum. & ait illi abraham. habent moysen. & prophetas audiant illos. At ille dixit. Non pater abraham. sed si quis & mortuus fuerit adeos penitentiam agent. Ait autem illi. si moysen & prophetas non audiunt neque si quis & mortuus surrexerint credent.

LII ET AD DISCIPULOS. AIT. impossibile est ut non ueniant scandala. uae autem illi per quem ueniunt. utilius est illi. Si lapis molaris inponatur circa collum eius. & proiciatur in mare quam ut scandalizet unum de pusillis istis. Adtendite uobis. si pecca

uerit frater tuus incre-
pa illum. & si penitentia
egerit dimitte illi. & si
septies in die peccauerit
in te. & septies in die con-
uersus fuerit ad te di-
cens. pecca & me dimit-
te illi. & dixerunt apos-
toli. Dñe ad auge nobis
fidem. Dixit autem dñs
Si habueritis fidem. sic
granum senapis diceri-
tis huic arbori mori
re. eradicare & trans-
plantare in mare &
oboedire uobis.

Quis autem uestrum ha-
bens seruum arantem
aut pascentem qui re-
gresso de agro dicit
illi statim transire cum be-
& non dicit ei para quod
cenam & praecinge te
ministra mihi donec
manducem & bibam.
& post haec tu mandu-
cabis & bibes. Num
quid gratiam habet
seruo illi. Quia fecit

que sibi imperauerat. non.
Puto sic & uos cum fe-
ceritis omnia que prae-
cepta sunt uobis.

Dicite serui inutiles
sumus quod debuimus
facere fecimus.

Lm **ET** factum est dum in-
hierusalem transie-
bat per mediam sama-
riam & galileam; &
cum in-grederetur
quodam castellum oc-
currerunt ei decem
uiri leprosi. qui stete-
runt a longe & leua-
uerunt uocem dicentes.
Ihū praeceptor mise-
rere nostri. Quos ut
uidit. dixit. Ite ostē-
dite uos sacerdotibus.
Et factum est dum irant
mundati sunt. unus
autem & illis quia mun-
datus est. regressus
est cum magna uoce
magnificans dñm. & ce-
cidit in faciem ante
pedes eius gratias

luc

agens. & hic erat sama-
ritanus. Respondens
autem ih̄s dixit. Nonne
decim mundati sunt &
nouem ubi sunt. Non est
inuentus qui rediret
& daret gloriam dō. nisi
hic alienigena. & ait
illi. Surge uade quia
fide tua te saluū fecit.

Liii. INTERROGATUS AŪ
Aphariseis. quando
uenit regnum dī. res-
pondit eis. & dixit.
Nō uenit regnum dī cū
obseruatione. neque
dicent. Ecce hic. aut
ecce illic. Ecce enim
regnum dī intra uos ē.
Et ait discipulos. ue-
niet dies quando de-
sideratis. uidere unū
diem. filii hominis &
non uidebitis. & dicent
uobis. Ecce hic. ecce
illic. nolite ire neque
sec tōmī. Nam sicut
fulgor coruscans de
sub caelo; in ea que

leccv
mccxviii
m. lxxiiileccvii
mccclxileccii
mccclvlecciii
soluslecciiii
mccclm
mccclviiileccv
mccclviii

sub caelo sunt fulgē.
Ita erit filii hominis
in die sua. Primum autē
oportet illum multiplicari
& reprobari a genera-
tione hac; & sicut
factum est in diebus
noe. Ita erit & diebus
filii hominis edebant
& bibebant uxores
ducebant & dabantur
ad nuptias usque in diē
qua intrauit noe in arcam
& uenit diluuium & perdidit
omnes; Similiter sicut
factum est in diebus loth
edebant & bibebant.
emebant & uindebant
plantabant. aedificabant.
Qua die autem exiit loth
a sodomis. pluit ignem
& sulphor de caelo. &
omnes perdidit. Secun-
dum haec erit qua die
filius hominis reuelabitur.
In illa hora qui fuerit in
tecto & uasa eius in domo
nē discendat tollere;
Et qui in agro similiter

non redeat retro.

Memores estote uxoris
loth. quicumque. quae
fierit animam suam sal
uare perdat illam. & quicum
que perdidit illam
uiuificabit eam; Dico
uobis. illa nocte erunt
duo in lecto uno. unus
adsumitur. & alter
relinquitur; Duae
erunt. molentes in unum
una adsumitur. & altera
relinquetur; Duo in
agro. unus adsumitur
& altera relinquitur.
Respondentes dicunt
illi. ubi dñe. qui dixit
eis. ubi cumque fuerit
corpus illuc congre
gabuntur aquile.
Dicebat autem & para
bulam ad illos. quoniam
oportet & se porare
& non deficere dicens.
Lv **J**udex quidam erat
in quadam ciuitate
quidam non timebat &
hominem non uerebatur.

Uidua autem quedam
erat in ciuitatem illam.
& ueniebat ad eum dicens.
Uindictam de aduersa
rio meo. & nolebat per
multum tempus; Post
hec autem. dixit intra
se. & si dñm non timeo
nec hominem reuerbor.
Tamen ^{quia} molesta est mihi
haec uidua. uindictam
illam; Ne in nouissimo
ueniens suggillat me.
At autem dñs. audite quid
iudex iniquitatis dicit.
Dñs autem non faciet uin
dictam electorum suo
rum clamantium ad se
die & nocte & paci
entiam habebit illis.
Dico uobis. quia cito
faciet uindictam illorum.
Uerum tamen filius ho
minis ueniens putas
inueniet fidem in terra.
Lvi **D**ixit autem & ad
quosdam. qui in se
con fidebant. tam
quam iusti & aspera

bantur. ceteros para-
bulam istam; Duo homi-
nes ascenderunt in tem-
plum ut orarent. unus
phariseus. & alter pu-
blicanus. phariseus
stans haec apud se ora-
bat. Dñs gratias ago tibi
quia non sum sicut & ce-
teri hominum. rapto-
res iniusti adulteri
uelud & iam hic publi-
canus. ieiuno bis in sab-
bato. decimas do omniū
que possideo; & pu-
blicanus a longe stans
noibat nec oculos
ad celum leuare. sed
percutiebat pectus
suum. dicens. Dñs pro-
pitius esto mihi pecca-
tori. Dico uobis. dis-
cendit hic iustifica-
tus in domum suam ab
illo. Quia omnis qui
se exaltat humili-
abitur. & qui se humi-
liat exaltabitur;

Lvii **ADFEREBANT AŪ**

ad illum & infantes ut
eos tangeret. Quod cū
uiderent discipuli in-
crepabant illos. ih̄s aū
conuocans illos dixit.
Sinite pueros uenire
ad me. & nolite eos
uetare. talium est diu-
regnum dñi. Amen dico
uobis. Qui cumque non
acceperit regnum dñi
sicut puer non intrabit
in illud; & interrogauit
eum. Quidam princeps
dicens; Magister bone
quid faciens uitam & æ-
nam possedebo; Dixit
autem ei ih̄s. Quid me
dicis bonum. nemo bo-
nus nisi solus dñs; Man-
datum nosti. non occi-
des. non machaberis.
Non facies. furtum non
falsum testimonium
dicis. honor a patrē
tuum & matrem. Qui
ait. hec omnia custo-
diui. diu uenture mea.
Quo audito ih̄s. ait. ei.

Adhuc unum tibi deest.
Omnia quecumque ha-
ber unde & da paupe-
ribus & habebis the-
saurum in celo & ueni
sequere me. his ille
auditis contristatus ē.
quia diues erat ualde.
Uidens autem illum ihs
tristatū factum. Dixit
Quam difficile. qui pe-
cunias habent in reg-
num dī intrabunt. faci-
lius est ^{enim} camelum per
foramen acus transire
quam diuitem intrare
in regnum dī. & dixe-
runt qui audiebant
& quis potest saluus fieri
ait illis. que impossibi-
lia sunt apud homines
possibilia sunt apud
dñ. ait autem petrus
Ecce nos dimisimus omnia
& secuti sumus te;
Quid dixit eis. amen dico
uobis. nemo est qui
relinquit domum. aut
parentes. aut fratres

aut uxorem. aut filios
propter regnum dī. &
non recipiat multum plura
in hoc tempore & in secu-
lo uoturo uitam aternā.

Lviii **Adsumpsit autem**
ihs duodecim & ait illis
Ecce ascendimus hieru-
solyman & consumma-
buntur omnia que scrip-
ta sunt. per prophetas
de filio hominis. Tra-
detur enim gentibus
& inludetur & flagella-
bitur & conspuetur.
Et postquam flagella-
uerint occident eum
& die tertia resurgat.
Et ipsi nihil horum in-
tellexerunt. Erat uer-
bum istud absconditū
ab eis. & non intellege-
bant quae dicebantur;

Lviiii **Factum est autem**
cum adpropinqua-
ret & hiericho. cecus
quidam sedebat se-
cus uiam mendicans
& cum audiret turbam

lccxx
mccxcv
mccxviii

praetereuntem Inter-
rogabat quid hoc esset.
Dixerunt autem ei. quod
ih̄s nazarenus transiret
& clamauit dicens. ih̄u
fili dauid miserere mei.
Et qui praeibant incre-
pabant eum ut taceret
Ipse uero multo magis
clamabat. fili dauid
miserere mei. Stans
autem ih̄s. iussit illum
adduci ad se. & cum ad
adpropinquasset. in-
terrogabat illum dicens.
Quid tibi uis faciam. at
ille dixit illi. respice
fide tua te saluum
fecit. & confestim uidit
& sequebatur illum mag-
nificans dñm. & omnis
plebs ut uidit dedit lau-
dem dñ. **ET INGRES-**
sus perambulabat
hiericho. & ecce uir
nomine zacheus. & hic
erat princeps publi-
canorum & ipse diues
& querebat uidere

ih̄m. quis esset & non
poterat praeturbare
Quia statura pusillus
erat. & praecurrens
ascendit in arborem
scilicet comorum ut uideret
eum quia inde erat.
transiturus. & cum
uenisset ad locum sus-
cipiens ih̄s. uidit illum
& dixit ad eum. Zacchee.
festinans discende quia
hodie in domo tua oportet
me manere; & fes-
tinans descendit & ex-
cepit illum gaudens.
& cum uiderent omnes
murmorabant dicentes
Quod ad hominem pec-
catorem diuertisset.
Stans autem zaccheus
dixit ad dñm. Ecedi
medium bonorum meo-
rum dñe do pauperi-
bus. & si cui aliquid
defraudaui reddo
quaduplum. at
ih̄s ad eum. quia hodie
salus domui huius facta est.

Lx

lxxxv
solus

Lxxvi
mclm

eo quod & ipse filius ē.
abrahe. Uenit enim filius
hominis querere & saluū
facere quod perierat.

Lxi
Lxxvii
solus.

Haec illis audienti-
bus adiciens. dixit para-
bulam. eo quod esset
prope hierusalem &
quia & istimarent quod
confestim regnum dī
manifestaretur. Dixit
ergo. homo quidam
nobilis abiit in regionē
longinquam accipere
sibi regnum & reuer-
ti. Vocatis autē decem ser-
uis suis. dedit illis decem
minas. & ait ad illos. ne-
gotiamini dum uenio.
Ciues autē eius oderūt
illum. & miserunt post
illum dicentes. Nolu-
mus hunc regnare sup
nos. & factum est ut re-
dierit & accepto ^{regno} & iussit
uocare seruos quibus
dederat pecuniam ut
sciret. quantum quisq.
negotiatus esset.

Lxxviii
mclxxviii
mclmLxxviii
mclxx.

Uenit autem primus diebus.
Dñe minata decem minas
adque fuit. & ait illi.
Euge bone serue quia
in modico fidelis fuisti.
Eris potestatem habens
super decem ciuitates.
Et alter uenit dicens.
Dñe minata fecit quin-
que minas. & huic ait
Esto super quinque ciui-
tates. & alter uenit di-
cens. Dñe ecce minata
quam habui reposita
in sudario. Timui enim
te quia homo austerus
tollis quod non posuisti
& metis quod non semi-
nasti. Dicitei. de ore
tuo te iudico. Serue
nequam. sciebas quod
ego austeris homo sū.
Tollens. quod non posui
& metis quod non se-
minaui & quare non
dedisti pecuniam meā
ad mensam. & ego ue-
niens cum usuris utique
& exigissem illud.

luc

Et ad stantibus dixit.
auferre ab illo mina. &
date illi qui decim minas
habent. & dixerunt ei.

l. cccxxiii
m. cccviii
m. cccxiii

Domine habent decim minas
Dico autem uobis. quia
omni habenti dabitur.
Ab eo autem qui non habet
& quod habet auferetur
ab eo. Uerum tamen
inimicos meos illos qui
noluerunt me regnare
super se. Adducite huc.
& interficite ante me.

Et his dictis praecedebat
ascendens hierusalem.

Et factum est cum
ad propinquas esset beth
fage. & bethaniam ad
montem qui uocatur oli
ueti. & misit duos disci
pulos suos. dicens. Ite
in castellum quod con
tra est in quo introeun
tes inuenietis pullum
asine ligatum. cui nemo
umquam hominum se
dit. soluite illum & ad
ducite. & si quis uos

l. cccxxiii
m. cccviii
m. cccxiii
lo. c.

interrogauerit quare
soluistis. Sic dicite ei
quia dominus operam eius
desiderat. Abierunt
autem qui missi fuerant
& inuenerunt sicut dixit
illis. stantem pullum.
Soluentibus autem illis
pullum. dixerunt domi
ni eius ad illos. Quid
soluitis pullum. At illi
dixerunt quia dominus eum
necessarium habet.
& dixerunt illum ad iherusalem.
& iactantes uestimenta
sua. supra pullum & in
posuerunt iherusalem. Euntes
autem illo sub sterne
bant uestimenta sua in uia.
Et cum ad propinquas
iam addiscesum mon
tis oliueti. Coeperunt
omnes turbae. descen
dentium. gaudentes
laudare dominum uoce mag
na super omnibus quas
uiderant uirtutibus
dicentes. benedictus
qui uenit rex in nomine domini.

lcccxxv
m cexiii

Pax in caelo & gloria in
excelsis. & quidam pha-
risaeorum de turbis dix-
erunt ad illum. Magister
in crepa discipulos tuos
Quibus ipse ait. Dico vo-
bis. Quia si hi tace-
rent lapides clamarent.
& ut ad propinquavit
videns civitatem. fleuit
super illam dicens.

Quasi cognovisses & tu
& quidem in hac die
tu. que ad pacem tibi.
Nunc autem abscondi-
ta sunt ab oculis tuis
quia venient dies in te
& circumdabunt te in-
imici tui uallo & circum-
dabunt & coangusta-
bunt undique. & ad
terram prosterne-
nt te & filios tuos qui in
te sunt. & non relinquent
in te lapidem super la-
pidem eo quod non cog-
noueris tempus visita-
tionis tuae. & ingres-
sus intemplum coepit

eiectere iuducientes
in illo. & ementes di-
cens illis. Scriptum
est quia domus mea
domus orationis est.

Vos autem fecistis illam
speluncam latronum
& erat docens cotidie
intemplo. principes
autem sacerdotum
& scribe. & principes
plebis querebant illu
perdere & non inue-
niebant quid facerent
illi. Omnis enim popu-
lus suspensus erat.
audiens illum.

ET factum est in
una dierum docente
illo populum intemplo
& euangelizante. con-
uenerunt principes
sacerdotum & scribe
cum senioribus. & aiunt
ad illum dicentes. Dic
nobis. in qua potestate
haec facis. aut quis est.
quidedit tibi hanc po-
testatem. Respondens.

Lxiii
l. c. xl
m. c. xxvii
m. c. xxvii

lcccxxvii
m cexli
m xxxvii

lcccxxviii
m. c. cxi
m. c. cxi
l. c. cxi

autem dixit ad illos.
Interrogabo uos & ego
unum uerbum. respondi
te mihi. baptismum io
hannis de caelo erat an
ex hominibus. at illi
cogitabant inter se di
centes. Quia si dixerimus
de caelo. dicet. Quare
ergo non crededistis
illi. Si autem dixerimus
& hominibus plebis
universa lapidabit nos
Certi sunt enim iohannem
prophetam esse. & res
ponderunt senescire
unde esset. & ille ait
illis. Neque ego dico uo
bis in qua potestate
haec facio.

LXXIII **C**oepit autem dicere
ad plebem parabulam
hanc. Homo planta
uit uineam & locauit
eam colonis & pere
gre fuit multo tem
poribus. & in tempo
re. misit ad cultores
seruum. ut de fructu

uineae darent illi. qui
caesum dimiserunt eum
in anem. & addidit al
terum seruum mittere
Illi autem hunc quoque
cedentes & adficien
tes contumeliam dimi
serunt in anem. & ad
didit tertium mitte
re. qui & illum uulne
rantes eiecerunt.
Dixit autem dominus uineae
Quid faciam mittam
filium meum dilectum
forsitan. cum hunc
uiderint. uerebuntur
Quem cum uidissent co
loni cogitauerunt in
ter se dicentes. hic est
heres occidamus illum
ut nostra fiat hereditas
Et eiecit illum extra
uineam occiderunt;
Quid ergo faciat illis
dominus uineae. ueni & &
perde colonos istos
& dabit uineam aliis.
Quo audito dixerunt
illi. absit. ille autem.

Aspiciens eos. ait Quid
ergo est hoc. quod scrip-
tum est. Lapidem quem
reprobauerunt aedifi-
cantes hic factus est in
caput anguli. Omnis qui
cecidert supra illum
lapidem conquassabi-
tur. supra quem autem
cecidert comminuetur illū
Et querebant principes
sacerdotum & scribe
mittere in illum manus
illa hora. & timuerunt
populum. Cognouerunt
enim quod ad ipsos dix-
ert similitudinem istam
Et **OB**SERVANTES mi-
serunt in sidiatores qui
se iustos simularent ut
caperent eum in sermo-
ne & traderent illum
principatui & potesta-
ti praesidis. & interro-
gauerunt illum dicentes
Magister scimus qui rec-
te dices & non accepis
personam. sed in uerita-
te uiam dei doces.

licet nobis. dare tributū
cesari. annon. Conside-
rans autem ih̄s dolum
illorum. dixit ad eos.
Quid me temptatis. osten-
dite mihi. denarium
cuius habet & imaginem
& inscriptionem.
Respondentes dixerunt
cesaris. & ait illis. red-
dite ergo quae cesaris
sunt cesari. & quae dei
sunt dō. & non potue-
runt uerbum eius repre-
hendere coram plebe
& mirati in responso
eius tacuerunt.
Accesserunt quidā
sadduceorum qui ne-
gantes ^{esse} resurrectionem.
& interrogau-
erunt eum dicentes.
Magister moyses scrip-
sit nobis. Si frater
alicuius mortuus fue-
rit habens uxorem
& hic sine filio fuerit
ut accipiat eam fra-
ter eius uxorem.

Lxxlii
m cxxx
m cxxxiii
io lxxxviii

Lxxv
l cxxliii
m cxxxiii
m cxxx
II

Lxxvi

& resuscitabit semen fratri
 suo. septem ergo fratres
 erant. & primus accepit
 uxorem. & mortuus est
 sine filio. & sequens acce-
 pit illam. & ipse mortuus
 est sine filio. & tertius ac-
 cepit illam. Similitudo &
 omnes septem & non relin-
 querunt semen. & mortui
 sunt. Novissima omnium
 mortua est mulier. In re-
 surrectione ergo. Cuius
 erit uxor. Siquid est
 septem habuerunt eam
 uxorem. & ait illis ih̄s.
 filii seculi huius nubunt
 & traduntur ad nuptias.
 Illi autem quidigni habe-
 buntur seculo illo. &
 resurrectione & mor-
 tui. neque nubent ne-
 que ducunt uxores.
 Neque iam ultra mori
 poterint. aequalis enim
 angelis sunt & filii sunt
 dei. cum sint filii resur-
 rectionis. quia uero
 resurgant mortui &

l.ccxlii
 m.ccxvii
 m.ccxviii

l.ccxlv
 m.ccxvii
 m.ccxviii

l.ccxlii
 m.ccxviii
 m.ccxv.

moyses ostendit secus ru-
 bum sicut dicit. dñm dñm
 abraham & dñm isaac. & dñm
 iacob. dñs autem non est
 mortuorum sed uiuorum.

Omnis enim uiuunt ei. Res-
 pondentes autem quidam
 scribarum. Dixerunt illi.
 magister benedixisti. & am-
 plius. non audiebant eum
 quicquam interrogare;

Dixit autem ad illos. quo
 modo dicunt xpm filium
 dauid esse. ipse dauid dicit
 in libro psalmorum. Dixit
 dñs dñm meo sede ad dextris
 meis. Donec ponam ini-
 micos tuos scabellum pe-
 dum tuorum. Dauid ergo
 dñm illum uocat. & quo
 modo eius filius est.

Audiente autem omni po-
 pulo. dixit discipulis
 suis. attendite a scribis
 qui uolunt ambulare
 in stolis. & amant salu-
 tationes in foro. & pri-
 mas cathedras in syna-
 gogis & primos discubitos.
 in conuiuiis.

l.ccxlvii
m.ccxvii

Qui deuorant domus uidua-
rum. simulantes longam ora-
tionem. hii accipient dam-
nationem maiorem.

Lxvii **Respiiciens autem**
uidit eos qui mittebant
munera sua in gazo phi-
latium diuites. Uidit autem
& quandam uiduam pau-
perculam mittentem aera
minuta duo. & dixit. ue-
redico uobis. quia uidua
haec pauper plusquam
omnes misit. Nam omnes
hic & habundanti sibi
miserunt munera di. haec
autem ex eo quod de e.
illi. omnem uictum suum
quae habuit misit.

l.ccxlviii
m.ccxlii
m.cxxxvii

Lxviii **Et quibusdam**
dicentibus de templo
quod lapidibus bonis
ornatum esset. Dixit
haec quae uidetis. ueni-
ent dies in quibus non re-
linquetur lapis super
lapidem qui non distrutur.

l.ccxlviii
m.ccxlii
m.cxxxviii

Interrogauerunt autem
illum. dicentes. praecip

tor. quando haec erunt
& quod signum cum fie-
ri incipient. Quid dixit.
Uidete ne seducamini.
Multi enim uenient in no-
mine meo dicentes. quia
ego sum & tempus ad-
propinquabit. nolite
ergo ire post illos.
Cum autem audieritis p-
elia & seditiones. no-
lite terreri. oportet
primum haec fieri. sed
non statim finis. Tunc
dicebat illis. Surge &
gens contragentem &
regnum aduersus regnum
& terrae motus magni
erunt per loca. & pes-
tilentiae. & fames. ter-
roresque de caelo &
signa magna erunt.
Sed ante haec omnia in-
tinent uobis manus suas
& persequentur tra-
dentes in sinagogis &
custodis tradentes
ad reges & praesides
propter nomen meum

l.ccl
m.ccxvii
m.cxxxviii
l.ccl.

Contigat autem uobis in
testimonium. Ponite
ergo in cordibus uestris
non praemeditari quae
admodum respondeat
tis. Ego enim dabo uo
bis. os & sapientiam
cui non poterunt resis
tere & contradicere
omnes aduersarii ur̄i.

Tradimini autem apa
rentibus & fratribus
& cognatis & amicis
& morte adficient &
uobis. & eritis odio
omnibus propter no
men meum. & capillus
de capite uestro non
peribit. In paciencia
uestra possidebitis ani
mas uestras. Cum aū
uideritis circumdari
ab exercitu hierusalē

Tunc scitote quia adp
pinquauit desolatio
eius. Tunc qui in iudea
sunt fugiant in montes
& qui in medio eius dis
cendant. & qui in regio
nibus non intrent in ea

Quia dies ultionis huius
ut impleantur omnia
que scripta sunt.

Vae autem praegnantibus
& nutriendis in illis
diebus. Erit enim prae
sura magna super terrā
& ira populo huic. & ca
dent in ore gladii & cap
turi ducuntur in omnes
gentes. & hierusalem
calcabitur a gentibus
donec impleantur tem
pora nationum.

Et erunt signa in sole
& luna & stellis & inter
ris. praesura gentium
praeconfusione soni
tus maris. & fluctuum
ariscantibus homini
bus. praetimore & ex
pectatione que super
uenient uniuerso orbi.

Nam uirtutes caelorum
mouebuntur. & tunc
uidebunt filium ho
minis uenientem in nu
be cum potestate mag
na & maiestate. his
autem fieri incipientib;

l. celi
l. exelum
m. celi.

l. celi
m. exelum
m. celi

l. celi
m. celi
m. celi

l. celi
l. solus

l. celi
m. celi
m. celi

l. celi
l. solus

l. celi
m. celi
m. celi

l. celi
m. celi
m. celi

Respicite & leuate capite
 uestra. qm̄ adpropin
 qua. ⁊ redemptio uestra
 Et dixit illis similitudi
 nem. Videte ficulneam
 & omnes arbores cum
 pro ducunt iam & se fruc
 tum. Scitis qm̄ prope
 est aestas. Ita & uos cum
 uideritis hec fieri.
 Scitote qm̄ prope est
 regnum di. Amen dico
 uobis. Quia non praete
 ribit generatio haec
 Donec omnia fiant. Cae
 lum & terra transibunt
 uerba autem mea non
 transient. Adtendete
 uobis ne forte graui
 tur corda uestra in cra
 pula & ebrietate & cu
 ris huius uitae & sup
 ueniat in uos repentina
 dies illa tamquam la
 queus enim super uos &
 in omnes qui sedent sup
 faciem omnis terrae.
 Vigilate itaque omni
 tempore orantes ut dig
 ni habeamini. fugire

ista omnia que futura
 sunt. & stare ante filiū
 hominis. Erat autem
 diebus docens in templo.
 Noctibus uero & ueniens
 morabatur in monte
 qui uocatur oliueti.
 & omnis populus mane
 cabat ad eum in templo
 audire eum.

APPROPIQUABAT AUDIRE
 festus azimorum qui
 dicitur pascha.
 & querebant principes
 sacerdotum & scribe
 quomodo eum interfice
 ri ut timebant uero
 plebon. Intrauit autē
 satanas in iudam. qui
 cognominabatur sca
 riot. unum de duodecim
 Et abiit & locutus est
 cum principibus sacer
 dotum & magistratib;
 quem admodum illum
 traderet eis. & gausi
 sunt & pacti sunt pe
 cuniam illi dare. & spon
 dit & querebat oportu
 nitatem ut traderet

leclviii
 solus

LXVIII
 leclx
 mclxxiii
 mclvi
 io xvi

leclxi
 mclxx
 mclxxii
 io lxxvii

leclxii
 io cxiii

leclxiii
 mclxxiiii
 mclxi

luc

illum sine turbis.

Lxx **VENIT AUTEM DIES**

azimorum in qua ne
cesse erat occidi pascha
& misit petrum & iohan
nem dicens. Eunte spa
rate nobis pascha ut
manducemus. At illi dix
erunt. ubi uis paremus
& dixit ad eos. Ecce intro
eunti bus uobis in ciui
tate. Occurrit uobis
homo amphoram aque
portans. sequimini eu
in domum qua intrat
& dicetis patri familias
domus. Dicit tibi magis
ter. ubi est diuersorium
ubi pascha cum discipu
lis meis manducem. & ip
se uobis ostendat cena
culum magnum stratum
& ibi parate. Eunte au
in uenerunt sicut dixit
illis. & parauerunt pas
cha. & cum facta esset
hora discubuit & duo
decim apostolici cum illo.
& ait illis. Desiderio de
sideraui hoc pascha

lxxv
m c lxxv
m c lxxiii

lxxvi
m c lxxviii
m c lxxv
l c lxxvii

lxxviii
m c lxxx
m c lxxviii

lxxviii
m c lxxx
m c lxxviii

lxxviii
m c lxxx
m c lxxviii
l c lxxvii

manducare uobiscum
antequam patiar;

Dico enim uobis. quia &
hoc non manducabo illud
donec impleatur in reg
nodi. & accepto calice
gratias egit & dixit.

Accipite & diuidite inter
uos. Dico enim uobis. qd
non bibam de generatio
ne uitis donec regnum di
ueniat. & accepto pane
gratias egit & fregit &
dedit eis. Dicens. hoc est
corpus meum quod pro
uobis datur. hoc facite
in meam commemoratione

Similiter & calicem. post
quam cenauit. dicens.

Hic calyx. nouum testa
mentum in sanguine meo.
quod pro uobis funditur

Verum tamen. ecce manus
tradentes me. mecum est
inmensa. & quidem fi
lius hominis secundum
quod definitum est. uadit.

Verum tamen uae illi ho
mini per quem tradetur.
& ipsi coeperunt querere

lxxviii
solus

inter se. quis esset & eis
 qui hoc facturum esset.
 factum est autem & conten-
 tio inter eos quis eorum
 uideretur esse maior;
 Dixit autem eis. reges
 gentium dominantur eo-
 rum & qui potestatem
 habent super eos benefi-
 ci uocantur. Vos autem
 non sic. Sed qui maior. ē
 in uobis. fiat sicut iunior.
 & qui praecessor. sicut
 ministrator. Nam quis
 maior est. qui recumbit
 an qui ministrat. Nonne
 qui recumbit; Ego autē
 in medio uestrum sum.
 Sicut qui ministrat; Vos
 autem estis. qui perman-
 sistis mecum in tempta-
 tionibus meis. & ego dispo-
 no uobis. sicut dispo-
 suit mihi pater meus reg-
 num. ut aedatis & biba-
 tis super mensam meam
 in regno meo; & sedea-
 tis super thronos iudi-
 cantes. duodecim tribus
 israel. Att autem dñs

lccclxx
mccm
mccm

lccclxxi
solus

lccclxxii
mccclxxii

lccclxxiii
solus

Simon. Simon. ecce sa-
 tanas & petiit uos. ut
 cribar & sicut triticū
 Ego autem rogavi pro te
 ne deficiat fides tua.
 & tu aliquando conuer-
 sus confirma fratres tuos;
 Quid dixit ei. dñe. tecum
 paratus sum. & in carce-
 rem & in mortem ire.
 & ille dixit. Dico tibi pe-
 tre. Non cantauit hodie
 gallus donec ter abne-
 ges me nosse. & dixit
 eis. quando misi uos
 sine sacculo & pera &
 caltiamentis. numquid
 aliquid defuit uobis;
 At illi dixerunt. nihil.
 Dixit ergo; sed nunc qui
 habet sacculum tollat
 similiter & peram. &
 qui non habet uendat
 tunicam suam. & emat
 gladium. Dico enim
 uobis. quā adhuc. hoc
 quod scriptum est
 oportet implere donec.
 & quodcum in iustis de-
 putatus est. & enim

lccclxxiii
lccclxxiii

lccclxxv
mccclxxv
mccclxxv
lccclxxvi

lccclxxvi
solus

Cū Cottidie uobiscum fuerim
intemplo. non extendistis
manus in me. sed hec est
hora uestra & potestas
tenebrarum. Conprehendi-
dentes autem duxerunt
ad domum principis sa-
cerdotum. Petrus uero
sequebatur a longe:

Accenso autem igne in me-
dio atrio. & circum seden-
tibus illis. Erat petrus
in medio eorum. quem cū
uidisset ^{angelus} quedam sedentem
ad lumen. & cum fuisset in-
tuita. dixit. & hic cum illo
erat. at ille negauit eū
dicens. Mulier non noui
illum. & post pusillum
alius uidens eum dixit.
& tu de illis es. Petrus
uero. ait. O homo non
sum. & inter uallo facto
quasi hora unius. Alius
quidam adfirmabat
dicens. Uere & hic cum
illo erat. nam galileus
est. Petrus uero. ait
homo nescio quid dicis
& continuo adhuc illo

loquente cantauit gallus.
& conuersus dñs. respexit
petrum & recordatus
petrus uerbi dñi. sicut
dixit. Quia priusquā
gallus cantet ter mone-
gabis. & egressus foras
fleuit amare. & uiri
qui tenebant illum in-
ludabant ei cedentes
& uela uerunt eum & per-
cutiebant faciem eius.
& interrogabant eum di-
centes. propheta. quis
est qui te percussit.
& alia multa blasphe-
mantes. dicebant in eum
Et factus est dies conue-
nerunt seniores plebis.
& principes sacerdotū
& scribe. & dixerunt
in concilium suum dicentes.
Si tu es xps dic nobis.
& ait illis. Si uobis dix-
ero non credetis mihi.
Si autem interrogauero
non respondetis mihi
neque mittetis. Ex hoc
autem erit filius hominis
sedens ad dextris uirtu-

l. cccx
m. cccxv
m. cccxvii
io. clxii

l. cccxi
m. cccxi
m. cccxviii
io. clxii

l. cccxi
m. cccxvii
m. cccxvii

l. cccxi
m. cccxi
m. cccxviii
io. clxii

l. cccxi
m. cccxv
m. cccxvii
io. clxv

l. cccxi
m. cccxvii
m. cccxvii

l. cccxi
solus

l. cccxi
m. cccx
m. cccxi
io. clxviii

principis sacerdotum.
 & magistratibus & plebi
 dixit ad illos. Obtulistis
 mihi hunc hominem quasi
 auertentem populum;
 & ecce ego coram uobis
 interrogans nullam cau-
 sam inueni in homine
 isto & his in quibus eu-
 accusatis. Sed neque
 herodis nam remisit uos
 ad illum. & ecce nihil
 dignum morte actum
 est ei. Emendatum
 ergo illum dimittam
 necesse autem habebat
 dimittere eis per diem
 festum unum. Excla-
 mavit autem simul uni-
 uersa turba. dicens.
 Tolle hunc & dimitte
 nobis barraban. qui
 erat propter sedicio-
 nem quendam factam
 in ciuitate & homici-
 dium missus in carcerem.
 Iterum autem pilatus
 locutus est ad illos. uo-
 lens dimittere ihm.
 At illi succlamabantur

dicentes. Cruci fige illu.
 Ille autem tertio dixit
 ad illos. quid enim male
 fecit iste. Nullam causam
 mortis inuenio in eo;
 Corripiam ergo illum &
 dimittam. At illi insta-
 bant uocibus. magis
 postulantes. ut crucifi-
 geretur & inualesce-
 bant uoces eorum.
 Et pilatus adiucauit
 fieri petitionem eoru
 dimisit autem illi eum
 qui propter homicidium
 & seditionem missus
 fuerat in carcerem
 quem petebant. ihm
 uero tradidit uolunta-
 ti eorum; & cum duce-
 rent eum ad praehen-
 derunt simonem quen-
 dam cyrenensem ueni-
 entem de uilla. & inpo-
 suerunt illi crucem
 portare post ihm.
 Sequebatur autem illu
 multa turba populi &
 mulierum qui plange-
 bant & lamentabantur

lxxxii
io clxxxii

lxxxiii
m cccxvi
m cc v
io clxxxiii

lxxxiiii
m cccxviii
m cc vi
io clxxxvi

lxxxv
m cccxxxi
m cc viii
io clxxxvii

lxxxvi
solus

lxxxviii
solus

lxxxviii
m cccxxii
m cc ii

lxxxix
m cccxxv
m cc iii
io clxxxviii

lxxxxi
m cccxxvi
m cc v
io clxxxviii

eum. Conuersus autem
ad illas ih̄s. dixit. filiae
hierusalem. nolite fle
re super me sed super
uos ipsas flete & sup
filios uestros. qm̄ ecce
uenient dies in quibus
dicent. beatae steriles
& uentres qui non genuerunt
& ubera quae non
lactauerunt. Tunc
incipient dicere monti
bus. Cadite super nos
& collibus operite nos
quia si in uiridi ligno
haec faciunt in arido
quid fiet. Duce
bantur autem & alii
duo nequam cum eo
ut interficerentur.

Et postquam uenerunt
in locum qui uocatur
caluariae ibi cruci
fixerunt eum.

& latrones unum a
dextris & alterum a
sinistris.

Ih̄s autem dicebat. pa
ter dimitte illis. non
enim sciunt quid faciunt.

Diuidentes uero uesti
menta eius miserunt
sortes. & stabat popu
lus expectans. & deri
debant illum principes
cum eis dicentes.
Alius saluos fecit. se sal
uum faciat. si hic est
xp̄s dei electus.

Inludabant ei & milites
accedentes. & acetum
offerentes illi. dicen
tes. Si tu es rex iudeo
rum saluum te fac.

Erat autem & super
scriptio in scripta
super illum litteris
grecis & latinis &
hebraeis. hic est rex
iudeorum.

Unus autem qui pende
bant & latronibus
blasphemabat eum
dicens. Si tu es xp̄s sal
uum fac te & ipsum
& nos. Respondens autē
alter increpabat eum
dicens. Neque tu timer
dm̄. quod in eadem
damnatione es. & nos
quidem iuste digna

lcccxxi
mcccxxii
mcccxxiii
lcccxxiv

lcccxxv
mcccxxvi
mcccxxvii
lcccxxviii

lcccxxix
mcccxxx
mcccxxxviii
lcccxxxix

lcccxxx
mcccxxxv
mcccxxxvi
lcccxxxviii

lcccxxxv
mcccxxxvi
mcccxxxviii
lcccxxxix

lcccxxxv
mcccxxxvi
mcccxxxviii
lcccxxxix

Solus

lcccxxxviii
mcccxxxix
mcccxxxviii
lcccxxxix

lcccxxxviii
mcccxxxix
mcccxxxviii
lcccxxxix

lcccxxxviii
mcccxxxix
mcccxxxviii
lcccxxxix

lcccxxxviii
mcccxxxix
mcccxxxviii
lcccxxxix

factis recipimus hic uero
 nihil male gessit. & dice
 bat ad ihm. Dñe memori
 to mei cum ueneris
 in regnum tuum. & dix
 illi ih̄s. Amen dico tibi
 hodie mecum eris in pa
 radiso. Erat autem
 fere hora sexta & tene
 bre factae sunt in uni
 uersa terra. usque in ho
 ram nonam & obscura
 tur est sol;
 Et uelum templi scissum
 est in medio;
 Et clamans uoce magna
 ih̄s; pater in manus tuas
 commendo sp̄m meum.
 & haec dicens & spirauit
 Uidens centurio quod
 fuerat. glorificauit
 dñm dicens. uere hic ho
 mo iustus erat;
 & omnis turba eorum qui
 simul aderant ad spec
 taculum istud. & uide
 bant que fiebant per
 cutientes pectora sua
 reuertebantur;
 Stabant autem omnis
 noti eius a longe & mu

lieres que secute erant &
 agalilea hec uidentes.
 Et ecce uir nomine io
 seph. qui erat decurio
 uir bonus & iustus hic
 non consererat consi
 lio & actibus eorum
 ab arimathia ciuitate
 iudae qui expectabat
 & ipse regnum di.
 Hic accessit ad pilatū
 & petit corpus ih̄u
 Et depositum in uoluit
 sindone munda & de
 posuit eum in monu
 mento exciso in quo
 nondum quisquam po
 situs fuerat
 Et dies erat parasceue;
 & sabbatum in lucisce
 bat subsecute autem
 mulieres quecum ipso
 uenerant agalilea uide
 runt monumentum.
 & quem ad modum posi
 tum erat corpus eius.
 Et reuertentes paraue
 runt aromata & sab
 bato quidem siluerunt
 secundum mandatum;
 Una autem sabbati ualde

lcccxxvi
 mcccxxii
 mcccxx

lcccxxvi
 mcccxxii
 mcccxxvii
 lo cccvi

lcccxxvii
 mcccxxviii
 mcccxxviii
 lo cccviii

lcccxxvii
 mcccxxviii
 mcccxxviii

lcccxxviii
 mcccxxviii
 mcccxxviii
 lo cccviii

lcccxxviii
 mcccxxviii
 mcccxxviii

lcccxxviii
 solus

lcccxxx
 solus

lcccxxx
 mcccxxx

lcccxxxvii
 mcccxl
 mcccxl
 lo cccviii

luc

diluculo uenerunt ad
monumentum portantes
que parauerunt aromata
& in uenerunt lapidem
re uolutum. monumento
& ingresse non in uene
runt corpus ihu.

Et factum est dum men
te consternate essent
de isto. Et ecce duo uiri
steterunt secus illas
in uesti fulgenti.

Cum timerent autem &
declinarent uultum
intus. dixerunt ad
illas. quid queritis
uiuentem cum mortuis;
non est hic. sed surrexit.

Recordamini qualiter
locutus est uobis.

Cum adhuc in galilea
esset. dicens. Quia
oportet filium homi
nis tradi in manibus
hominum peccatorum
& crucifigi. & tertia
die resurgere. & re
cordati sunt uerbo
rum eius.

Et egressae a monumē
to. nuntiauerunt haec

omnia illis undecim &
ceteris omnibus.

Erat autem maria mag
dalene. & iohanna. &
maria iacobi. & ceterae
que cum eis erant. que
dicebant ad apostulos
haec. & uisa sunt ante
eos sicut deleramentum
uerba ista. & non cre
debant illis. Petrus
autem surgens cucur
rit ad monumentum

Et pro cumbens uidit
linteamina sola posita
& abiit secum mirans
quod factum fuerat.

Et ecce duo ex illis
ibant in castellum
quod erat in spacio
stadium sexaginta
ab hierusalem nomi
ne Emmaus. & ipsi lo
quebantur ad inuicem
de his omnibusque
accederant.

Et factum est dum fa
bularentur. & secum
quererent. & ipse
ihesus adpropinquans
ibat cum illis;

Oculi autem illorum tene-
bantur. ne eum agnosce-
rent. & ait ad illos. qui
sunt hi sermones quos
conferatis ad inuicem
ambulantes & estis tris-
tes. & respondens unus
cui nomen cleopas dix-
ei. Tu solus peregrinus
es in hierusalem & non
cognouisti que facta
sunt in illa his diebus.
Quibus ille dixit. quae.
& dixerunt de ihu na-
zareno qui fuit pro-
pheta & potens in ope-
re & sermone coram
do & omni populo.
Et quomodo eum tra-
diderunt. summi sac-
dotum & principes
nostri in damnatione
mortis. & crucifixe-
runt eum. Nos autem
sperabamus quia ipse
esset redempturus
israhel. & nunc super
haec omnia tertia
dies hodie quod hec
facta sunt. Sed &
mulieres quaedam

ex nostris terruerunt
nos que ante lucem fue-
runt ad monumentum
& non in uento corpore
eius uenerunt dicentes.
Se & iam uisionem an-
gelorum uidisse qui
dicunt eum uiuere.
Et abierunt quidam &
nostris ad monumentum
& ita inuenerunt sicut
mulieres dixerunt.
Ipsum uero non uiderunt.
Et ipse dixit ad eos.
Ostulti & tardi corde
ad credendum in om-
nibus que locuti sunt
prophetae. Nonne
hec oportuit pati
xpm & intrare in glo-
riam suam.
Et incipiens a moysi
& omnibus prophetis
interpretabatur
illis in omnibus scrip-
turis que de ipso erant
Et ad propinqua ue-
runt castello quo
ibant & ipse finxit
longeus ire.
Et coegerunt illum

luc

dicentes. Mane nobis
cum quoniam ad uesperas sit
& inclinata est iam dies
& intrauit cum illis; ac
cepit panem & bene
dixit ac fregit & por
regebat illis. & aperti
sunt oculi eorum & cog
nouerunt eum & ipse
euanuit & oculis eorum
& dixerunt ad inuicem.
Nonne cor nostrum ar
dens erat in nobis dum
loqueretur in uia.
& aperire nobis scriptu
ras. & surgentes eade
hora regressi sunt in
hierusalem & inuene
runt congregatos un
decim. & eos qui cum ip
sis erant dicentes.
Quod surrexit dominus uere
& apparuit simoni.
& ipsi narrabant que
gesta erant in uia.
& quomodo cognoue
runt eum in fractio
ne panis; Dum haec
autem loquerentur
illis stetit in medio
eorum & dicit eis;

lxxxli
to cxxxi

lxxxlii
solus

pax uobis. Ego sum noli
te timere. Conturbati
uero & contriti ex
estimabant se spiritum uide
re. & dixit eis. Quid
turbati estis & cogi
tationes ascendunt in
corda uestra. Videte
manus meas & pedes
quia ipse ego sum.
Palpate & uidete quia
spiritus carnem & ossa non
habet sicut me uidebitis
habere. & cum hoc dix
isset ostendit eis manus
& pedes. Adhuc autem
illis non credentibus &
mirantibus praegaudio
dixit. habetis hic
aliquid quod mandu
cetur. At illi obtule
runt ei partem piscis
assii & fauum mellis
& cum manducas set
coram eis sum mens
reliquias dedit eis.
Et dixit ad eos. hec
sunt uerba que locu
tus sum ad uos cum ad
huc essem uobiscum.
Quoniam necesse est impleri

Omnia que scripta sunt
in lege moysi & prophe-
tis & psalmis dicitur.

Tunc appruit illis sensum
ut intellexerent scrip-
turas. & dixit eis. Quoniam
sic scriptum est. & sic
oportebat christum pati
& resurgere a mortuis
die tertia & praedica-
ri in nomine eius peni-
tentiam & remissionem
peccatorum in omnes
gentes. Incipientibus
ab hierusolima. uos au-
tem estis testes horum
& ego mitto promissum
patris mei in uos;

Uos autem sedete in ci-
uitate quoad usque
inducamini uirtute &
alio. Edixit autem
eos foras in bethania.
& eleuatis manibus suis
benedixit eis. & fac-
tum est dum benedice-
re illis recessit ab
eis & ferebatur in ce-
lum & ipsi adorantes
regressi sunt in ie-
rusalem cum gaudio

magno. & erant semper
in templo laudantes &
benedicentes domino. amen
**EXPLICIT EUANGELIUM
SECUNDUM LUCAM**

Praefacio hic est
iohannis euange-
lista unus & duo
decim discipulis dei.
Qui uirgo electus a deo.
Est quem de nuptiis uo-
lentem nubere; uoca-
uit deus. Cuius uirginita-
tis in hoc duplex testi-
monium in euangelio
datur quod & praece-
teris dilectus deo dicitur.
& huc matrem
suam. id est. ens ad crucem
commendauit deus ut
uirginem uirgo serua-
retur. De neque mani-
festans in euangelio
quod erat ipse incor-
ruptibile uerbi opus
incoans. Solus uerbo
caro factum esse nec
lumen ac tenebris con-
prehensum fuisse
testatur;

Primum signum ponens
 quod innuptis fecit dñs.
 ut ostendens quod erat
 ipse legentibus demon-
 strarē. quod ubi dñs
 inuitatur deficere nup-
 tiarum uinum debeat
 que xpo instruuntur
 appareant de quo singula
 queque in mysterio dicta
 uel dilecta euangeli-
 ratio querentibus mon-
 strat; hoc autem euan-
 gelium scripsit in asia
 postea quam in patmos
 insula apocalypsin scrip-
 serat ut cui in principio
 canonis incorruptibile
 principium in genesi.
 & incorruptibilis finis
 per uirginem in apo-
 calypsi redderetur.
 Dicente xpo. ego sum
 A & W. & hic est iohan-
 nis qui sciens super-
 uenisse diem recessus
 sui. Conuocatis discipu-
 lis suis in effeso per
 multa signorum & pe-
 rimenta promens xpm
 Discendens in defossu

sepulture suae locum
 facta oratione positus
 est ad patres suos;

Tam & transeus adolo-
 re mortis quam a cor-
 ruptione carnis alie-
 nis qui & si post
 omnes euangelium
 scripsisse dicitur.

Tamen dispositione ca-
 nonis ordinati. post
 matheum ponitur.

Quoniam que in dō nouis-
 sima sunt. non uelud
 extrema & abiecta
 numero. sed plentu-
 dinis opere perfec-
 ta sunt. & hoc uirgi-
 ne debebatur;

Quorum tamen uel
 scriptorum tempore
 dispositio. uel in libro-
 rum ordine ratio.

Ideo per singula a nobis
 non & ponitur ut scien-
 di desiderio conlocato
 & querentibus fruc-
 tum laboris & dō ma-
 gisterii doctrina ser-
 uetur;

Explicit prolocus.

INCIPIVNT

EVANGELII

IOHANNIS

- I** Vbi iohannis testimonium perhibet de xpo.
- II** Vbi ait dicit ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi.
- III** Vbi discipuli iohannis secuti sunt dñm.
- IIII** Vbi dñs aquam uinū fecit.
- V** Vbi uidentes ementes que templo pellit ac dicit soluite templum hoc.
- VI** De nichodemi conuersatione.
- VII** Vbi iohannis baptizat ac dicit non sum ego.
- VIII** De muliere samaritana.
- VIII** Vbi dñs dicit propheta sine honore in domo sua filium regulis saluat.
- X** De bethsaida piscina infirmorum que xxx & viii annorum curatum.
- XI** De quinque panibus signū.
- XII** Dñs ambulat super mare ac dicit ideo discendi de caelo ut faciam uoluntatem eius qui
- XIII** Vbi dicit dñs ego sum panis uitae & qui manducat me uiuit propter me multi discipulorum abierunt retro.
- XIII** Vbi fratres dñi dicunt ei uade in iudeam ut uideatur operatur.
- XV** Vbi in die magno festiuitatis clamabat dicens qui sitit ueniat & bibat.
- XVI** De mulierem in adulterium deprehensam.
- XVII** Vbi dñs dicit ego sum lux mundi ego sum principium.
- XVIII** De ceco nato in luminato.
- XVIII** Vbi dicit ego sum pastor bonus.
- XX** Vbi dñs ad iudeis dicitur sitis xps dic nobis.
- XXI** De lazaro resuscitato.
- XXII** Vbi maria pedes dñi unxit.
- XXIII** Vbi accipientes ramis palmarum obuiam populi dño processerunt ubi dicit anima mea turbata est.

xxiii Vbi dicit cum tanta
signa fecisset non
credebant in eum
& ubi dicit qui credit
in me credit in eum
qui misit me.

xxv De caena dñi. & pedum
lauatione

xxvi Vbi monit ut sediligant
de petri abnegatione
& non turbetur cor
uestrum;

xxvii Vbi dñs dicit. si diligitis
meae mandata mea
seruate & ego roga
bo patrem & alium
paracletum dabit
uobis.

xxviii Vbi pacem suam disci
pulis relinquit.

xxviii Vbi dicit. ego sum uita
uera & pater meus
agricola.

xxx Vbi dicit dñs cum uene
rit paracletus ille
testimonium.

xxxi De commendatione dis
cipulorum clarificat
filium suum.

xxxii Pater sc̃ae serua eos
in nomine tuo quos de
disti mihi.

xxxiii Vbi dñs ad nam ducitur.

xxxiiii Passio dñi.

xxxv Vbi dñs resurgens ianuis
clausis discipulis ap
paret. iterum post
dies octo. Similem
tertio que ad mare
tiberiades. piscan
tibus apostolis se
praebuit ac petro
dicit pasce oves meas.

EXPLICIT

CAPITULA

SECVNDV

IOHANNEM

DŌ GRATIAS

126.
+ INCEPT EVAN

GELVASEEN

DVM IONNEM

NIPRN

CIPIO

ERAT

VERB

ET VER

BVM

ERAT

APVD

DVM ET DS

erat lum. hoc erat in prin
cipio apud dm omnia per
ipsum facta sunt & sine
ipso factum est nihil.
Quod factum est in ipso
uita est & uita erat
lux hominum & lux in
tenebris lucet. & tene
bre eam non conprae
henderunt. Fuit homo
missus ad dō cui nomen erat
iohannes. hic
uenit in testimonium ut
testimonium perhiberet
de lumine. ut omnes p
illum crederent. Non
erat ille lux sed ut testi
monium perhiberet de
lumine. Erat lux uera
que inluminat omnem
hominem uenientem
in hunc mundum.
In hoc mundo erat &
mundus per ipsum fac
tus est & mundus eum
non cognouit. In sua
propria uenit & sui
eum non receperunt.
Quot quot autem re
ceperunt eum dedit

eius potestatem filios dei fieri
 his quæ credunt in nomine
 eius qui non sanguinibus
 neque & uoluntate carnis
 neque & uoluntate uiri. sed
 & deo nati sunt. & uerbum
 caro factum est & habi-
 tabit in nobis. & uidimus
 claritatem quasi unigeni-
 ti a patre plenum gratiæ
 & ueritatis. Iohannes
 testimonium perhibet
 de ipso & clamat dicens.
 Hic est quem dixi. qui post
 me uenit antequam factus
 est quia prior me erat.
 Quia de plenitudine eius
 nos omnes accipimus &
 gratiam pro gratia.
 Quia lex per moysen data
 est. gratia & ueritas
 per Iesum Christum facta est.
 Deum nemo uidit unquam
 unigenitus filius qui est
 in sinu patris. Ipse enar-
 rauit. & hoc est testi-
 monium iohannis. Quan-
 do miserunt iudei ab
 hierusolimis sacerdotes
 & leuitas ad eum

10. x
 11. x
 12. x
 13. x

10. x
 11. x
 12. x
 13. x

ut interrogarent eum
 tu quis es & confessus
 est & non negauit con-
 fessus est qui ego non
 sum Christus. & interroga-
 uerunt eum iterum quid
 ergo tu helias es. & dixit
 non sum. Quid ergo pro-
 pheta es. & respon-
 dit non. & dixerunt ei.
 Ergo quis es. dic nobis. ut
 respondemus his qui
 miserunt nos. quid dicis de
 te ipso. At ergo. uox
 clamantis in deserto
 dirigite uiam domini sicut
 dixit es. uas propheta.
 Et qui missi fuerant de
 phariseis interrogau-
 erunt eum & dixerunt ei.
 Quid ergo baptizas si tu
 non es Christus. neque helias.
 neque propheta. Res-
 pondit eis iohannis dicens
 Ego quidem uos bap-
 tizo in aqua. medijs autem
 uestrum stat quem
 uos non scitis. ipse est
 de quo dicebam quoniam
 post me uenit uir cuius

ego non sum dignus ut sol
uam corrigiam calcia
menti eius. haec
in bethania facta sunt
trans iordanem ubi erat
iohannis baptizans.

II ALTERA DIE VIDET IOH
ihm uenientem ad se. &
ait. ecce agnus dei ecce
qui tollit peccatum mundi
hic est de quo dixi. post
me uenit uir qui ante
me factus est quia prior
me erat. & ego non scie
bam eum sed ut mani
festaretur plebi israel
Propter ea ueni ego in
aqua baptizans.
Et testimonium perhi
buit iohannis dicens.
Quia uidi spm descenden
tem quasi columbam de
celo. & mansit super eum
& ego non sciebam eum.
Sed qui misit me baptiza
re in aqua. ille mihi dixit
Super quem uideris spm
descendentem de caelo
& manentem super eum.
hic est qui baptizat in

spu sco. & ego uidi & testi
monium perhibui quia
hic est electus dei.

III ALTERA DIE ITERUM
stabat iohannis & ex
discipulis eius duo. & re
spexit ihm ambulante
& dicit. ecce agnus dei
ecce qui tollit peccata
mundi. & audierunt
eum duo discipuli eius
loquentem & secuti sunt
ihm. Conuersus autem
ihc & uidens eos sequen
tes se. dicit eis. quid
queritis. qui dixerunt
ei. rabbi. quid dicitur
intra praetatum magis
ter ubi habitas. dicit
eis ihc. uenite & uidete
Et uenerunt & uiderunt
ubi maneret & apud mans
erunt die illo. hora autem
erat quasi decima. erat
autem andreas frater
simonis petri. unus &
duobus qui audierant
ab iohanne & secuti
erant eum. Inuenit hic
primum fratrem suum.

simonem. & dicit ei inue
nimus messiam quod est
inter praetum xps. & ad
duxit eum ad ihm. In cui
tus autem eum ihs dixit.
Tu es simon filius iohannis
tu uocaueris cephas quod
inter praetatur petrus.
In crastinum autem uoluit
exire in galileam & pro
ficis cens inuenit philip
pum. & dicit ei ihs. Seque
re me. Erat autem philip
pus ab bethsaida ex ci
uitate andree & petri.
Inuenit philippus natha
nahel. & dicit ei. quem
scripsit moyses in lege
& prophete. Inuenimus
ihm filium ioseph. qui
est anazarth. & dixit
ei nathanahel anaza
rth. potest aliquid
boni esse. dicit ei phi
lippus. ueni & uide.
Vidit ihs nathanahel
uentem ad se. & di
cit de eo. Ecce uir
israhelita in quodolus
non est. Dicit ei natha

nahel. unde me nosti
Respondit ihs & dixit ei
priusquam te philippus
uocaret cum esses sub
ficu. uidi te. Respon
dit ei nathanahel &
ait. Rabbi. tu es filius
di. tu es rex israhel.
Respondit ihs & dixit ei
quia dixi tibi uidi te
sub ficu. Credis maius
his uidebis. & dicit eis
Amen amen dico uobis.
Videbitis celum apertu
& angelos di ascenden
tes & discendentes su
pra filium hominis.
III **ET DIE TERTIO NUPTIAE**
facte sunt in chana
galileae. & erat matth
ihu. ibi. uocatus est
autem ibi ihs & discipu
li eius ad nuptias. & de
ficiante uino. dicit matth
ihu ad eum. Uinum non
habet. & dicit ei ihs.
quid mihi & tibi est
mulier. nondum uenit
horamea. Dicit matth
eus ministris. quod

jo. xxi
m. xxi
m. xxi

10h

10 xxviii
in xlviii

cumque dixerit uobis fa-
cite. Erant autem ibi lapi-
deae hydrie sex posite
secundum purificationem
iudeorum capientes singule
metretas binas uel ternas. **V**
Dicit eis ih̄s. Implete hy-
drias aqua & impleue-
runt eas usque ad sumum.
Et dicit eis. aurite nunc
& ferte architriclino
& tulerunt. ut autem gust-
auit architriclinus
aquam uinum factam.
& non sciebat unde esset.
ministri autem sciebant
qui aurierant aquam.
Vocat sponsum architri-
clinus & dicit ei. Omnis
homo primum bonum uinu
ponit & cum inebriati
fuerint. Tunc id quod
deterius est. Tu autem
seruasti bonum uinum
usque adhuc. hoc fecit
initium signorum ih̄s. in
chana galileae. & ma-
nifestauit gloriam suā
& crediderunt in eum
discipuli eius.

Post hec descendit caphar-
naum ipse & mater eius
& discipuli eius & ibi
manserunt non multis
diebus. **ET PROPEUIT**
pascha iudeorum & as-
cendit hierusolimam ih̄s
Et inuenit in templo uen-
dentes boues & oues &
columbas. & nummola-
rios sedentes. & cum fe-
cisset quasi flagellu
de funiculis omnes eie-
cit de templo. Oues
quoque & boues & num-
molariorum effudit
aer. & mensas subuer-
tit. & his qui columbas
uendebant. Dixit au-
tem ista hinc. nolite
facere domum patris
mei. domum negotiatio-
nis. Recordati uero
sunt discipuli eius. quia
scriptum est. Zelus
domus tue comedit me.
Responderunt ergo iu-
dei. & dixerunt ei. quod
signum ostendis nobis
quia hec facis.

Respondens ih̄s dixit eis.
 Soluite templum hoc & in
 tribus diebus & excitabo illud.
 Dixerunt ergo ei iudaei
 quadraginta & sex annis
 aedificatum est templum
 hoc. & tu tribus diebus
 excitabis illud. ille autē
 dicebat de templo cor
 poris sui. Cum ergo re
 surrexisset a mortuis
 recordati sunt discipuli
 eius quia hoc dicebat
 & crediderunt scriptu
 re & sermoni quem dix
 it ih̄s. Cum autē esset
 hierusolimis in pascha
 in die festo multi credi
 derunt in nomine eius.
 uidentes signa eius que
 faciebat. Ipse autē
 ih̄s non credebat semet
 ipsum eo quod ipse nos
 sit omnes & quia opus
 ei non erat ut quis testi
 monium perhiberet
 de homine. ipse enim scie
 bat quid esset in homine.

VI **ERAT** ^{dictum} **homo** ex pha
 riseis nicodimus nomine

princeps iudeorum. hic
 uenit ad eum nocte & dix
 ei. Rabbi. scimus quia
 ad dō uenisti magister.
 Nemo enim potest haec
 signa facere que tu facis
 nisi fuerit dñs cum eo.
 Respondit ih̄s & dixit ei.
 Amen amen dico tibi
 Nisi quis natus fuerit
 denuo. non potest uide
 re regnum dī. Dicit
 ad eum nicodimus. Quo
 modo potest homo nas
 ci. cum senix sit. numquid
 potest in utero matris
 suae iterato introire
 & nasci. Respondit ih̄s
 Amen amen dico tibi. nisi
 quis renatus fuerit ex
 aqua & spū non po
 test introire in regnum
 dī. Quod natum est ex
 car
 & spū. sps est. non mireris.
 Quia dixit tibi oportet
 uos nasci denuo. sps
 ubi uult spirat & uocē
 eius audis. sed non scis
 unde ueniat & quo ua
 dat. sic est omnes qui

ne. caro est. & quod natum est

natus est & spū. Respon-
dit nicodimus & dixit ei
Quomodo possunt hec
fieri. Respondit ih̄s &
dixit ei. Tu es magis-
ter in israhel & hec
ignoras. Amen amen
dico tibi. Quia quod
scimus loquimur & quod
uidimus testamur. & tes-
timonium nostrum non
accipitis. Si t̄raena
dixi uobis. & non crede-
tis. Quomodo si dixero
uobis celestia credetis
Et nemo ascendit in celū
nisi qui descendit de celo.
filius hominis qui est **VII**
in celo. & sicut moyses
exaltauit serpentem
in deserto ita & altari
oportet filium hominis
ut omnis qui credit in
ipso non pereat sed ha-
beat uitam aeternam;
Sic enim diligit d̄s mun-
dum. ut filium suum unige-
nitum mundum ut iudicet
mundum sed ut salue-
tur mundus p̄ ipsum

Qui credit in eum non iudi-
catur. Qui autem non
credit iam iudicatus
est quia non credit in no-
mine unigeniti filii d̄i.
Hoc est autem iudicium
quia lux uenit in mundū;
& dilexerunt homines ma-
gis tenebras quam lucem
Erant enim ^{eorum} mala opera
omnis enim qui male agit
odit lucem & non uenit ad
lucem ut non arguantur
opera eius. Qui autem
facit ueritatem. uenit
ad lucem ut manifestetur
opera eius quia in d̄o sunt
facta. **Post hec uenit ih̄s**
& discipuli eius in iudeā
terram & illic demora-
batur cum eis & bap-
tizabat; Erat autem &
iohannis baptizans
in ae. non. iuxta flumē
Quia aquae multae erant
illic. & adueniebant
& baptizabantur;
Nondum enim missus fue-
rat in carcerem iohannis
facta est ergo questio

nitum d̄i & ut omnis qui credit in eū non pereat. sed habeat uitam
aeternam. Non enim misit d̄s filium suum

Ex discipulis iohannis cū
iudeis depurificatione &
uenerunt ad iohannem &
dixerunt ei. Rabbi qui
erat tecum trans iorda
nen cui testimonium per
hibuisti. ecce hic bapti
zat & omnes ueniunt ad
eum. Respondit iohan
nis & dixit. Non potest
homo accipere quicquam
nisi fuerit ei datum de
caelo. Ipsi uos mihi tes
timonium perhibuistis
quod dixerim ego non sū
xp̄s. Sed quia misit sū
ante illum. Qui habet
sponsam sponsus est
amicus autem sponsi
Qui stat & audit eum
gaudio gaudet prop
ter uocem sponsi;
hoc ergo gaudium meū
implētum est. Illum autē oportet
& crescere. me autē minui.
Qui de sursum uenit su
pra omnis est. Qui est
de terra. de terra est.
& de terra loquitur
Qui de celo uenit supra

omnes est. & quod dicit
& audiuit hoc testatur
Et testimonium eius nemo
accepit. qui accepit eius
testimonium signauit
quia d̄s uerax est. quem
enim misit d̄s uerba dī lo
quitur. Non enim ad men
suram dat d̄s sp̄m. pater
diligit filium & omnia de
dit in manus eius. qui
credit in filium habet
uitam aeternam qui autē
incredulus est filio. non
uidebit uitam sed iradi
manet super eum;

VIII **UT ERGO COGNOUIT**
ih̄s quia audierunt pha
risei quia ih̄s plures
discipulos facit & bap
tizat quam iohannis
quam quam ih̄s non bap
tizat & sed discipulis;
Reliquid iudeam & abiit
iterum in galileam. Opor
tebat autē eum transire
per samariam. uenit
ergo in ciuitatem sa
mariae que dicitur
sichar. iuxta praeclū.

quod dedit iacob ioseph
filio suo. Erat autem ibi
fons iacob. Ihs ergo fa-
tigatus & itinere sedebat
sic sup fontem hora
erat quasi sexta.

Venit mulier de samaria
aurire aquam. Dicit ei
ihs. damihi bibere. dis-
cipuli enim eius abie-
rant in ciuitatem ut ci-
bus emerent. Dicit ergo
ei mulier illa samaritana
Quomodo tu iudaeus cum
sis bibere a me poscis
que sum mulier samarita-
na. Non enim couer-
tuntur iudaei samaritanis.
Respondit ihs & dixit ei.
Si scires donum dei & quis
est qui dicit tibi damihi
bibere tu forsitan pe-
tis sis ab eo. & dedisset
tibi. aquam uiuam. Dicit
ei mulier. Dne neque
in quo aurias habes &
puteus altus est unde
ergo habes aquam uiuam
Numquid tu maior es pa-
tre nostro iacob. qui

dedit nobis puteum. & ipse
ex eo bibit & filii eius &
pecora eius. Respondit
ihs & dixit ei. Omnis qui
bibit ex aqua hac sici &
iterum. Qui autem bi-
berit & aqua quam ego
dabo ei. non sici & in ete-
num. Sed aquam. quam
dabo ei. fi & in eo fons
aquae salientes in uitam
aeternam. Dicit ad eum
mulier. Dne damihi hanc
aquam ut non sciam neque
ueniam huc aurire. Dicit
ei ihs. uade uoca uirum
tuum & ueni huc. Res-
pondit mulier & dixit
non habeo uirum. Dicit
ei ihs. benedixisti. quia
non habeo uirum. quin-
que enim uiros habuisti
& nunc quem habes non
est tuus uir. hoc uere
dixisti. Dicit ei mulier.
Dne uideo quia propheta
estu patres nostri
in monte hoc adoraue-
runt. & uos dicitis quia
hierusalemis est locus

ubi adorare oportet.
 Dicit ei ihs. mulier crede
 mihi. quia uenit hora
 quando neque in monte
 hoc neque in hierusoli
 mis adorabitis patrem
 uos adoratis quod nesci
 tis. nos adoramus quod
 scimus quia salus ex iu
 daeis est. Sed uenit ho
 ra & nunc est. quando
 uiri ad oratores ad
 orabunt patrem in spū
 & ueritate. Nam & pa
 ter tales querit qui
 adorent eum sps est dr̄
 E. t eos qui adorant eum
 in spū & ueritatem.
 Oportet adorare. dicit
 ei mulier. Scio quia
 messias uenit quid dici
 tur xps. Cum ergo ue
 nerit ille. nobis adnun
 tiauit omnia. Dicit
 ei ihs. ego sum qui lo
 quor tecum. & continuo
 uenerunt discipuli eius
 & mirabantur quia cū
 muliere loqueretur
 Nemo tamen dixit quid

queris cum ea. Reliquid
 ergo hydriam suam
 mulier. & abiit in ciui
 tatem. & dicit illis homi
 nibus. Uenite uidete ho
 minem qui dixit mihi om
 nia quaecumque feci.
 Numquid ipse est xps. ex
 ierunt de ciuitate & ue
 niebant ad eum. Inter ea
 rogabant eum discipuli
 dicentes. Rabbi mandu
 ca. ille autem dixit eis.
 Ego cibum habeo man
 ducare quem uos nesci
 tis. Dicebant ergo disci
 puli ad inuicem. Num
 quid aliquis attulit ei
 manducare. Dicit ei ihs.
 Meus cibus est ut faciā
 uoluntatem eius qui mi
 sit me. ut perficiā opus
 eius. Nonne uos dicitis
 quod adhuc quattuor
 menses sunt & messis
 uenit. Ecce dico uobis.
 Leuate oculos uestros
 & uidete regiones quia
 albesunt iam ad messē
 & qui metit mercedem

10h

accepit. & congregat
fructum iuttam & s-nam.

VIII
10 xxxiii
m xviii

Vt & qui seminat simul
gaudeat & qui metet.

10 xxxv
m xlii
m li
l. xxi

In hoc enim est uerbum
uerum qui alius est qui
seminat & alius est qui
metit. Ego misi uos me-
tere quod uos non labo-
rastis. alii laborauerunt
& uos in labores eorum
introistis. Ex ciuitate
autem illa multi credide-
runt in eum. samaritano-
rum propter uerbum
mulieris testimonium p-
hibentis quia dixit mihi
omnia quecumque feci.
Cum uenissent ergo ad illu
samaritani rogauerunt
eum ut ibi maneret &
mansit ibi duos dies. &
multo plures credide-
runt propter sermone
eius. & mulieri dicebant
quia iam propter tuam
loquellam credimus.
Ipse enim audiuimus &
scimus quia hic est sal-
uator mundi.

10 xxxvi
solus

10 xxxvii
m. lxiii
l. lxxv

Post duos autem dies

Exiit inde & abiit in galileam.

Ipse enim ih̄s testimonium
perhibuit quia propheta
in sua patria honorem
non habet. Cum ergo uenis-
set in galileam exciperunt
eum galilei cum omnia
uidissent que fecerat hie-
rusolimis in die festo &
ipsi enim uenerunt in die
festum uenit ergo iteru
in chana galilee ubi
fecit aquam uinum;

Et erat quidam regulus
cuius filius infirmabatur
capharnaum. hic cum
audisset quia ih̄s adue-
nisset & uideret in galileam
abiit ad eum & rogabat eu
ut discenderet & sanaret
filium eius incipiebat eni
mori. Dixit ergo ih̄s ad
eum nisi signa & prodi-
gia uideritis non crede-
tis. Dicit ad eum regulus
Dñe discende priusquam
moriatur filius meus.
Dicit ei ih̄s. uade filius
tuus uiuit credidit homo

sermoni quem dixit ei ihs.
 & ibat. iam autem eum dis-
 cidentem serui occurre-
 runt ei. & nuntiauerunt
 dicentes ei. quia filius eius
 uiuit. Interrogabat
 ergo horam ab eis in qua
 melius habuerit. & dix-
 runt ei. quia heri hora
 septima reliquit eum fe-
 bris. Cognouit ergo pater
 quia illa hora erat in
 qua dixit ei ihs. filius tuus
 uiuit & credidit ipse &
 domus eius tota. hoc
 tertium secundum signum
 fecit ihs cum uenisset & au-
 dea in galileam.

X
 10. xxxviii
 in lxx
 in xx
 lxxxvii

Post hec erat dies
 festus iudeorum & ascen-
 dit ihs hierusolimis super
 probatica piscina que
 cognominatur hebreice
 bethsaida quinque por-
 ticos habens in his iace-
 bat multitudo magna
 languentium. caecorum.
 claudorum. aridorum
 expectantium aque motu
 Erat autem quidam homo

10. xxxviii
 solus

ibi xxxviii annos. habens
 infirmitate sua. hunc cum
 uidisset ihs iacentem & cog-
 nouisset quia multum iam
 tempus habet. dicit ei.
 Vis sanus fieri. respondit
 ei languidus. Domine hominem
 non habeo ut cum mota
 fuerit aqua mittat me
 in piscinam. Dum uenio
 enim ego alius ante me
 descendit. Dicit ei ihs.
 Surge tolle grabatum
 tuum & ambula. & sta-
 tim sanus factus est homo.
 & sustulit grabatum
 suum & ambulabat.
 Erat autem sabbatum in
 illo die. Dicebant iudei
 ille qui sanus fuerat.
 Sabbatum est non licet
 tibi tollere grabatum tuum
 Respondit eis. Qui me fe-
 cit sanum ille mihi dixit
 tolle grabatum tuum &
 ambula. Interrogaue-
 runt ergo eum. quis est
 ille homo qui dixit tibi
 tolle grabatum tuum &
 ambula. is autem qui

sanus fuerat effectus
 nesciebat quis esset. Ihs
 enim declinauit turbam
 constitutam in loco.
 Post ea inuenit eum Ihs
 in templo & dixit illi.
 Ecce sanus factus es. iam
 nolite peccare ne deterius
 tibi aliquid contingat.
 Abiit ille homo & nuntia-
 uit iudeis. quia Ihs esset
 qui fecit eum sanum.
 Propter ea persequen-
 tur iudei ihm quia hec
 faciebat in sab bato.
 Ihs autem respondit eis.
 Pater meus usque modo
 operatur. & ego operor.
 Propter ea ergo magis
 querebant eum iudei
 interficere quia non so-
 lum soluebat sabbatum
 sed & patre dicebat deum
 aequalem faciens deo.
 Respondens itaque Ihs
 & dixit eis. Amen amen
 dico uobis. Non potest
 filius facere. a se quic-
 quam. nisi quod uiderit
 patrem facientem.

lxxl.
 m. xcviii
 m. xcvi
 lxx. vi

lxxli
 solus

Quaecumque enim ille fe-
 cerit. ^{habet} filius similiter fa-
 cit. Pater enim diligit
 filium & omnia demon-
 strat ei. que ipse facit.
 Et maiora his demonstra-
 bit ei opera. ut uos mi-
 ramini. Sicut enim
 pater suscitauit mor-
 tuos & uiuificat; sic &
 filius quos uult uiuificat.
 Neque enim pater iudi-
 cat quemquam. sed iu-
 dicium omni dedit filio
 ut omnes honorificent
 filium. sicut honorifi-
 cant patrem. Qui non
 honorificant filium non
 honorificant patrem
 qui misit illum. Amen
 amen dico uobis. Quia
 qui uerbum meum audit
 & credit ei qui misit
 me habet uitam & eternam.
 & in iudicium non uenit.
 sed transit a morte ad
 uitam. Amen amen dico
 uobis. Quia uenit hora
 & nunc est quando
 mortui audient uocem

filii. & qui audierint
uiuent. Sicut enim pa-
ter hab& uitam in se-
m& ipso. sic dedit filio
uitam habere in sem&
ipso. & potestatem dedit
ei & iudicium facere
quia filius hominis est.
Nolite mirari hoc. quia
dixi. quia uenit hora
in quo omnes qui in mo-
nimenti sunt audient
uocem eius & procedent
qui bona fecerunt in
resurrectione uitae;
Qui uero mala. egerunt
in resurrectione iudicii.

Non possum ego a me
ipso facere ^{quic}quam sicut
audio iudico & iudiciu
meum iustum est.
Quia non quero uolunta-
tem meam sed uoluntate
eius qui misit. Si ego
testimonium perhibeo
deme. testimonium meum
non est uerum; Alius
est qui testimonium per-
hib& deme. & scio quia
ueru e testimoniu meum
quod perhib& deme. uos misis-
tis ad iohannem & testimo

nium perhibuit uerita-
ti. Ego autem non ab
homine testimonium ac-
cipio. sed hec dico ut
uos salui. sitis. ille
erat lucerna ardens
& lucens. uos autem
uoluistis & ultare
ad hora in lucem eius
Ego autem habeo testi-
monium maius iohanne.
Opera enim que dedit
mihi pater ut perfi-
ciam ea. ipsa opera
que ego facio testi-
monium perhibant
deme quia pater me-
misit. & qui misit me
pater ipse testimoniu
perhibuit deme;

Neque uocem eius. um
quam audistis neque
speciem eius uidistis.
& uerbum eius non habe-
tis in uobis manens.
quia quem misit ille huic
uos non creditis;

Scrutamini scripturas
quia uos putatis in ip-
sis uitam & eternam habere

io xlii.

io xlii
m cxxv
m cxxvi
l cxxvii

io xlii
solus

io xlii
m cxxv
l cxxvii

io xlv
solus

10th

Et ille sunt que testimo
nium perhibent de me.
& non uultis uenire ad me
ut uitam habeatis. Clari
tatem ab hominibus non
accipio. sed cognoui uos
quia dilectione dñi non
habetis in uobis. Ego
ueni in nomine patris
mei & non accepistis me.
Si alius uenerit in nomi
ne suo. illum accipietis.
Quomodo potestis uos
credere qui gloriam
ab inuicem accepistis.
& gloriam que a solo est
dō non queretis. Nolite
putare quia ego accus
saturus sim uos apud
patrem est qui accus
sat uos. Moyses in quo
uos speratis. Si enim
crederetis moysi. cre
deretis forsit an & mihi
Deme enim ille scripsit.
Si autem illius litteris
non creditis. quomodo

xi post hæc abiit ih̄s

trans mare galileae quod
est tiberiades. & seque
batur eum multitudo mag
na quia uidebant signa
que faciebat super his
qui infirmabantur.
Subit ergo in monte ih̄s
& ibi sedebat cum disci
pulis suis. Erat autem proxi
mum pascha dies festus
iudeorum. Cum subleuas
set ergo oculos ih̄s & ui
disset quia multitudo
maxima uenit ad eum. di
cit ad philippum. unde
ememus panes ut mandu
cent hii. hoc autem dice
bat temptans eum. ipse
enim sciebat quid esset
facturus. Respondit ei
philippus. ducentorū
denariorum panes non
sufficiunt eis. ut unus
quisque modicum quid
accipiat. Dicit ei unus

10 xlv
m xlv
m xlv
f. xlv

10 xlv
m xlv
m xlv
f. xlv

10 xlv
m xlv
m xlv
f. xlv

10 xlv
m xlv
m xlv
f. xlv

Ex discipulis eius andreas
frater simonis petri;
Est puer unus hic qui ha
buit quinque panes hordia
cios. & duos pisces. sed hec
quid sunt inter tantos.

Dixit ergo ihs. facite ho
mines discumbere. Erat
autem fenum multum in loco

10. l.
m. c.
in leu.

Discubuerunt ergo viri
numero quasi quinque
milia. Accepit ergo pa
nes ihs. & cum gratias
egisset distribuit discum
bentibus. Similiter & ex
piscibus quantum uole
bant. Ut autem impleri
sunt dixit discipulis suis
Collegete que superauere
runt fragmenta ne pere
ant. Collegerunt ergo
& impleuerunt duodecim
cophinos fragmentorum
ex quinque panibus hor
diacis que superauerunt
his qui manducauerunt.

10. l.
solus

Illi ergo homines cum ui

dissent quod fecerat sig
num. dicebant. quia hic
uere est propheta que
uenturus est in mundum.
Ihs ergo cum cognouisset
quia uidenturi essent ut
raperent eum et face
rent eum regem. fugit
iterum in montem ipse solus.

XII **UT AUTEM SERO FAC**

tum est discenderunt
discipuli eius ad mare.
Et cum ascendissent na
uem uenerunt trans
mare in capharnaum
& tenebrae iam facte
erant & non uenerat
ad eos ihs. Mare au
tem subito magno flante
exsurgebat. Cum re
migassent quasi sta
dia. xxv. aut. xxx.
Uident ihm ambulan
tem super mare. & p
roximum nauis fieri. &
timuerunt. ille autem
dicit eis. Ego sum noli

10th

10th
solus

te timere. Voluerunt
ergo accipere eum in
naui. & statim fuit na
uis ad terram quam
ibant. Altera die turba
que stabat transmare
uidit quanauicula alia
non erat ibi nisi una.
& quia non introisset cum
discipulis suis ihs in na
uon. sed soli discipuli
eius abissent. Alia ue
ro superueniunt
naues a tiberiade iuxta
locum ubi manducaue
runt panem gratias
agentes dño. Cum ergo
uidisset turba quia
ihs non esset ibi neque
discipuli eius ascen
derunt nauiculas. &
uenerunt capharnaū
querentes ihm. & cum
inuenissent eum trans
mare dixerunt ei. Rab
bi. quando ^{huc} uenisti. Res
pondit eis ihs. & dixit

10th
m elxi
m lxxv10th
solus

Amen. Amen dico uobis.
Queritis me. non qui au
distis signa. sed quia
manducastis & panibus
& saturati estis. Opera
mini non cibum quipe
rit sed qui p man & in
uitam. & er nam quem
filius hominis uobis
dabit. hunc enim signa
uit pater dñs. Dixerunt
ergo ad eum quid fa
ciemus ut operemur
operadi. Respondit ihs
& dixit eis. hoc est opus
dñi. ut credatis in eum que
misit ille. Dixerunt
ergo ei. quid ergo tu fa
cis signum ut ui deamus
& credamus tibi quid
operaris. Patres nri manna
manducauerunt inde
serto. sicut scriptum
est. panem de caelo de
dit eis manducare.
Dixit ergo eis ihs. amen
amen dico uobis; ^{non} moyses

dedit uobis panem de caelo
 Sed pater meus dat uobis pa-
 nem de caelo uerum. Panis
 enim dei est qui descendit
 de caelo & dat uitam mundo
 Dixerunt ergo ad eum.
 domine semper da nobis pa-
 nem hunc. Dixit autem
 eis. Ego sum panis uitae
 qui uenit ad me non esuri &
 qui credit in me non ficiet
 umquam. Sed dixi uobis
 quia & uidistis me & non
 credidistis. Omne quod
 dat mihi pater ad me ue-
 nit &. & eum qui uenit ad
 me non eiciam foras;
 Quia descendit de caelo non
 ut faciam uoluntatem mea
 sed uoluntatem eius qui
 misit me. haec est autem
 uoluntas eius qui misit me
 patris. ut omne quod de-
 dit mihi non perdam &
 eo. sed resuscitem illum
 nouissimo die. haec est.
 enim. uoluntas patris

mei qui misit me. ut om-
 nes qui uiderint filium & cre-
 dit meum habent uitam
 aeternam. & resuscita-
 bo ego eum in nouissimo die.
 Murmurabant ergo iu-
 dei de illo. quia dixis-
 set. Ego sum panis qui
 de caelo descendi.
 Et dicebant nonne hic
 est ihesus filius ioseph.
 Cuius nos nouimus patrem
 & matrem. Quomodo
 ergo dicit hic quia
 de caelo descendi. Res-
 pondit ergo ihesus. & dixit
 eis. nolite murmurari in-
 uicem. Nemo potest ue-
 nire ad me nisi pater
 qui misit me traxerit
 eum. & ego resuscitabo
 eum in nouissimo die;
 Et scriptum est in pro-
 phetis. & erunt omnes
 docebilis dei. Omnis qui
 audiuit a patre & didi-
 cit uenit ad me. Non

quia patrem uidit quis
quam nisi. his qui est ad
hic uidit patrem.

XIII. Amen. Amen dico
uobis. qui credit in me
hab& uitam & eternam.

io lxxiii
mcc lxxiii
m. clxv
lclxvi
Ego sum panis uitae.
io lxxiii. solus. patres uestri
manducauerunt manna

in deserto. & mortui
sunt. hic est panis de
caelo descendens. ut si

io. lxxvii
mcc lxxviii
m. clxv
lclxvi

quis & ipso manduca
uerit non moriatur.

io lxxviii
solus

Ego sum panis uiuus
qui de caelo discendi.

Siquis manducauerit &
hoc pane uiuit in a&er
num. & panes quem ego

dabo caro mea est pro
mundi uita. Litigabant

ergo iudaei ad inuicem
dicentes. Quomodo po

test hic nobis carnem
suam dare ad mandu

candum. Dixit ergo eis
ih̄s. Amen amen dico uob

Nisi manducaueritis car
nem filii hominis & bi
beritis eius sanguinem
non hab&is uitam in uobis.

Qui manducat meam car
nem & bibit meum san
guinem hab& uitam & et
ernam. & ego resuscitabo
eum in nouissimo die.

Caro enim mea uere ē.
cibus. & sanguis meus
uere est potus.

Qui manducat meam car
nem & bibit meum

sanguinem in me man&
& ego in illo. Sicut mi

sit me uiuens pater.

& ego uiuo propter

patrem. & qui mandu

cat me & ipse uiuit pp

ter me. hic est panis

qui de caelo discendi.

Non sicut manducauerūt
patres uestri manna

& mortui sunt. Qui

manducat hunc panē

uiuit in a&ernum.

Haec dixit in synagoga
docens in capharnaum
Multi ergo audientes
ex discipulis eius dixe-
runt. Durus est hic
sermo quis potest eum
audire. Sciens autem
Iesus apud semetipsum
quia murmurarent de
hoc discipuli eius dix-
eis. hoc uos scandali-
zat. Si ergo uideri-
tis filium hominis as-
cendentem ubi erat
prius. Spiritus est qui ui-
uificat caro non prod-
est quicquam; uerba
que ego locutus sum
uobis. spiritus & uita sunt;
Sed sunt quidam & uo-
bis qui non credunt.
Sciebat enim ab initio
Iesus qui essent credentes
& qui traditurus esset eum.
& dicebat propterea.
dixi uobis. quia nemo
potest uenire ad me.

nisi fuerit ei datum a pa-
tre meo. Ex hoc multi
discipulorum eius abi-
erunt retro. & iam non
cum illo ambulabant.
Dixit ergo Iesus ad duo-
decim. numquid & uos
uultis abire. Respon-
dit ergo ei simon pe-
trus. Domine ad quem ibi-
mus uerba uitae & eter-
nae habes & nos cre-
dimus & cognouimus
quia tu es Christus filius dei.
Respondit ei Iesus. non
ne ego uos duodecim
elegi. & & uobis unus
diabolus est. Dicebat
autem iudam simonis
scariothis. hic enim
traditurus erat eum
cum esset & unus & duodecim.
Post hec ambula-
bat Iesus in galileam
Non enim uolebat in
iudeam ambulare
quia querebant eum

io lxxviii
m cccx
m cccxi
l cccxvii

io lxx
m cccxvii
m c lxxvii

io lxxi
solus

io lxxii
m cccxviii
m c lxxi

io lxxiii
solus

io lxxviii
m cccxi
m lxxvii
l cccxi

io lxxv
solus

Post hec ambula-

iudaei interficere.
 Erat autem in proximo
 dies festus iudaeorum
 scilicet scinofegia. Dixerunt
 autem ad eum fratres
 eius. Transi hinc & va-
 de in iudeam ut & disci-
 puli tui uideant opera
 tua quae facis. Nemo
 quippe in occulto quid
 facit & querit ipse in
 palam esse. Si hec fa-
 cis manifesta te ipsum
 mundo. neque enim fra-
 tres eius credebant in
 eum. Dicit ergo eis ih̄s
 Tempus meum nondum
 aduenit. Tempus autē
 uestrum semper est
 paratum. Non potest
 mundus odisse uos
 me autem odit quia ego
 testimonium perhibeo
 de illo quia opera eius
 mala sunt. Uos autem
 ascendite ad diem hunc
 Ego non ascendo ad diem

festum istum quia meum
 tempus nondum impletū ē.
 Haec cum dixisset & ipse man-
 sit in galilea. ut autem as-
 cenderunt fratres eius.
 tunc & ipse ascendit ad
 diem festum non manifes-
 te sed quasi in occulto.
 Iudei ergo querebant
 in die festo. & dicebant
 ubi est ille. & murmur-
 multus de eo erat in tur-
 ba. Quidam enim dice-
 bant quia bonus est.
 Alii autem dicebant. non.
 sed^{scilicet} ducit turbas. Nemo
 tamen^{palam} loquebatur de
 illo propter metum iu-
 deorum. Jam autem me-
 diante diem festum.
 Ascendit ih̄s in templum
 & docebat & miraban-
 tur iudei dicentes. Quo-
 modo hic litteras scit
 cum non dedicerit.
 Respondit eis ih̄s & dixit
 mea doctrina non ē mea.

Sed eius qui misit me.
 Siquis uoluerit uolunta-
 tem eius facere cognos-
 cit de doctrina utrum
 & dō sit. An ego & me
 ipso loquor. Quia semper
 ipso loquitur gloriam
 propriam querit. Qui
 autem querit gloriam
 eius qui misit illum. hic
 uerax est. & in iustitia
 in illo non est. Nonne
 moyses dedit uobis le-
 gem. & nemo & uobis
 facit legem. Quid me
 queritis interficere;
 Respondit turba & dixit
 Daemonium habes quis
 te querit interficere.
 Respondit ihs & dixit eis
 Vnum opus feci & omnis
 miramini. Propter ea
 moyses dedit uobis cir-
 cum cisionem. Non quia
 ex moysi est sed & pa-
 tribus. & in sabbato cir-
 cumciditis hominem

lō lxxvi
 incxii
 lxxviii

Si circum cisionem acce-
 pit homo in sabbato
 ut non soluitur lō moysi
 si mihi indignamini quia
 totum hominem sanū
 feci in sabbato.
 Nolite iudicare secun-
 dum faciem sed iustum
 iudicium iudicate.
 Dicebant autem quidā
 ex hierusolimis. Non
 ne hic est quem querunt
 interficere. & ecce
 palam loquitur. & ni-
 hil ei dicunt. Num
 quid uere cognoue-
 runt. principis quia
 hic est xps. Sed hunc
 scimus unde sit. xps
 autem cum uenerit ne-
 mo scit unde sit.
 Clamabat ergo in tem-
 plo docens ihs & dicebat.
 & me scitis & unde sim
 scitis. & me ipso non
 ueni. sed est uerus qui
 misit me. quem uos nesc-

10h

10h
10h
10h
10h

10h
10h
10h
10h

10h
10h
10h
10h

10h
10h
10h
10h

10h
10h

10h
10h

10h
10h

citis. Ego scio eum quia
ab ipso sum & ipse meminit.
Querebant ergo eum ad
praehendere & nemo
misit in illum manus quia
nondum uenerat hora eius;
De turba autem multi cre
diderunt in eum & dice
bant. Xps cum uenerit
numquid plura signa fa
ciat quam qui hic facit.
Audierunt pharisei tur
bam murmurantem de
illo haec. & miserunt
principes & pharisei
ministros ut ^{ad} praehen
derint eum. Dixit ergo
ih̄s. adhuc modicum
tempus uobiscum sum
& uado ad eum qui misit
me. Queritis me & non
inueniatis. & ubi sum ego
uos non potestis uenire.
Dixerunt ergo iudei ad
se ipsos. Quo hic itu
rus est & docturus est
quia non inueniemus eum

Numquid in dispersionem
gentium iturus est & doc
turus gentes. quis est
hic sermo quem dixit.
Queritis me & non inuenie
tis. & ubi sum ego non po
testis uenire.

IN NOVISSIMO AUTEM AG
no festiuitatis. stabat
ih̄s. & clamabat dicens.
Siquis sitit ueniat ad me
& bibat. qui credit in
me. sicut dixit scrip
tura. flumina de uen
tre eius fluent aque
uiue. hoc autem dixit
de spu quem accepturi
erant credentes in eum;
Non enim datus erat sp̄s
quia ih̄s nondum fuerat.
glorificatus; Ex illa
ergo turba cum audis
sent hos sermones eius
dicebant. hic est uere
proph̄a. alii dicebant
hic est xps; Quidam au
tem dicebant. numquid

agalilea uenit xps. Non
ne scriptura dicit
quia & semine dauid &
b&hlem castello ubi
erat dauid uenit xps.
Dissensio itaque facta
est in turba propter
eum. Quidam autem &
ipsis uolebant adprae
hendere eum. Sed ne
mo misit super illum
manus. Uenerunt ergo
ministri ad pontifices
& pharis eos. & dixe
runt eis illi. quare n̄
adduxistis eum. Res
ponderunt ministri.
Numquam sic locutus
est homo. sicut hic ho
mo. Responderunt er
go eis pharisaei. Num
quid & uos seducti estis.
Numquid aliquis & prin
cipibus credidit meum
aut & phariseis. sed
turba haec quia non no
uit legem maledicti sunt

Dicit nicodemus ad eos
ille que uendat ad eum
nocte qui unus erat
ex ipsis. Numquid &
nostra iudicat hominē
nisi audierit prius ab
ipso & cognouerit quid
faciat. Responderunt
& dixerunt ei. Num
quid & tu galileus es
Scrutare & uide quia p
ph&a agalilea non sur
git. & reuersi sunt unus
quisque in domum suam;

XVI **Ihs autem perrexit**
in montem oliueti. & di
luculo iterum uenit
in templum & omnis po
pulus uenit ad eum.
Et sedens docebat eos.
Adducunt autem scribe
& pharisei mulierē
in adulterio depraehen
sam. & statuerunt eā
in medio & dixerunt ei.
Magister haec mulier
modo depraehensa ē.

10. lxxviii
solus

15 lxxviii
solus

15 lxxv
mccxx
mccxxii
lccxxviii.

10 lxxvii
solus

in adulterio. In lege autem
moyses mandauit nobis
huius modi lapidare.
Tu ergo quid dicis. haec
autem dicebant temptan-
tes eum ut possent ac-
cusare eum. Iesus autem
inclinans se deorsum digi-
to scribebat in terra.
Cum autem per seuerarunt
interrogantes eum. erex-
it se. & dixit eis qui si-
ne peccato est uestrum
primus in illam lapide
mittat. & iterum se in-
clinans scribebat.
audientes autem unus
propter unum exiebant incipi-
entes a senioribus. &
remanfit solus & mu-
lier in medio stans.
Ergens autem se iesus. dixit
ei. mulier. ubi sunt qui
te accusabant. Nemo
te condemnauit. que
dixit. Nemo domine. dixit
autem iesus. Nec ego te

condemnabo. uade &
amplius iam noli peccare.
XVII **Item ergo Locutus**
est iesus. dicens eis. Ego
sum lux mundi. qui sequi-
tur me non ambulabit
in tenebris sed habebit
lucem uitae. Dixerunt
ergo pharisaei. Tude
te ipso testimonium p-
hibis. testimonium tuum
non est uerum. Respon-
dit iesus & dixit eis.
Et si ego testimonium
perhibeo de me ipso
uerum est testimoni-
um meum. Quia scio un-
de ueni & quo uado.
Uos autem nescitis un-
de ueni & quo uado.
Uos secundum carnem
iudicatis ego autem
non iudicio quemquam.
Et si iudico ego iudici-
um meum uerum est quia
solus non sum. sed ego
& qui misit pater.

scd

Et in lege uestra scriptum
est. quia duorum ho-
minum perhibeo de me
ipso. & testimonium p-
hibeo de me qui me misit
pater. Dicebant ergo
ei. ubi est pater tuus?

io lxxxvii
m cxxii
l cxxviii

Respondit ih̄s. Neque
me scitis. neque patrem
meum. Sine sciretis for-
sit an & patrem meum sci-
retis; haec uerba lo-
cutus est ih̄s in ga-
zophylatio docens in tem-
plo. & nemo adprae-
hendit eum quia non
dum uenerat hora eius;

io lxxxviii
m cxxix
m cxxxii
l cxxliii

io lxxxviii
Solut.

Dixit ergo iterum eis ih̄s.
ego uado & queretis me
& in peccato uestro mo-
riemini. Quo ego uado
uos non potestis uenire
Dicebant ergo iudaei
Numquid imo facias se-
m̄ & ipsum. Quia dicit
quo ego uado uos non
potestis uenire.

Et dicebatur eis. uos dede-
or sum estis ego de super-
nis sum. Uos de mundo
hoc estis. Ego non sum
de hoc mundo. Dixit
ergo uobis. Quia mo-
riemini in peccatis
uestris. Si enim non
crederitis quia ego
sum moriemini in pec-
cato uestro. Dicebant
ergo ei. tu quis es.
Dixit eis ih̄s. princi-
pium quia & loquor
uobis. multa habeo
de uobis loqui. & iu-
dicare. sed qui misit
me uerax est. & ego
que audiui ab eo haec
loquor. In mundo & non
cogno uerunt qui pa-
trem eis dicebat;
Dixit ergo eis ih̄s. cū
exaltaueritis filiū
hominis. tunc cognos-
citis quia ego sum &
a me ipso facio nihil.

Sed sicut docuit me pater
 haec loquor. & qui me
 misit mecum est non re
 linquit me solum quia
 ego que placita sunt ei
 facio semper. haec illo
 loquente multi credide
 runt in eum. Dicebat
 ergo ih̄s ad eos qui cre
 diderunt ei iudeos. Si
 uos p̄manseritis in ser
 mone meo uerē discipuli
 mei eritis. & cognosce
 tis ueritatem & ueritas
 liberabit uos. Respon
 derunt ei. semen abra
 he sumus. & nemini ser
 uiuimus umquam. quo
 modo. tu dicis liberi
 eritis. Respondit ei
 ih̄s. Amen amen dico
 uobis. Quia omnis qui
 facit peccatum seruus
 est peccati. Seruus
 autem non manet in do
 mo in æternum. filius
 manet in aeternum;

Si ergo filius liberabit
 uos uere liberi eritis
 Scio quia filii abrahe
 estis. sed queritis me
 interficere quia ser
 momeus non capit in
 uobis. Ego quod uidi
 apud patrem meum
 loquor. & uos que ui
 distis apud patrem
 uestrum facitis. Res
 ponderunt & dixerunt
 ei. pater noster abra
 ham est. Dicit eis ih̄s
 Si filii abrahe estis ope
 ra abrahe facite.
 Nunc autem queritis me
 interficere hominē
 qui ueritatem uobis
 locutus sum quam audi
 ui ad dō hoc abraham
 non fecit. uos facitis
 opera patris uestri.
 Dixerunt itaque ei. nos
 ex fornicatione non
 sumus nati. unum pa
 trem habemus dñm.

Scd

Dixit ergo eis ihs. Sids
pater uester esset;
Diligeritis utique me. ego
enim ex dō processi &
ueni. Neque enim ame
ipso ueni. sed ille memisit
audire sermonem meum;
Uos ex patre diabulo
estis & desideria pa
tris uestri uultis facere
Ille homicida erat ab ini
tio & in ueritate non ste
tit quia non est ueritas
in eo cum loquitur men
daciū & propriis lo
quitur quia mendax. ē.
& pater eius. Ego autē
qui ueritatem dico. nō
creditis mihi; Quis &
uobis. arguit me de pec
cato. si ueritatem dico.
Quare uos non creditis
mihi. qui est ex dō uer
bati audit. propter
ea uos non auditis quia
ex dō non estis. Res
ponderunt igitur

iudei. & dixerunt ei.
Nonne benedicimus nos
quia samaritanus es tu
& daemonium habes.
Respondit ihs. Ego de
monio non habeo sed
honorifico patrem
meum & uos inhonoras
tis me; Ego autē
non quero gloriam
meam. est qui querit
& iudicet. Amen amen
dico uobis. Siquis ser
monem meum serua
rit mortem non uide
bit in aeternum.
Dixerunt ergo iudei
Nunc cognouimus quia
daemonium habes.
Abraham mortuus est
& prophetae. & tu
dicis. Siquis sermo
nem meum seruaue
rit non gustabit mor
tem in aeternum;
Numquid tu maior es
patre nostro abrahā.

qui mortuus est & pro
phetae mortui sunt quem
te ipsum facis. Respondit
ih̄s. Si ego glorifico me
ipsum gloria mea nihil ē.
Est pater meus qui glorifi
cat me quem uos dicitis
qui ad̄s noster est: & non
cognouistis eum. ego autē
nouī eum. & si dixero. nō
nouī eum. ero similis uobis
mendax. Sed scio eum &
sermonem eius seruo.
Abraham pater uester
exultauit ut uideret diē
meum. & uidit & gau
sus est. Dixerunt ergo
iudaei ad eum. Quinqua
ginta annos nondum ha
ber. & abraham uidisti.
Dixit eis ih̄s. Amen amen
dico uobis. Antequam
abraham fieri ego sum.
Tulerunt ergo lapides
ut iacerent in eum. ih̄s
autē abscondit se
& exiit de templo;

uidit hominem caecum
a natiuitate. & interroga
uerunt eum discipuli eius.
Rabbi. quis peccauit hic
aut parentes eius ut ce
cus nasceretur. Respon
dit ih̄s. Neque hic pecca
uit neque parentes eius
sed ut manifestetur opus
dī in illo. ne oportet
operare opera eius qui
misit me donec dies est.
Ueni & nox. quando nemo
potest operari. quam
diu in mundo sum lux sū
mundi. Haec cum dixis
sit exiit in terram &
fecit lutum & spuito
& linuit lutum super
oculos eius. & dixit ei.
Uade laua in natatoria
silue. quod inter prae
tur missus. abiit ergo
& lauit & uenit uidens.
Itaque uicini eius & qui
uiderant eum prius.

quia mendicuserat.
 Dicebant. Nonne hic
 est qui sedebat & men-
 dicabat. Alii dicebant
 quia hic est. Alii autē
 nequaquam sed similis
 est eius; ille uero dice-
 bat quia ego sum;
 Dicebant ergo quomo-
 do aperti sunt oculi tui.
 respondit ille homo qui dicitur ih̄s
 lutum fecit. & unxit
 oculos meos. & dixit
 mihi. uade ad natato-
 riam silae & laia.
 & abn & laui. & ecce
 uideo. Dixerunt ei.
 ubi est ille. ait. nescio.
 Adducunt eum ad pha-
 riseos qui cecus fuerat.
 Erat autē sabbatum
 quando lutum fecit ih̄s
 & aperuit oculos eius;
 Iterum ergo interroga-
 bant eum pharisei.
 Quomodo uidissēs. ille
 autē dixit eis. lutum

posuit mihi sup oculos
 & laui & uideo. Dice-
 bant ergo ex pharis
 eis quidam. non est hic
 homo adō. quia sabbā-
 tum non custodit;
 Alii autē dicebant. quo-
 modo potest homo
 peccator haec signa
 facere. & scisma erat
 meis. Dicunt ergo cecū
 titum. tu quid dicis de
 eo qui aperuit oculos
 tuos. ille autē dixit
 Quia propheta est.
 non crediderunt ergo
 iudaei. de illo. quia
 cecus fuisset & uidisset.
 Donec uocauerunt pa-
 rentes eius qui uiderat.
 & interrogauerunt eos
 dicentes. hic est fili-
 us uester. quem uos
 dictis quia cecus na-
 tus est. responderūt
 eis parentes eius &
 dixerunt. Scimus

Quia hic est filius noster
 & quia cecus natus est.
 Quomodo autem nunci
 deat nescimus aut quis
 eius aperuit oculus. nos
 nescimus. ipsum inter
 rogate ad athen habet
 ipse de se loquatur. hec
 dixerunt parentes eius
 quia timebant iudeos.
 Jam enim conspiraue
 runt iudei. ut si quis
 eum confiteretur xpm;
 Extra sinagogam fie
 rit. propter ea paren
 tes eius dixerunt quia
 ad athen habet ipsum
 interrogate. Vocave
 runt ergo rursus ho
 minem qui fuerat cecus
 & dixerunt ei. Da glo
 riam deo. nos scimus
 quia hic homo pecca
 tor est. Dixit ergo ille.
 Si peccator est. nescio.
 unum scio quia cecus
 cum essem modo uideo

Dixerunt ergo illi. quid
 fecit tibi quomodo
 aperuit tibi oculos.
 Respondit eis. Dixi uo
 bis iam & audistis quid
 iterum uultis audire;
 Numquid & uos uultis
 discipuli eius fieri;
 maledixerunt ei. & dix
 erunt. tu discipulus
 eius sis. nos mori si dis
 cipuli sumus. Nos sci
 mus. quia mori si locu
 tus est deus. hunc autem
 nescimus. unde sit.
 Respondit. ille homo
 & dixit eis. in hoc enim
 mirabile est. quia uos
 nescitis unde sit. & ap
 peruit meos oculos.
 Scimus autem quia pec
 catores deus non audit.
 Sed qui dei cultor est
 & uoluntatem eius fa
 cit. hunc & audit;
 A seculo non est auditum
 qui aperuerit quis.

oculos ceci nati. nisi e&
hic ad dñm. non poterat
facere quicquam. res/ **XVIII**
ponderunt ei. & dixe
runt. in peccatis natus
es. totus & tu doces
nos. & eiecerunt eu
foras. & cum in uenis
s& eum. dixit ei. quis
es dñe ut credam in eu.
& dixit ei ih̄s. & uidisti
eum & qui loquitur
tecum ipse est. At ille
ait. credo dñe. & pro
cidens adorauit eum.
Dixit ei ih̄s. In iudicium
ego in hunc mundum
ueni. ut qui non uident
uideant. & qui uident
ceci fiant. & audie
runt ex phariseis
qui cum ipso erant &
dixerunt ei. Num
quid & nos cecis sumus
Dixit eis ih̄s. Sic cec
is estis non habetis
peccatum; Nunc uero

dicitis. qui auidonuf
peccatum uestrum
mand&.

Amen. Amen dico.

uobis. qui non intrat p
ostium in ouile ouium
sed ascendit. aliunde
ille fur est & latro.
Qui autem intrat postu
pastor est ouium. huic
ostiarus aperit & o
ues uocem eius audiunt
Et proprias oues. uo
cat nominatim. & educit
eas. & cum proprias
oues emisit ante
eas uadit. & oues illu
sequuntur quia sciunt
uocem eius. Alienum
autem non secuntur.
sed fugiunt ab eo quia
non nouerunt uocem
alienorum. Hoc pro
uerbium dixit eis ih̄s.
Illi autem non cogno
uerunt quod loque
retur eis. Dixit ergo.

10h

eis iterum ihs. Amen
amen dico uobis. Quia
ego sum ostium ouium
Omnes quot quot uene-
runt. fures sunt & latro-
nes. sed non audierunt
eos. oues. Ego sum os-
tium per me. si quis intro-
ierit saluabitur & ingre-
dietur & egredietur. &
pascua inuenit. fur
non uenit. nisi. ut furetur
& mactet & perdat.
Ego ueni ut uitam ha-
beant & abundantius
habeant. Ego sum pas-
tor bonus. bonus pas-
tor animam suam dat
pro ouibus suis. Mer-
cenarius autem & qui
non est pastor. cuius
oues non sunt propriae
Uidit lupum uenientem
& dimittit oues & fugit
& lupus rapit. & dispergit
oues. Mercenarius
autem fugit quia mer-

10xc
mexu
lexviii

10xci
mexxi
m lxx

10xcii
solus

cenarius est. & non perti-
nit ad eum de ouibus.
Ego sum pastor bonus &
cognosco meas & cognos-
cunt me meae. Sicut
nouit me pater & ego
agnosco patrem.
Et animam meam pono
pro ouibus meis.
Et alias oues habeo q:
non sunt ex hoc ouili. &
illas oportet me adduce-
re. & uocem meam au-
dient. & si sit unum ouile
& unus pastor. Propter
ea me pater diligit quia
ego pono animam mea
ut iterum sumam eam
Nemo tollat eam a me.
sed ego pono eam a me
ipso. potestatem habeo
ponendi eam. & potes-
tatem habeo sumendi
eam. iterum hoc mandatum
accipiat a patre meo
Dissensio iterum facta
est inter iudeos. propt
sermones hos.

Dicebant autem multi scriptis
 Daemonium habet & in
 sanat. Quid eum auditis.
 Alii dicebant. haec uer-
 ba non sunt daemoniu-
 habentis. Numquid
 daemonium potest ce-
 corum oculos aperire;

XX

FACTA SUNT AUTEM
 Enchenia in hieruso-
 lymis & hiemps erat
 & ambulabat ih̄s in tem-
 plo in porticu salomo-
 nis. Circum dederunt
 ergo eum iudaei. & dice-
 bant ei. Quo usque
 animam nostram tollis
 Si tu es xp̄s dic nobis
 palam. Respondit eis
 ih̄s. loquor uobis & n̄
 credetis opera que
 ego facio in nomine
 patris mei. haec tes-
 timonium phibent
 de me sed uos non credi-
 tis quia non estis ex
 ouibus meis. Oues me

uocem meam audiunt.
 & ego cognosco eas & se-
 cuntur me. & ego uitā
 eternam do eis. & non
 peribunt in eternum;
 Et non rapio eas quis
 quam de manu mea.
 Pater meus quod dedit
 mihi maius omnibus
 est. & nemo potest ra-
 pere de manu patris mei.
 Ego & pater unum sum.
 Sustulerunt lapides
 iudei. ut lapidarent
 eum. Respondit eis ih̄s.
 multa opera bona os-
 tendi uobis ex patre
 meo. propter quod eo-
 rum opus me lapidatis
 Responderunt ei iudei
 De bono opere non la-
 pidamus te. sed de blas-
 phemia. & quia tu
 homo cum sis faciste
 ipsum dñm. Respondit
 eis ih̄s. Nonne scrip-
 tum in lege uestra est.

Quia ego dixi diu estis. si
illos dixit deos ad quos
sermo dī factus est &
non potest solui scrip-
tura quem pater scīfi-
cauit. & misit in mundū
uos dicentis blasphemias
quia dixi uobis filius dī
sum. Si non facio ope-
ra patris mei. nolite
credere mihi. Si autem
facio & si mihi non uul-
tis credere. operibus
credite. ut cognoscatis
& credatis quia in me
est pater & ego in patre.
Querebant ergo eum ad
praehendere. & exiit
de manibus eorum. &
Et abiit iterum trans
iordanem in eum locum
ubi erat iohannis bap-
tizans. primum & man-
sit illic; & multi uene-
runt ad eum. & dicebant
quia iohannis quidem
signum fecit. nullum

lxxxi
lxxxi
lxxxi

lxxxi
Solut

Omnia autem quaecumque
dixit iohannis. de hoc
uera erant & multi cre-
diderunt in eum.
ERAT AUTEM QUI
dam languens lazarus
ab ethania de castello
mariae & marthae so-
roris eius. Maria autē
erat que unxit dñm
unguento & & tersit
pedes eius capillis suis
Cuius frater lazarus
infirmabatur; Vise-
runt ergo sorores eius
ad eum dicentes. Dñe
ecce quem amas infir-
matur. audiens autē
ihs dixit. Infirmas
haec non est ad mortē
sed pro gloria dī. ut
glorificetur filius dī
per eum. Diligebat
autē ihs martham &
sororem eius mariam
& lazarus. ut ergo
audiuit quia infirmatur

Tunc quidem mansit in
 eodem loco duobus die-
 bus. Deinde post hec
 dicit discipulis suis. Ea-
 mus in iudeam iterum.
 Dicunt ei discipuli. Rabbi
 nunc querebant te iudei
 lapidare. & iterum ua-
 dis illuc. Respondit ihs.
 Nonne duodecim hore sunt
 diei. Siquis ambulaue-
 rit in die. non offendit
 quia lucem huius mundi
 uidet. Si autem ambu-
 lauerit in nocte offen-
 dit. quia lux non est in eo.
 Haec ait. & post haec
 dicit. Lazarus amicus
 noster dormit sed uado
 ut a somno excitem eum.
 Dixerunt ^{ergo} discipuli eius.
 Domine si dormit saluus erit.
 Dixerat autem ihs. de
 morte eius. Illi autem
 putauerunt quia de
 dormitione somni dice-
 rit. Tunc ergo dixit

ei ihs. manifeste laza-
 rus mortuus est. & gau-
 deo propter uos. ut cre-
 datis quoniam non eram ibi.
 Sed eamus ad eum. Dixit
 ergo thomas quid dici-
 tur didimus adcondis-
 cipulos. eamus & nos
 ut moriamur cum eo.
 Venit itaque ihs & in-
 uenit eum quattuor
 dies iam in monumento
 habentem. Erat autem
 bethania iuxta hie-
 rusalem. quasi sta-
 dius quindecim. multi
 autem ex iudeis uene-
 rant ad martham &
 mariam ut consola-
 rentur eas de fratre
 suo. Martha ergo
 ut audiuit quia ihs
 uenit occurrit illi.
 Maria autem domi
 sedebat. Dixit ergo
 martha ad ihs. Domine
 si fuissis hic frater

meus non fuisset mortuos. Sed & nunc scio
 quia quecumque popos-
 ceris a dō dabit tibi dñs.
 Dicit illi ihs. resurgat
 frater tuus. Dicit ei
 martha scio quia re-
 surgat in resurrectione
 in nouissimo die. Dicit
 ei ihs. Ego sum resur-
 reccio & uita. Qui cre-
 dit in me & si mortuus
 fuerit uiuat. & omnis
 qui uiuit & credit in me
 non morietur in aeternum.
 Credis hoc. ait
 illi. utique dñe ego cre-
 didi. quia tu es xps fi-
 lius dñi. qui in mundum
 uenisti. & cum haec dix-
 isset. abiit & uocauit
 mariam sororem suā
 silentio dicens. Magis-
 ter adest. & uocat te.
 Illa ut audiuit surgit
 cito & uenit ad eum.
 Nondum enim uenerat

ihs in castello sed erat adhuc
 in illo loco ubi occurre-
 rat ei martha. Iudei
 igitur qui erant cum ea
 in domo & consolaban-
 tur eā. cum uidissent
 mariam quia cito sur-
 rēxit. secuti sunt eam.
 dicentes. quia uadit ad
 monumentum ut plorat
 ibi. Maria ergo cum
 uenisset & ubi erat ihs.
 uidens eum cecidit ad
 pedes eius. & dixit ei.
 Dñe si fuisset hic non
 esset mortuus frater
 meus. Ihs ergo ut ui-
 dit eam plorantem
 & iudeos qui uenerant
 cum ea plorantes. fre-
 muit spū & turbauit
 seipsum. & dixit. ubi
 posuistis eum. Dicunt
 ei. dñe ueni & uide.
 & lacrimatus est ihs.
 Dixerunt ergo iudei.
 Ecce quomodo amabat.

eum. Quidam autem dixerunt & ipsis. Non poterat hic qui aperuit oculos cecis facere. ut & hic non moriretur. Ihs ergo rursus fremens in semetipso. uenit ad monumentum. Erat autem spelunca & lapis superpositus erat ei. ait ihs. tollite lapidem. Dicit ei martha soror eius. quia mortuus fuerat. Dñe iam fectus quadriduanus enim ē. Dicit ei ihs. non nedixi tibi. quoniam si credideris uidebis gloriam dñi. Tulerunt ergo lapidem. ihs autem eleuatis sursum oculis dixit. Pater gratias ago tibi quoniam audisti me. ego autem sciebam quia semper me audis. sed propter populum qui circum stat dixi.

ut credant quia tu memisisti. hec cum dixisset uocem magna clamauit. lazare ueni foras. & statim prodit quia fuerat mortuus. ligatis pedes & manus in stratis. & facies illius sudario erat ligata. Dicit ihs eis. Soluite eum & sinite abire. multi ergo ex iudeis qui uenerant ad mariam & martham & uiderant que fecit crediderunt in eum. Quidam autem & ipsis abierunt ad phariseos. & dixerunt eis quod fecit ihs. **XXII COLLEGUNT** ergo pontifices & pharisei consilium & dicebant. Quid faciemus quia hic homo multa signa facit. Si dimittimus eum sic omnes credunt in eum.

104

Ergo uenient romani & tol-
lent regnum nostrum
& locum & gentem. unus
autem ex ipsis caiphas
cum esset pontifex anni
illius dixit eis. uos nes-
citis quicquam nec cogi-
tatis quia & petit nobis
ut unus moriatur homo
pro populo & non tota
gens pereat. hoc autem
asensu ipso non dixit. sed
cum esset pontifex anni
illius prophetauit quia
ih̄s moriturus erat pro
gente & non tantum pro
gente. sed ut filius dī qui
erant dispersi congrega-
ret in unum. Ab illo ergo
die cogitauerunt ut in-
terficerent eum. ih̄s
ergo iam non in palam
ambulabat apud iudeos
sed abiit in regionem
iuxta desertum in ciui-
tatem quid dicitur effra-
& ibi morabatur cum disci-

104xvi
m̄ cel̄xvi
m̄ el̄xi
l̄ cel̄x

104xvii
solus

104xviii
m̄ cel̄xviii
m̄ el̄xviii
l̄ cel̄xviii

ipulis suis. Proximum
autem erat pascha iudeo-
rum. Et ascenderunt
multi hierusolimam de
regione ante pascha ut
sancificarent se ipsos. que-
rebant ergo ih̄m & con-
loquebantur ad inuicem
in templo stantes. Quid
putatis. quia non ueniat
ad diem festum. Dede-
runt autem pontifices
& pharisei mandatum
ut si quis cognouerit ubi
sit indicet ut ad prae-
hendant eum.
Ih̄s ergo ante sex dies
pasche uenit bethaniam
ubi lazarus fuerat
mortuus quem suscita-
uit ih̄s. fecerunt autem
ei cenam ibi & martha
ministrabat. lazarus
uero unus erat & disci-
pulis cum eo.
maria ergo accepit
libram unguenti nardi

pistici pretiosi unxit
 pedes ihu. & & ter sit ca
 pillis suis pedes eius &
 domus impleta est o
 dori ungenti. Dicit er
 go unus & discipulis
 eius iuda scariothis qui
 erat eum traditurus.
 Quare hoc ungentum n
 uenit tricenis denaris
 & datum est egenis. Dix
 autem hoc non quia de
 egenis pertinebat eum
 Sed quia fur erat & lo
 culus habens ea quemit
 tabantur portabat.
 Dixit ergo ihs. Sine illa
 ut indie sepulturae meae
 seru & illud. pauperes
 enim semper habetis
 uobiscum mea uero non
 semp habetis. Cogno
 uit ergo turba ex iu
 deis. quia illic est;
 & uenerunt non propt
 ihm tantum. Sed ut la
 zarum uiderent que

XXIII

lo c
 m cxxviii
 m cxxviii
 c cxxviii

lo c
 m cxxviii

lo c
 solus

lo cxxviii
 solus

suscitauit amor eius.
 Cogitauerunt autem prin
 cipes sacerdotum ut
 & lazarus interfice
 rent quia multi prop
 ter illum abebant ex
 iudeis & credebant in ihm
HERASTINUM AUTEM
 turba multa que uene
 rat ad diem festum.
 Cum audisset & quia uenit
 ihs hierusolimam ac
 ceperunt rami palma
 rum & processerunt
 obuiam ei. & clamant
 Osanna benedictus qui
 uenit in nomine dñi rex
 israhel; & inuenit ihs
 asellum & sedit super
 eum sicut scriptum est
 nolite timere filia sion.
 Ecce rex^{tuus} uenit sedens su
 per pullum asine.
 haec non cognouerunt dis
 cipuli eius primum sed
 quando glorificatus est
 ihs. Tunc recordati sunt

ioh

quia haec erant scripta
de eo & haec fecerunt ei.
Testimonium ergo perhi
bebat turba quierat
cum eo quando lazaru
uocauit de monumentu
& suscitauit eum amor
tuis. Propter ea obuia
uit turba quia audie
runt eum fecisse hoc
signum. pharisei ergo
dixerunt ad sen & ipsos.
Videtur quia nihil profi
cimus. Ecce mundus totus
post eum abiit. Erant
autem gentiles quidam
& his qui ascenderant
ut adorarent in die festo
Hi ergo accesserunt ad
philippum qui erat ab & h
saida galileae & roga
bant eum dicentes. Dne
uolumus ihm uidere.
Venit philippus & dicit
andreae. Andreas rursu
& philippus dixerunt ihu.
Ihs autem respondens eis

io cum
solus

io. cv
m. xcvi
l. cxi

io. cvii
solus

io. cvii
m. cxxxi
m. clxxxi

io. cviii
solus

io. cum
m. cxxxi
m. clxxxi

dicens. Uenit hora ut cla
rificetur filius hominis.
Amen Amen dico uobis. Ni
si granum frumenti cadois
interra mortuum fuerit
ipsum solum mand.
Si autem mor tuum fuerit
multum fructum adferit.
Qui animam suam perdit
eam & qui odit animam sua
in hoc mundo in uitam aeterna;
custodit eam. Siquis mihi
ministrat me sequatur. &
ubi ego sum illic & minister
meus erit. Siquis mihi mi
nistrabit honorificabit
eum pater meus. Nunc
anima mea turbata est
& quid dicam. pater saluifi
came & hac hora;
Sed propter ea ueni in ho
ram hanc. pater clarifi
ca tuum nomen. Ubi
ergo uox de caelo & cla
rificauit iterum clarifi
cabo. Turba ergo que
stabat & audierat.

Dicebat thonitruum fac-
tum esse. alii dicebant
angelus ei locutus est.
Respondit ihs & dixit. n̄
propter me uox haec ue-
nit sed propter uos.
Nunc iudicium est mundi.
nunc princeps huius mun-
di deicietur foras. & ego
si exaltatus fuero attolam
omnia traham ad me
ipsum. hoc autem dice-
bat significans quia
morte esset & moriturus.
Respondit ei turba. nos
audiuimus & lege quia
xps manet in aeternum
& quomodo tu dicis. oportet
& exaltare filium ho-
minis. Dixit ergo eis ihs
Adhuc modicum lumen
in uobis est. ambulate
dum lucem habetis ut
non tenebre uos conprae-
hendant. & quiambu-
lat in tenebris nescit
quo uadat. Dum lu-

XXIII **C**um autem tanta

signa fecisset coram
eis non credebant in
eum. ut sermo isaie
prophete impleretur
quem dixit. Dñe quis
credidit auditui nro
& brachium dñi cui
reuelatum est;

lo cxi
m cxxiii
m cxxviii
L. lxxviii.
Propter ea non poterant
credere. quia dixit
isaias ecce cauit
oculos eorum & indu-
rauit eorum cor. ut non
uideant oculis & in-
tellegant corde & con-
uertantur & sanentur;
haec dixit isa ias. quan-
do uidit gloriam eius
& locutus est de eo;

lo cxi
solar
Verumtamen & prin-
cipibus multi credide-
runt in eum. Sed propter

phariseos. non confite-
bantur ut de sinagoga
non eiecerentur. Dilex-
erunt enim gloriam
hominum magis quam
gloriam dñi. Ihs autem
clamauit & dixit. qui
credit in me. non credit
in me sed in eum qui misit
me. & qui uidit me ui-
dit eum qui misit me.
Ego lux in mundum ueni
ut omnes qui credit in me
in tenebris non maneat.
& si quis audierit uerba
mea. & non custodierit
ego non iudico eum.
Non enim ueni ut iudicē
mundum sed ut saluam
faciā mundum. Qui
spemnit me & nō accepit
uerba mea habet qui
iudicet eum. sermo
quem locutus sum ille
iudicabit eum. In nouis-
simo die quia ego & me
ipso non sum locutus

Sed qui misit me pater.
Ipse mihi mandatum dedit.
Quid dicam & quid loquar
& scio quia mandatum
eius uita aeterna est.
Quae ergo loquor sicut
dixit mihi pater sic loquor;

XXV ANTE DIEM AUTEM.

festum pasche Sciens
ih̄s quia uenit hora
eius ut transeat & hoc
mundo ad patrem. cū
dilexisset suos qui erant
in mundo in finem dilexit
eos. & caena facta cū
diabolus iam misisset
in corde ut traderet eum
iuda simon scariothis;
Sciens quia omnia dedit
pater in manus & quia
ad o & iur & ad dñm
uadit. Surgit a cena &
ponit uestimenta sua.
& cum accepisset linteū
praecinxit se. deinde
mittit aqua in pel uē
& coepit lauare pedes

10 cxi
10 cxi
10 cxi
10 cxi

10 cxi
10 cxi

10 cxi
10 cxi

10 cxi
10 cxi
10 cxi

10 cxi
10 cxi

discipulorum & tergere
 linteo quo erat praecinc-
 tus. Venit ergo ad si-
 mon petrum. & dicit ei pe-
 trus. Dñe tu mihi lauas
 pedes. Respondit ihs &
 dicit ei. quod ego facio
 tu nescis modo. scies autē
 postea. Dicit ei petrus.
 Non lauabis mihi pedes
 in aq̄ & erum. Respondit
 ei ihs. Si non lauerote
 non habebis partem
 mecum. Dicit ei si-
 mon petrus. Dñe non tantū
 pedes meos sed & manus
 & caput. Dicit ei ihs
 Qui lotus est non indiget
 ut lauet sed est mundus
 totus; & vos mundi estis
 sed non omnes. Sciebat
 enim quis nam es & qui
 crederit eum. propter
 eadixit. non estis mun-
 di omnes. Postquam
 ergo lauit pedes eorū.
 accepit uestimenta sua

10 cxvi
 in lxxiii
 lxxiii

10 cxvii
 solus

10 cxviii
 in xc
 lxxiii

10 cxviii
 solus

& cum recubuis sē. iterū dix-
 eis. Scitis quid fecerim
 vobis. Vos uocatis me ma-
 gistrum & dñe & benedici-
 tis sum & enim. Si ergo
 ego laui uestros pedes
 dñs & magister. & vos de-
 bebis alter alterius laua-
 re pedes. Exemplum
 enim dedi vobis. ut quem
 admodum ego feci vobis
 ita & vos faciatis;
 Amen amen dico vobis.
 Non est seruus maior dño
 suo. neque apostulus
 maior eo qui misit illū.
 Si haec scitis. beati eri-
 tis si feceritis ea. Non
 de omnibus vobis dico.
 Ego scio quos elegerim.
 sed ut impleatur scrip-
 tura. Qui manducat
 meum panem leuabit
 contra me calcaneum
 suum. A modo dico vobis.
 Priusquam fiat ut cre-
 datis cum factum fuerit

quia ego sum. Amen amen
 dico uobis. Qui accepit si
 quem misero. me accepit.
 Qui autem me accepit ac
 cepit eum qui meminit;
 Cum haec dixisset ih̄s. tur
 batus est sp̄s & protes
 tatus est. & dixit. Amen
 Amen dico uobis. Quia
 unus & uobis trad& me.
 Aspiciebant ergo ad inui
 cem discipuli hesitantes
 de quod diceret. Erat
 ergo recumbens unus
 & discipulis eius in sinu
 ih̄u. quem diligebat ih̄s
 Innuit ergo huic simon
 p&rus. & dicit ei. quis
 est de quod dicit. Itaque
 cum recubisset ille sup
 pectus ih̄u. Dicit ei. dñe
 quis est. Respondit ih̄s
 Ille est. cui ego intinctū
 panem porr&ero;
 Et cum intinxisset panē
 dedit iudae simon sca
 riothis. & post bucellā

13cxxxv
 Solus

Tunc introiuit in illum
 satanas. Dicit ei ih̄s.
 Quod facis fac cicius.
 Hoc autem discumbentū
 nemo sciuit. Ad quid
 dixerit ei. Quidam
 enim putabant quia
 locus habebat iudas
 Quia dicit ei ih̄s. Eme
 eaque opus sunt nobis
 ad diem festum. aut
 egenis ut aliquid dar&.

Cum ergo accepisset ille
 bucellam & iuit continuo.
 Erat autem nox. Cum er
 go & iss& dicit ih̄s. nunc
 clarificatus est filius
 hominis & dñs clarifica
 tus est in eo; Si dñs cla
 rificatus est in eo. &
 dñs clarificauit eum.
 in sem& ipso. & conti
 nuo clarificauit eum;
XXVI Filioli. adhuc modicum
 cum uobiscum sum que
 ritis me. & sicut dixi
 iudeis. Quo ego uado

uos non potestis uenire.
 Et uobis dico modo. man-
 datum nouum. do uobis
 ut diligatis inuicem. sic
 dilexi uos. ut & uos dili-
 gatis inuicem. In hoc cog-
 noscent omnes qui a me
 discipuli estis. Si dilec-
 tionem habuerit ad in-
 uicem. Dicit ei simon
 petrus. Dñe quo uadis
 Respondit ihs. quo ego
 uado. non potestis me modo,
 sequi. Sequeris autem
 postea. Dicit ei petrus
 Dñe quare non possum
 sequi te modo. animā
 meam pro te ponam;
 Respondit ihs. animam
 tuam pro me pones.
 Amen amen dico tibi.
 Non cantauit gallus donec
 me ter neges. Non tur-
 betur cor uestrum cre-
 detis in dñm & in me credi-
 te. In domo patris mei
 mansiones multe sunt;

Jo cxxvi
 mclxxxviii
 mclxx
 l cclxy.

Jo cxxvii
 solus

Siquo minus dixissem
 uobis. quia uado para-
 re uobis locum. & si
 abiero & praeparaue-
 ro uobis locum. iterū
 uenio & accipiam uos
 ad me ipsum. ut ubi sum
 ego. & uos sitis mecum.
 & quo ego uado scitis &
 uiam scitis. Dicit ei tho-
 mas. Dñe nescimus quo
 uadis. & quo modo possumus
 uiam scire. Dicit
 ei ihs. Ego sum uia & ue-
 ritas & uita. Nemo ue-
 nit ad patrem nisi per
 me. si cognouiss&is me
 & patrem meum utique
 cognouiss&is. & amo-
 do cognoscetis eum;
 Dicit ei philippus. Dñe
 ostende nobis patrem
 & sufficit nobis. Dicit
 ei ihs. tanto tempore
 uobiscum sum. & non
 cognouistis me philip-
 pe. Qui uidit me uidit

& patrem. Quomodo
tu dicis. Ostende nobis
patrem. Non credis
quia ego in patre &
pater in me est. uerba
que ego loquor uobis
a me ipso non loquor.
Pater autem in me ma
nens ipse facit opera.
Non credetis quia ego
in patre & pater in me
est. Alioquin prop
ter opera ipsa credite.
Amen. Amen dico uobis.
qui credit in me opera
que ego facio. & ipse
faciat & maiora horum
faciat quia ego ad pa
trem uado. & quocum
que petieritis in nomine
meo hoc faciam ut
glorificetur pater in
filio. Siquid petieri
tis me in nomine meo hoc
faciam. **S**i diligitis
me mandata mea serua
te & ego rogabo patrem

lxxxviii
mccxvi
mccxv.

lxxxviii
mccxviii
mccxvi
lxxxvi

lxxxv
solus

& alium para clitum
dabit uobis ut maneat
uobiscum. spiritum ueritatis
quem mundus non potest
accipere quia non ui
dit eum. nescit eum.
Uos autem cognoscitis eum
quia apud uos manebit
& in uobis erit. Non re
linquam uos orphanos.
Adhuc modicum. & mun
dus me iam non uideat.
Uos autem uidetis me quia
ego uiuo. & uos uiuetis.
In illa die ^{uos} cognoscetis
quia ego in patre meo
sum. & uos in me. & ego
in uobis. Qui habet man
data mea & seruat ea
ille est qui diligit me.
Qui autem diligit me dili
gitur a patre meo. & ego
diligam eum. & manifes
tabo ei me ipsum. Dicit
ei iudas non ille scario
tus. Domine quid factum est.
quia nobis manifestaturus
es te ipsum.

& non mundo. Respondit
ih̄s & dixit ei. Si quis dili-
git me sermonem meum
seruabit & pater meus
diliget eum. & ad eum
ueniemus & mansionem
apud eum faciemus.

Qui non diligit me sermo-
nes meos non seruat.

& sermonem quem audis-
tis. non est meus sed
eius qui misit me patris.
haec locutus sum uobis.
apud uos manenens.

Paracletus autem sp̄s
sc̄s quem mittet pater
in nomine meo ille uos
docebit omnia & sug-
gerit uobis omnia que
cumque dixerō uobis.

XXVIII **P**acem relinquo
uobis. pacem meam do
uobis. Non quomodo
mundus dat ego do uo-
bis. Non turbetur cor
uestrum neque formi-
d& audistis quia

ego dixi uobis. uado &
uenio ad uos. Si dilige-
ritis me gauderitis utiq̃.
Quia uado ad patrem.
quia pater maior me
est. & nunc dixi uobis.
Priusquam fiat utcum
factum fuerit credatis
Jam non multa loquar
uobiscum. Uenit enim
princeps huius mundi
& in me non habet quic-
quam. sed ut cognoscat
mundus quia diligo pa-
trem. & sicut manda-
tum dedit mihi pater
sic facio. Surgite ea-
mus hinc. **E**go suauis
uitis uera. & pater me-
us agricola est. Om-
nem palmitem in me
non ferentem fructū
toll& eum. & omnem
qui fert fructum. pur-
gabit eum ut fructū
plus adferat. Iam uos
mundi estis. propter

13 cxxxi
mxcviii
mxcvi
lxxvi

10 cxxxi
solus

XXVIII

sermonem quem locu-
tus sum uobis. Mane-
te in me & ego in uobis.
Sicut palmes non potest
ferre fructum a se
m& ipso. nisi manserit
in uitae. Sic nec uos nisi
in me manseritis. Ego
sum uitis & uos palmites
qui man& in me & ego
in eum. hic fert fructu
multum quia sine me
nihil potestis facere.

Siquis in me non manse-
rit mittetur foras sic
palmes & aru& & col-
legentes eos & in ignem
mittunt & ardent.

10cxxxiii
mccxvi
mccxv Si manseritis in me & uer-
ba mea in uobis manserint
Quodcumquo uolueri-
tis petetis & fiet uobis.

10cxxxiiii
solus In hoc clarificatus est
pater meus. ut fructu
plurimum adferatis
& efficiamini mei disci-
puli. Sicut dil&it me

10cxxxv
mccxiii
mccxv

10cxxxvi
solus

pater & ego dil&xi uos.
Manete in dilectione mea.
Si praecepta mea serua-
ueritis manebitis in di-
lectione mea. Sicut &
ego patris mei praecep-
ta seruaui. & maneo in
eius dilectione. haec lo-
cutus sum uobis. ut gau-
dium meum in uobis sit &
gaudium uestrum implea-
tur. hoc est praeceptu
meum ut diligatis in uice.
sicut dil&xi uos. Maio-
rem hac dilectionem ne-
mo hab&. ut animam sua
quis ponat pro amicis suis.

10cxxxvi
solus Vos amici mei estis. si fe-
ceritis quae ego prae-
cipio uobis. Jam non dico
uos seruos quia seruus
nescit quid faciat dñs eius.
Vos autem dixi amicos
quia omnia quaecumque
audiui a patre meo nota
feci uobis. Non uos me
elegistis sed ego elegi uos.

Sed

io cxli
m cxii
l cxviii

io cxliii
solus

io cxliiii
m cxviii
m cxvi
l cxvi

io cxly
solus

nomen meum. Quia nesciunt eum qui misit me.

Si non uenis sem & locutus fuisset sem eis peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo.

Qui me odit & patrem meum odit.

Si operam non fecissem in eis. que nemo alius fecit. peccatum non haberint. Nunc autem & uiderunt & oderunt me & patrem meum.

Sed ut impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est. quia odium habuerunt gratis.

Cum autem uenerit paracletus quem ego mitto uobis. a patre spiritum ueritatis qui a patre procedit ille testimonium perhibebit de me & uos testimonium perhibebitis quia ab initio mecum estis. hec locutus sum uobis.

ut eatis & fructum adferatis & fructus uester maneat. Ut quod cumque petieritis patrem in nomine meo d& uobis.

io xxxvii
m cxvi
m cxv

io xxxviii
solus

haec mando uobis ut diligatis inuicem. si mundus uos odit. Scitote quia me priore uobis odio habuit. Si de mundo fuissetis. mundus quod suum erat diligeret quia uero de mundo non estis. sed ego elegi uos de mundo.

Propter ea odit uos mundus. Memento te sermones mei. quem ego dixi uobis. Non est seruus maior domino suo.

xxx

Si me persequuti sunt. & uos persequentur. si sermonem meum seruauerunt & uestrum seruabunt.

io xxxviii
m xc
l. lviii

io cxl
solus

io cxli
m lxxxviii
m cxxxviii
l ccl

Sed haec omnia facient uobis propter

10h

io ex lvi
m ex lvi
m ex lvi
l cel

io ex lvi
solus

ut non scandalizemini
absque synagoga facient
uos. Sed uenit hora ut
omnis qui interficit uos
arbitretur obsequium
se prestare dō. & haec
facient uobis quia non
nouerunt patrem neque
me. Sed hec locutus sum
uobis. ut cum uenerit ho
ra eorum reminiscamini
quia ego dixi uobis.
haec autem uobis ab initio
non dixi quia uobiscum
eram. At nunc uado ad
eum qui me misit. & ne
mo & uobis interrogat
me quo uadis. Sed quia
haec locutus sum uobis
Tristitiam impleuit
cor uestrum. Sed ego
ueritatem dico uobis.
Expedit uobis ut ego
uadam. Si enim non
abiero paracletus non
ueni & ad uos. Si autem
abiero mittam eum ad uos.

io ex lvi
m ex lvi
l ex lvi

io ex lvi
solus

Et cum uenerit ille arguet
mundum de peccato. & de
iustitia & de iudicio;
De peccato quidem quia
non credunt in me. De
iustitia uero quia ad
patrem uado. & iam
iudicabit me. De iudicio
autem quia princeps
mundi huius iudicatus ē.
Adhuc multa habeo uo
bis dicere. sed non poter
tis portare modo.
Cum autem uenerit ille sps
ueritatis docebit uos. in
omnem ueritatem. Non
enim loquitur a semetipso
Sed quaecumque audierit
loquitur. & quae uentura
sunt adnuntiabit uobis.
Ille me clarificabit quia
de meo accipiet. & ad
nuntiabit uobis. Omnia
quaecumque habet pater
mea sunt. Propter ea
dixi uobis. quia de meo
accipiet & adnuntiabit uobis.

Modicum & iam non uide-
 bitis me. & iterum modicum
 & uidebitis me quia uado
 ad patrem. Dixerunt
 ergo ex discipulis ad in-
 uicem. Quid est hoc
 quod dicit nobis modi-
 cum & non uidebitis me.
 & iterum modicum uidebi-
 tis me & quia uado ad
 patrem. Dicebant ergo
 Quid est hoc quod dicit
 modicum nescimus quid
 loquitur; Cognouit autem
 Ihs. quia uolebant eum ^{100. lxx}
 interrogare. & dixit eis. ^{100. lxxvi}
 De hoc queritis inter uos ^{100. lxxv.}
 quia dixi. modicum &
 non uidebitis me & iterum
 modicum & uidebitis me.
 Amen amen dico uobis.
 Quia plorabitis & fle- ^{100. eli}
 bitis uos. mundus autem ^{100. solus}
 gaudebit. Uos autem con-
 tristabimini sicut tristi-
 tia uestra uertitur in
 gaudium; Mulier cum

partem tristitiam habet.
 Quia uenit hora eius; cum
 autem peperit puerum
 iam non meminit praesu-
 re propter gaudium;
 quia natus est homo in
 mundum; & uos igitur
 Nunc quidem tristitiam
 habebitis. Iterum autem
 uidebo uos & gaudebit
 cor uestrum & gaudium
 uestrum nemo tulit a uobis.
 Et in illo die me non ro-
 gabitis quicquam;
 Amen amen dico uobis.
 Siquis perierit patrem
 in nomine meo dabit uobis.
 Usque modo non petistis
 quicquam in nomine meo
 perire & accipietis. ut
 gaudium uestrum sit
 plenum. haec in pro-
 uerbis locutus sum
 uobis. Venit hora cum
 iam non in pro uerbis
 loquor uobis. sed pala-
 de patre adnuntiabo uobis.

Illo die in nomine meo pe-
tetis. & non dico uobis:
Quia ego rogabo patrem
de uobis. ipse enim pa-
ter amat uos. quia uos
me amatis & crededis-
tis. Quia ego ad deum & i-
ui a patre & ueni in mun-
dum. iterum relinquo
mundum. & uado ad
patrem. Dicunt ei dis-
cipuli eius: Ecce nunc palam
loqueris & pro uerbum
nullum dicis. Nunc sci-
mus quia scis omnia
& non opus est tibi ut
quis te interroget.
in hoc credimus quia
ad deum & isti. Respondit
eis ihesus. modo credetis
Ecce uenit hora. & iam
uenit ut dispergami-
ni unusquisque in pro-
pria. & me solum relin-
quatis & non sum solus
quia pater mecum est.
haec locutus sum uobis

solus.
in celum
meum

solus
solus

ut in me pacem habea-
tis in mundo praesura
habebitis. Sed confide-
te quia ego uici mundum.
[XXXI. haec locutus est ihesus]
& subleuatis oculis in
caelum dixit: Pater
uenit hora clarifica
filium tuum ut filius tuus
clarificet te. Sicut de-
disti potestatem omnis
carnis. ut omne quod
dedisti ei dedi eis uitam
aeternam. haec est
autem uita aeterna. ut
cognoscant te solum
deum uerum & quem mi-
sisti ihesum christum. Ego te
clarificaui super terram
Opus consummaui quod
dedisti mihi ut faciam.
Et nunc clarifica me
ut pater apud te & ip-
sum claritatem quam
habui priusquam mun-
dus esset & apud te.
manifestaui nomen tuum.

hominibus quos dedisti mihi
de mundo tui erant. & mihi
eos dedisti & sermonem
tuum seruauerunt. Nunc
cogno uerunt quia omnia
quae dedisti mihi abste sunt
Quia uerba quae dedisti mihi
dedi eis. & ipsi acceperunt
& cogno uerunt uere quia
attē & iui. & crediderunt
quia tu memisti. Ego p
eis rogo. non pro mundo
rogo. sed pro his quos de
disti mihi. quia tui sunt.
& mea omnia tua sunt. &
tua mea sunt. & clarifi
catus sum in eis. & iam nō
sum in mundo. & hi in mun
do sunt. & ego ad te uenio.

XXXII **PATER DŌE SERUA EOS**
In nomine tuo quos dedis
ti mihi. ut sint unum sicut
q̄ & nos. cum essem cum eis
ego seruabam eos in nomi
ne tuo quos dedisti mihi
custodiui. & nemo ex his
perit. nisi filius p̄dicionis

ut scriptura impleatur.
Nunc ^{ad} te uenio & hec lo
quor in mundo. ut habe
ant gaudium meum im
plēum in semet ipsis.
Ego dedi eis sermonem tuū
& mundus odio eos habuit.
quia non sunt de mundo
sicut ego non sum de mundo;
Non rogo ut tollas eos de
mundo. sed ut serues eos
ex malo. De mundo non
sunt. sicut & ego non sum
de mundo. Scificas eos
in ueritate sermōis
ueritas est. Sicut memi
sisti in mundum & ego
misi eos in mundum. & p
eis ego scifico me ipsum.
ut sint & ipsi scificati in
ueritate. Non pro his
autem rogo tantum sed
& pro eis qui credituri
sunt per uerbum eorū
in me. ut omnes unum
sint. sicut tu pater in me
& ego in te. ut & ipsi in

nobis unum sint. & mun-
duſ credat quia me miſiſti.

Et ego claritatem quam
dediſti dedi illis ut ſint
unum ſicut nos unum ſum.

Ego in eis & tu in me ut
ſint conſummati in unum.

Et cognoſcat mundus
quia tu me miſiſti. & di-
lexiſti eos ſicut & me
dilexiſti. Pater quos
dediſti mihi uolo ut ubi
ego ſum & illi ſint mecum
ut uideant claritatem

meam quam dediſti mi-
hi. quia dilexiſti me
ante conſtitutionem
mundi. Pater iuſtae
mundus te non cogno-
uit. Ego autem te cog-
noui. & hi cognoue-
runt quia tu me miſiſti.

Et notam feci eis nomi-
natum & notam faciam
ut dilectionem quam
dilexiſti me in ipsis ſit
& ego in ipsis.

10 clvi
m cccxi
m cccxi
l cccxxviii

10 clvii
ſolus

10 clviii
m ccc
m cccxxi
l cccxxv

10 clviii
ſolus

Haec cum dixiſſet
ihs. egreſſus eſt cum diſ-
cipulis ſuis. trans torren-
tem cedron ubi erat hor-
tus in quem introiuit ipſe
& diſcipuli eius. Scie-
bat autem & iudas qui
tradebat eum ipſum locum
quia frequenter ihs con-
uenerat illuc cum diſcipu-
lis ſuis. iudas ergo cum
accipiſſet cohortem &
apontificibus & phariſ-
eis miniſtros. uenit illuc
cum lanternis & facibus
& armis. ihs itaque
ſciens omnia que ei
uentura erant ſuper
eum. proceſſit. & dicit
eis. Quid queritis. reſ-
ponderunt ei. ihm naza-
renum. Dicit eis ihs ego
ſum. Stabat autem & iu-
das qui tradebat eum
cum ipsis. ut ergo dixit
eis ego ſum. abierunt
retroſum & cecide-

10 clvi
m cccxi
m cccxi
l cccxxviii

10 clv
ſolus

runt in terram. Iterum
ergo eos interrogavit.
Quem queritis. illi autem
dixerunt ihm nazarenū
Respondit ih̄s dixi uobis.
quia ego sum. Si ergo
me queritis sinite hos
abire. ut impleatur ser-
mo quem dixit. quia
quos dedisti mihi non per-
didi ex ipsis quem quam
Simon ergo petrus ha-
bens gladium eduxit eū
& percussit pontificis
seruum & abscidit eius
auriculam dextram.
Erat autem nomen ser-
uo malchus; Dixit ergo
ih̄s petro. mitte gla-
dium tuum in uaginam.
Calicem quem dedit mi-
hi pater non bibam illū;
Chorſ ergo & tribuni
& ministri iudeorum
conprehenderunt ihm
& ligauerunt eum.
Et adduxerunt eum

ad annam primum.
Erat enim ſocer caiphe
qui erat pontifex anni
illius. Erat autem cai-
phas qui consilium de-
dit iudeis. quia & pedit
unum hominem mori
propulo. Sequebatur
autem ihm. simon petrus
& alius discipulus.
Discipulus autem ille
erat notus pontifici.
Introluit eum ih̄u ma-
trium pontificis.
Petrus autem stabat ad
ostium foris. Exi-
uit ergo discipulus
alius qui erat notus
pontifici. & dixit os-
tariae & introduxit
petrum. Dicit ergo
petro ancille ostiarie
Num quid & tu ex dis-
cipulis es hominis istius.
Dicit ille non sum; Sta-
bant autem serui & mi-
nistri ad prunas quia

10 clx
mcccii
mclxxxiii
lccxxxviii

10 clxiii
mcccvii
mclxxxviii

10 clxy
Solut

10 clxviii
mcccxi
mxcv
lccxci

10 clxi
mcccxiii
mclxxxv
lccxxi

10 clxii
mcccvi
mclxxx

10 clxxviii
mcccxi
mxcv
lccxci

10 clxxviii
Solut

10 clxxiii
Solut

frigus erat & calefacie
bant se. Erat autem
cum eis. petrus stans
& calefaciens se.
Pontifex ergo inter
rogavit ihm de discipu
lis suis & de doctrina
eius. Respondit ei ih̄s.
Ego palam locutus
sum mundo. ego semp
docui in synagoga & in
templo quo omnes
iudei conveniunt. In
oculto locutus sum
nihil. Quid me inter
rogas. Interrogatos
qui audierunt quod
locutus sum ipsis. Ecce
huius sciunt quae dixerim
ego. Haec autem cum
dixisset & unus ad sistens
ministrorum dedit ala
pam ihm dicens. Sic
respondis pontifici
Respondit ei ih̄s. Sima
le. Locutus sum testimo
nium perhibeo de malo

io clxxiii
mcccvi
m clxxxvii
lccxc

io clxxv
mcccxy
m clxxxvi
lccxii

io clxx
mccciii
m clxxxiii
lccxxviii

io clxxi
solus.

io clxxii
mcccxi
m clxxxiii
lccxxiii

io clxxiii
solus.

Si autem bene quid me cedis.
Et misit eum annas liga
tum ad caiphan ponti
ficem. Erat autem simon
petrus. stans & cale
faciens se. Dixerunt
ergo ei. Numquid & tu
ex discipulis eius es.
Negavit ille & dixit non
sum. Dicit unus ex ser
uis pontifices cognatus
eius cuius abscidit pe
trus auriculam. Nonne
ego te vidi in orto cum
illo. Iterum ergo nega
vit petrus. & statim
gallus cantavit.

Adducunt ergo ihan
ad caiphan in prae
torium erat autem mane.
Et ipsi non introierunt
in prae torium ut non
contaminarentur. sed
manducarent pascha.
Exiit ergo pilatus
ad eos. foras. & dixit
quam accusationem

xxxiii
io clxxvi
mcccxxviii
m clxxxviii
lccc

io clxxvii
solus

Affertis aduersus ho-
minem hunc. Responde-
runt & dixerunt ei.
Si non esset hic malefac-
tor non tibi tradissem
eum. Dixit ergo eis pi-
latus. Accipite eum uos
& secundum legem uest-
ram iudicate eum.
Dixerunt ergo ei iudei
Nobis non licet interfice-
re quemquam. ut ser-
mo ihu impleretur que
dixit. Significans quia
esset morte mortuus.

10 clxxx
mcccxi
m cci

10 clxxviii
mcccxx
m cc
Lccii

Introiit ergo iterum
in praetorium pilatus
& uocauit ihm & dixit
ei. Tu es rex iudeorum
Et respondit ihu. At-
que ipso hodie. An
alii. dixerunt de me.

10 clxxxii
mcccxiii

10 clxxviii
Solut

Respondit ei pilatus.
Numquid ego iudeus
sum gens tua & pontifi-
ces tradiderunt te mihi
quid fecisti. Respon-

10 clxxxiii
mcccxiv
m cci

dit ihu. Regnum meum non
est de mundo hoc. Si &
hoc mundo esset regnu-
meum ministri mei de-
certarent ut non trade-
rer iudeis. Nunc autem
meum regnum non est
hinc. Dixit itaque ei
pilatus. Ergo rex es tu.
Respondit ihu. Tudicis
quia rex sum ego.

10 clxxxvi
Solut

Ego in hoc natus sum. &
ad hoc ueni in mundum
ut testimonium perhibeam
ueritati. Omnis qui
est & ueritate audit
meam uocem. Dicit ei
pilatus. Quid est ueri-
tas. & cum hoc dixisset
iterum & iuit ad iudeos
& dicit eis. Ego nulla
inuenio in eo causam.

Est autem consuetudo
uobis ut unum dimittam
uobis in pascha. uultis
ergo dimittam uobis
regem iudeorum.

10h

Clamauerunt rursus
omnes dicentes. non hunc
sed barraban. Eratautē
barrabas latro. Tunc
ergo adprehendit pi-
latus ihm & flagella-
uit. & milites plectoris
coronam despinis inpo-
suerunt capiti eius. &
ueste purpurea circum-
dederunt eum & uenie-
bant ad eum & dicebant
haec rex iudeorum &
dabant ei alapas. & ex-
iit iterum pilatus fo-
ras & dicit eis. Ecce ad-
duco uobis eum foras
ut cognoscatis quid in
eo nullam causam inue-
nio. Exiit ergo ihs
portans spineam coro-
nam & purpureum uesti-
mentum. & dicit eis.
Ecce homo. Cum ergo
uidissent eum pontifices
& ministri clamauerunt
dicentes. Crucifige.

10 lxxviii
solus

10 cxc
lccciii

10 cxc
solus

10 cxen
mcccxxi
m cc ii

10 cxen
solus

Crucifige. Dicit eis pila-
tus. accipite eum uos &
Crucifigite. Ego enim
non inuenio in eo causam
Responderunt ei iudaei.
Nos legem habemus & se-
cundum legem debet mori.
quia filium di sefecit.
Cum ergo audistis pila-
tus hunc sermonem
magis timuit. & ingres-
sus est praetorium
iterum. & dicit ad ihm
unde estu. ihs autem
respondit non dedit ei.
Dicit ergo ei pilatus.
mihi non loqueris. uer-
is quia potestatem
habeo crucifigere
te & potestatem ha-
beo dimittere te;
Respondit ihs. non ha-
beris potestatem ad-
uersus me ullam. nisi
tibi esset datum de sup.
propter ea qui me tra-
didit tibi magis pecca

tum habet. Exinde que-
rebat pilatus dimittere
eum. Iudaei autem cla-
mabant dicentes. Si hunc
dimittis non es amicus
cesaris. Omnis qui se re-
gionem facit contradicit
cesari. Pilatus ergo
cum audisset hos ser-
mones adduxit foras
ihm. & sedit pro tribu-
nali in loco quid dicitur
lithostrotus hebreice
autem gab batha.

Erat autem parasceue
pasche hora quasi sex-
ta & dicit iudaeis. ecce
rex uester. Illi autem
clamabant. tolle
tolle crucifige eum.

Dicit eis pilatus. Regem
uestrum crucifigam.
Responderunt pontifi-
ces. non habemus regem
nisi cesarem. Tunc ergo
tradidit eis illum ut
crucifigeretur;

Susciperunt autem ihm
& eduxerunt. & bau-
lans sibi crucem exiit
in eum quid dicitur calua-
riae locum. hebreice
golgotha ubi eum cru-
cifixi erunt; & cum eo
alios duos hinc
& inde medium autem ihm
scripsit autem & titulum
pilatus & posuit super
crucem. Erat autem scrip-
tum; Ihs nazarenus
rex iudeorum. hunc
ergo titulum multile-
gerunt iudeorum. quia
prope ciuitate erat
locus ubi crucifixus est
ihus. & erat scriptum
hebreice. grece. & lati-
ne rex iudeorum dice-
bant ergo pilato pon-
tifices iudeorum. noli
scribere rex iudeorum.
Sed quia ipse dixit. rex
iudeorum sum. Respon-
dit pilatus. quod scrip-

io cxcvii
m cccxxii
m ccviii
l cccxv

io cxcviii
m cccxxvi
m ccxv
l cccxvii

io cxcviii
m cccxxv
m ccxiii
l cccxxiii

io cc
solus

io cxciii
m cccxxvi
m ccv
l cccxiii

io cxcv
solus

io cxcvi
m cccxxviii
m ccvi
l cccxiii

si scripsi: Milites ergo
 cum crucifixissent eum
 Acciperunt uestimenta
 eius & fecerunt quat-
 tuor partes unicuique
 milite partem. Erat
 autem tunica in consutu-
 tilis desuper contexta
 per totum. Dixerunt
 ergo ad inuicem. Non
 scindamus eam sed sor-
 tiamur de illa cuius sit.
 ut scriptura impleatur dicens.
 Partiti sunt uestimenta
 mea sibi. & super uesti-
 tionem meam miserunt
 sortem. & milites qui-
 dem haec fecerunt.
 Stabant autem iuxta
 crucem ihu. mater eius
 & soror matris eius
 maria cleope & maria
 magdalene. Cum ui-
 disset ergo ihu matrem
 & discipulum stantem
 quondam ligebat. dicit
 matri suae. mulier

10 ccm
 m cccxxxiii
 m cccxi.

10 ccm
 m cccxliii
 m cccxiii
 l cccxxviii

10 ccv
 solus

ecce filius tuus. Deinde
 dicit discipulo. ecce
 mater tua. & illa
 hora accepit eam disci-
 pulus in suam; post
 ea. sciens ihu. quia om-
 nia consummata sunt
 ut consummaretur scrip-
 tura. dicit. si cio.
 Vas ergo positum erat
 acetum plenum. ille autem
 spongiam planam aceto
 hyssopo circumponen-
 tes obtulerunt ori eius.
 Cum ergo accipisset ihu
 acetum dixit. Consumma-
 tum est & inclinato ca-
 pite tradidit spiritum.
 Iudei ergo quoniam parasceue
 erat ut non remaneret
 in cruce corpora sabbato.
 Erat enim magnus dies
 ille sabbati. Rogauerunt
 pilatum ut frangeretur
 eorum crura ut
 tolleretur. Uenerunt
 ergo & milites & primi

quidem frēgerunt cru-
ra. & alterius qui cruci
fixus est cuneis. At ih̄m
autē cum uenissent ut
uiderunt eum. iam mor-
tuum non frēgerunt
eius crura. Sed unus
militum lancea latus
eius aperuit. & con-
tinuo & ut sanguis &
aqua. & qui uidit tes-
timonium perhibuit
& uerum est eius testi-
monium. & ille scit
quia ueradicte ut &
uos credatis. facta
sunt enim hec ut scrip-
tura impleatur; Os non
confringetis ex eo.
Et iterum alia scriptu-
ra dicte. uidebunt in
quem transfixerunt

Post hec ergo roga-
uit pilatum ioseph.
ab arimathia. eo quod
esset discipulus ih̄u.
Ocultus autē propter

10 cc vii
solus

10 cc viii
m ccc xlviii
m cc xxviii
l ccc xxxii

metum iudeorum ut
tollerit corpus ih̄u.
Venit autē & nicode-
mus qui uenerat ad ih̄m
nocte primum ferens
mixturem mirre &
aliois quasi librascen-
tam. Acceperunt ergo
corpus ih̄u & ligauē-
runt eum linteis cū
aromatibus sicut mos
iudeis est sepelire.
Erāt autē in loco ubi
crucifixus est hortus
& in horto monumētū
nouum in quo nondum
quisquam positus erat.
Ibi ergo pp̄ t̄ paras-
ceuen. iudeorum. quia
iuxta erat monumē-
tum posuerunt ih̄m.

XXXV VNA AUTEM SABATI

10 cc viii
m ccc lxi
m cc xxxi
l ccc xxxvi

maria magdalene
uenit mane cum adhuc
tenebre essent ad mo-
numentum. & uidit la-
pidem sublatum amo-

10 cc vi
m ccc xlviii
m cc xxviii
l ccc xxx

106x
solus

numento. Cucurrit
ergo. & uenit ad simonē
& alium discipulum quē
amabat ih̄s. & dicit eis.
Tulerunt dñm de monu
mento & nescimus ubi
posuerunt eum. Exit
ergo petrus & ille ali
us discipulus & uene
runt ad monumentum
Currebant autē duo simul
& ille alius discipulus
præcurrit citius pe
tro & uenit primus ad
monumentum. & cum
se inclinasset. uidit po
sita linteamina non ta
mōi introiit. Uenit
ergo simon petrus se
quens eum & introiit
in monumentum & uidit
linteamina posita &
sudarium quod fuerat
super caput eius. non
cum linteminibus posi
tum. sed se peratū in
uolutum in uno loco.
Tunc ergo introiit

106xi
mccc lxxi
mccc xxi
lcccxxvi106xii
solus

& ille discipulus qui
uenerat primus ad mo
numentum & uidit &
credidit. Nondum enim
sciebat scripturam.
Quia oportet eum amor
tis surgere. Abierunt
ergo iterum ad sem &
ipsos. Maria autem
stabat ad monumentū
foris plorans. Dum er
go flet & inclinuit se
& prospexit in monu
mentum. & uidit duos
angelos in albis seden
tes. unum ad caput &
unum ad pedes ubi po
situm fuerit corpus
ih̄u. Dicunt illi. Mulier
quid ploras. Dicit eis
Quia tulerunt dñm meū
& nescio ubi posuerunt
eum. hæc cum dixisset
conuersa est retror
sum. & uidit ih̄m stan
tem & non sciebat quia
ih̄s est. Dicit ei ih̄s
mulier quid ploras.

quem queris. illa.
 estimans quia hortula
 nus esset dicit ei. Dñe
 situ sustulisti eum diei
 to mihi. ubi posuisti eum
 & ego eum tollam. dicit
 ei ih̄s. maria conuersa
 illa. dicit ei rabboni
 quid dicitur magister.
 Dicit ei ih̄s. nolime tan
 gere. nondum enim as
 cendi ad patrem meum;
 Vado autem ad fratres
 meos & dic eis. ascen
 do ad patrem meum
 & ad patrem uestrum
 & dñm meum & dñm uestrum.
 Uenit maria magdale
 nae adnuntians disci
 pulis quia uidi dñm &
 hec dixit mihi.

Cum esset ergo
 sero die illo una sab
 batorum. & fores essent
 clause ubi erant dis
 cipuli propter me
 tum iudeorum;
 Venit ih̄s & stetit in me

dio & dicit eis. pax uo
 bis. & hoc cum dixisset
 ostendit eis manus & la
 tus. Causi sunt ergo
 discipuli. uiso dño. Dixit
 ergo eis iterum pax
 uobis. Sicut misit me
 pater. & ego mitto uos
 hoc cum dixisset insus
 flauit. & dicit eis. ac
 cipite sp̄m sc̄m; Quorū
 remiseritis peccata re
 mittuntur eis. & quorū
 retinueritis retenta
 sunt. Thomas autem
 unus & duodecim qui
 dicitur didimus non
 erat cum eis quando
 uenit ih̄s. Dixerunt
 ergo ei alii discipuli
 Uidimus dñm. ille autem
 dixit eis. Nisi uidero in
 manibus eius fixurum
 clauorum & mittam di
 gitum meum in locum
 clauorum & mit tamma
 num meam in latus eius
 non credam;

10 cxxiii
 solus

10 cxxv
 in clxxxv

10 cxxv
 solus

100xxv
100xxl

Et post dies octo iterum
erant discipuli eius intus
& thomas cum eis. Uenit
ih̄s ianuis clausis & stetit
in medio & dixit pax uobis.
De inde dōme infra digiti-
tuum huc & uide manus
meas & affr. manum tuā
& mitte in latus meum &
noli esse incredulus sed
fidelis. Respondit tho-
mas & dixit ei. Dñs meus
& dñs meus. Dicit ei ih̄s.
Quia uidistime crededisti
beati qui non uiderunt
& crediderunt. Multa
quidem & alia signa fe-
cit ih̄s in conspectu dis-
cipulorum suorum que
non sunt scripta in libro
hoc. hæc ^{autem} sunt scripta
sunt ut credatis quia
ih̄s est xp̄s filius dī. &
ut credentes uitam ha-
betis in nomine eius.

100xxviii
100xxx

Post ea manifesta-
uit se iterum ad mare
tiberiathis manifesta

100xxviii
solus

uit autem sic. Erant si-
mul simon petrus & tho-
mas. quid dicitur didimus
& nathanael qui erat
achana galile & filius
zebethi & alii & disci-
puli eius duo. Dicit eis
simon p̄rus. uado pis-
cari. Dicunt ei uenimus
& nos tecum. & ceteri
& ascenderunt nauem
& illa nocte nihil pren-
derunt. Mane autem
iam facto stetit ih̄s
in litore. non tamen cog-
nouerunt discipuli quia
ih̄s est. Dicit ergo eis
ih̄s. Pueri. Numquid
pulmentarium habe-
tis. responderunt ei
non. Dicit eis. mitti-
te in dexteram nauis
rete & inuenietis.
Miserunt ergo rete
& non ualebant ^{illud trahere.} prae
multitudine piscium.
Dicit ergo discipulus
ille quem diligebat ih̄s

petro. Dñs est. Simon
petrus cum audisset
quia dñs est. tunicam
succinxit se. erat enim
nudus & misit se in mare.
Alii autem discipuli nauio
uenerunt. Non enim
longe erat a terra.
sed quasi cubitis ducen-
tis extrahentes rete
piscium. ut ergo disce-
derunt in terram.

Uiderunt prunas posi-
tas & piscem super-
positum & panem.

Dicit ei ihs. adfer te
de piscibus. quos prbi
dedistis nunc. ascen-
dit simon petrus &
traxit rete in terram.
plenum magnis pisci-
bus centum quinquagen-
ta tribus. & cum
tanti essent non est

scis sum rete. Dicit ei
ihs. uenite prandite.

Et nemo audebat dis-
cum bertium interro-

gare eum tu. quis es
Sciotes quia dñs es &:

Uenit ihs & accepit panem
& dat eis & piscem simili-

ter: hoc iam tertio ma-
nifestatus est ihs disci-

pulis suis cum surrexisset
& a mortuis. Cum ergo

prandissent. Dicit si-
moni petro ihs. Simon

iohannis diligis me plus
his. Dicit ei. & iam dñe.

Tu scis quia amo te. Di-
cit ei pascere agnos meos.

Dicit ei iterum; Simon
iohannis amas me. ait

ille & iam dñe. tu scis
quia amo te. Dicit ei.

pascere oues meas.

Dicit ei tertio. simon
iohannis amas me.

contristatus est petrus.
Quia dicit tertio. amas

me. & dicit ei. Dñe
tu omnia nosti. tu scis

quia amo te. Dicit ei
pascere agnos meos.

Amor Amen dico tibi.

io cccxii
l cccxli

io cccxxiii
solus

io cccxxiiii
l cccxxvii

io cccxxv
solus

io cccxxvi
l cccxxviii

io cccxxviii
solus

io cccxxviii
l cccxxviii

io cccxxviii
solus

io cccxxviii
l xxx.

io cccxx
l cccxli

io cccxxi
solus

Cum esses iunior. cinge-
bas te. & ambulabas ubi
uolebas; cum autem senu-
eris extoidas manus tuas
& alius te cingat & ducit
quo non uis. hoc autem
dixit. Significans quia
morte clarificaturus
esset & dñm. & hoc cum
dixisset & dicit ei. Seque-
re me. Conuersus pe-
trus. uidit illum discipu-
lum quem diligebat
ih̄s sequentem qui & re-
cubuit super pectus eius
& dixit. Dñe quis est qui
tradit te. hunc cum ui-
disset & petrus. dicit ih̄u
Dñe. hic autem quid. dicit
ei ih̄s. Sic enim uolo ma-
nere donec ueniam
quid ad te tunc seque-
re. Exiit ergo sermo
iste inter fratres quia
discipulus ille non mori-
tur. & non dixit ei ih̄s.
non moritur. Sed sic eū
uolo manere donec ue-

nio quid ad te. hic est
discipulus qui testimo-
nium perhibet de his.
Et scripsit hec. & sci-
mus quia uerum est
testimonium eius.
Sunt autem & alia mul-
ta que fecit ih̄s que
scribantur per singula.
Nec ipsum arbitror
mundum capere eos.
qui scribendi sunt li-
bros. Amen.

EXPLICIUNT QUAT-
TUOR EVANGELIOS
PER ORDINEM SCRIP-
TOS. SECUNDUM MA-
THEUM ET MARCUM
ET LUCAM ET IOHANNEM
ET

INCIPIT CAPITULARE EVANGELIORUM ANNI CIRCVLI

In natale dñi ad scām mariā maiorem scđ lucā cap. iii. In illo tē pore exiit edictum a caesare augusto usq; pax hominibus bone uoluntatis.

ii ad scām anastasiā scđ lucā cap. iii. In illo tempore pasto res loque bantur ad inuicem usq; sicut dictū est ad illos.

iii ad scām petrum scđ ioh. cap. i. In principio erat uer bū. usque plenum gratiae & ueritatis.

In natale scī stephani. scđ māt cap. ccxl. In illo tēp dicebat ih̄s tur bis iudeorū & principibus sacer dotum ecce ego mit to ad uos pph̄as usq; bene dictus qui uenit in nōm dñi.

In natale scī ioh. apostoli & euangl. scđ ioh. cap. ccxxxi. In illo tēp dix̄ ih̄s p̄tro ^{seq. reme} usque quia uerum ē testimoniū eius.

In natale Innocentiū scđ māt cap. vi. In illo tēp ecce anḡl dñi in somnis apparuit ioseph usq; qm̄ nazareus uocabitur.

In nāt scī siluestri die xxxi. mēis decēb. scđ māt cap. cc lxxiii. In illo tēp dix̄ ih̄s disc̄p suis uigilate usq; supra omnia bona constituat eum.

In octabas dñi ad scām mariā ad mart̄res scđ lucā cap. iii. In illo tēp cum consummaturunt dies octo usq; gloriā plebitur.

Diesūp dicto nāt scāe mart̄inae scđ math cap. cclxxviii. In illo tēp dix̄ ih̄s disc̄p suis parabolam hanc simile ē regnū cae lorum. ecce uir gini bus usque dñs ūr uenturus est.

Dom̄ post nāt dñi scđ lucā cap. iii. In illo tēp erat ioseph & maria māt ih̄m mirantes usq; & gratiati erant in illo.

In uiḡl de theophania ipsa legitur ipsa legit̄ dom̄ secunda post natale dñi in ecclesia scī petri scđ math cap. vi. In illo tēp defuncto hero de usque nazareus uocabitur.

- In theophania ad sc̃m petrū sc̃d math cap̃ iii. In illo temp̃ cum na-
 tus est ih̃s in bethleem. usque uer̃ sisunt in regionem suam;
 die prima post theophania. ad sc̃m petrū ad umculā sc̃d mar cū
 cap̃ iii. In illo temp̃ fuit iohannes in deserto. usq; in quom̃ cōplacuit
 talis post theophania sc̃d ioh cap̃ xiii. In illo temp̃ uidit ioh̃ñ
 ih̃m uenientem ad se. usque quia hic est filius dī.
 talis sc̃d math cap̃ vii. In illo temp̃ uenit iohannes
 baptista. usq; filius meus dilectus in quom̃ mihi complacuit.
 om̃i. post theophania sc̃d lucā cap̃ iii. In illo temp̃ cū fac-
 tus es s̃c̃t ih̃s añ norum duodecim. usq; apud d̃m & homines.
 mense l̃m̃ die xiiii. nāt̃ sc̃i felici conf̃s. In pinis sc̃d lucā cap̃
 exvi. In illo temp̃ dix̃ ih̃s discipulis suis qui uos audit me audit
 usque nomina uestra scripta sunt in caelo.
 die xvi. mens̃ s̃c̃i nāt̃ sc̃i marcelli mart̃ & pont̃s sc̃d math. cap̃
 cclxviii. In illo temp̃ dix̃ ih̃s discipulis suis parabolam hanc.
 homo quidam peregre proficis cens. usque intra l̃m̃ gaudiū d̃ñi tui.
 bdom̃ ii. post theophania sc̃d ioh cap̃ xviii. In illo temp̃ nup-
 tiae factae sunt in cana galileae usq; credider̃ in eū discip̃ eius.
 talis post theophania sc̃d lucā cap̃ xvii. In illo temp̃ regressus
 ih̃s in uirtute sp̃s in galileam usq; quae p̃cedebant de ore eius.
 p̃. iii. sc̃d mar̃ cap̃ xviii. In illo temp̃ uenit ad ih̃m leprosus de
 p̃canseum usque quae p̃cepta moyses in testimonium illis;
 p̃. vi. sc̃d mar̃. cap̃ i. In illo temp̃. uenit ih̃s in patriā suā.
 & sequebatur eum usq; inpositis manibus curauit eos;
 die sabb̃to sc̃d lucā cap̃ xxvi. In illo temp̃ surgens ih̃s de sina-
 goga in domū simonis. usq; euangelizare regnū dī;
 die xviii. mens̃ sup̃ascriptū nāt̃ sc̃ae pr̃scae sc̃d math cap̃
 q̃. In illo temp̃ dix̃ ih̃s discipulis suis parabolā hanc.

Simile ē regnum caelorum thesaurō abscondito in agro
usque noua & uetera:
E b d m . iii . post theophania secū māt . cap lxi. In illo tempore cum
descendisset ih̄s de monte . usque sanatus ē puer & illa hora
f̄ er . iii . secū māt . cap xxv . In illo tempore introiit ih̄s in sinagogā
& erat ibi homo manū habens aridam usq; & restituta ē manus illius.
F er . secū lucā cap xxxiii . In illo tempore cū ē ih̄s munaciu . ecce
uir plenus lepra usq; & curaretur ab infirmitatibus suis.
D i e sabbato secū māt . cap xxxvi . In illo tempore coepit ih̄s docere
usque qui habet aures audienti audiat.
D i e x x mēns suprascripto nāt sc̄i sebastiani . scd . lucā cap xlv .
In illo tempore descendens ih̄s de monte stetit in loco noster usq;
ecce enim merces uestra multa est in caelo
D i e s s nāt sc̄i fabiani māt & pontificis . cap cclxiii . In illo tempore dixit
discipulis suis . uigilate qui nescitis usq; constituet eum .
E b d m . post theophania secū māt . cap lxxviii . In illo tempore ascendente
ih̄u in nauiculā usq; qui ueniunt & mari oboediunt ei .
D i e x x i mēns s̄s nāt sc̄e agnae de passione secū māt . cap cclxxviii .
In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis parabolā hanc simile ē regnum
caelorum decē uirginibus usq; qui nescitis diem neque horā
F er . iii . secū māt . cap lxxiii . In illo tempore loquente ih̄u ad turbar . ecce
unus de principibus uenit usque in uniuersam terrā illam
F er . vi . secū māt . cap xli . In illo tempore dicebat ih̄s discipulis suis & turba
uide te quid audiat usq; discipulis suis differebat omnia .
D i e sabbato scd lucā cap cclxxviii . In illo tempore dicebat ih̄s parabolā
intendens quomodo primos usq; bāt qui manducabāt panē in regio
E b d v . secū māt . cap xxxvi . In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis parabolā
hanc simile ē regnū eorum homini qui seminauit bo
nuū semen .

- In agro usque triticū autē congregāt. In hoc reum meum.
- D**ie xxii. mens̄ s̄s̄ nati sc̄i uincenti. statio in basilica sc̄i eusebii iuxta merulam s̄c̄e ioh̄ cap̄ ciiii. In illo temp̄ dix̄ ih̄s discip̄ suis nisi grā nū frum̄ti usq; honorifi cauit eū pat̄ meus qui ē in cae lis.
- D**ie s̄s̄ nati sc̄i anastasi monachi s̄c̄e marcū cap̄ xlviii. In illo temp̄ cum trans cendis & ih̄s in naue rursus trans fretum usque uade in pace & esto sana a plaga tua.
- D**ie xxviii. mens̄ sup̄ascripto nati s̄c̄e agn̄e denatū tate s̄c̄e math̄ cap̄ xl. In illo temp̄ dix̄ ih̄s discip̄ suis parabolam hanc Simile ē regnum caelorum. thesaurū abscondito in agro usq; noua & uetera;
- F**er̄ vi. s̄c̄e mar̄. cap̄ xlvii. In illo temp̄ uenit ih̄s trans fretum in regionē geras senorum. usque & miser tus est tui;
- D**ie sab̄ s̄c̄e lucā cap̄ lxvii. In illo temp̄ factum ē deinceps ibat ih̄s in ciuitatē usque d̄s uisitauit plebem suam;
- L**b̄o vi. post theophania. In illo tēp̄ cum sero esset factum erat nauis in medio mari. usq; quot quot tangebant eum salui fiebant.
- F**er̄ vi. s̄c̄e lucam. cap̄ lxxiii. In illo temp̄ rogauit ih̄m quidam fariseus. ut cum illo manducaret usque qm̄ dilex̄ multum.
- D**ie sab̄ s̄c̄e mar̄ cap̄ xxi. In illo temp̄ egressus ih̄s ad mare om̄s que turba usque non uenit uocari. lus tos sed p̄ccatores.
- L**b̄o vii. s̄c̄e math̄ cap̄ cxvi. In illo temp̄ cum uenis set ih̄s ad turbas usque curauit eos omnes.
- M**ens̄ feb̄ die ii. in pan panti. ad sc̄am mariam sed lucam cap̄ iii. In illo temp̄ postquam inpleti sunt dies purificationes matris ih̄u secundū legē moysi usq; gloriā plebi sue isrl̄.
- D**ie v. mens̄ s̄s̄ nati s̄c̄e agathae s̄c̄e math̄ cap̄ cclxviii. In illo tēp̄ dix̄ ih̄s discip̄ suis parabolam hanc. Simile est regnū caelorum decem uir ginib; usq; qui nescitis diem neque horā qua dñs uester uenturus est. **F**er̄ iiii. sed marcū cap̄ lxiii. In illo temp̄ exiens ih̄s denaui uidit turbam multam usque & cum

dimisit se et eos habuit in montem orare,
Ier vi. sec macth cap cxlvii. In illo tempore uespere autem facto
ac cesserunt ad ihm usque numerum quinq; milia hominum.
I b d viii sec lucā cap lxxxvi. In illo tempore conuocatis ih̄s discipu
lis suis usq; euangelizantes & curantes ubiq;
I er viii sec māt cap clviii. In illo tempore accesserunt ad ihm ab hierusoly
me scribae usque n̄ lotis manib; manducare n̄ quo loquuntur hominē
D iex xiii mens s̄c̄ nāt sc̄i ualentini & secū lucam cap xcvi. In illo temp
ore ih̄s discipulis suis. Siquis uult post me uenire usque n̄ gusta
bunt mortem donec uideant regnū dī. **I** er vii sec lucam cap
lxxxiii. In illo tempore factū ē in unadierum. Ascendens ih̄s in nauiculā
usq; p̄dicans quanta illi ih̄s fecit s̄c̄; **D** ier xvi sec marcū cap lxxxi
In illo tempore surgens ih̄s habuit in fines tyri & sidonis usque & de
monium exire ab ea; **I** b d viii sec māt cap ccxxi. In illo tēp dix
it ih̄s discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnū caelō hominū regi qui
fecit nuptias filio suo. usq; multo uocati pauci autem electi
E b d o m a d a x secū macth cap clviii. In illo tempore egressus ih̄s secessit in par
tem tyri & sidonis usq; & sanata est filia eius ex illa hora
O m̄ s̄ māt die xii nāt sc̄i gregoriū cōf̄ atque pontificis secū macth cap cclxi
In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. uigilate usq; super omnia bona sua conseruantes
D i ex xxi mens māt ad nuntiatiōem dñi secū lucā cap iii. In illo tempore missus est
gabriel angelus adō. usque & ait maria ecce ancilla dñi fiat mihi s̄c̄ dū b̄tū
D o m̄ i In septuagesima ad sc̄m laurentium secū māt cap cc. In illo temp
ore dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc. simile est regnū caelorum
hominū patri familias qui exiit primo mane usque pauci uero electi
D o m̄ ii In octagesima ad sc̄m paulum secū lucam cap lxxxvi. In illo temp
ore cum turba plurima conueneret usq; fructum adferret in patientia
I n quinquagesima die dñi ad sc̄m p̄d̄rum secū lucā cap ccxxii. In illo temp
ore adsumpsit ih̄s duodecim usq; omnes plebs ut uidet dedit laudem dō

er iii ad scām sauinam secū māt cap xlv. In illo temp dixit ih̄s discipu
 lis suis cum ieiunatis usq; ubi est thesauru tuu ibi erit & cor tuum
 er v ad scām georgium secū mattheum cap lxiii. In illo tempore cum
 introisset ih̄s capharnaum usq; & sanatus est puer ex illa hora
 er vi in pamachi secū māt cap xxxviii. In illo tempore dixit
 ih̄s discipulis suis audistis quia dictum est usque & pater
 tuus quid dedit in abscondito reddet tibi
 er vii ad scām ad lateranē secū māt cap xv. In illo temp ductus est ih̄s
 in desertū ab spū usque ecce angeli accesserunt & ministrabant ei
 er viii ad scām pētrum ad uincula secū māt cap cclxxiii. In illo tempore dixit
 ih̄s discipulis suis cum uenerit filius hominis usque iusti autem in uitam aetnā
 er iiii ad scām anastasiā secū māt cap ccx. In illo tempore cum intrasset
 ih̄s hierusolimam usque ibi docebat eos de regno dī
 er iiii ad scām mariam secū māt cap cxxvii. In illo temp accesserunt
 ad ih̄m scribae & pharisaei dicentes usque ipse meus frater & soror & mā est
 er v ad scām laurentium ad formosum secū māt cap clvii. In illo tempore
 egressus ih̄s secessit in partes tyri & sidonis usq; & sanatae filiae eius ex illa hora
 er vi ad apostolos secū iohannē cap xxxviii. In illo temp erat dies festus iudae
 orum usque quia ih̄s esset qui fecit eum sanum
 er vii ad scām pētrum secū māt cap clxxii. In illo tempore
 adsumpsit ih̄s pētrum & iacobum & ioh usq; donec filius hominis amor tui surgat
 er viii die dominico uacat
 er ii ad scām clementem secū ioh cap lxxxviii. In illo temp dixit ih̄s turbis
 iudaeorum ego uadam usque quae placita sunt ei facio semper
 er iii ad scām balbinam secū māt cap ccxxvii. In illo tempore locutus
 est ih̄s ad turbas usque qui se exaltat humiliabitur
 er iiii ad scām ceciliam secū māt cap cci. In illo tempore ascendit ih̄s
 hierusolimam usque redemptionem promittit
 er v ad scām mariam trans tiberim ad calisti secū lucam cap cxcvi

- In illo tempore dixit ih̄s turbis phariseorum homo quidam erat diues
& induebatur purpura & bisso usque ne quisquis de mortuis resur-
rexerit credent
- er vi ad apostolos inter uestinae secō math cap cxxviii In illo tempore
dixit ih̄s discipulis suis & turbis iudeorum parabolam hanc homo erat pa-
ter familias qui plantauit uineam usq: quia sicut propheta eū habebant
ie sabbato ad scōs marcellinum & p̄srum secō lucam cap cxxc In illo tempore
dixit ih̄s discipulis suis homo quidam habuit duos filios usq: poterat & inducere
bdom̄ iii die dom̄ ad sc̄m laurentium martyrem secō luc̄ cap cxxvi In illo tempore
erat ih̄s eiciens demonium usq: Immo qui audiunt uerbū dī & custodiunt illud
- er ii ad sc̄m mar̄tū secō luc̄ cap xx In illo tempore dixerunt pharisei ad ih̄m quanta au-
diuimus facta in capharnaūm usq: ipse autē transiens p̄ mediū illarū ibat
- er iii ad sc̄m potentianam secō math cap clxxxiii In illo tempore respiciens ih̄s
discipulos suos dixit simon petre si peccaueris intra septuaginta septies
er iii ad sc̄m sextum secō math cap clm In illo tempore accesserunt ad ih̄m
ab hierosolimis usq: non lotis manibus manducare non inquinare hominem
- er v ad scōs cosimam & damianum secō luc̄ cap xxvi In illo tempore surgens ih̄s
de synagoga intrauit usq: praedicans in synagoga galilaeae
- er vi ad sc̄m laurentium in titulo lucine secō ioh̄ cap xxxiii In illo tempore ih̄s fien-
gatus & retinere sedebat sic super fontē usq: quia hic est uisus saluator mundi
- er vii ad sc̄m susannam secō ioh̄ cap lxxxvi In illo tempore pergit ih̄s in
montem oliuē usque uade & amplius noli peccare
- er viii ad sc̄m insuxuro secō ioh̄ cap xlii In illo tempore abiit ih̄s transire
in galilaeam usq: quia hic est uere propheta qui uenturus est in mundum
- er ii ad scōs nūc coronatorum secō ioh̄ cap xx In illo tempore pergit ih̄s in
iudeorum & ascendens ih̄s usq: ipse enim sciebat quid esset in homine
- er iii in titulo damasi secō ioh̄ cap lxxv In illo tempore iam die festo mediante ascen-
dit ih̄s usque de turba autē multi crediderunt in eum
- er iii ad sc̄m paulum secō ioh̄ cap lxxxviii In illo tempore praeteriens ih̄s

uidit hominem cecum a nativitate usque & pro cecis adoravit eum.
 et v ad sc̃m silvestrum sc̃d luc̃ cap̃ lxviii. In illo tempore ibat ih̃s in civitate quae
 vocatur maia usque quia d̃r visitavit plebem suam.
 et vi ad sc̃m eusebium sc̃d iohannem cap̃ xciii. In illo tempore at quidam lan-
 guens lazarus usque & viderunt quae fecit ih̃s & crediderunt in eum.
 abbato ad sc̃m laurentium mart̃ sc̃d ioh̃ cap̃ lxxxvi. In illo tempore dicebat ih̃s
 turbis iudaeorum ego sum lux mundi usque quia nondum venerat hora eius
 b̃ domada v dom̃ ad sc̃m p̃ & rum sc̃d ioh̃ cap̃ lxxxviii. In illo tempore dicebat ih̃s
 turbis iudaeorum & principibus sacerdotum quis ex vobis arguet me de pec-
 cato usque ih̃s autem abscondit se & exiit de templo.
 et ii ad sc̃m chrisogonum sc̃d iohannem cap̃ lxxviii. In illo tempore miserunt
 principes & pharisei usque quem accepturi erant credentes in eum.
 et iii ad sc̃m quiriacum sc̃d ioh̃ cap̃ lxxv. In illo tempore ambulabat ih̃s in gali-
 lea usque propter metum iudaeorum.
 et iii ad sc̃m marcellum sc̃d iohannem cap̃ xcii. In illo tempore facta sunt
 encenia in hierusalem usque & ego in pace.
 et v ad sc̃m apollinarem sc̃d lucam cap̃ lxxiii. In illo tempore rogavit ih̃m
 quidam phariseus ut manducaret cum illo usque qm̃ diliget multum.
 et vi ad sc̃m stephanum sc̃d ioh̃ cap̃ xciiii. In illo tempore colligerunt pontifices
 & pharisei concilium ^{adversus} contra ih̃m usque & ibi morabatur cum discipulis suis.
 abbato datur fermentum in consisterio lateranensi.
 b̃ dom̃ vi dom̃ ad lateranem legitur passio dñi sc̃d matheum cap̃ cclxxiii. In illo
 tempore dixit ih̃s discipulis suis. sc̃tis quia post biduum pascha fiet usque
 signanter lapidem cum custodibus.
 et ii ad sc̃s p̃ereum & achilleum sc̃d ioh̃ cap̃ xcvi. In illo tempore ante sex dies
 pasche venit ih̃s bethaniam usque & abiit & abscondit se ab eis.
 et iii ad sc̃am priscam sc̃d ioh̃ cap̃ cxii. In illo tempore antediem festum pasche
 sciens ih̃s usque & d̃r continuo clarificavit eum.
 et iii ad sc̃am mariam legitur passio dñi sc̃d lucam cap̃ cclx. In illo tempore

- Adpropinquabat autem dies festus azimorum usque. In quo nondum quis
quam positus fuerat.
- F**er vi ad lateranis conficitur chrisma secundum iohannem capitulo xii. In illo tempore
sciebat ihesus qui auentur eius hora usque ut quem admodum feci uobis ita &
uos facite.
- F**er vi. In suario quod est in basilica hierusalem legitur passio domini secundum iohannem
capitulo lvi. In illo tempore egressus est ihesus trans torrentem cedron usque posuerunt illum
abbato sancto ad lateranis secundum matheum capitulo cclii. In illo tempore uespere autem
sabbati quae lucet. In prima sabbati usque ibi eum uidebitis ecce dixi uobis.
- I**n pascha domini sancta ad sanctam mariam maiorem. In presepio
secundum marcum capitulo cxxx. In illo tempore maria magdalena & maria iacobi &
salome usque ibi eum uidebitis sicut dixi uobis.
- F**er ii ad sanctum petrum secundum lucam capitulo cccxxxviii. In illo tempore duo ex discipulis ihesu
ibant in castellum usque & quo modo cognouerunt eum in fractione panis.
- F**er iii ad sanctum paulum secundum lucam capitulo cccxl. In illo tempore stetit ihesus in medio discipu-
lorum suorum usque remissionem peccatorum in omnes gentes.
- F**er iii ad sanctum laurentium secundum iohannem capitulo ccxviii. In illo tempore manifesta-
uit se ihesus discipulis suis ad mare tiberiadis usque cum resurrexisset a mortuis.
- F**er v ad apostolos secundum iohannem capitulo ccvi. In illo tempore maria stabat ad mo-
numentum foris plorans usque quia uididit eum & haec dixit mihi.
- F**er vi ad sanctam mariam ad martyres secundum matheum capitulo cclvi. In illo tempore undeci
discipuli abierunt in galileam usque ad consummationem saeculi.
- S**abbato ad lateranis secundum iohannem capitulo ccxiii. In illo tempore cum esset sero die una
sabbatorum usque uenerunt turres.
- D**om octabas pasche secundum iohannem capitulo ccxvi. In illo tempore thomas unus ex
duodecim usque uitam habuit in nomine eius.
- M**ensa die xiiii martirum tibur quae leriani & maximi secundum iohannem capitulo
cxxxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis hoc est praeceptum meum
usque in nonne meo de uobis.

- 164
- I** n pascha anno cina secū ioh cap xxiii. In illo tempore erat homō geopharisaeis usque sed habere vitam aeternam
- D** ie xxiii mens sup scripta nat̄l sci georgii secū luc cap cclii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis ponite in cordib; ur̄is usque possidebitis animas uestras.
- D** ie xxv mens sup scripta In libani maiore secū luc cap cxxiii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis Quis in habet amicum usq; sp̄m bonum petentibus se.
- F** er̄ iii secū iohanne cap ciii. In illo tempore respiciens ih̄s discipulis suis pater sc̄ae serua eos usque sed ut serues eos a malo.
- F** er̄ vi secū iohanne cap xxxvii. In illo tempore erat quidam regulus cuius filius infirmabatur usque & domus eius tota.
- D** ie xxviii mens sup scripta nat̄l sci utalis secū ioh cap cxxxii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis ego sum uita sua usq; p̄t̄is & fidei uobis.
- S** abbato secū ioh cap xlii. In illo tempore abiit ih̄s trans mare galilaeae quod est tiberiadis usque cum discipulis suis.
- E** b̄on ad sc̄os cosmam & damianum secū ioh cap lxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis ego sum pastor bonus usq; & fidei unum ouile & unus pastor.
- M** en̄s maī lit̄ maī nat̄l apl̄or philippi & iacobi secū ioh cap cxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis montis uobis cor uestrum usq; In nomine meo hoc faciam.
- D** ie iii mens sup scripta nat̄l sc̄or alexandri & euersti & theodoli secū ioh cap cxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis haec mando uobis usq; quia oderunt me & t̄os.
- F** er̄ vi secū iohannem cap cxi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis. Qui credit in me usque sicut dixit mihi pater sic loquor.
- E** b̄domada iii secū iohanne cap cxliiii. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis modicum & iam non uidebitis me usque nemo tollet a uobis.
- D** ie x mens sup scripta nat̄l gurdiani secū m̄ach cap xcvi. In illo tempore dixit ih̄s discipulis suis nolite arbitrare quia uenip̄a uenit & c̄e usq; n̄ p̄det morte sua.
- D** ie xii mens sup scripta nat̄l sc̄or nera & achilles secū m̄ach cap clxxxviii. In illo tempore accesserunt ad ih̄m pharisaei dicentes usque sed quibus datum est.
- D** ie sup scripta nat̄l sc̄i pancreta secū ioh cap cxxxviii. In illo tempore dixit ih̄s disci

- pulis suis haec mando uobis ut diligatis Inuicem usq. quia de me gratias
- E** b d iiii sec d iohā cap c xlii. In illo temp dixit ih̄s discipulis suis uado ad
cum qui meminit usque & adnuntiabit uobis
- E** b d v sec d ioh cap cl. In illo temp dixit ih̄s discipulis suis. Amen dico uobis si quid pe
tueritis patrem In nomine meo dēt uob. usq. hoc credimus quia ad dō existit
- D** i e xiii mēis sup scripti dedicatio ecclesie scē mariae ad marty. legitur
lectio cuius concurrerit ebdomade eo quod semper die domini eo
celebratur ipsa sollemnitās
- D** i e xiiii mēis sup scripti p̄ ad scē potentiane sec d math cap c xli. In illo tē
dixit ih̄s discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum caelōrū thesauro
abscondito In agro. usque noua & uetera
- F** er iiii sec d ioh cap c xxi. In illo tempore abiit ih̄s cum discipulis suis In iudaeam
terram usque gaudium meum In plēnum est
- D** i e xxi mēis sup scripti p̄ ad scī urbani conf atq. pontificis uia appia sec d
math cap c c lxi. In illo temp dixit ih̄s discipulis suis. uigilate usq. constraui eum
- I** n uigilia ascensad nī sec d ioh cap clii. In illo temp subleuans ih̄s oculos suos
dixit usque ad te uenio
- F** er v In ascensad nī sec d marcum cap c c xxxiii. In illo temp recumbentib;
xii discipulis usque & sermonem confirmante sequentibus signis
- E** b domada vi sec d ioh cap c xlii. In illo temp dixit ih̄s discipulis suis. cum
autem uenerit para dō usque quia ego dixi uobis
- F** er iiii sec d ioh cap c xxxiii. In illo temp dixit ih̄s discipulis suis. si manse
rit In me usque gaudium uestrum Impleatur
- S** abbato In uigilia pentecosten sec d ioh cap c c xxi. In illo temp dixit
ih̄s discipulis suis. si diligitis me mandata mea seruate usq. & manifestabo
ei me ipsum.
- D** ominica pentecosten sec d ioh cap c xxx. In illo temp dixit ih̄s discipul
suis. si quis diligit me sermonem meum seruabit usq. sicut mandatum
dedit mihi pater sic facio.

F er ii ad vincula secundum iohannem caput xxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis
sic enim diligit deus mundum ut filium suum unigenitum daret. usque ut manum
festentur eius opera quae tunc facta sunt.

F er iii ad sanctam anastasion secundum iohannem caput lxxxviii. In illo tempore dixit ihesus discipu-
lis suis amen amen dico vobis qui non intraverint in ovile usque & habundantius habet.

F er iii ad sanctam mariam secundum iohannem caput lx. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis nemo
potest venire ad me nisi pater qui misit me usque carum meum est pro mundi vita.

F er vi ad apostolos secundum lucam caput xxxvi. In illo tempore factum est in una die usque
usque qui audivimus mirabilia hodie.

S abbato xii lectiones ad sanctum petrum secundum mattheum caput cccv. In illo tempore egredi-
entes ihesu ab hiericho secuti sunt eum usque & secuti sunt eum.

D omnica uacat secundum lucam caput lv. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis estote mise-
ricordes usque festucam de oculo fratris tui.

M ens iunio dies secundo pasche secundum marcellinum & petrum a laurica secundum
lucam caput cxxlviii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis cum audieritis proelia
usque possidebitis animas vestras.

D ie viii mensis supra scripta pasche secundum primi & feliciam in basilica sancti ste-
phani secundum iohannem caput cxxxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis
hoc est praeceptum meum. usque in nomine meo de vobis.

D ie xii mensis supra scripta pasche secundum basilidis secundum iohannem caput xxxiii. In illo tempore
erat homo ex pharisaeis nichodemus nomine. usque sed habet vitam aeternam.

F er iii secundum lucam caput xciii. In illo tempore accedentes discipuli ad ihesum dicentes
usque & saturati sunt.

F er vi secundum lucam caput lxxxvi. In illo tempore perant ad propinquantes ad ihesum
peccatores usque poenitentiam agunt.

S abbato secundum lucam caput lxxxv. In illo tempore venit ad ihesum uir cui nomen iairus
usque ne alicui dicerent quod factum erat.

D ie xviii mensis supra scripta pasche secundum marcellinum & marcellam a uia ardeatona
secundum iohannem caput cxxxiii. In illo tempore dixit ihesus discipulis suis.

- hoc est p̄ceptum meū. usque in nomen meo de uobis.
- D**ie xiiii m̄ sup̄ script. nat̄ scōrū p̄asi & geruasi. ad sc̄m uitalē sc̄dm
mar̄ cap̄ cxxxviii. In illo tempore. egrediente ih̄u de templo. usq; in fin̄ hic sal
- D**ie xxiiii m̄ sup̄ script. uigilia sc̄i ioh̄ bapt. sc̄dm lucā. cap̄ i. In illo temp̄ fuit indieb.
herodis regis sacerdos nōmine quidā zacharias. usq; parat̄ dñō plebē p̄fectā.
- D**ie xxv m̄. nat̄ sc̄i ioh̄ bapt. sc̄dm lucā. cap̄ iii. In illo temp̄. elisabeth impletū est
tempus parendi. usq; & fec̄ redemptionē plebi sue.
- D**ie xxvi m̄ sup̄ script. nat̄ scōrū ioh̄ & pauli. sc̄dm lucā cap̄ cxi m̄. In illo temp̄
dix̄ ih̄s discip̄. ad tēdite a fermento phariseorū. usq; corā angelis dī qui in celis.
- E**bt̄. ii. post pentecosten sc̄dm lucā. cap̄ xxviii. In illo temp̄ cū turbae inruerent
ad ih̄m. usque secuti sunt eum.
- D**ie xxviii m̄ sup̄ script. translatio corporis beati leonis pontificis sc̄dm matheum
cap̄ lxviii. In illo temp̄ dix̄ ih̄s discip̄ suis parabolā hanc. homo quidā peregre
p̄ficiscens. usque intra in gaudium domini sui.
- D**ie xxviii m̄ sup̄ script. uigilia apostolorū petri & pauli. sc̄dm ioh̄ cap̄ ccxxvi.
In illo temp̄. dix̄ ih̄s petro. symon ioh̄. usq; quam oſte clarificatus eēt dñm.
- D**ie xxviii. nat̄ sup̄ script sc̄dm math̄ cap̄ clxvi. In illo temp̄ uoc̄t ih̄s in partes
caesaree philippi. usq; erit solutum & in caelis. / itus ad ih̄m. usq; possidebit.
- D**ie xxx m̄ sup̄ script. ad sc̄m paulū. sc̄dm matheū cap̄ cxcv. In illo temp̄ dix̄ symon pe
- E**bt̄. i. post nat̄ apostolorū sc̄dm math̄ cap̄ xxxv. In illo temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t̄ suis
nisi abundauerit iusticia ur̄a. usq; donec reddas nouissimū quadranten.
- M**ens̄ iul̄ die. ii. nat̄ scōrum p̄cessi & mastiniani. sc̄dm math̄ cap̄ ccxliiii.
In illo temp̄ sedente ih̄u supra montē oliueti. usq; in fin̄ hic saluus erit.
- I**noctabas aptorū sc̄dm matheū. cap̄ cxi m̄. In illo temp̄ iussit ih̄s discipulos
suos. usq; uere filius dī es.
- F**er̄. iiii. sc̄dm marcū cap̄ cvii. In illo temp̄ cum egressus eēt ih̄s in uia. usque
- F**er̄. vi. sc̄dm marcū cap̄ lxxvii. In illo temp̄. exierunt pharisei & coeperunt
conquirere. usq; & dimisit illum in domum suam. / misit eos
- E**bt̄. ii. sc̄dm marcū cap̄ lxxvi. In illo temp̄ cū multa turba eēt cum ih̄u. usq; & dī

- D**ie x m̄ sup̄ scripto. Nat̄ septem fratrū. via appia salaria scdm̄ math. cap̄ xxiiii.
In illo tēp̄ uident̄ ih̄s turbas. ascendit in montē. usq; copiosa est in caelis.
- P**rima missa ad aquilonē. secunda ad sem̄ alexandrū scdm̄ lucā cap̄ xxxiii.
In illo tēp̄ dixit̄ ih̄s discipulis. Nemo accendit lucernā. usq; in luminabit̄ te.
- T**em̄ ad scām felicitatē scdm̄ math. cap̄ cxxx. In illo tēp̄ loquente ih̄u ad turbas.
usq; soror & mater est. Ididit illū matri suae.
- F**er̄ uis scdm̄ lucā. cap̄ xciiii. In illo tēp̄. descendente ih̄u de monte. usq; & red
Sabb̄ scdm̄ math. cap̄ xciii. In illo tēp̄. accedens ad ih̄m quidā. usq; & uox seq; reme
Ebt̄. iii. scdm̄ math. cap̄ lvi. In illo tēp̄ dixit̄ ih̄s discipulis suis. Adtendite
a falsis prophetis. usque in regnū caelorum.
- D**ie x m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄i cyriaci.
- D**ie xx m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄ae praxedis scdm̄ ^{math} cap̄ cxl. In illo tēp̄ dixit̄ ih̄s disci
pulis suis parabolā hanc. Simile ē regnū caelorū thesauro abscondito in agro.
usque noua & uetera. Tercio in discipulos. usq; x m̄ trib; iust.
- D**ie xx. iiii. m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄i apollinaris scdm̄ lucā. cap̄ cclxx. In illo facta ē con
Fer̄. iiii. scdm̄ lucā. cap̄ lxxxiii. In illo tēp̄. cum egressus eēt ih̄s de nauī ad t̄ram.
usque quanta illi feciss̄ & ih̄s. Terax diues. usq; surrexerit credent.
- F**er̄. vi. scdm̄ lucā. cap̄ xcvi. In illo dixit̄ ih̄s discipulis suis parabolā hanc. homo quidā
Die xxviii. Nat̄ sc̄orū felici pape simplici faustini & beatrix uia postuense
scdm̄ lucā. cap̄ clviii. In illo. dixit̄ ih̄s discipulis suis. Sint lumbi ūsi p̄incti.
usque filius hominis ueniet.
- D**ie xxx m̄ sup̄ scripto. Nat̄ sc̄orū abdo & senneſ. scdm̄ ioh̄. cap̄ cxxxiiii.
In illo dixit̄ ih̄s discipulis suis. hoc est p̄ceptū meū. usq; quia oder̄ me gratis.
- E**bt̄. iiii. scdm̄ lucā. cap̄ xc. In illo tēp̄ dixit̄ ih̄s discipulis suis. homo quidā erat
diues & habebat uilicū. usque in aēna tāt nacula.
- F**er̄. iiii. scdm̄ math. cap̄ cxlii. In illo tēpore uespere aūfacto. accesser̄ ad ih̄m
discipuli ei. usq; quasi quinq; milia. T ih̄m. usq; uade & tu fac similiter.
- E**bt̄. v. scdm̄ lucā. cap̄ cxi. In illo tēpore. quidā legis peritus surrex̄ temptans.
Mōs aug. kt̄ auḡ ad uinculas. scdm̄ math. cap̄ cxlviii. In illo. iussit ih̄s disci

pulos suos ascendere. usque filius dei.

Die. ii. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i stephani pontificis uia latina. sc̄dm lucā. cap̄ cccxxviii. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis parabolā hanc. homo quidā nobilis abiit in regionē longinquā. usque & abundabit.

Fer. iiii. sc̄dm lucā. cap̄ cccxvi. In illo temp̄ erat ih̄s eiciens demonium. usq; immo beati qui audiunt uerbum dī & custodiunt.

Ebd̄. vi. sc̄dm lucā. cap̄ cccxiii. In illo temp̄ose. dō homines ascender̄ in tēplū. usque & qui se humiliat exaltabitur.

Die. vii. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i sc̄orū. syx̄ti. felicissimi & agap̄ti sc̄dm math̄ cap̄ lxxxvii. In illo temp̄ose. dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. ecce ego mitto uos sic̄ oues. usq; in finē hic p̄l̄.

Die. viii. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i cyriaci sc̄dm math̄ cap̄ xcii. In illo temp̄ose dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. nihil optū. usque qui est in celis.

Item die. x. nat̄ sc̄i laurenti ad primā missā sc̄dm math̄ cap̄ xcvi. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. qui amat patrē. usq; non p̄d̄ & mercedē suā.

Diesup̄ script. nat̄ sc̄i laurenti sc̄dm ioh̄. cap̄ ciiii. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. nisi granū frumenti. usque p̄t̄ m̄s qui in celis est.

Die. xi. m̄ sup̄ script. nat̄ sc̄i tibur̄ti sc̄dm ioh̄. cap̄ cxxxiii. In illo temp̄ose dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. hoc est p̄ceptū meū. usq; in nomine meo d̄ & uob̄.

Fer. iiii. sc̄dm lucā. cap̄ lxxxiii. In illo temp̄. rogabat ih̄m quidā phariseus usque quoniā uilex̄t mutū.

Die. xiii. m̄ ss̄. nat̄ sc̄i yppoliti sc̄dm lucā cap̄ cxi. In illo temp̄ dix̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. ad cenā d̄e a fermento. usq; corā angelis dī. f̄t̄ me euangel̄i regnū dī.

Fer. vi. sc̄dm lucā. cap̄ xxvi. In illo temp̄. surgens ih̄s de synagoga. usq; opor

Die. xiiii. m̄ ss̄. nat̄ sc̄i eusebii sc̄dm math̄ cap̄ cclxvii. In illo temp̄ d̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. uigilate. usq; confitetur ei. d̄a castellū & mulier. usq; n̄ aufereat ab ea.

Die. xv. m̄ ss̄. de p̄s̄atione sc̄e marie sc̄dm lucā. cap̄ cxxii. In illo temp̄. intraū ih̄s in quod

Die. xvi. m̄ ss̄. nat̄ sc̄i agap̄ti sc̄dm lucā. cap̄ cliii. In illo temp̄ d̄ ih̄s disc̄p̄l̄ suis. sint lumbi ur̄i p̄cineti. usq; filius hominis uenit. usq; & mutos loqui.

Ebd̄. i. post sc̄i laurenti sc̄dm marc̄. cap̄ lxxxiii. In illo temp̄. exiens ih̄s de finib; tyri.

- D**ie viii m̄ ss̄ uigilia sc̄i laurentii sc̄c̄ math. cap̄ clxx. In illo t̄p̄ d̄x̄ ih̄s discipulis suis. si quis uult. usque in regno suo. / usq. & accumbent in regno d̄i.
- F**er̄ iiii sc̄d̄m lucā. cap̄ clxxviii. In illo t̄p̄ dū m̄r̄ & ih̄s p̄ueniunt ad castella.
- D**ie xiiii m̄ ss̄. Nat̄ sc̄i hermes sc̄d̄m lucā. cap̄ xlv. In illo t̄p̄ descendens ih̄s de monte. usque copiosa est in caelis.
- D**ie xxx m̄ ss̄. Nat̄ sc̄orū felicissimi & audaci & dephelisei proph̄. & decollatio sc̄i ioh̄ baptiste sc̄d̄m marcū. cap̄ lviii. In illo t̄p̄ misit herodes & tenuit iohannē. usq. posuerunt illum in monum̄tū. / qui uidet. usq. uade & tu fac similē.
- E**bd̄. ii. post sc̄i laurentii. sc̄d̄m lucā. cap̄ cxx. In illo t̄p̄ d̄x̄ ih̄s disc̄p̄. beati oculi.
- F**er̄. iiii. sc̄d̄m math̄. cap̄ cxxiii. In illo t̄p̄ abeunt pharisaei consiliū faciebant. usque gentes sperab̄t. / pasce illos.
- F**er̄. vii. sc̄c̄ lucā. cap̄ cxliiii. In illo t̄p̄ ait ad ih̄m quidā de turba. usq. d̄s.
- E**bd̄. iiii. post sc̄i laurentii sc̄d̄m lucā. cap̄ cc. i. In illo t̄p̄ dū m̄r̄ & ih̄s in hierusalē transiebāt. usque quia fide sua te saluum fecit. / usq. sup̄ doctrina eius.
- F**er̄. iiii. sc̄c̄ marcū. cap̄ cxx. In illo t̄p̄ introiit ih̄s hierusalēm in templo.
- M**ens̄ sept̄. die viii. Nat̄ uitas sc̄ae mariae sc̄d̄m lucā. cap̄. iiii. In illo t̄p̄ exsurgens maria. usque in d̄o salutaris meo. / uti s̄ uera. usq. & gaudiū nr̄m impleat.
- D**ie sup̄ ss̄. Nat̄ sc̄i adriani sc̄d̄m ioh̄. cap̄ cxxxii. In illo t̄p̄ d̄x̄ ih̄s disc̄p̄ suis. ego s̄.
- D**ie xiiii m̄ sup̄ scripti. Nat̄ sc̄orū p̄p̄ti & iacincthi sc̄c̄ math̄. cap̄ lxxxviii. In illo t̄p̄ d̄x̄ ih̄s discipulis suis. cū p̄secutus uos in ciuitate ista. usque coram patre meo qui est in caelis. / nis. usque & adiciatur uobis. +
- E**bd̄. iiii. sc̄d̄m math̄. cap̄ xlvi. In illo t̄p̄ d̄x̄ ih̄s disc̄p̄ suis. nemo potest duob. domi.
- F**er̄. iiii. sc̄d̄m math̄. cap̄ xl. In illo t̄p̄ d̄x̄ ih̄s. audistis q̄ d̄icauē. usq. reddet ubi.
- F**er̄. vii. sc̄d̄m lucā. cap̄ ccxl. In illo t̄p̄ docente ih̄s p̄p̄t̄m in t̄p̄lo. usq. in qua potestate hec facio.
- D**ie ss̄. ex ultatio sc̄ae quos sc̄c̄ ioh̄. cap̄ xxxiiii. In illo t̄p̄. erat homo ex phariseis. usque sed habeat uitā a d̄n̄a. / qui ad s̄ uisitauit plebem suā.
- E**bd̄. v. sc̄d̄m lucā. cap̄ lxvii. In illo t̄p̄. ibat ih̄s in ciuitatē quae uocatur naim. usq.
- D**ie xiiii mens̄ sup̄ scripti. Nat̄ sc̄orū corneli & cipriani sc̄c̄ lucā. cap̄ cxl. In illo t̄p̄ + dicebat ih̄s turbis. usque & accusarent eum.

- D**ie xii. m̄ sup̄ scriptū. Nat̄ sc̄i nicomedis secundū lucā cap. xcvi. In illo temp̄
dix̄ ih̄s discipulis suis. si quis uult post me. usq; uideat regnū dī noua^{te}ra
- D**ie xvi. m̄ sup̄ scriptū. Nat̄ sc̄arū luciae & eufemiae. sc̄d math cap. xli. In
illo temp̄ dix̄ ih̄s discipulis suis. simile ē regnū cēlorū thesaur̄s abscondito usq;
- F**er̄. iiii. sc̄d lucā ep̄. xxxviii. In illo temp̄. uidit ih̄s publicanū nomine leui. usq;
sed peccatores in paenitentia
- E**bd̄. i. post sc̄i cypriani. sc̄d lucā cap. clxxvi. In illo temp̄ cum in grege p̄x ih̄s
in domū usque exaltabitur.
- F**er̄. iiii. mens̄ septimi. ad sc̄am mariā sc̄d marcū cap. xci. In illo temp̄ responde
unx̄ de turba. usq; & ieiunio.
- F**er̄. vi. ad apostat̄ sc̄d lucā cap. xxxvi. In illo tempore sedebat ih̄s docens.
usque uidimus mirabilia hodie
- S**abb̄ ad sc̄m p̄sum. xii. lect̄ sc̄d lucam cap. clxiii. In illo tempore
erat ih̄s docens in synagogis. usq; gloriose fiebant ab eo.
- E**bd̄. ii. post sc̄i cypriani sc̄d math cap. ccxxiii. In illo temp̄ accesser̄
ad ih̄m sadducei. usq; mirabant̄ in doctrina eius.
- F**er̄. iiii. sc̄d mar̄ cap. cxxxi. In illo temp̄. Interrogauit ih̄m unus
deseribis. usque nones longe a regno dī. ^{ti} quia odes̄ migratis
- F**er̄. vi. sc̄d math cap. cxxxvi. In illo temp̄ dix̄ ih̄s discipulis suis. parab
hanc. simile ē regnū cēlorū homini qui seminau. usq; in horreū meū
- D**ie xxvii. m̄ sup̄ scriptū. Nat̄ sc̄orū. cosmiae & damiani. sc̄d ih̄ cap. cxxxviii
In illo temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t̄ suis. hāc mando uob̄ ut diligatis inuicē. usq;
- D**ie xxviii. m̄ sup̄ scriptū. Dedicatio eccl̄ie archangelī. mih̄a holis sc̄d
math cap. clxxviii. In illo temp̄. accesser̄ discip̄t̄ ad ih̄m. usq; quia angē
eorū semp̄ uident facie patris mei qui ē in celis.
- E**bd̄. iii. p̄ sc̄i cypriani. sc̄d math cap. lxx. In illo tempore. ascender̄ ih̄s
in nauiculā trans fretū. usq; potestate talem hominib;
- M**ens̄ octob̄. die. vii. Nat̄ sc̄i marci. sc̄d math cap. cclxviii. In illo temp̄
dix̄ ih̄s discip̄t̄ suis parbt̄ hanc. homo quidā p̄gre. usq; in gaudiū

- D**ie xiii. m̄ sup̄ script̄. nat̄ sc̄i calisti pontificis sc̄d math cap̄ cclxi.
In illo tempore dix̄ ih̄s discip̄t suis. uigilate usq; constitutū eū
- D**ie xxv. m̄ sup̄ script̄. nat̄ sc̄o r̄u chris̄ an̄ci & daryae sc̄d math cap̄ cclxiii
In illo temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t suis. uidet̄ ne quis uos seducat. usq; in finē hic sal
en̄s noūs kt̄ noūs nat̄ sc̄i caesari sc̄d ioh̄ cap̄ ciiii. In illo temp̄ ^{uuseye.}
dix̄ ih̄s discip̄t suis. amen amen dico uob̄ nisi granū frumenta cadens
interire. usq; pater n̄s qui est in caelis.
- D**ie viii. m̄ sup̄ scriptū. nat̄ sc̄o r̄u. iiii. coronatorū sc̄d lucā cap̄ xlv
In illo temp̄ ascendens ih̄s de monte. usq; copiosa ē in caelis.
- D**ie viii. m̄ sup̄ scriptū. nat̄ sc̄i theodori. sc̄d lucā. cap̄ ccli. In illo temp̄
dix̄ ih̄s discip̄t suis. ponite in cordib; uestris. usq; animas ur̄as.
- E** b̄t. iiii. post sc̄i cypr̄ani sc̄d math cap̄ clxxxviii. In ill̄ temp̄ dix̄
ih̄s discip̄t suis parabt̄ hanc. simile est regnū caelōrū homin̄ regi.
qui uoluit p̄tione p̄nere usq; un̄ quisq; fr̄i suo decorib; ur̄is.
- D**ie xi. m̄ sup̄ script̄ nat̄ sc̄i mēne sc̄d lucā cap̄ xcvi. In illo temp̄ dix̄
ih̄s discip̄t suis. si quis uult post me usq; uideant regnū d̄i. donec
- D**ie xii. m̄ sup̄ scriptū. nat̄ sc̄i mariani sc̄d lucā cap̄ clvii. In ill̄ temp̄
dix̄ ih̄s discip̄t suis. sint lumbi ur̄i usq; filius hominis uenit.
- F**er̄ iiii. sc̄d lucā cap̄ clxxxvi. In illo temp̄. ex̄it ad p̄p̄in quantes
ad ihm̄ publicani. usque p̄nitentiam agentem
- E** b̄t v. post sc̄i cypr̄ani sc̄d math cap̄ ccxxiii. In illo temp̄ abeunt̄ pha
risei consiliū interunt usq; & quaesunt d̄i d̄o
- D**ie xxii. m̄ sup̄ script̄ nat̄ale sc̄ae caeciliae sc̄d math cap̄ cclxviii
In ill̄ temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t parabt̄ hanc. simile ē regnū caelōrū decē
uirginib; usq; quā d̄ns uest̄ uenturus est. usq; in gaudīū dominici.
- D**ie xxiii. m̄ sup̄ script̄ nat̄ sc̄i clementis sc̄d math cap̄ cclxviii. In ill̄
temp̄ dix̄ ih̄s discip̄t suis. parabt̄ hanc homo quidā p̄gre p̄ficiscens.;
- D**ie sup̄ script̄ nat̄ sc̄ae felicitatis sc̄d mat̄ cap̄ cxxx. In illo temp̄ lo
quente ih̄u ad turbas. usq; soror & mater est.;

Die xxiiii m sup script. nat sci crisogoni sec ioh cap cxxxviii In illo temp
dix ihs discipulis suis. haec mando uob usq; quia hodie hab me gratias
Ebd vi. post sci cypriani sec mat cap lxxiiii In illo temp loquente ihu ad ur
bas ecce princeps ury. usq; in uniuersa terram illam.
Fer iii sec luc cap xxxiii. In illo temp cu eec ihs in unam ciuitatem usque
& curarentur ab infirmitatibus suis
Die xxviii m ss nat sci saturnini sec marc. cap cxxxviii. In illo temp o se
dix ihs discipulis suis. uidete ne quis uos seducat. usq; in fine hic saluus erit.
Die ss uigilia sci andree sec ioh cap xvi. In illo temp o stabat ioh & exdis
cipulis eius duo. usque super filiu hominis.
Die xxx m ss nat sci andree sec mat cap. xx. In illo temp ambulans
ihx iuxta mare usque sequuta sunt eum.
Ebd vii. sec ioh cap xlvi. In illo temp cum subleuasset ergo oculos ihs
usque qui uenturus est in mundum
Fer iiii. sec mat. cap lxxvii In illo temp cum uenisset ihs in domum simo
nis petri. usque sepeliant mortuos suos.
Fer vi sec lucā cap xlvi. In illo temp dix ad ihm quidam d & urba ma
gister usque & haec omnia adiciuntur ubi. noua & uetera
Mens dec die. nat sci lucie sec mat cap cxi. In illo temp dix ihs
discipulis suis parabolam hanc. simile e regnu celo ru ihs abs in agro usq;
Fer iiii sec marc cap lxxviii In illo temp dix ihs discipulis suis. uidete
& caute a fermento. usq; & misit illu in domu sua
Ebd iiii. ante nat dñi sec math cap. ccvi. In illo temp cu ad propin
qua pñ ihs hierusolimam. usq; in nomine dñi.
Ebd iiii. ante nat dñi sec luc cap cclvii. In illo temp dix ihs discipulis
suis erunt signa in sole & luna & stellis. usq; non transibunt.
Ebd ii. ante nat dñi sec math. cap. cii. In illo temp. cu audisset iohan
in uinculis opera xpi. usq; uia tua ante te iuberat ioh baptizans.
Ebd i. ante nat dñi sec ioh cap. viii. In illt miser iudaei ab hierusolimis. usque

Fer. iiii. ad scām mariā sēc lūc cap. iiii. In illo temp̄ missus est gabriel ange-
lus ad dō. usque fiat mihi secundū uerbum tuū

Fer. vi. ad apostolos sēc lūc cap. iiii. In illo temp̄ exurgens maria. usque
exultans. et sps meus in dō salutaris meo.

Sabb. in xii. lect. ad sēm p&rum sēc lūc cap. vi. An^{no} quinto decimo impe-
rii tiberii cesaris. usq; salutare dī.

Die xxiii. m̄ dec. uig. dñi sēc mat̄ cap. iiii. In illo temp̄ cum esset despon-
sata mater ihu mariā. usque a peccatis eorum

Prouerbiis pluuię sēc lūc cap. lxxxiii. In ill. factū ē in una
die rū. usque quia uenti & mari oboediunt ei.

Propter elitatem pluuię sēc mat̄ cap. clx. In illo temp̄ dixit ihs discip-
tis. misereor turbis. usque & discipuli ei cū eo.

In commotione gentiū sēc lūc cap. cl. In illo temp̄ dixit ihs discipulis suis.
 Nolite solliciti esse dicentes. usq; haec omnia adiciunt uob

In natale papae sēc lūc cap. cc lxx. In illo temp̄ facta ē conuentio
inter discipulos. usq; iudicantes xii trib; isrl

Item alia ut sup̄ sēc lūc cap. cc xxviii. In illo temp̄ dixit ihs discip-
tis suis. parabit hanc. homo quidā erat nobilis ab ita in regione longinq. usq; & habun-
dauit

In ordinatio^{ne} presbiterorū sēc mat̄ cap. cc lxx. iii. In illo temp̄ dixit ihs
discip-
tis suis. uigilate usq; constituenteum in celis.

In ordinatōe diac sēc ioh̄ cap. ciii. In ill. dixit ihs discip-
tis suis. Amen am̄
dico uob. nisi granū frumenta cadens in terra. usq; honorificauit patr̄ m̄s quicū

Item in nat̄ papae sēc mat̄ cap. clxvi. In illo temp̄. uenit ihs in par-
tes cesareae usq; erat solutū & in celis.

In dedicatione basilicę siue oratoris sēc lūc cap. lx. In ill. dixit ihs dis-
cipulis suis. Non ē arbor bona. usq; fundata enī erat sup̄ p&ram

Prouelatione ancillarū dī sēc math̄ cap. cc xxi. In illo temp̄ loque-
batur ihs cū discip-
tis suis. usq; pauci aut electi.

A duclandē maritima sēc ioh cap. xxvii. In ill respondens. dicit & dicit
non potē homo. usque in ill est

Proordinantib; sed ioh^{es} 14. 1. In illo temp^{ore} loquente ihu ad au-
dientes usque opera abrahae facite.

Preordinatus ep̄s sec̄ mare cap̄ lu. in illo temp̄. circuibat ih̄s in
circu doct̄ usque multos egrotos & sanabant̄.

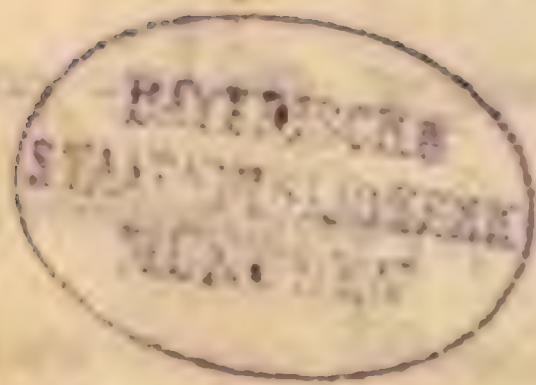
tem alia ut sup sed luc cap lxxxvi. In illo tempore conuo-
catis ihu xii discip suis: usq; eu angeli gaudentes & curantes ubiq;

Tragenda mortuorum. sec ioh cap xxiiii In illo temp. dix mactha ad
ihm dñe si hic fuisset quia tu es p̄s filius dauid qui in hunc mundu

uenisti, item alia sec̄ ioh̄ cap̄ .xxxviii. In illo temp̄ dix̄ ihs̄ dis
cipulis suis & turbis iudaeorū. sic enī pater suscitāt mortuos
et uiuificat. usq; sed transitu de morte in uitam.

Tem alia sec^{us} ioh^{annem} cap. lvi. In ill^{is} dix^{it} ih^{esus} discip^{ulis} suis & urbis
iudaeorum. Omne q^{uod} dat^{us} p^{ater} ad me uenit & usq^{ue} se^{quitur} sc^{ilicet} tem
illu^m in nouissim^{is} etc.

Item alia sēc ioh. cap. lxxv. In illo temp. dix. ihs discip. suis.
et turb. iudaeorū. ego sū panis uiuus quide caelo descendit
usq; et ego resurcitabo eū in nouissimo die;

Nr. 2880 Ausgang: März 1965
I. Schäden: 2 j 6 L m r 30 30
II. Behandlung: 4 5 7 8 16 25
32 38 40
III. Besonderheiten:

